

CVRIA

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Годишен доклад
2010 г.

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

ГОДИШЕН ДОКЛАД 2010 г.

Преглед на дейността на Съда,
Общия съд и Съда на публичната служба на Европейския съюз

Люксембург, 2011 г.

www.curia.europa.eu

Съд на Европейския съюз
2925 Luxembourg
Тел. (352) 43 03-1

Общ съд на Европейския съюз
2925 Luxembourg
Тел. (352) 43 03-1

Съд на публичната служба на Европейския съюз
2925 Luxembourg
Тел. (352) 43 03-1

Уебсайт на Съда: <http://www.curia.europa.eu>

Докладът е приключен на 1 януари 2011 г.

Възпроизвеждане на текста се разрешава при посочване на източника. Възпроизвеждане на снимките се разрешава само във връзка с това издание. Във всички останали случаи трябва да се поиска разрешение за употребата им от Службата за публикации на Европейския съюз.

Допълнителна информация за Европейския съюз можете да намерите в интернет (<http://europa.eu>).

В края на изданието ще намерите библиографско каре.

Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз, 2011 г.

ISBN 978-92-829-1043-6

doi:10.2862/5020

© Европейски съюз, 2011 г.

Printed in Luxembourg

ОТПЕЧАТАНО ВЪРХУ ХАРТИЯ, ИЗБЕЛЕНА БЕЗ ЕЛЕМЕНТАРЕН ХЛОР (ЕСФ)

Съдържание

Страница

Предговор от председателя на Съда г-н Vassillios Skouris	5
--	---

Глава I

Съд на Европейския съюз

А — Развитие и дейност на Съда през 2010 г.	9
Б — Практиката на Съда през 2010 г.	11
В — Състав на Съда	63
1. Членове на Съда	65
2. Промени в състава на Съда през 2010 г.	81
3. Протоколен ред	83
4. Бивши членове на Съда	85
Г — Съдебна статистика на Съда	89

Глава II

Общ съд на Европейския съюз

А — Дейност на Общия съд през 2010 г.	119
Б — Състав на Общия съд	165
1. Членове на Общия съд	167
2. Промени в състава на Общия съд през 2010 г.	179
3. Протоколен ред	181
4. Бивши членове на Общия съд	183
В — Съдебна статистика на Общия съд	185

Глава III*Съд на публичната служба на Европейския съюз*

А — Дейност на Съда на публичната служба през 2010 г.	209
Б — Състав на Съда на публичната служба	221
1. Членове на Съда на публичната служба	223
2. Промени в състава на Съда на публичната служба през 2010 г.	227
3. Протоколен ред	229
В — Съдебна статистика на Съда на публичната служба	233

Глава IV*Срещи и посещения*

А — Официални посещения и прояви в Съда, Общия съд и Съда на публичната служба	247
Б — Посещения с образователна цел (2010)	251
1. Разпределение по вид групи	251
2. Посещения с образователна цел — Разпределение по държави членки (2010)	252
3. Посещения с образователна цел — Национални магистрати (2010)	254
4. Промени във връзка с броя и вида посетители (2007—2010)	254
В — Тържествени заседания	255
Г — Посещения или участия в официални прояви	257
<i>Кратка органиграма</i>	262

Предговор

За Съда на Европейския съюз 2010 година беше година на консолидиране на реформите, въведени в съдебната система на Съюза с Договора от Лисабон. Именно през тази година започна процедурата по осъществяването на най-важната от тези реформи — присъединяването на Европейския съюз към Европейската конвенция за правата на човека. Съдът следи и ще продължава да следи отблизо развитието на тази процедура.

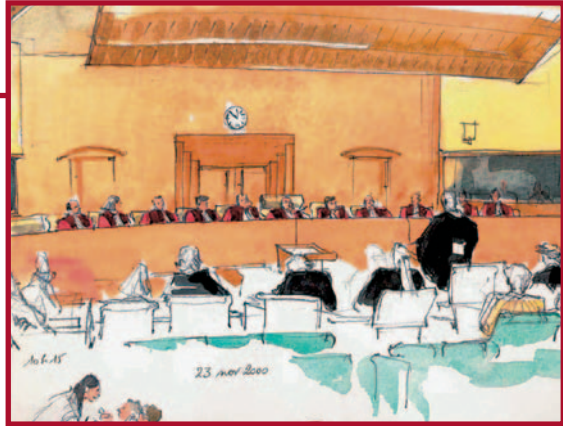
2010 година ще остави следа в историята и поради особено напрегнатия ритъм на правораздавателна дейност на институцията. В това отношение следва да се посочи, че пред трите юрисдикции, които съставят Съда, бяха образувани общо 1 406 дела, което представлява най-големият брой дела в историята на институцията и свидетелства за постоянното увеличаване на обема на свързаните с правото на Съюза съдебни спорове. Освен това заслужава да се отбележи общото намаляване на продължителността на производствата, което е особено значително най-вече при преюдициалните дела.

Накрая, през изминалата година двама съдии и секретарят на Съда, както и четирима съдии от Общия съд напуснаха длъжностите си, по-конкретно в контекста на частичното обновяване на състава на тези юрисдикции. В това отношение е важно да се отбележи, че новите членове на Съда и Общия съд бяха първите назначени по новата процедура, въведена с Договора от Лисабон, а именно след становище на комитета по член 255 ДФЕС.

Настоящият доклад дава пълна картина за развитието и дейността на институцията през 2010 г. Както всяка година, съществена част от доклада е посветена на кратки, но изчерпателни изложения на същинската правораздавателна дейност на Съда, Общия съд и Съда на публичната служба. Анализът на правораздавателната дейност през 2010 г. се допълва и подкрепя със специфични за всяка юрисдикция статистически данни.

V. Skouris
Председател на Съда

Глава I

Съд на Европейския съюз

А — Развитие и дейност на Съда през 2010 г.

От председателя г-н Vassilios Skouris

В тази първа част от годишния доклад е представена накратко дейността на Съда на Европейския съюз през 2010 г. На първо място, тя дава общ поглед върху развитието на институцията през изминалата година, като подчертава засегналите Съда институционални промени, както и развитието във връзка с неговата вътрешна организация и методи на работа. На второ място, в нея се включва анализ на статистиката за динамиката на работната натовареност на Съда и на средната продължителност на производствата. На трето място, както всяка година, в нея се представя основното развитие на съдебната практика по области.

1. Тъй като Договорът от Лисабон предвижда, че Европейският съюз се присъединява към Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ), тази година започна процедурата по осъществяването на това присъединяване. Първият етап от тази процедура приключи и на Европейската комисия бе възложено да продължи преговорите със Съвета на Европа. Присъединяването на Европейския съюз към ЕКПЧ несъмнено ще има последици за цялата правораздавателна система на Съюза.

По тази причина Съдът следи отблизо развитието на процедурата и — в стремежа си да допринесе към полаганите усилия за успешно приключване на проекта за присъединяване, който повдига доста сложни правни въпроси — на 5 май 2010 г. публикува документ, с който представи първите си разсъждения по един от конкретните аспекти, свързан с начина на функциониране на правораздавателната система на Съюза¹. В този документ Съдът заключава, че е важно да съществува механизъм, гарантиращ възможността за ефективно сезиране на Съда по въпроса за валидността на акт на Съюза, преди Европейският съд по правата на човека да се произнесе по съответствието на същия с ЕКПЧ, с което присъщият за тази конвенция принцип на субсидиарност ще бъде спазен и наред с това ще се гарантира правилното функциониране на правораздавателната система на Съюза.

Накрая, следва да се отбележат и измененията от 23 март 2010 г. на Процедурния правилник на Съда (ОВ L 92, стр. 12). Целта им е да се направят необходимите промени в този правилник вследствие на влизането в сила на Договора от Лисабон.

2. Съдебната статистика на Съда за 2010 г. сочи като цяло запазване на производителността и значително подобряване на ефикасността по отношение на продължителността на производствата. Освен това е важно да се отбележи и тазгодишното безпрецедентно увеличение на броя на образуваните дела, и най-вече на отправените до Съда преюдициални запитвания.

През 2010 г. Съдът приключи 522 дела (окончателни данни с отчитане на съединените дела), което представлява лек спад спрямо предходната година (543 приключени дела през 2009 г.). По 370 от тези дела са постановени решения, а по 152 — определения.

През 2010 г. Съдът е сезиран с 631 нови дела (без да се отчита съединяването на дела поради връзката помежду им), което представлява значително увеличение в сравнение с 2009 г. (562 дела) и бележи най-големия брой образувани дела в историята на Съда. Така е и при преюдициалните запитвания. Броят на образуваните преюдициални дела за втора

¹ http://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2010-05/convention_bg_2010-05-21_12-10-15_931.pdf

поредна година е най-високият, достиган досега, а ръстът им спрямо 2009 г. е 27,4 % (385 дела през 2010 г. спрямо 302 дела през 2009 г.).

Що се отнася до продължителността на производствата, статистическите данни са много положителни. По отношение на производствата по преюдициални запитвания тази продължителност е 16,1 месеца. Сравнителният анализ показва, че за целия период, за който Съдът разполага с надеждни статистически данни, най-ниската средна продължителност на производството по преюдициални запитвания е постигната през 2010 г. При преките производства и при обжалването средната продължителност на делата е съответно 16,7 и 14,3 месеца (срещу 17,1 и 15,4 месеца през 2009 г.).

Освен с реформите в методите на работа, започнали през последните години, подобрената ефикасност на Съда при разглеждането на делата се обяснява и с по-широкото използване на различните процесуални инструменти, с които той разполага, за да ускори разглеждането на определени дела, например спешното преюдициално производство, постановяването на решение с предимство, бързото производство, опростеното производство и възможността за решаване на делото без представяне на заключение на генералния адвокат.

Спешното преюдициално производство е поискано по 6 дела, а определеният състав приема, че изискванията по член 104б от Процедурния правилник са изпълнени по 5 от тях. Тези дела са приключени в срок от средно 2,1 месеца.

Бързото производство тази година бе поискано в 12 случая, но изискванията на Процедурния правилник бяха изпълнени само в 4 от тях. Съгласно установената през 2004 г. практика молбите за разглеждане на определено дело по реда на бързото производство се уважават или отхвърлят с мотивирано определение на председателя на Съда. Взето е впрочем решение 14 дела да се разгледат с предимство.

Освен това Съдът продължава да прилага предвидената в член 104, параграф 3 от Процедурния правилник опростена процедура, за да отговори на определени преюдициални запитвания. В действителност с определение въз основа на тази разпоредба са приключени общо 24 дела.

На последно място, Съдът често използва предоставената от член 20 от неговия Статут възможност да се произнесе без представяне на заключение на генералния адвокат, когато делото не повдига нови правни въпроси. В този контекст следва да се отбележи, че около 50 % от съдебните решения през 2010 г. са постановени без представяне на заключение (срещу 52 % за 2009 г.).

Що се отнася до разпределянето на делата между различните съдебни състави на Съда, следва да се отбележи, че големият състав се е произнесъл по около 14 %, съставите от петима съдии — по около 58 %, а съставите от трима съдии — по около 27 % от делата, приключени през 2010 г. с решение или определение с правораздавателен характер. Спрямо предходната година се констатира значително нарастване на частта от делата, разгледани от голям състав (8 % през 2009 г.), и съществено намаляване на частта от делата, разгледани от съставите от трима съдии (34 % през 2009 г.).

За по-подробна информация относно статистическите данни за 2010 г. читателят може да направи справка в посветения на съдебната статистика раздел от настоящия доклад.

Б — Практиката на Съда през 2010 г.

Тази част от годишния доклад съдържа преглед на съдебната практика през 2010 г.

Устройствени или институционални въпроси

През 2010 г. значително бе обогатена съдебната практика в областта на основните права.

Дело *Volker und Markus Schecke* (Решение от 9 ноември 2010 г. по съединени дела C-92/09 и C-93/09) дава възможност на Съда да уточни изискванията, произтичащи от правото на защита на личните данни, след като е сезиран с искане да упражни контрол за валидност по отношение на Регламенти (ЕО) № 1290/2005 и № 259/2008¹, които определят рамката за финансирането на общата селскостопанска политика и налагат публикуването на информация за физическите лица — получатели на средства от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), като създават задължение за публично оповестяване на тази информация, в частност на уебсайтовете на националните служби. Сезиран с преюдициално запитване за съотношението между правото на защита на личните данни, признато с Хартата на основните права на Европейския съюз, и задължението за прозрачност в областта на европейските фондове, Съдът посочва, че публикуването в уебсайт на поименни данни относно бенефициерите на средства и получените от тях суми представлява — поради свободния достъп на трети лица до този сайт — накърняване на правото на бенефициерите на зачитане на техния личен живот като цяло, и в частност на правото на защита на техните лични данни. За да е обосновано, подобно накърняване трябва да е предвидено в закона, да не засяга основното съдържание на посочените права и съгласно принципа на пропорционалност да е необходимо за постигането на признати от Съюза цели от общ интерес и действително да отговаря на тези цели, а дерогациите и ограниченията на тези права трябва да се въвеждат в границите на стриктно необходимото. В този контекст Съдът приема, че макар в едно демократично общество данъкоплатците да имат право да бъдат информирани за използването на публичните средства, също така е вярно, че Съветът и Комисията са длъжни да извършат балансирано претегляне на различните разглеждани интереси, което изисква преди приемането на спорните разпоредби да проверят дали публикуването на тези данни посредством отделен уебсайт за всяка държава членка не надхвърля необходимото за осъществяването на преследваните легитимни цели. Поради това Съдът обявява за невалидни някои разпоредби на Регламент № 1290/2005, както и целия Регламент № 259/2008, но приема, че това не засяга последиците от публикуването на списъците на бенефициери на помощи от ЕФГЗ и ЕЗФРСР, извършено от националните органи през периода, предшестващ датата на постановяване на решението.

Също в областта на основните права Съдът постановява на 22 декември 2010 г. друго важно решение (Решение по дело *DEB Deutsche Energiehandels- und Beratungsgesellschaft*, C-279/09), в което тълкува принципа на ефективна съдебна защита, закрепен в член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз.

¹ Регламент (ЕО) № 1290/2005 на Съвета от 21 юни 2005 година относно финансирането на общата селскостопанска политика (ОВ L 209, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 14, том 1, стр. 193), изменен с Регламент (ЕО) № 1437/2007 на Съвета от 26 ноември 2007 година (ОВ L 322, стр. 1), и Регламент (ЕО) № 259/2008 на Комисията от 18 март 2008 година за установяване на подробни правила за прилагане на Регламент № 1290/2005 относно публикуването на информация за получателите на средства от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (ОВ L 76, стр. 28).

Спорът в главното производство е между германското търговско дружество DEB и германската държава по повод на молба за правна помощ, подадена от това дружество пред националните съдилища. Дружеството DEB е възнамерявало да предяви иск за отговорност срещу германската държава, за да получи обезщетение на вредите, които са му били причинени поради забавеното транспониране от страна на тази държава членка на Директива 98/30/ЕО относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ². На дружеството е отказана правна помощ, поради това че не са изпълнени условията, които германското право предвижда за предоставянето на такава помощ на юридически лица. Националният съд, пред който е обжалван този отказ, сезира Съда с преюдициално запитване, за да установи дали в областта на отговорността на държавата за вреди, причинени с нарушение на правото на Съюза, принципът на ефективност в правото на Съюза допуска национална правна уредба да обуславя правото на иск от авансовото заплащане на разноски и да ограничава предоставянето на правна помощ за юридически лица, които не са в състояние да платят тези авансови разноски, като налага твърде строги условия.

Съдът постановява, че на този въпрос трябва да се отговори, като се вземе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз, която след влизането в сила на Договора от Лисабон придобива същата юридическа сила като Договорите. Съдът се позовава по-конкретно на член 47 от Хартата, който предвижда право на ефективен достъп до правосъдие за всяко лице, което иска да упражни правата и свободите, гарантирани му от правото на Съюза. Параграф 3 от тази разпоредба прокламира, че „на лицата, които не разполагат с достатъчно средства, се предоставя правна помощ, доколкото тази помощ е необходима, за да се осигури реален достъп до правосъдие“. На първо място Съдът приема, че не се изключва възможността юридически лица да се позовават на принципа на ефективна съдебна защита, закрепен в член 47 от Хартата, за да бъдат освободени от авансово плащане на разноски във връзка с производството и/или съдействие от адвокат. В светлината на практиката на Европейския съд за правата на човека по член 6 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, който закрепва правото на реален достъп до правосъдие, Съдът по-нататък уточнява, че националният съд трябва да провери, от една страна, дали условията за предоставяне на правна помощ представляват ограничение на правото на достъп до съдилищата, което накърнява самата същност на това право, и от друга страна, дали тези условия са насочени към постигането на легитимна цел и накрая — дали съществува разумно съотношение на пропорционалност между използваните средства и поставената цел. След това Съдът изброява критериите за преценка, които националният съд може да вземе предвид, като възпроизвежда критериите, използвани в практиката на Европейския съд по правата на човека, сред които са значимостта на интересите, сложността на приложимото право и производство, а що се отнася в частност до юридическите лица — формата им и дали преследват стопанска цел, както и финансовите възможности на техните съдружници или акционери.

Условията и редът, по които националният съд трябва да реализира отговорността на държавата в случай на нарушение от нейна страна на общностните ѝ задължения, продължават да пораждат въпроси.

По дело *Trasportes Urbanos y Servicios Generales* (Решение от 26 януари 2010 г., C-118/08) запитващата юрисдикция иска да получи становище от Съда относно прилагането на правилото, по силата на което иск за отговорност на държавата поради наличието на нарушаващо правото на Съюза национален закон може да бъде уважен само ако са изчерпани вътрешните

² Директива 98/30/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юни 1998 година (ОВ L 204, стр. 1).

способи за защита, докато такова правило не се прилага към иск за отговорност на държавата, който е основан на противоконституционност. След като припомня принципите във връзка със задължението на държавите членки да поправят вредите, причинени в случай на нарушение на правото на Съюза, Съдът отговаря, че поради предимството на правото на Съюза то не допуска да се прилага подобно правило. Като се основава на принципа на равностойност, Съдът постановява, че всички приложими за исковете правила се прилагат без разлика към исковете, основани на нарушение на правото на Съюза, и към исковете, основани на нарушение на вътрешното право: целта на двата иска за отговорност е подобна, тъй като те целят да се обезщетят вредите, причинени от държавата. С оглед на принципа на равностойност единствената разлика, отнасяща се до юрисдикцията, компетентна да установи нарушението на правото, не е достатъчна, за да се установи разграничение между тези два иска.

Дело *Melki и Abdeli* (Решения от 22 юни 2010 г., C-188/10 и C-189/10) дава повод на Съда да се произнесе по съвместимостта с правото на Съюза на неотдавна въведения във Франция процесуален механизъм, известен като „приоритетен въпрос за конституционност“. Това дава възможност на Съда да напомни, че за да се гарантира предимството на правото на Съюза, функционирането на системата на сътрудничество между Съда и националните юрисдикции изисква националният съд да може да сезира Съда с всеки преюдициален въпрос, който счита за необходим, и във всеки момент от производството, който според него е подходящ, включително след приключването на производството за инцидентен контрол за конституционност. При това положение член 267 ДФЕС допуска национална правна уредба, с която се въвежда производство за инцидентен контрол за конституционност на националните закони, когато останалите национални юрисдикции имат възможност:

- да сезират Съда във всеки момент от производството, който според тях е подходящ, включително след приключването на производство за инцидентен контрол за конституционност,
- да приемат необходимите мерки, за да обезпечат временната съдебна защита на правата, гарантирани от правовия ред на Съюза, и
- след приключването на такова производство за инцидентен контрол да оставят без приложение разглежданата национална законова разпоредба, ако считат, че тя противоречи на правото на Съюза.

По вече многократно обсъждания въпрос за последиците, които поражда тълкуването на правото на Съюза, давано от Съда при упражняването на правомощията му в преюдициалното производство, дело *Albron Catering* (Решение от 21 октомври 2010 г., C-242/09) дава повод да се припомни, че при упражняването на правомощията си по член 267 ДФЕС Съдът може въз основа на общия принцип на правна сигурност, вътрешноприсъщ на правото на Съюза, единствено по изключение да ограничи възможността всяко заинтересовано лице да се позовава на разтълкувана от Съда разпоредба, за да постави под въпрос основани на добросъвестност правоотношения. За да бъде наложено подобно ограничение, е необходимо да бъдат изпълнени два основни критерия, а именно добросъвестност на заинтересованите среди и риск от сериозни смущения. Поради това Съдът постановява, че доколкото не са му представени конкретни доказателства, годни да установят наличието на риск от сериозни смущения, свързан с многобройните съдебни искове, които биха могли да бъдат предявени

в резултат на това съдебно решение за тълкуване на Директива 2001/23/ЕО³ срещу предприятия, извършили прехвърляния по тази директива, няма основание да ограничи действието на това решение във времето.

Що се отнася до приноса на Съда за определянето на последиците от споразуменията, сключвани от Съюза с трети държави, ще се запомни дело *Brita* (Решение от 25 февруари 2010 г., C-386/08), в което са поставени няколко важни въпроса за тълкуването на международни споразумения, и в частност на Споразумението за асоцииране ЕО—Израел⁴.

Съдът уточнява, че правилата, съдържащи се във Виенската конвенция за правото на договорите⁵, се прилагат за споразумение, сключено между държава и международна организация, каквото е Споразумението за асоцииране ЕО—Израел, доколкото тези правила са израз на общото международно обичайно право. В частност разпоредбите на споразумението за асоцииране, с които се определя териториалният обхват на това споразумение, трябва да се тълкуват в съответствие с принципа „*pacta tertiis nec nocent nec prosunt*“. С оглед на тези принципи Съдът постановява, че митническите органи на държавата членка вносител могат да откажат предоставяне на преференциалното третиране, предвидено в Споразумението за асоцииране ЕО—Израел, за стоки с произход от Западния бряг на река Йордан. Всъщност от друго споразумение за асоцииране, а именно от Споразумението ЕО—ООН⁶, следва, че само митническите власти на Западния бряг и Ивицата Газа са оправомощени да издават сертификат за движение, ако въпросните продукти могат да се приемат за продукти с произход от Западния бряг и Ивицата Газа. Ето защо, да се тълкува Споразумението за асоцииране ЕО—Израел в смисъл, че израелските власти разполагат с митническа компетентност по отношение на продуктите с произход от Западния бряг на река Йордан, би означавало на палестинските митнически органи да се наложи задължението да не упражняват правомощията, които все пак са им възложени по силата на разпоредбите от Споразумението ЕО—ООН. По този начин тълкуване, което има за последица създаването на задължение за трето лице без негово съгласие, би нарушило посочения по-горе принцип на общото международно право „*pacta tertiis nec nocent nec prosunt*“, кодифициран във Виенската конвенция.

Освен това Съдът уточнява, че в рамките на процедурата, предвидена в Споразумението за асоцииране ЕО—Израел, митническите органи на държавата вносител не са обвързани от предоставеното доказателство за произход и от отговора на митническите органи на държавата износител, когато посоченият отговор не съдържа достатъчно данни, за да се определи реалният произход на продуктите.

³ Директива 2001/23/ЕО на Съвета от 12 март 2001 година относно сближаването на законодателствата на държавите членки във връзка с гарантирането на правата на работниците и служителите при прехвърляне на предприятия, стопански дейности или части от предприятия или стопански дейности (ОВ L 82, стр. 16; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 6, стр. 20).

⁴ Евро-средиземноморско споразумение за асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и държавата Израел, от друга страна, подписано в Брюксел на 20 ноември 1995 г. (ОВ L 147, 2000 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 73, стр. 206).

⁵ Виенска конвенция за правото на договорите от 23 май 1969 г. (Сборник договори на Организацията на обединените нации, том 1155, стр. 331).

⁶ Евро-средиземноморско временно споразумение за асоцииране в областта на търговията и сътрудничеството между Европейската общност, от една страна, и Организацията за освобождение на Палестина (ООНП), действаща в полза на палестинската администрация на Западния бряг и Ивицата Газа, от друга, подписано в Брюксел на 24 февруари 1997 година (ОВ L 187, стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 15, стр. 19).

Както през предходните години, достъпът до документи на институциите отново е предмет на съдебни спорове, като в тази област се открояват най-вече три решения. По дело Комисия/Bavarian Lager (Решение от 29 юни 2010 г., C-28/08 P) Съдът разглежда въпроса за взаимовръзката между Регламент (ЕО) № 1049/2001⁷ и Регламент (ЕО) № 45/2001⁸.

Регламент № 1049/2001 установява като общо правило публичният достъп до документите на институциите, но в съответствие със законодателството на Съюза относно защитата на личните данни предвижда изключения, например когато оповестяването би засегнало защитата на личния живот и личната неприкосновеност. Според Съда разпоредбите на Регламент № 45/2001 стават изцяло приложими в случай на заявка на основание на Регламент № 1049/2001, насочена към получаване на достъп до документи, които съдържат лични данни. Като не взема предвид това отправяне към законодателството на Съюза в областта на защитата на личните данни и като ограничава прилагането на изключението до случаите, в които евентуално е налице посегателство срещу личния живот или личната неприкосновеност по смисъла на член 8 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи и на практиката на Европейския съд по правата на човека, Общият съд дава специфично и ограничително тълкуване на Регламент № 1049/2001, което не съответства на равновесието, което законодателят на Съюза е възнамерявал да установи между двата разглеждани регламента.

По същество Съдът приема за правилно решението на Комисията, че списъкът с участниците в събрание, проведено в рамките на производство за установяване на неизпълнение на задължения, съдържа лични данни, и постановява, че тя е спазила разпоредбите на член 8, буква б) от Регламент № 45/2001, като е изисквала от заявителя да докаже необходимостта от предоставяне на личните данни за лицата, които не са дали изрично съгласие за това.

На същия ден Съдът постановява друго много важно решение в областта на достъпа до документи (Решение от 29 юни 2010 г. по дело Комисия/Technische Glaswerke Ilmenau, C-139/07 P), което се отнася този път до взаимовръзката между Регламент № 1049/2001 и Регламент (ЕО) № 659/1999 за установяване на подробни правила за прилагането на член 93 ЕО⁹. Съдът постановява, че за да се обоснове отказът на достъп до документ, чието оповестяване е поискано, по принцип не е достатъчно документът да спада към дейност, посочена в член 4, параграф 2 от Регламент № 1049/2001. Съответната институция трябва също така да предостави обяснения, що се отнася до въпроса по какъв начин достъпът до посочения документ би могъл да засегне конкретно и действително интереса, защитен от предвидено в този член изключение. Съдът обаче уточнява в това отношение, че съответната общностна институция може да се позове на общи презумпции, които се прилагат за определени категории документи.

⁷ Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 година относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, стр. 43; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 3, стр. 76).

⁸ Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 година относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни (ОВ L 8, 2001 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 30, стр. 142).

⁹ Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 година за установяване на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за ЕО (ОВ L 83, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 41).

По отношение на производствата за контрол върху държавните помощи подобни общи презумпции могат да следват от Регламент № 659/1999, както и от съдебната практика относно правото на запознаване с документите от административната преписка на Комисията. Регламент № 659/1999 не предвижда никакво право на достъп до документите от административната преписка на Комисията в полза на заинтересованите лица, с изключение на държавата членка, която е отговорна за отпускането на помощта. Всъщност, ако на основание на Регламент № 1049/2001 тези заинтересовани лица могат да получат достъп до документите от административната преписка на Комисията, това би поставило под съмнение режима на контрол върху държавните помощи. Освен това трябва да се държи сметка за обстоятелството, че в производствата за контрол върху държавните помощи заинтересованите страни, различни от съответната държава членка, не разполагат с право на запознаване с документите от административната преписка на Комисията, и следователно трябва да се признае наличието на обща презумпция, според която оповестяването на документите от административната преписка по принцип би засегнало защитата на целите на дейностите по разследване. Тази обща презумпция не изключва правото на заинтересованите лица да докажат, че даден документ, чието оповестяване се иска, не е обхванат от посочената презумпция или че съществува по-висш обществен интерес, който да обосновава оповестяването на документа по силата на член 4, параграф 2 от Регламент № 1049/2001.

Подобен механизъм на презумпции е в сърцевината и на дело Швеция/API и Комисия (Решение от 21 септември 2010 г. по съединени дела C-514/07 P, C-528/07 P и C-532/07 P), в което Съдът разглежда въпроса за достъпа до писмените становища, които институциите представят пред него в рамките на съдебни производства. Според Съда тези писмени становища имат особени характеристики, доколкото по самото си естество са част от правораздавателната дейност на Съда. Всъщност тези писмени становища са изготвени изключително за целите на съдебното производство и представляват основният му елемент. Правораздавателната дейност като такава обаче е изключена от приложното поле на правото на достъп до документи, установено в правната уредба на Съюза. Защитата на съдебните производства предполага по-специално да се осигури спазването на принципите на равни процесуални възможности и на добро правораздаване. Ако съдържанието на писмените становища на институцията може да се обсъжда публично, ще е налице опасност критиките срещу тези становища да повлияят на позицията, защитавана от институцията. Подобно положение може да наруши необходимото равновесие между страните по спор пред юрисдикциите на Съюза, доколкото задължението за оповестяване ще възникне единствено за институцията, от която е поискан достъп до нейните документи, а не за всички страни в производството. Наред с това изключването на правораздавателната дейност от приложното поле на правото на достъп до документи е обосновано с оглед на необходимостта да се гарантира през цялото времетраене на съдебното производство нормалното протичане на обсъжданията между страните, както и на разискванията на съответната юрисдикция. Оповестяването на писмените становища би довело, макар и само в представите на обществеността, до възможност за упражняване на външен натиск върху правораздавателната дейност и ще наруши нормалното протичане на обсъжданията. Затова Съдът приема, че съществува обща презумпция, според която оповестяването на писмените становища, депозираните от дадена институция в рамките на съдебно производство, засяга защитата на това производство по смисъла на член 4, параграф 2, второ тире от Регламент № 1049/2001, докато въпросното производство е висящо, без обаче тази обща презумпция да изключва правото на заинтересованото лице да докаже, че даден документ не е обхванат от посочената презумпция.

За сметка на това след преустановяването на правораздавателната дейност на Съда вече няма основание да се презумира, че оповестяването на писмените становища засяга тази дейност, така че в тези случаи е необходима конкретна проверка на документа, до който

е поискан достъп, за да се установи дали оповестяването може да се откаже на основание член 4, параграф 2, второ тире от Регламент № 1049/2001.

Европейско гражданство

В тази област, която непрекъснато се развива, дело Tsakouridis (Решение от 23 ноември 2010 г., C-145/09) поставя пред Съда деликатния въпрос за условията за експулсиране на гражданин на Съюза, който има право на постоянно пребиваване, дефинирано в член 28 от Директива 2004/38/ЕО относно правото на свободно движение и пребиваване¹⁰. Съдът уточнява най-напред, че всяка мярка за извеждане трябва да се основава на индивидуална преценка на положението на заинтересованото лице, като се отчитат критерии като възрастта, здравословното състояние, центъра на личните, семейните или професионалните интереси, продължителността на отсъствията от приемащата държава членка и интензивността на връзките със страната на произход, като решаващият критерий за предоставяне на високо ниво на защита срещу мярката за извеждане остава критерият за пребиваване в приемащата държава членка през последните десет години преди мярката за извеждане. Освен това Съдът подчертава, че тази мярка за извеждане може да бъде обоснована поради „императивни съображения, свързани с обществената сигурност“, или на „сериозни основания, свързани с обществения ред или обществената сигурност“, по смисъла на член 28 от Директива 2004/38 само ако с оглед на изключителната сериозност на заплахата подобна мярка е необходима за защита на интересите, които тя цели да гарантира, при условие че тази цел не може да бъде постигната с по-малко ограничителни мерки, като се има предвид продължителността на пребиваването на гражданина на Съюза в приемащата държава членка. Накрая Съдът също така напомня, че борбата с престъпността, свързана с трафика на упойващи вещества от организирана група — престъпление, за което съответното лице е било осъдено, — може да попада в обхвата на понятието „императивни съображения, свързани с обществената сигурност“ или „сериозни основания, свързани с обществения ред или обществената сигурност“ по смисъла на член 28 от тази директива.

Отново по повод на свързаните с европейското гражданство права на свободно движение и свободно пребиваване следва да се отбележи дело Bressol и др. (Решение от 13 април 2010 г., C-73/08), в което Съдът разглежда съвместимостта на национална правна уредба, ограничаваща броя на чуждестранните студенти — граждани на Съюза, в университетските медицински и парамедицински специалности. Съдът първо посочва, че независимо от евентуалното прилагане на член 24 от Директива 2004/38 към разглежданите в главното производство случаи на определени студенти, членове 18 и 21 от Договора за функционирането на Европейския съюз не допускат национална правна уредба, ограничаваща броя студенти, които не се считат за местни лица в тази държава членка, които могат да се запишат за първи път във висши учебни заведения, тъй като тази уредба води до неравно третиране на местните и чуждестранните студенти и съответно съставлява дискриминация, основана непряко на гражданството. На второ място, Съдът напомня, че подобна ограничителна правна уредба може да бъде обоснована с целта за закрила на общественото здраве само ако компетентните органи извършат задълбочена проверка на тази правна уредба на три етапа: проверка дали съществуват действителни рискове за посочената цел, дали правната уредба

¹⁰ Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, за изменение на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и отменяща Директиви 64/221/ЕИО, 68/360/ЕИО, 72/194/ЕИО, 73/148/ЕИО, 75/34/ЕИО, 75/35/ЕИО, 90/364/ЕИО, 90/365/ЕИО и 93/96/ЕИО (ОВ L 158, стр. 77; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 7, стр. 56 и поправки в ОВ L 229, стр. 35 и ОВ L 197, 2005 г., стр. 34).

е подходяща за осъществяването на следваната цел, както и дали правната уредба е пропорционална на следваната цел, като всичко това се основава на обективни, обстоятелни и подкрепени с цифри критерии. Накрая, Съдът уточнява, че националните органи нямат право да се позовават на член 13 от Международния пакт за икономически, социални и културни права, приет от Общото събрание на Организацията на обединените нации на 16 декември 1966 г., ако запитващата юрисдикция установи, че разглежданата в главното производство правна уредба е несъвместима с членове 18 и 21 от ДФЕС.

По дело *Lassal* (Решение от 7 октомври 2010 г., C-162/09) Съдът се спира на член 16 от Директива 2004/38. Преюдициалното запитване се отнася по-точно до въпроса дали с оглед на придобиването на предвиденото в посочения член 16 право на постоянно пребиваване трябва да се вземат предвид периоди на непрекъснато пребиваване в продължение на пет години, изтекли преди датата на транспониране на тази директива, а именно 30 април 2006 г., в съответствие с предхождащи тази дата разпоредби на правото на Съюза, и при утвърдителен отговор, дали временните отсъствия, настъпили преди 30 април 2006 г. и след непрекъснато законно пребиваване в продължение на пет години, могат да засегнат придобиването на право на постоянно пребиваване по смисъла на директивата. Съдът отговаря утвърдително на първата част на въпроса, като постановява, че макар възможността за придобиване на право на постоянно пребиваване, при условие че е спазен срокът от пет години, да не е предвидена в разпоредбите на правото на Съюза, приети преди Директива 2004/38, отказът да се вземе предвид този непрекъснат срок на пребиваване би лишил изцяло посочената директива от полезно действие и би довел до положение, несъвместимо с идеята за интегриране чрез продължителността на пребиваването, залегнала в основата на тази директива. На второ място, Съдът приема, че целите и предназначението на Директива 2004/38, а именно да се улесни упражняването на основното право на свободно придвижване и пребиваване на територията на държавите членки, да се насърчи социалното сближаване и да се укрепи чувството за гражданство на Съюза посредством правото на пребиваване, биха се оказали до голяма степен обезсмислени, ако на гражданите на Съюза, пребивавали законно на територията на приемащата държава членка в продължение на непрекъснат срок от пет години, изтекъл преди 30 април 2006 г., се откаже това право на пребиваване с единствения мотив, че след този срок, но преди тази дата са настъпили временни отсъствия за срок, ненадвишаващ две последователни години.

Във връзка със съдебната практика в областта на европейското гражданство следва накрая да се спомене и дело *Rottmann* (Решение от 2 март 2010 г., C-135/08), в което Съдът се произнася относно условията за отнемане на гражданството на държава членка, което европейски гражданин е придобил по натурализация чрез измама. Според Съда правото на Съюза, и по-конкретно член 17 ЕО, допуска държава членка да лиши гражданин на Европейския съюз от гражданството на тази държава членка, придобито по натурализация, когато последната е придобита с измама, тъй като това решение отговаря на съображение от общ интерес предвид факта на измамата, която прекъсва основаните на гражданството връзки между държавата членка и нейния гражданин. С решението за отмяна обаче трябва задължително да се спази принципът на пропорционалност. Когато, както в случая, извършилият измамата гражданин вече е загубил гражданството си по произход поради натурализацията, националните юрисдикции следва да разгледат възможните последици от решението за отмяна за съответното лице и за членовете на неговото семейство, и в частност да преценят дали изгубването на всички права, с които разполагат гражданите на Съюза, е обосновано с оглед на тежестта на извършеното нарушение от заинтересованото лице, на изтеклия период между решението за натурализация и решението за отнемане, както и на евентуалната възможност да бъде възстановено гражданството по произход на съответното лице. Следователно загубата на гражданството по произход и загубата на гражданството по натурализация по принцип не са

несъвместими с правото на Съюза, дори ако решението за отнемане на гражданството води до загуба на гражданството на Европейския съюз.

Свободно движение на стоки

По дело *Ker-Optika* (Решение от 2 декември 2010 г., C-108/09) Съдът констатира, че национално законодателство, което забранява продажбата по интернет на контактни лещи с произход от други държави членки и доставката им до дома на потребителя, лишава операторите от други държави членки от едно много ефикасно условие за търговия с тези продукти и така значително затруднява достъпа им до националния пазар, поради което представлява пречка за свободното движение на стоки. Съдът отбелязва, че несъмнено държавите членки могат да изискват контактните лещи да се доставят от квалифицирани служители, които са в състояние да предоставят на клиента информация относно правилното използване и поддръжката на тези продукти, както и относно рисковете от носенето на лещи. Когато получаването на контактни лещи е възможно само в оптичните магазини, които предлагат услугите на квалифициран оптик, се гарантира постигането на целта да се осигури защитата на здравето на потребителите. Съдът обаче напомня, че тези услуги могат да се предоставят и от офталмолози извън оптичните магазини. Освен това по принцип извършването на тези услуги се налага само при първата доставка на контактни лещи. При последващи доставки е достатъчно клиентът да посочи на продавача вида лещи, които е получил при първата доставка, като му съобщи евентуалната констатирана от офталмолог промяна в зрението си. При тези условия Съдът постановява, че целта да се осигури защитата на здравето на ползвателите на контактни лещи може да бъде постигната с по-малко ограничителни мерки от произтичащите от националната правна уредба. Следователно забраната за продажба на контактни лещи по интернет не е пропорционална по отношение на целта за защита на общественото здраве и следователно е в противоречие с правилата в областта на свободното движение на стоки.

Свободно движение на хора, услуги и капитали

И тази година Съдът постанови голям брой решения в областта на свободата на установяване, свободното предоставяне на услуги и свободното движение на капитали, както и свободното движение на работници. За яснота подбраните решения ще бъдат представени по групи в зависимост от свободата, до която се отнасят, а след това, ако е необходимо, и в зависимост от съответните дейности.

В областта на свободата на установяване следва да се посочат съединени дела *Blanco Pérez* и *Chao Gómez* (Решение от 1 юни 2010 г., C-570/07 и C-571/07), в които се разглежда испанска правна уредба, предвиждаща изискване за получаване на предварително административно разрешение за отварянето на нови аптеки в определен район. Издаването на това разрешение е свързано в частност със спазване на условия за гъстота на населението и минимално разстояние между аптеките в съответния район. Съдът постановява, че член 49 ДФЕС по принцип допуска подобна правна уредба. Всъщност според Съда държавата членка може да приеме, че е налице риск от недостиг на аптеки в някои части от нейната територия, а оттам и от липса на сигурно и качествено снабдяване с лекарствени продукти. Следователно предвид посочения риск държавата членка може да приеме правна уредба, която да предвижда, че за определен брой жители може да се създаде само една аптека, така че аптеките да са равномерно разпределени на територията на страната. Съдът обаче уточнява, че член 49 ДФЕС не допуска подобна правна уредба, доколкото същата препятства създаването на достатъчен брой аптеки, които да осигурят подходящо фармацевтично обслужване във всяка географска зона с особени демографски характеристики, което следва да се провери от националната юрисдикция. Освен това Съдът постановява, че член 49 ДФЕС във връзка с член 1,

параграфи 1 и 2 от Директива 85/432 относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, отнасящи се до някои от дейностите в областта на фармацията, и с член 45, параграф 2, букви д) и ж) от Директива 2005/36 относно признаването на професионалните квалификации не допуска предвидени в национална правна уредба критерии, по силата на които се осъществява подборът на собствениците на нови аптеки и които предполагат, първо, да се добавят 20 % към професионалните квалификации за упражняването на професията в определена част от територията на страната и второ, при равен резултат разрешението да се издава в поредност, която дава предимство на фармацевтите, упражнявали професионалната си дейност в посочената част от територията на страната, тъй като е естествено тези критерии да се спазват по-лесно от националните фармацевти.

Принципът на свободно установяване е разгледан и в редица решения в данъчната област. Сред тях на първо място се откроява Решение по дело X Holding (Решение от 25 февруари 2010 г., C-337/08), в което Съдът постановява, че членове 43 ЕО и 48 ЕО допускат правна уредба на държава членка, съгласно която дружеството майка има право да образува обща данъчна единица със свое местно дъщерно дружество, но не и с чуждестранно дъщерно дружество, ако печалбата на последното не се облага съгласно данъчния закон на тази държава членка. Според Съда подобен данъчен режим е обоснован с необходимостта от запазване на разпределението на данъчните правомощия между държавите членки. Всъщност, тъй като дружеството майка може по свое усмотрение да образува данъчна единица с дъщерното си дружество и също толкова свободно следващата година да раздели тази единица, да се даде на това дружество майка възможност да включи чуждестранно дъщерно дружество в общата данъчна единица би означавало да му се предостави свободата да избира приложимия данъчен режим за загубите на това дъщерно дружество и мястото на отчитането им за данъчни цели. Освен това фактът, че една държава членка допуска загубите на постоянен обект в чужбина временно да се приспадат в мястото на основното седалище на предприятието, не означава, че тази възможност трябва да се даде и за чуждестранните дъщерни дружества на местно дружество майка. Всъщност, доколкото разположените в друга държава членка постоянни обекти и чуждестранните дъщерни дружества не са в сходно положение от гледна точка на разпределението на данъчните правомощия, държавата членка по произход не е длъжна да прилага към чуждестранните дъщерни дружества същия данъчен режим, който прилага към постоянните обекти в чужбина.

На второ място, следва да се посочи Решение по дело Gielen (Решение от 18 март 2010 г., C-440/08), което се отнася до разрешаването — съгласно нидерландската правна уредба на подоходното облагане — на приспадане в полза на самонаетите лица, които имат определен брой часове труд като предприемачи. Тази правна уредба обаче предвижда, че за тази цел не се вземат предвид часовете труд, положени от чуждестранни данъчнозадължени лица в предприятие, разположено в друга държава членка. Според Съда член 49 ДФЕС не допуска такава правна уредба, която има дискриминиращо действие спрямо чуждестранните данъчнозадължени лица, макар по отношение на това предимство посочените данъчнозадължени лица да могат да избират режима, приложим към местните данъчнозадължени лица. По този въпрос Съдът всъщност приема, че изводът за наличието на непряка дискриминация, основана на гражданство по смисъла на член 49 ДФЕС, не се поставя под въпрос от довода, че на чуждестранните данъчнозадължени лица е предоставена възможност за приравняване, която им позволява да избират между дискриминационния данъчен режим и режима, приложим към местните данъчнозадължени лица, след като такъв избор не може да премахне дискриминиращото действие на първия от тези два данъчни режима. Ако на този избор се признае такова действие, това би довело до узаконяване на данъчен режим, който поради своя дискриминационен характер сам по себе си продължава да представлява нарушение на член 49

ДФЕС. От друга страна, национален режим, който ограничава свободата на установяване, остава несъвместим с правото на Съюза, макар неговото прилагане да е факултативно.

Необходимо е да се спомене и още едно, трето решение на Съда в данъчната област, което обаче се отнася до принципа на свободното предоставяне на услуги. В Решение по дело *Schmelz* (Решение от 26 октомври 2010 г., C-97/09) Съдът разглежда въпроса за съвместимостта с член 49 ЕО на специалния режим за малките предприятия, предвиден в член 24, параграф 3 и член 28и от Шеста директива 77/388/ЕО¹¹ и в член 283, параграф 1, буква в) от Директива 2006/112/ЕО¹², който дава възможност на държавите членки да предоставят на установените на тяхна територия малки предприятия освобождаване от данъка върху добавената стойност, съпътствано от изгубване на правото на приспадане, но изключват тази възможност за малки предприятия, установени в други държави членки. Според Съда, макар че този режим съставлява ограничение за свободното предоставяне на услуги, на този стадий от развитието на режима на данъка върху добавената стойност целта да се гарантират ефективни данъчни проверки с оглед борба с измамата, с избягването на данъци и с евентуални злоупотреби, както и целта с режима за малките предприятия да се укрепи конкурентоспособността им, все пак обосновават ограничаването на приложимостта на освобождаването от данък върху добавената стойност до дейностите на малките предприятия, установени на територията на държавата членка, в която се дължи данъкът. В частност приемащата държава членка не е в състояние да осъществи ефективен контрол на дейностите, упражнявани в рамките на свободното предоставяне на услуги от малко предприятие, което не е установено на споменатата територия. Освен това правилата относно административното сътрудничество, произтичащи от Регламент (ЕО) № 1798/2003 относно административното сътрудничество в областта на данъка върху добавената стойност и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 218/92¹³ и Директива 77/799/ЕИО¹⁴, не могат да осигурят резултатен обмен на данни по отношение на малките предприятия, които извършват дейност на територията на държавата членка, която прилага освобождаване от данъка върху добавената стойност. Затова според Съда член 49 ЕО допуска подобен режим.

Що се отнася до свободното предоставяне на услуги, Съдът постановява редица важни решения в най-различни области, сред които общественото здраве, командироването на работници и хазартните игри.

В Решение по дело *Комисия/Франция* (Решение от 5 октомври 2010 г., C-512/08) Съдът постановява най-напред, че държава членка, чиято национална правна уредба изисква издаването на предварително разрешение — извън особените случаи, свързани по-специално със здравословното състояние на осигуреното лице или с неотложността на изискваното лечение — като условие за поемането от компетентната институция съгласно схемата за покритие в държавата членка на тази институция на разходите за лечение, което е планирано да се извърши в друга държава членка и което изисква използването на тежко материално оборудване

¹¹ Шеста директива 77/388/ЕИО на Съвета от 17 май 1977 година относно хармонизиране на законодателствата на държавите членки относно данъците върху оборота — обща система на данъка върху добавената стойност: единна данъчна основа (ОВ L 145, стр. 1).

¹² Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 година относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 347, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 9, том 3, стр. 7).

¹³ Регламент (ЕО) № 1798/2003 на Съвета от 7 октомври 2003 г. (ОВ L 264, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 9, том 2, стр. 85).

¹⁴ Директива 77/799/ЕИО на Съвета от 19 декември 1977 година относно взаимопомощта между компетентните органи на държавите членки в областта на прякото данъчно облагане (ОВ L 336, стр. 15; Специално издание на български език, 2007 г., глава 9, том 1, стр. 21).

в извънболнична структура, не нарушава задълженията си по член 49 ЕО. Всъщност според Съда предвид рисковете за организацията на политиката на обществено здравеопазване и за финансовото равновесие на социалноосигурителната система подобно изискване се явява оправдано ограничение, съгласно действащото право на Съюза. Тези рискове са свързани с факта, че независимо дали е предназначено за инсталиране и използване в болнична или извънболнична среда, тежкото материално оборудване трябва да може да бъде предмет на политика на планиране, що се отнася по-специално до броя апарати и тяхното географско разпределение, за да се допринесе за гарантиране на рационализирано, стабилно, уравновесено и достъпно предлагане на високотехнологични медицински услуги, а и за да се избегне, доколкото е възможно, всяко разхищаване на финансови, технически и човешки ресурси. За сметка на това в Решение по дело Елчинов (Решение от 5 октомври 2010 г., C-173/09) Съдът постановява, че правна уредба на държава членка, тълкувана в смисъл, че при всички положения е изключено да се покрият разходите за болнично лечение, получено в друга държава членка без предварително разрешение, е несъвместима с член 49 ЕО и член 22 от Регламент (ЕИО) № 1408/71 в изменената му и актуализирана редакция съгласно Регламент (ЕО) № 118/97, изменен с Регламент (ЕО) № 1992/2006¹⁵. Всъщност, макар правото на Съюза по принцип да допуска режимите на предварително разрешение, както сочи Решение по дело Комисия/Франция, посочено по-горе, все пак е необходимо условията за издаване на такова разрешение да са обосновани. Според Съда това не е така при разглежданата правна уредба, доколкото тя лишава осигуреното лице, което е възпрепятствано да поиска такова разрешение или не е могло да изчака отговора на компетентната институция поради причини, свързани със здравословното му състояние или с необходимостта по спешност да се подложи на лечение в болнично заведение, от възможността тази институция да му покрие разходите за лечението, въпреки че всъщност условията за покриване на тези разходи са налице. Покриването на разходите за такова лечение обаче не може да застраши постигането на целите на болничното планиране, нито тежко да накърни финансовото равновесие на социалноосигурителната система. Затова Съдът приема, че тази правна уредба съдържа необосновано ограничение на свободното предоставяне на услуги.

По-нататък, в областта на командироването на работници се откроява Решение по дело Santos Palhota и др. (Решение от 7 октомври 2010 г., C-515/08), в което Съдът постановява, че членове 56 ДФЕС и 57 ДФЕС не допускат правна уредба на държава членка, предвиждаща, че установен в друга държава членка работодател, който командирова работници на територията на първата държава, трябва да подаде предварително декларация за командироване, доколкото започването на предвиденото командироване зависи от уведомяването на този работодател за входящия номер на декларацията и доколкото националните органи на приемащата държава разполагат със срок от пет работни дни, считано от получаването на декларацията, за извършване на уведомяването. Всъщност Съдът приема, че такава процедура следва да се счита за административна процедура за даване на разрешение, която в частност поради предвидения за извършване на уведомяването срок може да попречи на предвиденото командироване и следователно на упражняването на дейността на работодателя на работниците, които трябва да се командирова, по предоставяне на услуги, най-вече когато предоставянето на услугите изисква определена бързина на действие. За сметка на това същите тези членове 56 ДФЕС и 57 ДФЕС според Съда допускат правна уредба на държава членка, предвиждаща, че установен в друга държава членка работодател, който командирова работници на територията на първата държава, трябва през периода на командироване да

¹⁵ Регламент (ЕО) № 1992/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 година за изменение на Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета за прилагането на схеми за социална сигурност на заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността (ОВ L 392, стр. 15; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 8, стр. 288).

държи на разположение на нейните национални органи копие от документите, равностойни на социалните или трудовите документи, които се изискват от правото на първата държава, както и да ги изпрати на посочените органи след приключване на този период. Всъщност такива мерки са пропорционални с оглед на целта за закрила на работниците, тъй като с тях се дава възможност на органите да проверят дали по отношение на командированите работници се спазват условията за работа, изброени в член 3, параграф 1 от Директива 96/71/ЕО¹⁶, и следователно се осигурява закрилата на тези работници.

Редица дела дават повод на Съда да разгледа деликатния проблем за националните монополи в областта на хазартните игри и спортните залагания и да уточни условията, на които трябва да отговарят тези монополи, за да се смятат за обосновани. На първо място, в Решение по дело *Sporting Exchange* (Решение от 3 юни 2010 г., C-203/08) и Решение по дело *Ladbrokes Betting & Gaming* и *Ladbrokes International* (Решение от 3 юни 2010 г., C-258/08) Съдът постановява, че член 49 ЕО допуска правна уредба на държава членка, която за организирането и рекламирането на хазартни игри прилага режим на изключителни права в полза само на един оператор и която забранява на всеки друг оператор, включително и установен в друга държава членка, да предлага по интернет на територията на първата държава членка обхванати от посочения режим услуги. Тъй като всъщност секторът на предлаганите по интернет хазартни игри не е хармонизиран в рамките на Европейския съюз, според Съда дадена държава членка може основателно да смята, че само по себе си обстоятелството, че операторът предлага законно по интернет услуги в този сектор в друга държава членка, в която той е установен и в която по принцип за него вече се прилагат законови условия и се упражнява контрол от страна на компетентните органи на последната държава, не би могло да се приеме за достатъчна гаранция за защита на националните потребители срещу риск от измама и престъпления предвид затрудненията, пред които при подобни обстоятелства могат да бъдат изправени органите на държавата членка по установяване, за да оценят професионалните качества и почтеността на операторите. Освен това поради липсата на пряк контакт между потребителя и оператора достъпните по интернет хазартни игри са свързани с по-големи по значение и различни по естеството си рискове спрямо традиционните пазари на такива игри, що се отнася до евентуалните измами, извършвани от операторите спрямо потребителите. Следователно с оглед на особеностите, свързани с предлагането на хазартни игри по интернет, посоченото ограничение може да се приеме за обосновано с цел борба с измамите и престъпните прояви. В Решение по дело *Ladbrokes Betting & Gaming* и *Ladbrokes International*, посочено по-горе, Съдът добавя, че национална правна уредба, която има за цел да овладее пристрастеността към хазартни игри, както и да се бори с измамите, и която действително допринася за постигането на тези цели, може да се разглежда като ограничаваща свързаните със залагания дейности по последователен и систематичен начин дори и ако притежателят или притежателите на изключително разрешение са оправомощени да правят предлагането на услугите си на пазара привлекателно, като въвеждат нови хазартни игри и като използват реклама. Националната юрисдикция следва да провери дали незаконните дейности, свързани с игрите, могат да представляват проблем в съответната държава членка, който би могъл да се отстрани с разрастването на разрешените и регламентирани дейности, и дали това разрастване не е в такъв мащаб, че да го направи несъвместимо с целта да се овладее посочената пристрастеност.

¹⁶ Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 1996 година относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги (ОВ L 18, 1997 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 4, стр. 29).

По-нататък, в Решение по дело *Carmen Media Group* (Решение от 8 септември 2010 г., C-46/08) и Решение по дело *Stoß* (Решение от 8 септември 2010 г. по съединени дела C-316/07, C-358/07—C-360/07, C-409/07 и C-410/07) Съдът разглежда германска правна уредба, която забранява организирането на хазартни игри по интернет и посредничеството при такива игри. В унисон с Решение по дело *Sporting Exchange* и Решение по дело *Ladbrokes Betting & Gaming* и *Ladbrokes International*, посочени по-горе, Съдът постановява, че с цел да се насочи желанието за игра и провеждането на игри в подлежаща на контрол схема, държавите членки са свободни да установяват държавни монополи, тъй като рисковете, свързани със сектора на хазартните игри, могат да се контролират по-ефикасно с такъв монопол, отколкото с разрешителен режим, при който частните оператори биха били допуснати да организират хазартни игри при спазване на приложимата в областта правна уредба. Според Съда по-специално обстоятелството, че различни видове хазартни игри са предмет, едните — на държавен монопол, а другите — на режим на разрешения, издавани на частни оператори, само по себе си не може да постави под въпрос съгласуваността на германската система, тъй като тези игри имат различни характеристики. Все пак Съдът отбелязва, че предвид констатациите, които са направили по тези дела, германските юрисдикции правилно смятат, че германската правна уредба не ограничава хазартните игри последователно и систематично. Въсъщност тези юрисдикции са констатирани, от една страна, че титулярите на държавните монополи провеждат интензивни рекламни кампании, за да максимизират печалбите от лотариите, като по този начин се отдалечават от целите, оправдаващи съществуването на тези монополи, и от друга страна, че що се отнася до хазартни игри като казино игрите и игралните автомати, които не са предмет на държавния монопол, но създават по-висок потенциален риск от пристрастяване спрямо обхванатите от този монопол игри, германските органи провеждат или толерират политики, насочени към насърчаване на участието в тези игри. Според Съда обаче при такива обстоятелства не може ефикасно да се преследва превантивната цел на този монопол, така че той престава да бъде обоснован.

Освен това в Решение по дело *Stoß*, посочено по-горе, Съдът припомня, че държавите членки разполагат с широко право на преценка, за да определят равнището на защита срещу рисковете, произтичащи от хазартните игри. В този смисъл и при липсата на каквато и да било хармонизация на общностно равнище в тази област държавите членки не са длъжни да признават разрешенията, издадени от други държави членки в този сектор. По същите причини и предвид рисковете, които са налице при хазартните игри по интернет спрямо традиционните хазартни игри, държавите членки могат и да забранят предлагането на хазартни игри по интернет. Въпреки това в Решение по дело *Carmen Media Group*, посочено по-горе, Съдът уточнява, че такъв разрешителен режим, който дерогира свободата на предоставяне на услуги, трябва да се основава на обективни, недискриминационни и предварително известни критерии, така че да регламентира упражняването на правото на преценка на националните органи, за да не може същото да се използва по произволен начин. Освен това всяко лице, засегнато от ограничителна мярка, основана на такава дерогация, трябва да може да разполага с ефективно правно средство за защита по съдебен ред.

Накрая, в Решение по дело *Winner Wetten* (Решение от 8 септември 2010 г., C-409/06) Съдът постановява, че поради предимството на пряко приложимото право на Съюза подобна национална правна уредба относно държавен монопол в областта на залаганията върху резултатите от спортни състезания, която съдържа ограничения, несъвместими със свободата на установяване и свободното предоставяне на услуги, не може да продължава да се прилага за преходен период, при положение че посочените ограничения не допринасят за последователно и систематично ограничаване на дейностите по залагане.

Що се отнася, последно, до свободното движение на капитали, най-голямо внимание заслужава Решение по дело Комисия/Португалия (Решение от 8 юли 2010 г., C-171/08). По това дело Съдът преценява съвместимостта с член 56 ЕО на особения режим на привилегирова­ни акции („golden shares“), притежавани от португалската държава в приватизираното дружество Portugal Telecom, който включва особени права при избора на една трета от общия брой на членовете на управителния съвет, при избора на определен брой от членовете на изпълнителния комитет в рамките на управителния съвет, при назначаването на поне един от избраните да отговарят за отделни въпроси на управлението членове на управителния съвет, както и при вземането на важни решения от общото събрание. Съдът постановява, че предвид влиянието, което тези права осигуряват на португалската държава в управлението на дружеството и което не е обосновано с оглед на размера на дяловото ѝ участие в него, като е запазила подобни особени права, португалската държава не е изпълнила задълженията си по член 56 ЕО. Що се отнася до разрешените с член 58 ЕО изключения, Съдът напомня, че позоваването на обществената сигурност или в случая — на необходимостта да се гарантира сигурността на достъпа до далекосъобщителната мрежа в случай на криза, война или терористични действия, е възможно само в случай на реална и достатъчно сериозна заплаха, засягаща основен обществен интерес. Накрая, що се отнася до пропорционалността на въпросното ограничение, несигурността, създавана от факта, че критерии относно обстоятелствата, при които могат да се упражняват посочените особени права, не са установени нито в национален закон, нито в устава на съответното дружество, съставлява тежко посегателство върху свободното движение на капитали, тъй като предоставя на националните органи толкова широка оперативна самостоятелност при упражняването на тези права, че е невъзможно тази дискреционна власт да се разглежда като пропорционална на следваните цели.

Развитие на съдебната практика се наблюдава и по въпросите на обществените поръчки, които съставляват специфичен сектор от свободното предоставяне на услуги. Подобно на прочутите дела Viking Line (Решение от 11 декември 2007 г., C-438/05) и Laval un Partneri (Решение от 18 декември 2007 г., C-341/05), дело Комисия/Германия (Решение от 15 юли 2010 г., C-271/08) повдига въпроса как да се съвмести правото на колективни преговори с принципите на свободно установяване и свободно предоставяне на услуги в областта на обществените поръчки. Това дело е образувано по иск на Комисията за установяване на неизпълнение от Федерална република Германия на задълженията ѝ по Директива 92/50/ЕИО¹⁷ и Директива 2004/18/ЕО¹⁸ при възлагането на договори за услуги за пенсионно осигуряване по професионални схеми при старост в изпълнение на колективен трудов договор, сключен след преговори между социалните партньори. Комисията смята, че като е сключвала такива договори, без да отправя покана за представяне на оферти на равнището на Европейския съюз, пряко с организации и предприятия, посочени в член 6 от Колективния трудов договор за преобразуване на част от възнаграждението на работниците и служителите в общинската администрация в пенсионни спестявания, тази държава членка не е изпълнила задълженията си, произтичащи от посочените директиви и от принципите на свободно установяване и свободно предоставяне на услуги. Федерална република Германия изтъква, че спорните договори са сключени в особения контекст на изпълнението на колективен трудов договор.

¹⁷ Директива 92/50/ЕИО на Съвета от 18 юни 1992 година относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за услуги (ОВ L 209, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 2, стр. 50).

¹⁸ Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 година относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, услуги и доставки (ОВ L 134, стр. 114; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 8, стр. 116; поправка в ОВ L 182, 10.7.2008 г., стр. 282).

В това решение Съдът постановява, че характерът на правото на колективни преговори на основно право и социалната цел на колективния трудов договор за преобразуване на част от възнаграждението на работниците и служителите в общинската администрация в пенсионни спестявания сами по себе си не биха могли автоматично да освободят общинските работодатели от задължението да спазват изискванията на отнасящите се до обществените поръчки Директиви 92/50 и 2004/18, с които се прилагат свободата на установяване и свободата на предоставяне на услуги в областта на обществените поръчки. Следователно упражняването на основното право на колективни преговори трябва да бъде съвместено с изискванията, произтичащи от защитаването с Договора за ФЕС свободи и да бъде съобразено с принципа на пропорционалност. След като точка по точка разглежда различните съображения, които биха могли да обосновават освобождаване на сключването на спорните договори от европейските разпоредби относно възлагането на обществени поръчки — съображения като участието на работниците при избирането на организацията, прилагаща мярката за преобразуване на възнаграждението, като елементите на солидарност, на които се основават офертите на организациите и предприятията, посочени в този колективен трудов договор, както и като опита и финансовата стабилност на тези организации и предприятия, — Съдът заключава, че спазването на посочените директиви в областта на обществените поръчки в случая не е несъвместимо със социалната цел, преследвана с разглеждания колективен трудов договор. Накрая Съдът установява, че в случая са изпълнени условията, в зависимост от които тези директиви поставят квалификацията като „обществени поръчки“. От една страна, Съдът посочва, че макар да прилагат в областта на пенсионното осигуряване по професионални схеми при старост избор, предварително определен в колективен трудов договор, общинските работодатели действат като възлагащи органи, доколкото са били представлявани на преговорите по прилагания в случая колективен трудов договор. От друга страна, той приема, че работодателите, които сключват договори за колективно осигуряване, имат пряк икономически интерес от тези договори, поради което става дума за възмездни договори. Затова изводът на Съда по това дело е, че Федерална република Германия не е изпълнила задължението си по европейските директиви относно обществените поръчки да проведе процедура по възлагане на поръчка във връзка със сключването на спорните договори в приложение на колективен трудов договор.

Тълкуването на Директива 2004/18 относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, услуги и доставки е предмет и на друго важно решение на Съда, постановено на 18 ноември 2010 г. (Решение по дело Комисия/Ирландия, C-226/09). В този случай проблемът се дължи на това, че възлагащият орган, въпреки че не е бил длъжен да уточни в обявлението за обществена поръчка относителната тежест, която придава на всеки от критериите за възлагане, все пак е постъпил така, и то след изтичането на дадения на предприятията срок за подаване на оферти. Комисията предявява иск за установяване на неизпълнение на задължения срещу възлагащата държава членка, като поддържа, че тази държава е нарушила принципа на равно третиране и задължението за прозрачност.

Съдът най-напред установява, че макар задължението да се посочи относителната тежест на всеки от критериите за възлагане на поръчките по приложение II А да отговаря на изискването да се гарантира спазването на принципа на равно третиране и на произтичащото от него задължение за прозрачност, не е обосновано да се приеме, че при липсата на специални разпоредби за поръчките от категориите по приложение II Б трябва да се стига дотам, че да се изисква от възлагащия орган, който все пак реши да посочи такива критерии, да го направи задължително преди изтичането на дадения срок за представяне на оферти. Според Съда, като определя претеглена стойност на тези критерии, възлагащият орган само уточнява условията, според които представените оферти трябва да бъдат оценени. За сметка на това Съдът постановява, че изменението на тежестта на критериите за възлагане на спорната поръчка

след първоначалното разглеждане на представените оферти съставлява нарушение на принципа на равно третиране и на произтичащото от него задължение за прозрачност. Това изменение противоречи на практиката на Съда, според която тези основни принципи на правото на Съюза предполагат задължение за възлагащите органи да се придържат към едно и също тълкуване на критериите за възлагане през цялото времетраене на процедурата.

В областта на свободното движение на работници следва да се спомене дело *Olympique Lyonnais* (Решение от 16 март 2010 г., C-325/08), което се отнася до съвместимостта на приложимата правна уредба в областта на професионалния футбол с член 45 ДФЕС. Според тази правна уредба играчите „млади надежди“ рискуват да бъдат осъдени да заплатят обезщетение за вреди, когато след приключване на периода на обучението си подпишат договор като професионален играч не с клуба, в който са се обучавали, а с клуб от друга държава членка. В решението си Съдът първо установява, че спорната правна уредба действително попада в приложното поле на член 45 ДФЕС. В случая става дума за хартата на професионалния футбол на Френската футболна федерация. Според Съда този текст има характер на национален колективен трудов договор, с който се урежда трудово правоотношение, и като такъв попада в обхвата на правото на Съюза. След това Съдът констатира, че разглежданият режим може да разубеди играчите „млади надежди“ да упражнят правото си на свободно движение. В резултат подобен режим представлява ограничение на свободното движение на работници. Все пак, както Съдът вече е постановил в Решение по дело *Bosman*¹⁹, предвид голямото социално значение на спортната дейност, и по-специално на футбола в Съюза, трябва да се признае за легитимна целта за насърчаване на наемането и обучението на млади играчи. Ето защо Съдът приема, че член 45 ДФЕС допуска система, която с оглед постигането на подобна цел гарантира обезщетяването на обучаващия клуб, когато след края на обучението си млад играч подпише договор като професионален играч с клуб от друга държава членка, при условие че тази система може да гарантира осъществяването на посочената цел и не надхвърля това, което е необходимо за постигането ѝ. За сметка на това, за да се гарантира осъществяването на посочената цел, не е необходим режим като разглеждания, доколкото обезщетението за вреди, което играчите „млади надежди“ могат да бъдат осъдени да заплатят, не е свързано с действителните разходи за обучението им.

Пак в областта на работниците Съдът постановява в един ден две решения (решения от 23 февруари 2010 г. по дело *Ibrahim*, C-310/08 и по дело *Teixeira*, C-480/08), които се отнасят до тълкуването на член 12 от Регламент (ЕИО) № 1612/68 относно свободното движение на работници²⁰, и по-специално до взаимовръзката му с Директива 2004/38/ЕО относно свободно движение на гражданите на Съюза²¹. По тези две дела националните органи са отказали на жалбоподателките да отпуснат на тях и на техните деца помощ за жилищно настаняване, тъй като нямат право на пребиваване в Обединеното кралство на основание на правото на Съюза. Всъщност едната от жалбоподателките е разделена от съпруга си, който след като работил в Обединеното кралство, в крайна сметка напуснал страната, а другата жалбоподателка, също разделена от съпруга си, сама изгубила качеството работник. Въпреки това, тъй като децата им се обучават в Обединеното кралство, жалбоподателките се позовават на член 12 от посочения по-горе регламент съгласно тълкуването му от Съда в Решение по дело

¹⁹ Решение от 15 декември 1995 г. по дело *Bosman* (C-415/93, Recueil, стр. I-4921).

²⁰ Регламент (ЕИО) № 1612/68 на Съвета от 15 октомври 1968 година относно свободното движение на работници в Общността (ОВ L 257, стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 1, стр. 11).

²¹ Вж. бележка под линия 10.

Baumbast и R²². Като потвърждава досегашната си практика, Съдът напомня, че член 12 от посочения регламент позволява да се признае самостоятелно право на пребиваване на децата на работниците мигранти във връзка с правото им на достъп до образование в приемащата държава членка и за тази цел изисква единствено детето да е живяло поне с един от родителите си в държава членка, докато този родител е пребивавал там в качеството на работник. Обстоятелството, че родителите на съответното дете междувременно са се развели, че само единият от родителите е гражданин на Съюза и че този родител е престанал да бъде работник мигрант в приемащата държава членка, е ирелевантно в това отношение. Така според Съда член 12 от регламента трябва да се прилага самостоятелно спрямо разпоредбите на правото на Съюза, които уреждат изрично условията за упражняване на правото на пребиваване в друга държава членка — самостоятелност, която не е поставена под въпрос и с влизането в сила на новата директива за свободното движение на европейските граждани. Като извежда последиците от тази самостоятелност, Съдът по-нататък констатира, че правото на пребиваване, с което разполага родителят, който в действителност упражнява родителските права върху детето на работник мигрант, продължаващо обучението си, не е поставено в зависимост от условието този родител да притежава достатъчно средства, за да не е в тежест на системата за социално подпомагане в приемащата държава членка. Накрая, по второто дело (дело Teixeira, посочено по-горе) Съдът също така уточнява, че макар по правило правото на пребиваване на родителя, който в действителност упражнява родителските права върху дете на работник мигрант, обучаващо се в приемащата държава членка, да се погасява при навършване на пълнолетие от детето, това може да е различно, ако детето все още има нужда от присъствието и грижите на този родител, за да може да продължи и завърши обучението си. В тези случаи националната юрисдикция следва да прецени дали това действително е така.

Сближаване на законодателствата

Тъй като е невъзможно да се изготви пълен преглед на новата съдебна практика в този сектор, който се характеризира с изключително голямо разнообразие предвид непрекъснато растящата диверсификация на законодателната намеса на равнището на Съюза, ударението ще бъде поставено върху два сектора — търговските практики като цяло с особено внимание към защитата на потребителите и далекосъобщенията, а поради несъмненото им значение ще бъдат споменати и няколко други решения.

В областта на нелоялните търговски практики на предприятията спрямо потребителите тази година два случая дават повод за тълкуване на Директива 2005/29/ЕО²³. С тази директива е извършена пълна хармонизация на правилата във връзка с нелоялните търговски практики на предприятията спрямо потребителите, като в приложение I към нея е включен изчерпателен списък на 31 търговски практики, които съгласно член 5, параграф 5 от тази директива при всички обстоятелства се считат за нелоялни. Както изрично уточнява съображение 17 от посочената директива, единствено тези търговски практики могат да се считат за нелоялни, без да стават обект на оценка във всеки конкретен случай съгласно разпоредбите на членове 5—9 от директивата.

²² Решение на Съда от 17 септември 2002 г. по дело Baumbast и R (C-413/99, Recueil, стр. I-7091).

²³ Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 година относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар и изменение на Директива 84/450/ЕИО на Съвета, Директиви 97/7/ЕО, 98/27/ЕО и 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, и Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 149, стр. 22; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 14, стр. 260).

На първо място, по дело *Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag* (Решение от 9 ноември 2010 г., C-540/08) Съдът съответно постановява, че посочената директива трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална разпоредба, която предвижда обща забрана на продажбите с безплатна добавка и която е насочена не само към защитата на потребителите, но преследва също така и други цели. Практиките, състоящи се в предлагането на потребителите на безплатни добавки, свързани с покупката на стоки или услуги, не са включени в приложение I към директивата и поради това не могат да бъдат забранени при всички обстоятелства, а само след специфичен анализ, позволяващ установяването на техния нелоялен характер. В този смисъл възможността за участие в игра с награда, свързана със закупуването на вестник, не представлява нелоялна търговска практика по смисъла на член 5, параграф 2 от посочената директива само поради факта че поне за част от съответните потребители тази възможност за участие в игра се явява решаващото съображение, накарало ги да купят този вестник.

На второ място, по дело *Plus Warenhandelsgesellschaft* (Решение от 14 януари 2010 г., C-304/08) Съдът постановява, че същата директива не допуска и национална правна уредба, която предвижда принципна забрана на търговски практики, които поставят участието на потребителите в рекламен конкурс или рекламна игра с награди в зависимост от придобиването на стока или получаването на услуга, без да се отчитат конкретните обстоятелства по случая. Съдът отбелязва най-напред, че рекламните кампании, които поставят безплатното участие на потребителя в лотарийна игра в зависимост от закупуването на определено количество стоки или получаването на услуги, съставляват търговски действия, които ясно се вписват в рамките на търговската стратегия на даден стопански субект и са пряко насочени към рекламата с цел продажба. Следователно те наистина представляват търговски практики по смисъла на тази директива и вследствие на това попадат в нейното приложно поле. По-нататък Съдът припомня, че същата директива, с която се извършва пълно хармонизиране на правилата, изрично предвижда, че държавите членки не могат да приемат по-ограничителни мерки от определените от нея дори с цел да осигурят по-висока степен на защита на потребителите. Тъй като и разглежданата по това дело практика не е посочена в приложение I, Съдът констатира, че тя не може да се забрани, без да се определи с оглед на фактическия контекст на всеки отделен случай дали е „нелоялна“ по своя характер в светлината на критериите, изложени в посочената директива. Един от тези критерии е дали практиката изопачава или пък дали е в състояние да изопачи съществено икономическото поведение на средния потребител по отношение на продукта.

Тази година Съдът имаше повод, също по два случая, да тълкува Директива 93/13/ЕИО²⁴ за неравноправните клаузи в потребителските договори.

На първо място, по дело *Caja de Ahorros y Monte de Piedad de Madrid* (Решение от 3 юни 2010 г., C-484/08) Съдът напомня, че въведената с тази директива система на защита се основава на идеята, че потребителят е в положението на по-слабата страна в отношенията с продавача или доставчика от гледна точка както на позицията му в преговорите, така и на степента на информираност — положение, което го принуждава да се съгласява с установените предварително от продавача или доставчика условия, без да може да повлияе на съдържанието им. Тази директива осъществява само частична и минимална хармонизация на националните законодателства относно неравноправните клаузи, като оставя на държавите членки възможността да гарантират по-висока от предвидената в директивата степен на защита на

²⁴ Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 5 април 1993 година относно неравноправните клаузи в потребителските договори (ОВ L 95, стр. 29; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 2, стр. 273).

потребителите. Така Съдът подчертава, че в цялата област, уредена с тази директива, държавите членки могат да приемат или да запазят в сила по-строги разпоредби от предвидените в самата директива, стига да осигуряват по-висока степен на защита на потребителите. Затова Съдът заключава, че тази директива допуска национална правна уредба, която допуска съдебен контрол на неравноправния характер на договорните клаузи, отнасящи се до определянето на основния предмет на договора или до съответствието между цената и възнаграждението, от една страна, и доставените стоки или предоставените услуги, от друга, дори ако тези клаузи са изразени ясно и разбираемо.

На второ място, по дело VB Pénzügyi Lízing (Решение от 9 ноември 2010 г., C-137/08) Съдът получава възможност да задълбочи анализа от Решение по дело Pannon GSM (Решение от 4 юни 2009 г., C-243/08) (вж. годишния доклад за 2009 г.). Той напомня, че член 267 ДФЕС трябва да се тълкува в смисъл, че Съдът на Европейския съюз е компетентен да тълкува понятието „неравноправна договорна клауза“ по смисъла на член 3, параграф 1 от Директива 93/13 и приложението към нея, както и критериите, които националният съд може или трябва да прилага при преценката на договорна клауза от гледна точка на разпоредбите на тази директива, като се има предвид, че националният съд има правомощието въз основа на тези критерии конкретно да квалифицира съответната договорна клауза с оглед на обстоятелствата по разглежданото от него дело. Неравноправният характер на договорната клауза трябва да се преценява, като се държи сметка за естеството на стоките или услугите, които са предмет на договора, и като се имат предвид всички съпровождащи сключването му обстоятелства към момента на сключването, включително фактът, че клауза в договор, сключен между потребител и продавач или доставчик, с която се възлага изключителна компетентност на съда, в чийто съдебен район е седалището на продавача или доставчика, е включена, без да бъде предмет на индивидуално договаряне. Съдът също така постановява, че националният съд трябва служебно да събира доказателства, за да установи дали клаузата, с която се възлага изключителна териториална компетентност и която е включена в договора, който е предмет на отнесения до него спор и е сключен между продавач или доставчик и потребител, попада в приложното поле на Директива 93/13 и ако е така, да прецени служебно евентуалния неравноправен характер на тази клауза. Всъщност, за да се осигури ефективна защита на потребителите в съответствие с волята на законодателя на Съюза, в случаите, които се характеризират с неравноправно положение на потребителя спрямо продавача или доставчика, което може да се компенсира само с положителна и външна по отношение на самите страни по договора намеса, националният съд трябва винаги и независимо от разпоредбите на националното право да определи дали спорната клауза е била индивидуално договорена между продавача или доставчика и потребителя.

Що се отнася този път до защитата на потребителите във връзка с договорите, сключени извън търговския обект, по дело E. Friz (Решение от 15 април 2010 г., C-215/08) Съдът постановява, че Директива 85/577/ЕИО²⁵ се прилага за договор, сключен между търговец и потребител в резултат от непоискано посещение в дома на потребителя, който се отнася до участието на потребител в договорен фонд за недвижими имоти от затворен тип, учреден като гражданско дружество, когато приоритетно целта на това участие не е членството в дружеството, а да се направи финансова инвестиция. Съдът уточнява, че следователно член 5, параграф 2 от Директива 85/577 допуска национално правило, съгласно което в случай на отказ от участие в такъв фонд за недвижими имоти, придобито в резултат от непоискано посещение на

²⁵ Директива 85/577/ЕИО на Съвета от 20 декември 1985 година относно защитата на потребителите във връзка с договорите, сключени извън търговския обект (ОВ L 372, стр. 31; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 1, стр. 188).

търговец в дома на потребителя, последният може да предяви срещу това дружество правото да получи нетни ликвидационни активи, определено по размер в зависимост от стойността на неговото участие към датата на оттеглянето му от този фонд, като по този начин евентуално получи връщане на сума, по-малка от своята вноска, или бъде задължен да участва в загубите на посочения фонд. Действително, макар да няма никакво съмнение, че посочената директива цели да осигури защита на потребителите, това не означава, че тази защита е абсолютна. От общата структура и текста на много от разпоредбите на тази директива е видно, че въпросната защита е обект на някои ограничения. Що се отнася по-конкретно до последиците от упражняването на правото на отказ, уведомлението относно отказа води както за потребителя, така и за търговеца до възстановяване на първоначалното положение. Това обаче не променя обстоятелството, че нищо в Директивата не изключва възможността потребителят да има в определени специфични хипотези задължения към търговеца и евентуално да му се наложи да понесе определени последици, произтичащи от правото му на отказ.

По дело Heinrich Heine (Решение от 15 април 2010 г., C-511/08), което се отнася до близка проблематика на защитата на потребителите във връзка с договорите от разстояние, Съдът постановява, че член 6, параграф 1, първа алинея, второ изречение и член 6, параграф 2 от Директива 97/7/ЕО²⁶ трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат национална правна уредба, която позволява на доставчика по договор, сключен от разстояние, да възлага разходите за изпращане на стоките върху потребителя, когато последният упражни правото си на отказ. Разпоредбите на посочената директива, които се отнасят до правните последици от отказа, очевидно имат за цел потребителят да не бъде разубеден да упражни правото си на отказ. Ето защо би било в противоречие с посочената цел тези разпоредби да се тълкуват в смисъл, че разрешават на държавите членки в случай на отказ да допускат възможността разходите за изпращане да се оставят в тежест на потребителя. Освен това, ако на потребителя се възлагат и разходите за изпращане, наред с преките разходи за връщане на стоките, това би могло да постави под въпрос равномерното разпределение на рисковете между страните по договорите, сключени от разстояние, налагайки на потребителя да понесе всички разходи във връзка с транспорта на стоките.

Във връзка с търговските практики накрая следва да се отбележи и дело Lidl (Решение от 18 ноември 2010 г., C-159/09), предизвикано от рекламна кампания на супермаркет. Този супермаркет публикува в местен вестник реклама, която възпроизвежда касови бележки, изброяващи предимно хранителни стоки, закупени съответно в две вериги супермаркети, и показващи различна обща цена — подход, оспорван от визирания конкурент. Съдът, на първо място, посочва, че директивата относно заблуждаващата и сравнителната реклама²⁷ трябва да се тълкува в смисъл, че единствено обстоятелството, че хранителните стоки се различават, що се отнася до техните вкусови качества и до удоволствието при консумирането им, в зависимост от условията и мястото на тяхното производство, от техните съставки и от самоличността на производителя им, не е от естество да изключи възможността сравнението на такива продукти да отговаря на изискването, състоящо се в това те да задоволяват еднакви

²⁶ Директива 97/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 1997 година относно защитата на потребителя по отношение на договорите от разстояние (ОВ L 144, стр. 19; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 4, стр. 160).

²⁷ Директива 84/450/ЕИО на Съвета от 10 септември 1984 година за сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки, свързани със заблуждаваща реклама (ОВ L 250, стр. 17; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 1, стр. 153), изменена с Директива 97/55/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 октомври 1997 година с цел да се обхване сравнителната реклама (ОВ L 290, стр. 18; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 4, стр. 196).

потребности или да са предназначени за една и съща цел, тоест да разкриват достатъчна степен на взаимозаменяемост помежду си²⁸. Действително, да се реши, че две хранителни стоки не могат да се считат за сравними, освен ако са идентични, би означавало да се изключи всяка действителна възможност за сравнителна реклама, що се отнася до особено важна категория потребителски стоки. Съдът добавя, че реклама, която се отнася до сравняване на цените на хранителните стоки, търгувани от две конкурентни вериги магазини, би могла да разкрива заблуждаващ характер²⁹, в частност ако се констатира, предвид всички релевантни обстоятелства по случая, и по-конкретно предвид индикациите и пропуските, придружаващи рекламата, че решението за покупка от страна на значителен брой потребители, до които е адресирана, може да бъде взето с погрешното убеждение, че направеният от рекламирация подбор на стоки е представителен за общото равнище на цените при него спрямо това, практикувано от неговия конкурент, и че при това положение потребителите ще реализират икономии от мащаба на рекламираните в посочената реклама, като редовно правят покупките си на стоки за текущо потребление по-скоро от рекламирация, отколкото от посочения конкурент, или пък с погрешното убеждение, че всички стоки на рекламирация са по-евтини от тези на неговия конкурент. Рекламата може да разкрива заблуждаващ характер и ако се констатира, че за целите на сравнение, направено изключително от гледна точка на цената, са били подбрани хранителни стоки, между които обаче има разлики от естество да повлияят чувствително на избора на средния потребител, без посочените разлики да са видни от въпросната реклама. Накрая, Съдът постановява, че условието за потвърдимост³⁰ изисква, що се отнася до рекламите, които сравняват цените на два асортимента от стоки, тези стоки да могат да бъдат точно идентифицирани въз основа на данните, съдържащи се в посочената реклама, като по този начин се дава възможност на адресата да се увери, че е бил информиран правилно относно покупките на стоки за текущо потребление, които е трябвало да направи.

Съдебната практика във връзка със сектора на далекосъобщенията тази година е изключително богата. На първо място, дело *Polska Telefonia Cyfrowa* (Решение от 1 юли 2010 г., C-99/09) дава възможност на Съда да тълкува член 30, параграф 2 от Директива 2002/22/ЕО за универсалната услуга³¹, що се отнася до разходите за преносимост на номера на мобилен телефон, благодарение на която телефонният абонат може да запази номера си при преминаване към друг оператор. Според Съда посоченият член трябва да се тълкува в смисъл, че националният регулаторен орган трябва да вземе предвид понасяните от операторите на мобилни телефонни мрежи разходи за осигуряване на преносимост на номера, когато преценява дали потребителската такса за тази услуга има възпиращ характер. Този орган обаче има право да определи определен размер на начисляваната от операторите такса, който е по-нисък от понасяните от последните разходи, когато изчислената само на основата на тези разходи такса може да възпре потребителите да използват възможността за преносимост.

Пак в областта на далекосъобщенията се откроява дело *Alassini и др.* (Решение от 18 март 2010 г., C-317/08, C-318/08, C-319/08 и C-320/08), по което Съдът отговаря на

²⁸ Член 3а, параграф 1, буква б) от Директива 84/450 относно заблуждаващата и сравнителната реклама, изменена с Директива 97/55.

²⁹ Член 3а, параграф 1, буква а) от Директива 84/450 относно заблуждаващата и сравнителната реклама, изменена с Директива 97/55.

³⁰ Член 3а, параграф 1, буква в) от Директива 84/450 относно заблуждаващата и сравнителната реклама, изменена с Директива 97/55.

³¹ Директива 2002/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 март 2002 година относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги (Директива за универсалната услуга) (ОВ L 108, стр. 51; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 35, стр. 213).

преюдициален въпрос за тълкуването на принципа на ефективна съдебна защита по отношение на национална правна уредба, която предвижда задължителен опит за постигане на споразумение в извънсъдебна помирителна процедура като условие за допустимост на искове по съдебен ред по някои спорове между доставчици и крайни потребители на основание на Директивата за универсалната услуга³². Според Съда член 34, параграф 1 от посочената директива поставя като цел за държавите членки създаването на извънсъдебни процедури за разрешаване на споровете, по които страни са потребители и които се отнасят до въпроси от приложното поле на същата директива. Национална правна уредба, която установява извънсъдебна помирителна процедура и прави задължително използването ѝ, преди да се сезира съдебен орган, не може да попречи на осъществяването на следваната с директивата цел от общ интерес и дори засилва полезното ѝ действие поради постигнатото с тази правна уредба по-бързо и несвързано с големи разходи разрешаване на споровете и облекчаване на работата на съдилищата. Затова Съдът потвърждава, че допълнителният етап преди съдебната защита, какъвто се явява задължителната съгласно тази правна уредба предварителна помирителна процедура, не е в противоречие с принципите на равностойност, ефективност и ефективна съдебна защита, доколкото тази процедура не води до задължително за страните решение, доколкото не забавя съдебното производство, нито причинява твърде високи разходи за потребителите, доколкото заявление за посочената процедура може да се подава не само по електронен път и доколкото в изключителни неотложни случаи са допустими временни мерки.

По-нататък, по дело Vodafone и др. (Решение от 8 юни 2010 г., C-58/08) Съдът се произнася по валидността на Регламент (ЕО) № 717/2007 относно роуминга в обществени мобилни телефонни мрежи³³ в рамките на спор между редица оператори на обществени телефонни мрежи и националните власти по повод валидността на национални разпоредби за прилагане на посочения регламент. Сезиран с три преюдициални въпроса, Съдът първо напомня, че приетият на основание член 95 ЕО регламент въвежда общ подход, за да могат потребителите на наземни обществени мобилни телефонни мрежи да не заплащат прекалено висока цена за роуминг услугите в Общността и операторите да могат да оперират в една и съща съгласувана регулаторна рамка, основана на обективни критерии, като по този начин регламентът допринася за доброто функциониране на вътрешния пазар с цел да се постигне високо равнище на защита на потребителите и да се запази конкуренцията между операторите. След това, на въпрос дали са спазени принципите на пропорционалност и субсидиарност, при положение че регламентът определя не само таван за средната цена на едро за минута, а и за цените на дребно и предвижда задължения за предоставяне на информация на роуминговите клиенти, Съдът постановява, че с оглед на широкото право на преценка, с което разполага в съответната област, общностният законодател основателно е могъл въз основа на обективни критерии и на изчерпателно икономическо проучване да приеме, че регулирането единствено на пазарите на едро не би постигнало същия резултат както регулирането, което обхваща едновременно пазарите на едро и дребно, поради което последното е необходимо, и че задължението за предоставяне на информация засилва полезното действие от определянето на тавани на цените. По-нататък в изводите си Съдът приема, че не е налице нарушение на принципа на субсидиарност, като се имат предвид взаимната зависимост между цените на дребно и едро и последиците от въведения с регламента общ подход, чиято цел може да бъде по-добре реализирана на равнището на Общността.

³² Пак там.

³³ Регламент (ЕО) № 717/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2007 година относно роуминга в обществени мобилни телефонни мрежи в рамките на Общността и за изменение на Директива 2002/21/ЕО (ОВ L 171, стр. 32).

Накрая, по дело Комисия/Белгия (Решение от 6 октомври 2010 г., C-222/08), образувано по иск на Комисията за установяване на неизпълнение на задължения от страна на Кралство Белгия поради частичното транспониране на член 12, параграф 1 и член 13, параграф 1, както и на част А от приложение IV към Директивата за универсалната услуга³⁴, Съдът първо констатира, че доколкото посочената директива определя правилата за изчисляване на нетните разходи за предоставяне на универсална услуга само в случай че националните органи са преценили, че то може да представлява несправедливо затруднение, съответната държава членка не е допуснала неизпълнение на задълженията си, като сама е определила условията, въз основа на които да се преценява дали посоченото затруднение е несправедливо. Второ, Съдът уточнява, че като обвързва механизмите за възстановяване на нетните разходи, които предоставянето на универсалната услуга може да породии за предприятието, с наличието на прекомерна тежест за това предприятие, общностният законодател е искал да изключи възможността всеки нетен разход за предоставянето на универсалната услуга да поражда автоматично право на компенсация, тъй като приема, че нетните разходи за тази услуга невинаги представляват прекомерно затруднение за всички заинтересовани предприятия. При това положение несправедливото затруднение, чието наличие националният регулаторен орган трябва да установи, преди евентуално да допусне компенсиране, може да е само онова затруднение, което за конкретното предприятие е прекомерно с оглед на възможностите му да понесе такова затруднение, оценени предвид всички характеристики на това предприятие (равнището на оборудването му, икономическото и финансовото му състояние, пазарния му дял и т.н.). Освен това Съдът констатира, че съответната държава членка, която е задължена съгласно същата директива да въведе необходимите механизми за компенсиране на предприятията, които търпят несправедливо затруднение, не изпълнява задълженията си, когато установява общо и въз основа на изчислението на нетните разходи на доставчика на универсалната услуга (по-рано единственият доставчик на тази услуга), че всички предприятия, които вече са длъжни да предоставят посочената услуга, действително търпят несправедливо затруднение поради предоставянето ѝ, без да извърши конкретна преценка както на нетните разходи на всеки оператор за предоставянето на универсалната услуга, така и на всички характеристики на този оператор. Накрая Съдът припомня, че задълженията си по посочената директива не изпълнява и държавата членка, която не предвижда при изчисляването на нетните разходи за предоставянето на социалния елемент от универсалната услуга да се отчитат търговските предимства, включително нематериалните ползи за операторите, които осигуряват тази услуга.

Ако всичко това сочи, че в два особено чувствителни сектора се е оформила хомогенна съдебна практика, все пак решенията в областта на сближаването на законодателствата далеч не се изчерпват с постановените в тези сектори. По-нататък ще бъдат представени няколко дела, които доказват това.

Дело Monsanto Technology (Решение от 6 юли 2010 г., C-428/08) за първи път повдига въпроса за обхвата на европейски патент на ДНК последователност. Притежател от 1996 г. на европейски патент на ДНК последователност, при въвеждането на която в ДНК на соево растение същото става устойчиво на определен хербицид, дружеството Monsanto възразява срещу вноса в държава членка на соево брашно, произведено в Аржентина от такава генномодифицирана соя, тъй като изобретението на Monsanto не е защитено с патент в Аржентина. Сезираната национална юрисдикция поставя на Съда въпроса дали самото наличие на защитената с европейски патент ДНК последователност е достатъчно, за да се установи нарушение на патента на Monsanto при търгуването на брашното в Европейския съюз. Според

³⁴ Вж. бележка под линия 31.

Съда Директива 98/44/ЕО³⁵ обуславя предоставяната с европейския патент закрила от това генетичната информация, съдържаща се в патентования продукт или съставляваща този продукт, да изпълнява понастоящем своята функция в самия материал. В това отношение Съдът отбелязва, че функцията на изобретението на Monsanto е изпълнявана, когато генетичната информация защитава соевото растение, в състава на което е включена, срещу действието на хербицида. Тази функция на защитената ДНК последователност обаче не може вече да се изпълнява, щом като тя се намира в остатъчно състояние в соевото брашно и същото е нежив материал, получен в резултат на множество операции по третиране на соята. Следователно закрилата по европейския патент е изключена, когато генетичната информация е спряла да изпълнява функцията, която е имала в първоначалното растение, от което произхожда. Освен това такава закрила не следва да се предоставя с мотива, че съдържащата се в соевото брашно генетична информация би могла евентуално да изпълнява отново своята функция в друго растение. Всъщност за тази цел би било необходимо ДНК последователността действително да е въведена в другото растение, за да може за нея да възникне закрила на основание на европейския патент. При тези обстоятелства Monsanto няма право да забрани на основание на Директива 98/44 търгуването на соевото брашно от Аржентина, съдържащо неговото биотехнологично изобретение в остатъчно състояние. Накрая Съдът посочва, че тази директива не допуска национално правило, предоставящо абсолютна закрила на патентована ДНК последователност като такава, независимо от това дали тя изпълнява своята функция в материала, в който се съдържа. Всъщност разпоредбите на същата директива, които предвиждат критерия за реално изпълняване на тази функция, извършват изчерпателна хармонизация в тази област на равнището на Европейския съюз.

По дело Association of the British Pharmaceutical Industry (Решение от 22 април 2010 г., C-62/09) Съдът има за задача да тълкува Директива 2001/83/ЕО³⁶. Въпреки че тази директива по принцип забранява при промоцията на лекарствени продукти пред лекари или фармацевти да им се предлагат или обещава парични облаги или престации в натура, Съдът постановява, че тази директива допуска системи от финансови стимули, които са въведени от националните органи в областта на общественото здравеопазване, за да се намалят разходите в тази област, и които насърчават лекарите при лечението на определени заболявания да предписват конкретно посочени лекарства, съдържащи различно активно вещество от това на лекарствения продукт, който е бил предписван до този момент или който би бил предписан, ако не съществуваше такава система от стимули. По правило политиката на здравеопазване на държавите членки и публичните разходи за нея нямат нито стопанска, нито търговска цел. Следователно в рамките на тази политика системата от финансови стимули не би могла да се разглежда като част от търговската промоция на лекарствени продукти. Съдът все пак напомня, че публичните органи са длъжни да предоставят информация на лицата от фармацевтичната промишленост, доказваща, че въпросната система отговаря на обективни критерии и че няма дискриминация между националните лекарствени продукти и лекарствените продукти от други държави членки. Освен това тези органи трябва да осигурят публичност на тази система и да предоставят на лицата от здравния сектор и от фармацевтичната промишленост

³⁵ Директива 98/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 юли 1998 година относно правната закрила на биотехнологичните изобретения (ОВ L 213, стр. 13; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 23, стр. 268).

³⁶ Директива 2001/83/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 ноември 2001 година за утвърждаване на кодекс на Общността относно лекарствени продукти за човешка употреба (ОВ L 311, стр. 67; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 33, стр. 3), изменена с Директива 2004/27/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 година (ОВ L 136, стр. 34; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 44, стр. 116).

оценките, които установяват терапевтичната еквивалентност на наличните активни вещества от терапевтичния клас, за който е въведена посочената система.

По дело Комисия/Германия (Решение от 9 март 2010 г., C-518/07), което се отнася до обработването на лични данни, Съдът постановява, че гаранцията за независимост на националните надзорни органи, предвидена в Директива 95/46/ЕО³⁷, цели да осигури ефективността и надеждността на надзора за спазване на разпоредбите в областта на защитата на физическите лица при обработване на лични данни и трябва да се тълкува в светлината на тази цел. Тя е установена не за да осигури особен статут на самите органи, както и на техните служители, а с цел да засили защитата на засегнатите от техните решения лица и организации, поради което при упражняване на техните функции надзорните органи трябва да действат обективно и безпристрастно. Следователно надзорните органи, компетентни да наблюдават и контролират обработването на лични данни извън публичния сектор, трябва да се ползват с независимост, която да им дава възможност да изпълняват функциите си без външно влияние. Тази независимост изключва не само всяко упражнявано от контролираните организации влияние, а и всяко предписание и всяко друго външно влияние, независимо дали последното е пряко или косвено, които биха могли да застрашат изпълнението на задачата на посочените органи, състояща се в постигането на баланс между защитата на правото на личен живот и свободното движение на личните данни. Самата опасност органите, упражняващи контрол, да могат да упражняват политическо влияние върху решенията на компетентните надзорни органи е достатъчна, за да попречи на независимостта при изпълнението на техните функции. От една страна, би могло да има „изпреварващо послушание“ на тези органи с оглед на практиката на контролния орган при взимане на решения. От друга страна, ролята на пазители на правото на личен живот, която посочените надзорни органи изпълняват, изисква по отношение на техните решения, и следователно на самите тях, да бъде изключено всякакво подозрение за пристрастност. Следователно контролът, упражняван от държавата върху националните надзорни органи, не е съвместим с изискването за независимост.

Постановеното в областта на авторското право и сродните му права Решение по дело Padawan (Решение от 21 октомври 2010 г., C-467/08) внася уточнения във връзка с понятието, критериите и границите на справедливото обезщетение при копиране за лично ползване. Директива 2001/29/ЕО относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество³⁸ допуска въведеното във вътрешното право на някои държави членки изключение относно копирането за лично ползване, при условие че носителите на правото на възпроизвеждане получат справедливо обезщетение. В това решение Съдът уточнява най-напред, че понятието „справедливо обезщетение“ по смисъла на член 5, параграф 2, буква б) от Директива 2001/29 е самостоятелно понятие на правото на Съюза, което трябва да се тълкува еднакво във всички държави членки, които са въвели изключение относно копирането за лично ползване. По-нататък Съдът уточнява, че „справедливият баланс“, който трябва да се постигне между засегнатите лица, предполага размерът на справедливото обезщетение задължително да се изчислява въз основа на критерия за вредите, претърпени от авторите на защитени произведения в резултат на предвиждането на изключението за копиране за лично ползване. Наред с това съдиите посочват, че „таксата за копиране за лично ползване“ не се дължи пряко от физическите лица, ползващи

³⁷ Член 28, параграф 1, втора алинея от Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 година за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, стр. 31; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 17, стр. 10).

³⁸ Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 година (ОВ L 167, стр. 10; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 230).

оборудването, апаратурата и носителите за възпроизвеждане, а от лицата, които разполагат с оборудването, апаратурата и носителите, доколкото самоличността на последните лесно може да се установи и те имат възможност да отразят реалните разходи за таксата в цената, заплащана от потребителите — физически лица. Накрая Съдът приема, че е необходимо да съществува връзка между прилагането на таксата, с която се финансира справедливото обезщетение, спрямо оборудването за възпроизвеждане и предполагаемото използване на това оборудване за възпроизвеждане за лично ползване. Следователно прилагането без разграничение на таксата за копиране за лично ползване по-специално за оборудването, апаратурата и носителите за цифрово възпроизвеждане, които не са предоставени на разположение на лицата, ползващи копията за лични цели, и явно са предназначени за цели, различни от изготвянето на копия за лично ползване, не съответства на Директива 2001/29. За сметка на това, след като разглежданото оборудване е предоставено на разположение на физически лица за лични цели, съвсем не е необходимо да се установява, че последните действително са изготвили копия за лично ползване посредством това оборудване и по този начин действително са причинили вреди на автора на защитеното произведение. Всъщност основателно може да се предположи, че тези физически лица напълно са се възползвали от предоставянето на разположение, тоест се предполага, че са използвали всички функции на посоченото оборудване, включително тази за изготвяне на копия.

По дело *Kyrian* (Решение от 14 януари 2010 г., C-233/08) преюдициалното запитване се отнася, на първо място, до това дали предвид член 12, параграф 3 от Директива 76/308/ЕИО относно взаимопомощта при събиране на вземания, свързани с някои видове налози, мита, данъци и други мерки³⁹, изменена с Директива 2001/44/ЕО⁴⁰, юрисдикциите на държавата членка по местонахождението на запитвания орган са компетентни да проверяват изпълнителната сила на издадения в друга държава членка документ, позволяващ изпълнението на вземането. В това решение Съдът уточнява, че юрисдикциите на запитаната държава членка по принцип не са компетентни да проверяват изпълнителната сила на документа, позволяващ изпълнението, освен когато проверяват съвместимостта му с нормите от обществен ред в тази държава. За сметка на това Съдът постановява, че доколкото съобщаването представлява една от визираните в член 12, параграф 3 от Директива 76/308 „мерки по изпълнение“, юрисдикцията на запитаната държава членка е оправомощена да проверява дали тези мерки са били надлежно предприети съгласно законовите и подзаконовите разпоредби на посочената държава членка. На второ място, Съдът се произнася по въпроса дали, за да се приеме за редовно, съобщаването на документ, позволяващ изпълнението на вземането, трябва да е адресирано до длъжника на официален език на държавата членка по местонахождението на запитвания орган. Директива 76/308 не предвижда нищо по този въпрос. Според Съда обаче предвид целите на този текст, а именно да се гарантира действителното съобщаване на всички актове и решения, следва да се приеме, че за да може да защити правата си, адресатът на изпълнителното основание, позволяващо събирането, трябва да получи съобщението за този документ на официален език на държавата членка по местонахождението на запитвания орган. Освен това Съдът приема, че за да гарантира спазването на това право, националният съд следва да приложи националното си право, като същевременно следи да осигури пълна ефикасност на правото на Съюза.

³⁹ Директива 76/308/ЕИО на Съвета от 15 март 1976 година (ОВ L 73, стр. 18; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 1, стр. 35).

⁴⁰ Директива 2001/44/ЕО на Съвета от 15 юни 2001 година (ОВ L 175, стр. 17; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 14, стр. 148).

Конкуренция

Нови интересни решения бяха постановени както в областта на държавните помощи, така и в областта на правилата на конкуренция, приложими за предприятията.

Що се отнася до държавните помощи, по дело Комисия/Deutsche Post (Решение от 2 септември 2010 г., C-399/08 P) Съдът разглежда метода, който Комисията използва, за да приеме, че е налице предимство, съставляващо държавна помощ в полза на частно предприятие, на което е възложена услуга от общ икономически интерес (наричана по-нататък „УОИИ“). Докато Комисията приема, че публичните ресурси, получени от разглежданото предприятие като компенсация за предоставянето на УОИИ, са в по-висок размер от допълнителните разходи, генерирани от тази услуга, и че тази свръхкомпенсация представлява несъвместима с общия пазар държавна помощ, Общият съд отменя това решение, по съображение че в него Комисията не е доказала в достатъчна степен наличието на предимство по смисъла на член 87, параграф 1 ЕО и че тя няма право да презумира наличието на предимство, осигурено на предприятието чрез публични средства, без преди това да провери дали тези средства действително надхвърлят всички понесени от това предприятие допълнителни разходи, свързани с изпълнението на услугата от общ икономически интерес. Съдът потвърждава анализа на Общия съд, като отхвърля правното основание на Комисията, изведено от нарушението на член 87, параграф 1 ЕО и член 86, параграф 2 ЕО. Като предварително напомня, че за да не бъде квалифицирана като държавна помощ, финансовата компенсация, предоставена на предприятие, на което е възложена УОИИ, трябва да отговаря на конкретни условия, а именно да не надвишава необходимото за покриване на всички или на част от разходите, наложени от изпълнението на задълженията за обществени услуги, при отчитане на свързаните с тях приходи, както и на разумна печалба за изпълнението на тези задължения (условия, поставени с Решение от 24 юли 2003 г. по дело Altmark Trans и Regierungspräsidium Magdeburg, C-280/00, Recueil, стр. I-7747, точки 74 и 75), Съдът въз основа на това заключава, че когато изследва валидността на система за финансиране на такава услуга от гледна точка на правото в областта на държавните помощи, Комисията е длъжна да провери дали това условие е изпълнено. По-нататък Съдът констатира, че Общият съд е изложил недостатъците на метода, използван от Комисията, и че затова правилно е заключил, че анализът на Комисията е неточен, като нито е обърнал тежестта на доказване, нито е заместил със собствен метод анализа на Комисията. Следователно ограничителният характер на условията, при които компенсацията за УОИИ може да не се квалифицира като държавна помощ, не освобождава Комисията от задължението й категорично да докаже, че тези условия не са изпълнени, ако смята, че това е така.

По дело Комисия/Scott (Решение от 2 септември 2010 г., C-290/07 P) Съдът е сезиран с жалба срещу решение на Общия съд, с което се отменя решение на Комисията, обявяващо за несъвместима държавната помощ на френските власти за американско дружество, произтичаща от продажбата на парцел при условия, които не отговарят на пазарната действителност, във връзка с което се налага Съдът да уточни пределите на съдебния контрол, упражняван от Общия съд, когато идентифицирането на държавната помощ създава сериозни затруднения при преценката. Комисията твърди, че Общият съд е надхвърлил пределите на своя контрол, като е идентифицирал грешки в метода и в изчисляването, сочещи нарушение на задължението за надлежно провеждане на официалната процедура по разследване, предвидена в член 88, параграф 2 от Договора за ЕО. Съдът уважава това правно основание, като първо припомня принципите, закрепени в Решение по дело Tetra Laval (Решение от 15 февруари 2005 г. по дело Комисия/Tetra Laval, C-12/03 P, Recueil, стр. I-987, точка 39), от което следва, че съдът на Съюза трябва не само да провери дали представените доказателства установяват действителното положение и дали същите са достоверни и съгласувани, но също да провери дали

тези доказателства включват всички релевантни данни, които трябва да бъдат взети предвид, за да се прецени дадена сложна ситуация, както и това дали те са от такъв характер, че да подкрепят изведените от тях заключения. Това припомняне обаче е придружено с важно ограничение, а именно че съдът на Съюза не може да замести икономическата преценка на Комисията със своята. На второ място, Съдът подчертава, че Комисията е длъжна да приложи критерия за частния инвеститор, за да установи дали цената, платена от предполагаемия получател на помощта, съвпада с цената, която един частен инвеститор, действащ в нормални условия на конкуренция, би могъл да определи. Съдът постановява, че в случая Общият съд не е установил явни грешки в преценката на Комисията, които да са могли да обосноват отмяната на решението за несъвместимост на помощта, и че по този начин Общият съд е превишил пределите на съдебния си контрол. Накрая според Съда Общият съд няма основание да упреква Комисията, че не е взела предвид някои данни, които са могли да бъдат полезни, тъй като тези данни са били предоставени едва след приключването на официалната процедура по разследване, а Комисията няма задължение да възобновява тази процедура след евентуалното получаване на такива нови данни.

По дело NDSHT/Комисия (Решение от 18 ноември 2010 г., C-322/09 P) Съдът е изправен пред задачата да издири съдържанието на понятието за обжалваем акт, издаден от общностна институция. Всъщност Съдът е сезиран с жалба за отмяна на решение на Общия съд, с което се обявява за недопустима жалба за отмяна на решение, което се е съдържало в писма на Комисията, адресирани до дружеството NDSHT във връзка с подадена от него жалба, в която то твърди, че град Стокхолм е отпуснал неправомерни държавни помощи на конкурентно дружество. Жалбоподателят NDSHT поддържа, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е постановил, че спорните писма, в които Комисията посочва, че няма да предприеме действия по жалбата на NDSHT, съставляват неформално съобщение, което не подлежи на обжалване по смисъла на член 230 ЕО. Според действащите процесуални правила, при положение че след като разгледа дадена жалба, Комисията констатира, че едно разследване не позволява да се приеме, че е налице държавна помощ по смисъла на член 87 ЕО, всъщност тя имплицитно отказва да започне процедурата по член 88, параграф 2 ЕО. Според Съда обаче въпросният акт не може да се квалифицира просто като неформално съобщение, нито като временна мярка, доколкото отразява окончателната позиция на Комисията да сложи край на предварителната проверка, като по този начин отказва да образува официалната процедура по разследване, и именно това поражда съществени последици за жалбоподателя. В този контекст, като потвърждава, че жалбоподателят наистина е конкурентно предприятие на дружеството — получател на средства по критикуваните мерки, и на това основание е заинтересовано лице по смисъла на член 88, параграф 2 ЕО, Съдът приема, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е постановил, че спорният акт няма характеристиките на решение, което подлежи на обжалване на основание член 4 от Регламент (ЕО) № 659/1999, въпреки че това решение, независимо от качеството и формата си, произвежда задължителни правни последици, които могат да засегнат интересите на посочения жалбоподател. Поради това Съдът отменя разглежданото съдебно решение, отхвърля възражението за недопустимост, изведено от твърдението, че спорният акт не подлежи на обжалване, и връща делото на Общия съд за произнасяне на решение по съществото на спора.

Що се отнася до правилата на конкуренция, приложими към предприятията, внимание заслужават най-вече две решения, едното от които е свързано с прилагането на правилата на конкуренция към групите от дружества, а другото — с обхвата на принципа за защита на поверителността на съобщенията между адвокатите и техните клиенти.

В Решение от 1 юли 2010 г. по дело Knauf Gips/Комисия (C-407/08 P) Съдът постановява, че когато става дума за група от дружества, на върха на която се намират няколко юридически

лица, Комисията не допуска грешка в преценката, като приема, че едно от тези дружества е единственото отговорно за действията на дружествата от тази група, която като цяло съставлява стопанска единица. Всъщност обстоятелството, че на върха на групата няма едно-единствено юридическо лице, не е пречка за това отговорността за действията на тази група да бъде търсена от едно дружество. Правната структура, присъща на група от дружества, която се характеризира с липсата на едно-единствено юридическо лице на върха на тази група, не е определяща, щом като тази структура не отразява действителното функциониране и реалната организация на посочената група. В частност Съдът приема, че липсата на правни връзки на подчинение между две дружества на върха на групата не може да постави под въпрос извода, че първото от тези две дружества трябва да бъде счетено за отговорно за деянията на групата, щом като в действителност второто дружество не определя по самостоятелен начин поведението си на съответния пазар.

Решение по дело Knauf Gips/Комисия освен това внася уточнения във връзка с правата на предприятията в административната процедура и при упражняването на правото на обжалване. По този въпрос Съдът всъщност пояснява, че никоя разпоредба от правото на Съюза не налага на адресата на едно изложение на възражения да оспорва различните негови фактически или правни елементи в хода на административното производство под угрозата да не може да направи това на по-късен етап в хода на съдебното производство, тъй като подобно ограничение е в противоречие с основните принципи на законност и спазване на правото на защита.

По дело Akzo Nobel Chemicals и Akcros Chemicals/Комисия (Решение от 14 септември 2010 г., C-550/07 P) се поставя и въпрос във връзка с правата на предприятията в хода на разследванията на Комисията. Всъщност Комисията е извършила проверки и е иззела множество документи, сред които и копия от електронни писма, разменени между генералния директор и координатора на Akzo Nobel по въпросите на конкурентното право, който е адвокат, вписан в нидерландската колегия и нает на работа от Akzo Nobel. В този контекст Съдът е приканен да уточни дали адвокатите, назначени в предприятие, се ползват със защитата на поверителността на съобщенията на същото основание като външните адвокати. Съдът постановява, че нито еволюцията на правното положение в държавите — членки на Съюза, нито приемането на Регламент (ЕО) № 1/2003 относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове 81 и 82 от Договора⁴¹, обосновават идеята за развитие на съдебната практика⁴² в посока признаване на право на защита на поверителността и в полза на назначените в предприятията адвокати. Съдът припомня, че възможността за ползване на тази защита се подчинява на две кумулативни условия. От една страна, размяната на съобщения с адвокатта трябва да бъде свързана с упражняването на правото на защита на клиента, и от друга страна, трябва да става въпрос за размяна, която се осъществява с независими адвокати, тоест адвокати, необвързани с клиента чрез правоотношение по наемане на работа. Изискването за независимост предполага отсъствие на каквото и да е правоотношение по наемане на работа между адвоката и неговия клиент, така че защитата въз основа на принципа на поверителността не обхваща размяната на съобщения в рамките на дадено предприятие или дадена група с адвокати, наети на работа в предприятието. Независимо че е вписан като адвокат в адвокатска колегия и е обвързан от спазването на професионални правила, адвокатът, назначен в предприятие, не се ползва от същата степен на независимост по отношение на своя работодател, както действащият във външна адвокатска кантора адвокат спрямо

⁴¹ Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година (ОВ L 1, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 167).

⁴² Решение на Съда от 18 май 1982 г. по дело AM & S Europe/Комисия, 155/79, Recueil, стр. 1575.

своите клиенти. При тези обстоятелства на адвоката, назначен в предприятие, е по-трудно да се справи с евентуални противоречия между професионалните му задължения и целите на неговия клиент, отколкото един външен адвокат. Както поради икономическата зависимост на адвоката, нает в предприятие, така и поради тесните връзки с неговия работодател той не се ползва от професионална независимост, сравнима с тази на един външен адвокат.

Данъчно облагане

В рамките на три дела (решения от 4 март 2010 г., C-197/08, C-198/08 и C-221/08) Съдът се произнася по искове за установяване на неизпълнение на задължения, предявени от Комисията срещу Френската република, Република Австрия и Ирландия във връзка с определянето на минимални цени за продажба на дребно на определени тютюневи изделия (цигари и други тютюневи изделия за Франция, цигари и фино нарязан тютюн за Австрия и цигари за Ирландия). Комисията сезира Съда, тъй като намира, че разглежданите национални правни уредби са в противоречие с Директива 95/59/ЕО⁴³, която определя някои правила за акциза, с който се облага потреблението на тези продукти, доколкото с тези правни уредби се накърнява свободата на производителите и вносителите да определят максималните цени за продажба на дребно на техните продукти, а следователно се накърнява и свободната конкуренция.

Съдът постановява, че системите от минимални цени не може да се смятат за съвместими с посочената директива, ако не са организирани така, че при всички случаи да изключват възможността да се засегне конкурентното предимство, което някои производители или вносители на тютюневи изделия биха могли да извлекат от по-ниската себестойност на продукцията. Всъщност Съдът постановява, че държавите членки, които налагат минимални цени за продажба на дребно на цигарите, не изпълняват задълженията си по член 9, параграф 1 от Директива 95/59, когато този режим не позволява да се изключи при всички положения възможността наложената минимална цена да засяга конкурентното предимство, което някои производители или вносители на тютюневи изделия биха могли да извлекат от по-ниската себестойност на продукцията. Всъщност според Съда такъв режим, който освен това определя минималната цена спрямо прилаганата на пазара средна цена за всяка категория цигари, може да доведе до премахване на разликата в цените на конкурентните продукти и до доближаване на тези цени към цената на най-скъпия продукт. Следователно посоченият режим засяга гарантираното от член 9, параграф 1, втора алинея от Директива 95/59 право на производителите и вносителите свободно да определят максималната цена за продажба на дребно.

Държавите членки се опитват да обосноват своите правни уредби, като се позовават на Рамковата конвенция на Световната здравна организация (СЗО)⁴⁴. Съдът постановява, че тази конвенция не може да се отрази на съвместимостта или несъвместимостта на такъв режим с член 9, параграф 1 от Директива 95/59, доколкото не налага на договарящите страни никакво конкретно задължение от гледна точка на ценовата политика в областта на тютюневите изделия и само описва възможните решения, за да бъдат взети предвид свързаните със здравето национални цели относно контрола на тютюна. Всъщност член 6, параграф 2

⁴³ Директива 95/59/ЕО на Съвета от 27 ноември 1995 година относно данъците, различни от данъка върху оборота, които оказват влияние върху потреблението на тютюневи изделия (ОВ L 291, стр. 40; Специално издание на български език, 2007 г., глава 9, том 2, стр. 5), изменена с Директива 2002/10/ЕО на Съвета от 12 февруари 2002 г. (ОВ L 46, стр. 26; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 41, стр. 78).

⁴⁴ Рамкова конвенция на СЗО за контрол на тютюна, одобрена от Общността с Решение 2004/513/ЕО на Съвета от 2 юни 2004 г. (ОВ L 213, стр. 8; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 35, стр. 223).

от тази конвенция се ограничава да предвиди, че договарящите страни приемат или оставят в сила мерки, които „могат да включват“ прилагането на данъчни политики и „където това е приложимо“, на ценови политики спрямо тютюневите изделия. Държавите членки освен това се позовават на разпоредбите на член 30 ЕО, за да обосноват евентуалното нарушение на член 9, параграф 1 от Директива 95/59 с целта за закрила на живота и здравето на хората. Съдът постановява, че член 30 ЕО не би могъл да се тълкува в смисъл, че разрешава мерки, различни по естество от посочените в членове 28 ЕО и 29 ЕО количествени ограничения при вноса и износа, както и мерки с равностоен ефект.

Накрая Съдът приема, че Директива 95/59 не е пречка държавите членки да продължат да водят борба с тютюнопушенето, която се вписва в целта за закрила на общественото здраве, и напомня, че данъчното законодателство представлява важен и ефикасен инструмент за борба с употребата на тютюневи продукти, а в резултат на това и за закрила на общественото здраве, като се има предвид, че целта да се гарантира определянето на високи цени за тези продукти може да бъде преследвана по подходящ начин чрез облагане на тези продукти с по-високи данъци, тъй като увеличението на акцизите рано или късно трябва да се прояви в увеличение на цените за продажба на дребно, без това да засегне свободното определяне на цените. Съдът добавя, че забраната за определяне на минимални цени не е пречка държавите членки да забранят продажбата на загуба на тютюневи изделия, доколкото това не засяга свободата на производителите и вносителите да определят максималната цена за продажба на дребно на техните продукти. Тогава тези стопански субекти няма да могат да компенсират отражението на данъците върху цените, като продават продуктите си на цени, по-ниски от сбора от себестойността на продукцията и всички данъци.

Марки

По дело Audi/CXВП (Решение от 21 януари 2010 г., C-398/08 P) Съдът постановява, че при определени условия рекламният лозунг може да се разглежда като отличителен знак и поради това да съставлява валидна марка в съответствие с разпоредбите на член 7, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕО) № 40/94⁴⁵. Затова Съдът отменя решението за отказ да се регистрира разглежданата марка, съставена от лозунга „Vorsprung durch Technik“ („Напредък чрез техника“). Всъщност обстоятелството, че марката е съставена от промоционално послание, което би могло да бъде възприето от други предприятия, не е достатъчен критерий, за да се стигне до извода, че марката е лишена от отличителен характер. Следователно подобна марка може едновременно да бъде възприемана от съответните потребители като промоционално послание и като указание за търговския произход на стоките и/или услугите, което е и функцията на марката. След това Съдът излага някои критерии, които се прилагат за рекламните лозунги: да са израз, който може да има множество значения, да съставлява игра на думи или да бъде възприеман като оригинален, изненадващ и необичаен и поради това да се запомня. Наличието на такива характеристики, макар да не съставлява необходимо условие, все пак е от естество да придаде отличителен характер на разглеждания знак. Според Съда, въпреки че рекламните лозунги са съставени от обективно послание, марките, които се състоят от такъв лозунг, не са само поради този факт лишени от отличителен характер, стига да не са описателни. В този смисъл според Съда, за да има отличителен характер, рекламният лозунг, заявен като марка, трябва да се отличава с определена оригиналност или с не напълно изразен смисъл, да изисква минимални усилия за тълкуване или да предизвиква познателен процес у съответните потребители. Затова Съдът заключава, че колкото и да е прост

⁴⁵ Регламент (ЕО) № 40/94 на Съвета от 20 декември 1993 година относно марката на Общността (ОВ L 11, 1994 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 146).

съответният лозунг, той не може да бъде квалифициран като обикновен, до такава степен че да е възможно от самото начало и без последващ анализ да се изключи годността на съставената от този лозунг марка да указва на потребителя търговския произход на посочените при заявяването ѝ стоки или услуги.

По съединени дела Google France SARL и Google Inc./Louis Vuitton Malletier SA, Google France SARL/Viaticum SA и Luteciel SARL и Google France SARL/Centre national de recherche en relations humaines (CNRRH) SARL и др. (Решение от 23 март 2010 г., C-236/08—C-238/08) Съдът, сезиран с преюдициално запитване от френския Cour de cassation (Касационен съд), се произнася относно отговорността съответно на доставчика на услуги за каталогизиране и на рекламодателите при използването на „AdWords“. Затова Съдът тълкува разпоредбите на Регламент № 40/94⁴⁶ и Директива 89/104/ЕИО⁴⁷, за да уточни понятието за използване на марка по смисъла на член 9, параграф 1 от посочения регламент и член 5, параграфи 1 и 2 от посочената директива. Дружеството Google управлява интернет търсачка, при която се използват ключови думи, и предлага възмездна услуга по каталогизиране, наречена „AdWords“. Тази услуга позволява на всеки икономически оператор посредством избирането на една или няколко ключови думи да направи така, че при съвпадение между тази или тези думи и думата или думите, съдържащи се в зададеното в търсачката от интернет потребителя търсене, да се появи рекламна връзка към неговия сайт, придружена от кратко търговско послание. При използването на търсачката на дружеството Google с въвеждането от интернет потребителите на думи, съставляващи тези марки, в рубриката „спонсорирани връзки“ се появяват връзки съответно към сайтове, предлагащи имитации на продукти на дружеството Louis Vuitton Malletier, и към сайтове на конкуренти на дружеството Viaticum и на Centre national de recherche en relations humaines. Тези дружества, които притежават марки, разпознавани като „AdWords“, предявяват иски срещу дружеството Google, за да се установи, че то е нарушило правата им върху техните марки.

Cour de cassation, който се произнася като последна инстанция в производствата по исканията на притежателите на марките срещу дружеството Google, отправя запитване до Съда за правомерността на използването като ключови думи в рамките на услуга по каталогизиране в интернет на знаци, съответстващи на марки, без съгласието на притежателите на тези марки. Рекламодателите използват тези знаци за своите стоки или услуги. Това обаче не е така за доставчика на услугата по каталогизиране, когато позволява на рекламодателите да изберат като ключови думи знаци, идентични с марките, и съхранява тези знаци и показва съобщенията на своите клиенти, изхождайки от тези ключови думи.

Съдът уточнява, че използването от трето лице на знак, идентичен или подобен на марката на притежателя, най-малкото изисква това трето лице да използва знака в рамките на собствената си търговска комуникация. Според Съда доставчикът на услугата по каталогизиране позволява на рекламодателите да използват знаци, идентични или подобни на марките, притежавани от трети лица, без самият той да използва тези знаци. Макар да не може да предяви правата си по тези марки срещу доставчика на услугите по каталогизиране, който не ги използва лично, притежателят на марките може все пак да предяви правата си по тези марки срещу рекламодателите, които чрез съответстваща на марките ключова дума карат дружеството Google да показва съобщения, които не позволяват или трудно позволяват на

⁴⁶ Пак там.

⁴⁷ Първа директива на Съвета от 21 декември 1988 година за сближаване на законодателствата на държавите членки относно марките (ОВ L 40, 1989 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 92).

интернет потребителите да идентифицират предприятието, които произвежда съответните стоки или предлага съответните услуги. Всъщност интернет потребителят може да се заблуди относно произхода на съответните стоки или услуги. При това положение е засегната функцията на марката, а именно да гарантира на потребителите произхода на стоката или услугата („функция за указване на произход“). Съдът подчертава, че националната юрисдикция следва да прецени във всеки отделен случай дали при фактическите обстоятелства по спора, с който е сезирана, е налице засягане или опасност от засягане на функцията за указване на произход. Що се отнася до използването от рекламоделите в интернет на знак, съответстващ на чужда марка, като ключова дума за визуализирането на рекламни послания, Съдът приема, че това използване може да окаже определено влияние върху употребата на марката с рекламна цел от нейния притежател, както и върху търговските стратегии на последния. Това влияние върху използването на знак, идентичен с марката, от трети лица обаче не съставлява само по себе си засягане на „рекламната функция“ на марката.

Запитването до Съда се отнася и до отговорността на оператор като дружеството Google за данните на клиентите му, които съхранява на сървъра си. Отговорността се урежда по националното право. Все пак правото на Съюза предвижда ограничаване на отговорността в полза на доставчиците на междинни услуги на информационното общество⁴⁸. Що се отнася до въпроса дали услуга за каталогизиране в интернет като „AdWords“ представлява услуга на информационното общество, състояща се в съхраняване на предоставената от рекламоделителя информация, и дали съответно отговорността на доставчика на услугата по каталогизиране е ограничена, Съдът отбелязва, че е задължение на националната юрисдикция да прецени дали ролята, която играе този доставчик, е неутрална, доколкото поведението му е с чисто технически, автоматичен и пасивен характер, което предполага той да не познава, нито да контролира данните, които съхранява. Освен това според Съда, ако се установи, че доставчикът на услуги по каталогизиране не е имал активна роля, той не може да носи отговорност за информацията, съхранена по молба на рекламоделител, освен ако, след като е узнал за незаконния характер на тази информация или на действията на този рекламоделител, не е действал експедитивно за отстраняването или блокирането на достъпа до посочената информация.

Социална политика

Различни аспекти на социалната политика, намерила израз в множеството приети в тази област директиви, привличат вниманието на Съда.

По дело Albron Catering (Решение от 21 октомври 2010 г., C-242/09) Съдът има за задача да уточни понятието „прехвърлител“, посочено в Директива 2001/23/ЕО относно сближаването на законодателствата на държавите членки във връзка с гарантирането на правата на работниците и служителите при прехвърляне на предприятия, стопански дейности или части от предприятия или стопански дейности⁴⁹. Съгласно съображение 3 от тази директива целта ѝ е да „осигури закрила на работниците и служителите при смяна на работодателя“. В този смисъл член 3, параграф 1 от директивата предвижда, че „правата и задълженията на

⁴⁸ Директива 2000/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2000 година за някои правни аспекти на услугите на информационното общество, и по-специално на електронната търговия на вътрешния пазар (Директива за електронната търговия) (ОВ L 178, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 29, стр. 257).

⁴⁹ Директива 2001/23/ЕО на Съвета от 12 март 2001 година относно сближаването на законодателствата на държавите членки във връзка с гарантирането на правата на работниците и служителите при прехвърляне на предприятия, стопански дейности или части от предприятия или стопански дейности (ОВ L 82, стр. 16; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 6, стр. 20).

прехвърлителя във връзка със съществуващите към датата на прехвърлянето трудови договори или трудови правоотношения се прехвърлят на приобретателя по силата на прехвърлителната сделка“. По това дело на Съда е поставен въпросът дали при прехвърляне по смисъла на Директива 2001/23 на предприятие, принадлежащо към една група, към предприятие, външно за групата, като „прехвърлител“ по смисъла на член 2, параграф 1, буква а) от посочената директива може да се разглежда и предприятието от групата, в което работниците са работили постоянно, без обаче да са били обвързани с последното с трудов договор, като се има предвид, че в рамките на тази група съществува предприятие, с което съответните работници са били обвързани с такъв трудов договор. Съдът отговаря утвърдително. Всъщност изискването, предвидено в член 3, параграф 1 от Директива 2001/23 за съществуването или на трудов договор, или, алтернативно и следователно равностойно, на трудово правоотношение към датата на прехвърлянето, налага да се приеме, че за да могат работниците да се ползват от закрилата, предоставяна от тази директива, според законодателя на Съюза не се изисква при всички обстоятелства да е налице договорно отношение с прехвърлителя.

По дело Roca Álvarez (Решение от 30 септември 2010 г., C-104/09) Съдът постановява, че национална мярка, която предвижда, че майките, които работят по трудово правоотношение, могат да ползват отпуск под различна форма през първите девет месеца след раждането на детето, докато бащите, които също работят по трудово правоотношение, не могат да ползват този отпуск, освен ако и майката на детето не е заета по трудово правоотношение, е в противоречие с правото на Съюза, и в частност с член 2, параграфи 1, 3 и 4 и член 5 от Директива 76/207/ЕИО⁵⁰. Всъщност Съдът посочва, че след като този отпуск може да се ползва както от заетия по трудово правоотношение баща, така и от заетата по трудово правоотношение майка, а тази възможност означава, че храненето и времето, посветено на детето, могат да бъдат осигурени както от бащата, така и от майката, то отпускът явно се предоставя на работниците в качеството им на родители. Ето защо не може да се приеме, че този отпуск гарантира закрилата на биологичното състояние на жената след бременността или закрилата на особените отношения между майката и детето. Освен това според Съда, ако на заетите по трудово правоотношение бащи се откаже правото на посочения отпуск поради единственото съображение, че майката не работи по трудово правоотношение, това би могло да принуди жената, която е самостоятелно заето лице, да ограничи професионалната си дейност и да понася сама тежестите след раждането на детето, без да може да получи помощ от бащата. Затова Съдът постановява, че подобна мярка не може да се разглежда нито като мярка, която води до премахване или ограничаване на фактическото неравенство, което може да съществува за жените в реалния обществен живот по смисъла на член 2, параграф 4 от Директива 76/207, нито като мярка, която има за цел да се осигури действително, а не формално равенство, като се ограничи фактическото неравенство, което може да възникне в обществения живот, и по този начин да се предотвратят или компенсират неудобствата в професионалната кариера на съответните лица съгласно член 157, параграф 4 от ДФЕС.

По дело Danosa (Решение от 11 ноември 2010 г., C-232/09) Съдът първо разглежда въпроса дали лице, което предоставя работна сила на капиталово дружество и същевременно е член на съвета на директорите на същото, трябва да се счита за работник по смисъла на Директива 92/85/ЕИО за въвеждане на мерки за насърчаване подобряването на безопасността и здравето по време на работа на бременни работнички и на работнички родилки или

⁵⁰ Директива 76/207/ЕИО на Съвета от 9 февруари 1976 година относно прилагането на принципа на равното третиране на мъжете и жените по отношение на достъпа до заетост, професионалната квалификация и развитие, и на условията на труд (ОВ L 39, стр. 40; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 1, стр. 164).

кърмачки⁵¹. Съдът отговаря утвърдително, при условие че през определен период от време заинтересованото лице изпълнява дейността си под ръководството или контрола на друг орган на това дружество и в замяна на тази дейност получава възнаграждение. Съдът също така уточнява, че произтичащото от националното право своеобразно правно естество на правоотношението, в рамките на което е заето лицето, не може по никакъв начин да се отрази на качеството работник по смисъла на правото на Съюза. След това Съдът проверява дали национална правна уредба, която позволява отстраняването от длъжност на член на съвета на директорите на капиталово дружество, без да се взема предвид бременността на този член, е съвместима със забраната за уволнение по член 10 от Директива 92/85. Според Съда, когато заинтересованото лице има качеството „бременна работничка“ по смисъла на тази директива, посочената правна уредба трябва да се смята за несъвместима с директивата. Съдът добавя, че ако няма това качество, жалбоподателката може да се позове на Директива 76/207/ЕИО, изменена с Директива 2002/73/ЕО⁵². Всъщност съгласно принципа за недопускане на дискриминация, и по-специално съгласно разпоредбите на Директива 76/207, на жената трябва да се признае защита срещу уволнение не само по време на отпуска по майчинство, но и през целия период на бременността. Затова според Съда, дори да се предположи, че засегнатият член на съвета на директорите няма качеството „бременна работничка“, това не променя факта, че отстраняването му от длъжност поради бременност или по причина, основана главно на това състояние, може да засяга само жените и поради това представлява пряка дискриминация, основана на пола, в разрез с член 2, параграфи 1 и 7 и член 3, параграф 1, буква в) от Директива 76/207.

Делата Gassmayr и Parviainen (решения от 1 юли 2010 г., C-194/08 и C-471/08) също дават повод на Съда да се произнесе по тълкуването на Директива 92/85, посочена по-горе⁵³. По-конкретно Съдът е запитан за изчисляването на дохода, който трябва да получават работниците по време на бременността или на отпуска си по майчинство, когато са временно преместени на друга работа или са в отпуск. Според Съда член 11, точка 1 от Директива 92/85 допуска национална правна уредба, която предвижда, че бременна работничка, на която временно се полага отпуск поради бременността ѝ, има право на възнаграждение, равно на средната работна заплата, която е получавала през референтен период, предхождащ началото на бременността ѝ, с изключение на обезщетението за дежурство на работното място. Обратно, бременна работничка, която в съответствие с член 5, параграф 2 от Директива 92/85 поради бременността си е назначена временно на друга работа, където изпълнява различни от изпълняваните преди това назначаване задължения, няма право на същото възнаграждение като средното получавано възнаграждение преди това назначаване. Всъщност по силата на член 11, точка 1 от тази директива държавите членки и когато участието им е предвидено, социалните партньори не са длъжни да запазят при това временно назначаване елементите от възнаграждението или премиите, които зависят от упражняването от съответната работничка на специфични функции при особени условия и целят да компенсират свързаните

⁵¹ Директива 92/85/ЕИО на Съвета от 19 октомври 1992 година за въвеждане на мерки за насърчаване подобряването на безопасността и здравето по време на работа на бременни работнички и на работнички родилки или кърмачки (Десета специална директива по смисъла на член 16, параграф 1 от Директива 89/391/ЕИО, ОВ L 348, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 3, стр. 3).

⁵² Директива 76/207/ЕИО на Съвета от 9 февруари 1976 година относно прилагането на принципа на равното третиране на мъжете и жените по отношение на достъпа до заетост, професионалната квалификация и развитие, и на условията на труд (ОВ L 39, стр. 40; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 1, стр. 164), както и Директива 2002/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2002 година за изменение на Директива 76/207/ЕИО (ОВ L 269, стр. 15; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 6, стр. 143).

⁵³ Вж. бележка под линия 51.

с това упражняване неудобства. За сметка на това Съдът постановява, че освен запазването на нейната основна заплата бременната работничка, която е в отпуск или ѝ е забранено да работи, има право по силата на посочения член 11, точка 1 на елементите от възнаграждението и на премиите, които са свързани с професионалния ѝ статут, като премиите, свързани с позицията ѝ на ръководител, с трудовия ѝ стаж и с професионалната ѝ квалификация.

Освен това в Решение по дело Chatzi (Решение от 16 септември 2010 г., C-149/10) Съдът уточнява обхвата на клауза 2, точка 1 от Рамковото споразумение за родителския отпуск, приложено към Директива 96/34/ЕО относно рамковото споразумение за родителския отпуск, сключено между Съюза на конфедерациите на индустриалците и на работодателите в Европа (UNICE), Европейския център на предприятията с държавно участие (СЕЕР) и Европейската конфедерация на профсъюзите (ЕКП)⁵⁴. На първо място, Съдът постановява, че тази разпоредба не може да се тълкува в смисъл, че предоставя на детето лично право на родителски отпуск, като това произтича както от самия текст на рамковото споразумение, така и от неговата цел. На второ място, Съдът отхвърля тълкуването на клауза 2, точка 1 от Рамковото споразумение за родителския отпуск в смисъл, че раждането на близнаци дава право на такъв брой родителски отпуск, който да е равен на броя родени деца. Съдът обаче пояснява, че в светлината на принципа на равно третиране тази клауза изисква от националния законодател да въведе режим на родителски отпуск, който в зависимост от съществуващото в съответната държава членка положение да осигурява на родителите на близнаци третиране, отчитащо надлежно особените им потребности. Съдът посочва, че националният съд следва да провери дали националната правна уредба отговаря на това изискване, и при необходимост да я тълкува до изчерпване на всички възможности в съответствие с правото на Съюза.

Редица дела дават възможност на Съда да потвърди отново принципа за недопускане на дискриминация, основана на възраст, и да даде нови пояснения за обхвата му.

Дело Andersen (Решение от 12 октомври 2010 г., C-499/08) е повод за Съда да се произнесе по тълкуването на член 2 и член 6, параграф 1 от Директива 2000/78/ЕО⁵⁵ за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите. Според Съда тези разпоредби не допускат национална правна уредба, съгласно която работниците с право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, изплащана от работодателя по пенсионноосигурителна схема, към която са включени преди навършването на 50-годишна възраст, само поради този факт нямат право на специално обезщетение при уволнение, предназначено да улесни професионалната реинтеграция на работниците с над 12-годишен стаж в предприятието. Всъщност Съдът констатира, че въпросната правна уредба поражда пряко основана на възрастта разлика в третирането. Тя лишава някои работници от специалното обезщетение

⁵⁴ Директива 96/34/ЕО на Съвета от 3 юни 1996 година относно рамковото споразумение за родителския отпуск, сключено между Съюза на конфедерациите на индустриалците и на работодателите в Европа (UNICE), Европейския център на предприятията с държавно участие (СЕЕР) и Европейската конфедерация на профсъюзите (ЕКП) (ОВ L 145, стр. 4; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 3, стр. 160), изменена с Директива 97/75/ЕО на Съвета от 15 декември 1997 година за изменение и разширяване приложението за Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия на Директива 96/34/ЕО относно рамковото споразумение за родителски отпуск, сключено между Съюза на конфедерациите на индустриалците и на работодателите в Европа (UNICE), Европейския център на предприятията с държавно участие (СЕЕР) и Европейската конфедерация на профсъюзите (ЕКП) (ОВ L 10, стр. 24; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 5, стр. 31).

⁵⁵ Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 година за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите (ОВ L 303, стр. 16; Специално издание на български език, 2007 г., глава 5, том 6, стр. 7).

при уволнение само защото имат право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. След това Съдът разглежда евентуалната обоснованост на тази разлика в третирането с оглед на предвидените в Директива 2000/78 условия. Съдът постановява, че макар и да е пропорционална с оглед на законосъобразните цели на политиката по заетостта и пазара на труда, посочената правна уредба надхвърля необходимото за постигането на тези цели. Като последица от нея се изключва правото на обезщетение не само за всички работници, които действително ще получават пенсия за осигурителен стаж и възраст от своя работодател, но и всички онези, които имат право на такава пенсия, но възнамеряват да продължат професионалната си кариера. Затова тази правна уредба не е обоснована и следователно е несъвместима с Директива 2000/78.

В Решение по дело *Kücükdevici* (Решение от 19 януари 2010 г., C-555/07) Съдът постановява, че конкретизираният в посочената по-горе Директива 2000/78 принцип за недопускане на дискриминация, основана на възраст, трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба, която предвижда, че периодите на полагане на труд от заетото лице преди навършването от него на 25-годишна възраст не се вземат предвид при изчисляването на срока за предизвестие за уволнение. Освен това Съдът припомня, че дадена директива не може сама по себе си да поражда задължения за частноправен субект и следователно позоваването на самата директива не е възможно срещу частноправен субект. Съдът обаче отбелязва, че Директива 2000/78 само конкретизира принципа на равно третиране в областта на заетостта и професиите и че принципът за недопускане на дискриминация, основана на възраст, е общ принцип на правото на Съюза. Въз основа на това Съдът заключава, че националната юрисдикция — която е сезирана със спор, поставящ под въпрос конкретизирания в Директива 2000/78 принцип за недопускане на дискриминация, основана на възраст — е длъжна в рамките на своята компетентност да осигури правната защита, която произтича за правните субекти от правото на Съюза, и да гарантира пълното му действие, като при необходимост не прилага разпоредбите от националната правна уредба, които противоречат на този принцип.

Накрая, по дела *Wolf, Petersen* (Решения от 12 януари 2010 г., C-229/08 и C-341/08) и *Rosenblatt* (Решение от 12 октомври 2010 г., C-45/09) Съдът се произнася по обхвата на принципа за недопускане на дискриминация, основана на възраст, в светлината на Директива 2000/78, посочена по-горе. По първото дело Съдът постановява, че макар да въвежда разлика в третирането на основание възраст по смисъла на член 2, параграф 2, буква а) от Директива 2000/78, националната правна уредба, която определя 30 години като максимална възраст за наемане на работа в междинната техническа пожарна служба, може да бъде разглеждана като подходяща за целта да се гарантират оперативният капацитет и доброто функциониране на професионалната пожарна служба — което представлява законосъобразна цел по смисъла на член 4, параграф 1 от тази директива. Наред с това посочената правна уредба явно не надхвърля необходимото за постигането на тази цел, тъй като притежаването на особено значими физически способности може по смисъла на последната разпоредба да бъде разглеждано като основно и определящо изискване за упражняването на професията „пожарник“ в междинната техническа служба и необходимостта от притежаване на пълна физическа способност за упражняването на тази професия е свързана с възрастта на членовете на тази служба.

По второто дело Съдът постановява, че член 2, параграф 5 от Директива 2000/78 не допуска национална мярка, определяща максимална възрастова граница за упражняване на професията на зъболекар, който работи по договор със здравната каса, в случая 68 години, ако единствената видима цел на тази разпоредба е да защити здравето на пациентите срещу понижаването на професионалните умения на тези зъболекари след посочената възраст, доколкото същата възрастова граница не се прилага за зъболекарите, които не работят по договор

със здравната каса. За сметка на това член 6, параграф 1 от посочената директива допуска подобна мярка, когато тя има за цел да разпредели възможностите за заетост между поколенията в рамките на професията зъболекар, който работи по договор със здравната каса, ако с оглед на положението на съответния трудов пазар тази мярка е подходяща и необходима за постигането на посочената цел. По третото дело Съдът констатира, че член 6, параграф 1 от Директива 2000/78 допуска национална разпоредба, с която се разрешават клаузите за автоматично прекратяване на трудовите договори поради навършването на пенсионна възраст от работника, доколкото посочената разпоредба е обективно и обосновано оправдана от законосъобразна цел, свързана с политиката по заетостта и пазара на труда, и същевременно средствата за постигането на тази цел са подходящи и необходими.

Околна среда

По дело Комисия/Италия (Решение от 4 март 2010 г., C-297/08) Съдът проверява дали, както поддържа Комисията, Италианската република е допуснала неизпълнение на задълженията си по Директива 2006/12/ЕО⁵⁶. Комисията твърди нарушение от страна на Италия във връзка с обезвреждането на отпадъците конкретно в регион Кампания.

Що се отнася до инфраструктурите за оползотворяване и обезвреждане на битовите отпадъци, Съдът напомня, че при създаването на интегрирана и адекватна мрежа от инсталации за обезвреждане на отпадъците държавите членки разполагат с право на преценка по отношение на избора на териториалната основа, която считат за подходяща за постигането на самодостатъчност на национално равнище. За някои видове отпадъци поради специфичността им може да е подходящо третирането да бъде съсредоточено в една или няколко структури на национално равнище или дори в рамките на сътрудничество с други държави членки. За сметка на това за неопасните битови отпадъци, за които по принцип не са необходими специални инсталации, държавите членки трябва да организират мрежа за обезвреждането им възможно най-близо до местата на генериране, без да се засяга възможността за междурегионално и дори трансгранично сътрудничество, което да е в съответствие с принципа на близост. Нито противопоставянето от страна на населението, нито неизпълнението на договорни задължения, нито пък съществуването на криминална дейност представляват непреодолима сила, която да може да оправдае неспазването на задълженията по тази директива и липсата на ефективно и своевременно изграждане на инфраструктурите.

Що се отнася до опасността за здравето на човека и до вредите за околната среда, Съдът припомня, че макар да определя цели във връзка с опазването на околната среда и защитата на здравето на човека, тази директива не уточнява конкретното съдържание на мерките, които трябва да се предприемат, и оставя на държавите членки определена свобода на преценка. Следователно по принцип не е възможно от несъответствието на дадено фактическо положение с целите, поставени в член 4, параграф 1 от същата директива, пряко да се направи изводът, че съответната държава членка непременно не е изпълнила задълженията си по тази разпоредба, а именно да вземе необходимите мерки, за да осигури обезвреждането на отпадъците, без да се поставя в опасност здравето на човека и да се вреди на околната среда. Трайността обаче на такова фактическо положение, по-специално когато то води до значително увреждане на околната среда за продължителен период от време без намеса на компетентните органи, може да бъде указание, че държавите членки са превишили свободата на преценка, предоставена им от тази разпоредба. Следователно, като не е въвела интегрирана и адекватна

⁵⁶ Директива 2006/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2006 година относно отпадъците (ОБ L 114, стр. 9; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 16, стр. 45).

мрежа от инсталации за оползотворяването и обезвреждането на отпадъците в близост до мястото на генерирането им и като не е приела всички необходими мерки, за да се предотврати опасността от застрашаване на здравето на човека и от увреждане на околната среда в регион Кампания, Италианската република двойно не е изпълнила задълженията си.

Двете решения по дело ERG и др. от 9 март 2010 г. (съответно дело C-378/08 и съединени дела C-379/08 и C-380/08) дават възможност на Съда да тълкува Директива 2004/35/ЕО за екологичната отговорност⁵⁷.

По дело C-378/08 Съдът приема, че посочената директива относно екологичната отговорност допуска национална правна уредба, която оправомощава компетентния орган да презумира съществуването на причинно-следствена връзка между установеното замърсяване и определени оператори, поради това че инсталациите на последните се намират в близост до зоната на замърсяването. В съответствие с принципа „замърсителят плаща“ обаче, за да може да презумира такава причинно-следствена връзка, компетентният орган трябва да разполага с надеждни улики, които да обосноват презумпцията му, като например близостта на инсталациите до установеното замърсяване и съответствието между откритите замърсяващи вещества и химическите съставки, използвани от посочените оператори в рамките на дейността им. Освен това компетентният орган не е длъжен да установи виновно поведение от страна на операторите, чиито дейности се считат за източник на екологичните щети. За сметка на това този орган е длъжен първо да установи произхода на констатираното замърсяване, като разполага в това отношение с право на преценка относно реда, средствата и продължителността на тази проверка.

По съединени дела C-379/08 и C-380/08 Съдът приема, че компетентният орган е оправомощен да измени съществено мерките за отстраняване на екологичните щети, които са били определени вследствие на състезателна процедура, проведена в сътрудничество със съответните оператори, и които вече са изпълнени или чието изпълнение е било започнато. Преди да вземе подобно решение обаче, този орган е длъжен:

- да изслуша операторите, освен ако неотложността на екологичната ситуация изисква незабавни действия от негова страна,
- да покани по-специално лицата, на чиято земя трябва да се предприемат тези мерки, да представят своите забележки, които той взема под внимание, и
- да укаже в решението си основанията, на които се базира изборът му, както и евентуално основанията, поради които не е било необходимо или възможно да се извърши обстоятелствен преглед с оглед на споменатите критерии, например поради неотложността на екологичната ситуация.

Наред с това Съдът приема, че същата директива за екологичната отговорност допуска национална правна уредба, която позволява на компетентния орган да поставя упражняването на правото на операторите да ползват своите земи в зависимост от условието тези оператори да извършат изискваните работи за отстраняване на екологичните щети, макар тези работи да не се отнасят до посочените земи, тъй като те вече са били предмет на мерки за

⁵⁷ Директива 2004/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 година относно екологичната отговорност по отношение на предотвратяването и отстраняването на екологичните щети (ОВ L 143, стр. 56; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 11, стр. 168).

„оздравяване“ или никога не са били замърсени. Подобна мярка обаче трябва да се обосновава от целта да се попречи на влошаването на екологичната ситуация или в приложение на принципа за предпазливост да се обосновава от целта да се предотврати възникването или повторното настъпване на други екологични щети в притежаваните от операторите земи, прилежащи към целия морски бряг, който е предмет на мерките за отстраняване.

Визи, убежище и имиграция

В тази област, която непрекъснато се развива, няколко решения заслужават особено внимание. По дела *Melki и Abdeli* (решения от 22 юни 2010 г., C-188/10 и C-189/10) Съдът постановява, че член 67, параграф 2 ДФЕС, както и членове 20 и 21 от Регламент (ЕО) № 562/2006⁵⁸ не допускат национална правна уредба, която оправомощава полицейските органи на съответната държава членка да извършват проверки на самоличността на лицата, независимо от поведението им и от конкретните обстоятелства, въз основа на които се установява опасност за общественения ред, само в зона от 20 километра от сухопътната граница на тази държава с държавите — страни по Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген, за да проверят дали са спазени предвидените в закона задължения за притежаване, носене и представяне на удостоверения и документи, без да предвижда необходимите във връзка с това правомощия ограничения, гарантиращи, че практическото му упражняване няма да има ефект, равностоен на този на гранична проверка.

По дело *Chakroun* (Решение от 4 март 2010 г., C-578/08) Съдът има повод да прецизира практиката си относно събирането на семейства.

На първо място, Съдът приема, че изразът *„прибягва до системата за социално подпомагане“*, съдържащ се в член 7, параграф 1, буква в) от Директива 2003/86/ЕО⁵⁹, трябва да се тълкува в смисъл, че не позволява на държавите членки да приемат правна уредба в областта на събиране на семейството, съгласно която то се отказва на кандидат за събиране на семейството, който е доказал, че разполага със стабилни и регулярни финансови средства, които са достатъчни, за да издържа себе си и членовете на своето семейство, но който предвид своите доходи все пак може да иска помощ по силата на специалното подпомагане, за да покрие конкретни и индивидуално определени разходи, необходими за неговата издръжка, да иска освобождаване от данъци, предоставяно според доходите от местните власти, или да иска по отношение на него да бъдат приети мерки за подпомагане на доходите в рамките на общинската политика, свързана с ниските доходи.

На второ място, Съдът постановява, че Директива 2003/86, и по-конкретно член 2, буква г) от нея, трябва да се тълкува в смисъл, че тази разпоредба не допуска национална правна уредба, в която при прилагането на съдържащите се в член 7, параграф 1, буква в) от директивата условия по отношение на доходите се прави разграничение според това дали семейните връзки са възникнали преди или след влизането на кандидата за събиране на семейството на територията на приемащата държава членка.

⁵⁸ Регламент (ЕО) № 562/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 година за създаване на Кодекс на Общността за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници) (ОВ L 105, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 8, стр. 5).

⁵⁹ Директива 2003/86/ЕО на Съвета от 22 септември 2003 година относно правото на събиране на семейството (ОВ L 251, стр. 12; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 164).

По дело *Bolbol* (Решение от 17 юни 2010 г., C-31/09) Съдът тълкува член 12, параграф 1, буква а), първо изречение от Директива 2004/83/ЕО⁶⁰. Характерното за тази директива е, че закрепва в контекста на Европейския съюз задълженията, произтичащи от Женевската конвенция⁶¹. Съдът припомня, че специалните норми на конвенцията, които се прилагат за палестинските разселени лица, се отнасят само до лицата, ползващи се в момента от закрилата или помощта на Агенцията на Организацията на обединените нации за подпомагане и работа с палестинските бежанци в Близкия изток (наричана по-нататък „UNRWA“). Следователно единствено лицата, които действително прибягват до предоставяната от UNRWA помощ, попадат в обхвата на тези специални норми. За сметка на това спрямо лицата, които само имат или са имали право да се ползват от закрила или помощ от тази агенция, се прилагат общите разпоредби на Конвенцията. В този смисъл исканията им за предоставяне на статут на бежанец трябва да се разглеждат поотделно за всеки от тях и могат да бъдат уважени само в случай на преследвания поради причини, свързани с расова или религиозна принадлежност, с националност или поради политически причини. Що се отнася до въпроса за доказването на действителното ползване на помощ от страна на UNRWA, Съдът посочва, че макар регистрацията в тази агенция да е достатъчно доказателство, на бенефициера следва да се позволява да представя доказателството за това по всякакъв друг начин.

По дела В и D (решения от 9 ноември 2010 г., C-57/09 и C-101/09) Съдът уточнява правилата за прилагане на клаузата за изключване от статута на бежанец, предвидени в член 12, параграф 2, букви б) и в) от Директива 2004/83/ЕО⁶². Единият случай се отнася до кандидат за статут на бежанец, а другият — до лице, което вече има статута на бежанец, като и двамата са участвали в организации, фигуриращи в списъка на Европейския съюз на лицата, групите и образуванията, участващи в извършването на терористични действия, изготвен в контекста на борбата с тероризма, чието начало е сложено с резолюция на Съвета за сигурност на ООН.

Съдът започва с анализ на въпроса дали — когато съответното лице е участвало в организация, която фигурира в списъка, и е подпомагало активно въоръжената борба на тази организация, евентуално като член на ръководните ѝ органи — е налице *„тежко престъпление от неполитически характер“* или *„деяние, противоречащо на целите и принципите на Организацията на обединените нации“*, по смисъла на посочената директива. В това отношение Съдът пояснява, че изключването от статута на бежанец на лице, участвало в организация, използваща терористични методи, зависи от индивидуалното разглеждане на конкретни факти, позволяващо на компетентния орган да прецени дали съществуват сериозни основания да се счита, че при дейността си в рамките на тази организация лицето е извършило тежко престъпление от неполитически характер, или е виновно в извършването на деяния, противоречащи на целите и принципите на Организацията на обединените нации, или е подбудило към такова престъпление или такива деяния, или по някакъв друг начин е участвало в тях по смисъла на същата директива.

От това следва, първо, че обстоятелството, че съответното лице е участвало в такава организация, само по себе си не може автоматично да доведе до изключването му от статута на

⁶⁰ Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29 април 2004 година относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила (ОВ L 304, стр. 12 и поправка в ОВ L 204, 2005 г., стр. 24; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 7, стр. 52).

⁶¹ Женевска конвенция от 28 юли 1951 г. за статута на бежанците (Организация на обединените нации, Сборник договори, том 189, стр. 150, № 2545 (1954).

⁶² Вж. бележка под линия 60.

бежанец. Второ, Съдът отбелязва, че само участието в действията на терористична група също не може автоматично да доведе до прилагане на клаузите за изключване, предвидени в същата директива, тъй като тя предвижда пълно разглеждане на всички обстоятелства във всеки отделен случай.

По-нататък Съдът установява, че изключването от статута на бежанец на основание на някоя от съответните клаузи за изключване не предполага съответното лице все още да представлява опасност за приемащата държава членка. Целта на клаузите за изключване е да се санкционират само минали действия. В системата на тази директива има други разпоредби, които позволяват на компетентните органи да вземат необходимите мерки, когато лицето все още представлява опасност.

Накрая, Съдът тълкува директивата в смисъл, че държавите членки могат да признаят право на убежище по националното си право на лице, изключено от статута на бежанец съгласно някоя от клаузите за изключване по тази директива, доколкото това не води до опасност от смесване на този друг тип закрила със статута на бежанец по смисъла на директивата.

По дела *Salahadin Abdulla* и др. (решения от 2 март 2010 г., C-175/08, C-176/08, C-178/08, C-179/08) Съдът разглежда условията за прекратяване на статута на бежанец поради промяна в обстоятелствата, които са били основание за предоставянето му, по смисъла на член 11, параграф 1, буква д) от Директива 2004/83, посочена по-горе.

Съдът приема, че лицето губи статута си на бежанец, когато след настъпила в съответната трета страна промяна в обстоятелствата, която е значителна, а не с временен характер, обстоятелствата, които обосновават неговите опасения от преследване са престанали да съществуват и то няма други основания да се опасява от преследване. За да стигне до извода, че бежанецът вече няма основания да се опасява от преследване, компетентните органи трябва да проверят, че субектът/субектите на закрила в трета страна по член 7, параграф 1 от Директива 2004/83 е взел/са взели разумни мерки, за да попречи/попречат на преследването. В този смисъл те трябва да разполагат по-специално с ефективна съдебна система, позволяваща разкриването, преследването и наказването на актовете, представляващи преследване. Компетентните органи трябва също да се уверят, че в случай на прекратяване на статута на бежанец заинтересуваният гражданин ще има достъп до тази закрила.

По-нататък Съдът анализира хипотезата, при която обстоятелствата, в резултат от които на съответното лице е предоставен статут на бежанец, са престанали да съществуват, и уточнява условията, при които компетентните органи трябва при необходимост да проверят дали не съществуват други обстоятелства, обосноваващи основателното опасение на съответното лице от преследване. В рамките на този анализ Съдът в частност посочва, че както на етапа на предоставянето на статут на бежанец, така и на етапа, в който се разглежда въпросът за запазването на този статут, се преценява един и същ въпрос — дали установените обстоятелства представляват заплаха от преследване, поради която съответното лице може с основание да се опасява с оглед на личното си положение, че действително спрямо него ще бъдат извършени актове на преследване. Затова Съдът заключава, че критерият за вероятност, който служи за преценката на риска от преследване, е същият като критерия, който се прилага при предоставяне на статута на бежанец.

Съдебно сътрудничество по граждански дела и международно частно право

Както може да се очаква, включването на съдебното сътрудничество по граждански дела в обхвата на общностното право се съпътства от засилване на ролята на общностния съд.

През 2010 г. Съдът постанови редица важни решения за тълкуването на приложимите към договорите специални разпоредби, установени с Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 година относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела⁶³.

На първо място се откроява дело Car Trim (Решение от 25 февруари 2010 г., C-381/08), в което Съдът се произнася по тълкуването на член 5, параграф 1, буква б) от Регламент № 44/2001, който дава две самостоятелни дефиниции, едната — за договорите за продажба на стоки, а другата — за договорите за предоставяне на услуги, с които дефиниции следва да се улесни прилагането на специалното правило за компетентност в договорната област по член 5, точка 1 от Регламент № 44/2001, съгласно което компетентен е съдът по мястото на изпълнение на въпросното задължение. В случая на продажба на стоки член 5, точка 1, буква б), първо тире от този регламент дефинира мястото на изпълнение на въпросното задължение като мястото на доставка на стоките съгласно договора. В случая на предоставяне на услуги член 5, точка 1, буква б), второ тире от същия регламент посочва мястото на предоставяне на услугите съгласно договора. Постановеният на Съда преюдициален въпрос по това дело се отнася, от една страна, до определянето на критериите за разграничаване на „продажбата на стоки“ от „предоставянето на услуги“ по смисъла на член 5, точка 1, буква б) от посочения регламент, и от друга страна, до определянето на мястото на изпълнение на задължението за доставка в случай на дистанционна продажба, когато договорът не предвижда нищо по този въпрос.

На първата част от въпроса Съдът отговаря, че член 5, точка 1, буква б) от Регламент № 44/2001 трябва да се тълкува в смисъл, че договорите с предмет доставка на стоки, които предстои да бъдат изработени или произведени — дори когато купувачът е определил някои изисквания относно получаването, преработката и доставката на тези стоки, без да е доставил материалите, и когато доставчикът е отговорен за качеството и за съответствието на стоката с договора, — трябва да се квалифицират като „продажба на стоки“ по смисъла на член 5, точка 1, буква б), първо тире от този регламент. На втората част от преюдициалния въпрос за определянето на мястото на изпълнение на договора в случай на дистанционна продажба Съдът отговаря, първо, че съгласно член 5, точка 1, буква б), първо тире от Регламент № 44/2001 при дистанционна продажба мястото, където съгласно договора стоките са доставени или е трябвало да бъдат доставени, трябва да се определи въз основа на разпоредбите на този договор. По-нататък Съдът уточнява, че ако на тази база мястото на доставка е невъзможно да се определи, без да се направи позоваване на приложимото за договора материално право, това място е там, където е извършено физическото предаване на стоките, посредством което купувачът е придобил или е трябвало да придобие право на ефективно разпореждане с тези стоки в крайното им местоназначение. Съдът приема, че този подход не само отговаря на целите за предвидимост и близост, но и е съобразен с основната цел на договор за продажба на стоки, а именно прехвърлянето на тези стоки от продавача на купувача — действие, което е окончателно завършено едва при пристигането на тези стоки до крайното им предназначение.

Вниманието привличат и две съединени дела, Pammer и Hotel Alpenhof (решения от 7 декември 2010 г., C-585/08 и C-144/09), които също се отнасят до прилагането на Регламент № 44/2001 в договорната област. В тези решения Съдът се произнася по тълкуването на свързания с потребителските договори член 15 от регламента. По-конкретно общият

⁶³ Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 година (ОВ L 12, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 3, стр. 74).

преюдициален въпрос за тези две дела се отнася до дефиницията на понятието „дейност, насочена“ към държавата членка по местоживеенето на потребителя по смисъла на член 15, параграф 1, буква в) от Регламент № 44/2001. Регламентът не дава дефиниция на това понятие, чиято цел е да допусне прилагането на специалните разпоредби на Регламента за защита на потребителите към сключените по интернет договори. Само в Съвместната декларация на Съвета и Комисията по член 15 от Регламент № 44/2001 се пояснява, че „самият факт, че една интернет страница е достъпна, не е достатъчен, за да бъде приложен член 15, въпреки че фактор на привързване би представлявал фактът, че интернет страницата отправя покана за сключване на договор от разстояние и договор в действителност е бил сключен от разстояние, с каквито и да било средства“. В декларацията се добавя, че езикът или валутата, които уебсайтът използва, не са достатъчни показатели.

За да изясни текста на този регламент, Съдът дава обща дефиниция на понятието „насочена дейност“ в контекста на електронната търговия и след това предоставя неизчерпателен списък на показателите, позволяващи да се счита, че дейността на търговеца е насочена към държавата членка по местоживеенето на потребителя. На първо място, Съдът посочва, че понятието за насочена дейност трябва да се тълкува самостоятелно, и констатира, че търговецът насочва дейността си по интернет към държавата членка по местоживеенето на потребителя, когато преди евентуалното сключване на договора с потребителя от тези уебсайтове и от общата дейност на търговеца е видно, че последният е възнамерявал да търгува с потребители с местоживеене в една или няколко държави членки, включително в тази, където потребителят има местоживеене, в смисъл че е бил склонен да сключи договор с тях. На второ място, Съдът изброява неограничително показателите, които националният съд трябва да вземе предвид и които сочат ясно изразена воля от страна на търговеца да извършва търговска дейност с потребителите, установени в различна от неговата държава членка, а именно международното естество на дейността, посочването на описание на маршрути от други държави членки до мястото, където търговецът е установен, използването на език или валута, различни от обичайно използваните в държавата членка, където търговецът е установен, с възможност за резервиране и потвърждаване на резервацията на този друг език, посочването на телефонните номера с указване на международния телефонен код, поемането на задължение за плащане на разходи, свързани с услуга по каталогизиране в интернет, с цел улесняване на достъпа до уебсайта на търговеца или до уебсайта на посредника му за потребителите с местоживеене в други държави членки, използването на име на домейн от първо ниво, различно от това на държавата членка, където търговецът е установен, и споменаването на международна клиентела, състояща се от клиенти с местоживеене в различни държави членки. На трето и последно място, Съдът потвърждава и в двете решения, че не са достатъчни само фактори като достъпността на уебсайта на търговеца в държавата членка, където потребителят има местоживеене, нито посочването на електронен адрес или на други данни за връзка, нито пък употребата на език или валута, които са обичайно използвани в държавата членка, където търговецът е установен.

Освен това по дело Rammer Съдът установява, че пътуването с товарен кораб може да се квалифицира като „пакетно пътуване“ по смисъла на член 15, параграф 3 от Регламент № 44/2001, доколкото отговаря на изискваните условия за наличие на „туристически пакет“ по смисъла на член 2, точка 1 от Директива 90/314/ЕИО⁶⁴. Според този текст пътуването трябва да включва на фиксирана цена не само транспорта, но и нощувките, като продължителността

⁶⁴ Директива 90/314/ЕИО на Съвета от 13 юни 1990 година относно пакетните туристически пътувания, пакетните туристически ваканции и пакетните туристически обиколки (ОВ L 158, стр. 59; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 9, стр. 248).

на пътуването трябва да е над 24 часа. Следва да се отбележи, че по съображения за съгласуваност на международното частно право на Съюза Съдът тълкува член 15, параграф 3 от Регламент № 44/2001, като държи сметка за съответстващата му разпоредба в Регламент (ЕО) № 593/2008 относно приложимото право към договорни задължения, в който изрично се споменава понятието „пакетно пътуване“ по смисъла на Директива 90/314, посочена по-горе.

Тълкуването на Регламент (ЕО) № 2201/2003 относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност, с който се отменя Регламент (ЕО) № 1347/2000⁶⁵, е предмет на три решения, които заслужават да бъдат споменати. Тези решения се отнасят до искания за връщане на дете в случай на неправомерното му отвеждане извън страната на обичайното му местопребиваване. Следва също така да се отбележи, че две от тези решения са постановени по реда на спешното преюдициално производство по член 104б от Процедурния правилник на Съда. Това производство се прилага от 1 март 2008 г. при преюдициални запитвания, свързани с пространството на свобода, сигурност и правосъдие, за да даде възможност на Съда да разглежда в особено кратък срок най-чувствителните въпроси, каквито могат да бъдат поставени например в някои случаи, свързани с лишаване от свобода, когато отговорът на повдигнатия въпрос е определящ за преценката на правното положение на задържаното или лишено от свобода лице, както и в областта на родителската отговорност и упражняването на родителски права, когато компетентността на сезирания съд съгласно правото на Съюза зависи от отговора на преюдициалния въпрос.

По дело *Povse* (Решение от 1 юли 2010 г., C-211/10) австрийската запитваща юрисдикция отправя до Съда по реда на упоменатото спешно производство редица преюдициални въпроси, които се отнасят до тълкуването на съдържащите се в Регламент № 2201/2003 разпоредби относно упражняването на родителската отговорност и връщането на дете. В главното производство се разглежда спорът между родителите на дете, което е било неправомерно отведено от майката в Австрия от общото жилище на семейството в Италия. Сложността на делото се дължи на факта, че са били водени две успоредни производства с различен изход — едното пред италианските, а другото пред австрийските юрисдикции. Първият преюдициален въпрос е дали привременна мярка като постановената от италианския съд, който отменя забраната на майката да напуска територията на Италия с детето и предоставя правото на упражняване на родителските права временно и на двамата родители с разрешение детето да пребивава в Австрия до постановяването на окончателно решение, съставлява „решение относно упражняването на родителските права, което не съдържа [разпореждане за] [...] връщането на детето“ по смисъла на член 10, буква б), подточка iv) от Регламент № 2201/2003. Като последица от такова решение, постановено от съд в държавата членка по предходното обичайно местопребиваване на детето, е прехвърлянето на компетентността към съдилищата в държавата членка, в която е било отведено отвлеченото дете. Съдът постановява, че привременната мярка не представлява „решение относно упражняването на родителските права, което не съдържа [разпореждане за] [...] връщането на детето“ по смисъла на член 10, буква б), подточка iv) от посочения регламент и не би могла да представлява основание за прехвърлянето на компетентност на съдилищата на държавата членка, в която детето е отведено неправомерно. Този извод произтича от системата на регламента, а обслужва и интересите на детето. При обратния подход всъщност би имало риск компетентният съд на държавата членка по предходното местопребиваване на детето да откаже да постанови привременните мерки, изисквани с оглед на интересите на детето. Второ, Съдът е запитан

⁶⁵ Регламент (ЕО) № 2201/2003 на Съвета от 27 ноември 2003 година (ОВ L 338, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 183).

за тълкуването на член 11, параграф 8 от Регламент № 2201/2003. Съгласно тази разпоредба решенията за отказ за връщане на основание член 13 от Хагската конвенция от 1980 г., каквото решение в случая са постановили австрийските съдилища след сезирането им от бащата, не може да засегнат изпълнението на по-късните съдебни решения за връщане на детето, постановени от съд, компетентен по силата на Регламент № 2201/2003, каквото решение е постановено в главното производство от италианските съдилища по искане на бащата след австрийското решение за отказ за връщане. Постановеният на Съда въпрос е дали, за да бъде изпълняемо, решението за връщане на детето трябва да се основава на окончателно решение на същия съд относно правото на упражняване на родителските права върху детето. Съдът отговаря отрицателно, като приема, че подобно тълкуване трудно би могло да се съвмести с целта за експедитивност, преследвана с член 11 от същия регламент, и с предимството, което се отдава на съда по произход. Трето, Съдът уточнява, че член 47, параграф 2, втора алинея от Регламент № 2201/2003 трябва да се тълкува в смисъл, че последващо решение, постановено от съд на изпълняващата държава членка, с което временно се предоставя правото на упражняване на родителските права и което се счита за изпълняемо съгласно правото на тази държава, не може да се противопостави на изпълнението на удостоверено решение, постановено преди това от компетентния съд на държавата членка по произход, с което се разпорежда връщането на детето. Що се отнася до несъвместимостта по смисъла на член 47, параграф 2, втора алинея от същия регламент на удостоверено решение с последващо изпълняемо решение, това трябва да се проверява само с оглед на евентуално постановените последващи решения на компетентните съдилища на държавата членка по произход. На последно, четвърто място Съдът постановява, че изпълнението на удостоверено решение не може да се откаже в изпълняващата държава членка, поради това че вследствие на промяна в обстоятелствата, настъпила след неговото постановяване, то би могло сериозно да накърни най-добрия интерес на детето. Всъщност подобна промяна представлява въпрос по същество, който попада в компетентността на съда на държавата членка по произход.

Въпросът за правото на упражняване на родителските права и за неправомерното отвеждане на дете в рамките на прилагането на Регламент № 2201/2003 е и в основата на дело МсВ (Решение от 5 октомври 2010 г., С-400/10), което също е разгледано по реда на спешното преюдициално производство. Това дело свидетелства за съществуващите разлики между националните правни системи на държавите членки по отношение на правото на упражняване на родителски права на бащата, когато той няма брак с майката на детето. Всъщност в някои национални правни системи биологичният баща на детето няма право на упражняване на родителските права по закон, а възможността му да придобие това право е обусловена от постановяването на решение в този смисъл от компетентния национален съд. Така е съгласно ирландското право, приложимо към случая в главното производство. От това следва, че ако не е постановено съдебно решение, с което му се предоставя упражняването на родителските права по отношение на детето, бащата не може да докаже неправомерността на отвеждането на детето по смисъла на член 2, параграф 11 от Регламент № 2201/2003, за да поиска връщането на детето в страната на обичайното му местопребиваване. Отправеното до Съда преюдициално запитване по дело МсВ се отнася до това дали правото на държава членка, което изисква съдебно решение като условие за придобиването на право на упражняване на родителски права от бащата на детето, който няма брак с майката на това дете, е съвместимо с Регламент № 2201/2003, тълкуван в съответствие с член 7 от Хартата на основните права на Европейския съюз, който закрепва правото на личен и семеен живот.

На първо място, Съдът подчертава, че макар понятието „право на упражняване на родителски права“ да е закрепено като самостоятелно понятие в разглеждания регламент, все пак от член 2, параграф 11, буква а) от този регламент следва, че въпросът за определянето на носителя на правото се урежда от приложимото национално право, дефинирано като правото

на държавата членка, в която детето е имало обичайно местопребиваване непосредствено преди отвеждането или задържането. На второ място, Съдът постановява, че обстоятелството, че за разлика от майката бащата на родено извън брак дете не се приема автоматично за носител на правото на упражняване на родителски права по смисъла на член 2 от Регламент № 2201/2003, не засяга същността на правото му на личен и семеен живот, закрепено в член 7 от Хартата на основните права на Европейския съюз, стига да е спазено правото му да поиска от компетентния съд да му се предостави правото на упражняване на родителските права.

Накрая следва да се спомене дело *Purrucker* (Решение от 15 юли 2010 г., C-256/09), в което Съдът се произнася по приложимостта на разпоредбите на Регламент № 2201/2003, които се отнасят до признаването и изпълнението на съдебни решения, постановени от съд на друга държава членка, спрямо постановените на основание член 20 от този регламент временни мерки във връзка с правото на упражняване на родителските права. На първо място, Съдът припомня разликата между нормите на членове 8—14 от посочения регламент, които определят компетентния по иска съд, и нормата на член 20, параграф 1 от същия регламент, която позволява на съда на държава членка — дори ако не е компетентен по иска — да постанови временни, включително охранителни мерки, стига да е изпълнено тройното условие тези мерки да са неотложни, да са постановени по отношение на лица или имущество, които се намират в държавата членка, където тези съдилища заседават, и да са с временен характер. На второ място, Съдът постановява, че системата на признаване и изпълнение, предвидена в член 21 и сл. от Регламент № 2201/2003, не се прилага към временни мерки, постановени на основание член 20 от посочения регламент. Всъщност Съдът отбелязва, че такава приложимост не съответства на волята на законодателя на Съюза, което личи както от законодателната история, така и от еквивалентните разпоредби от предишни правни актове като Регламент (ЕО) № 1347/2000 и Конвенцията Брюксел II. Освен това Съдът възприема идеята, че евентуална приложимост спрямо временните мерки на предвидената в Регламент № 2201/2003 система за признаване и изпълнение във всяка друга държава членка, включително в държавата на съда, който е компетентен по иска, би създала риск от заобикаляне на предвидените в този регламент правила за компетентността и от „forum shopping“. Това би било в разрез с преследваните с този регламент цели, и в частност с необходимостта от съобразяване с висшия интерес на детето, намерила израз в правилото, че решенията относно това дете се вземат от съда, който е географски най-близо до обичайното му местопребиваване — съд, за който законодателят на Съюза преценява, че е в най-добро положение да прецени какви мерки трябва да се вземат в интерес на детето. Накрая, на трето място, Съдът се произнася по необходимостта да се даде възможност на ответника в спешното производство да обжалва решението, с което се постановяват временни мерки. Всъщност Съдът приема, че като се има предвид значението на временните мерки в областта на родителската отговорност, независимо дали са постановени от компетентния по иска съд, или не, е важно да се осигури възможност на засегнатото от подобно производство лице, дори да е изслушано от постановилия мерките съд, да обжалва решението за временните мерки. Изключително важно е това лице да може пред друг съд, а не пред този, постановил мерките, произнасяйки се в кратък срок, да оспори в частност извода на постановилия мерките съд, че е компетентен по иска, или — ако от решението не е видно, че съдът е компетентен или че смята, че е компетентен по иска на основание на този регламент — да се позове на неспазването на условията, предвидени в член 20 от посочения регламент.

Полицейско и съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси

Емблематичният инструмент в областта на полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси — европейската заповед за арест, продължава да дава поводи за обогатяване на съдебната практика.

По дело Mantello (Решение от 16 ноември 2010 г., C-261/09) Съдът тълкува член 3, параграф 2 от Рамково решение 2002/584/ПВР⁶⁶, който дава възможност на съдебния орган в изпълняващата държава членка да откаже да изпълни европейска заповед за арест, когато е уведомен, че издирваното лице има в определена държава членка „влязла в сила присъда за същите деяния“. Запитан на първо място за тълкуването на понятието „същите деяния“, Съдът констатира, че за целите на издаването и изпълнението на европейска заповед за арест понятието „същите деяния“, съдържащо се в член 3, точка 2 от Рамково решение 2002/584 представлява самостоятелно понятие на правото на Съюза. Освен това понятието „същите деяния“ се съдържа и в член 54 от Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген и във връзка с тази конвенция е тълкувано като отнасящо се единствено до наличието на признаците от обективна страна и обхващащо съвкупност от конкретни неразделно свързани помежду си факти, независимо от тяхната правна квалификация или от защитения правен интерес. Предвид общата цел на член 54 от посочената конвенция и член 3, точка 2 от Рамковото решение, а именно да се избегне повторно наказателно преследване и повторно осъждане на дадено лице за едни и същи деяния, тълкуването на това понятие в контекста на Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген следва да важи и в контекста на Рамково решение 2002/584.

По-нататък Съдът отбелязва, че издирваното лице се смята за лице, което има влязла в сила присъда за същите деяния, когато е водено наказателно производство и с него окончателно са изчерпани възможностите за наказателно преследване или когато лицето е било окончателно оправдано. Дали присъдата е „влязла в сила“, се преценява съгласно правото на държавата членка, в която е постановена тази присъда. Следователно решение, което съгласно правото на държавата членка, в която е образувано наказателното производство, не води до окончателно изчерпване на възможностите за наказателно преследване за определени деяния на национално равнище, не съставлява процесуална пречка за евентуалното започване или продължаване на наказателното преследване за същото деяние в някоя от държавите — членки на Съюза. Изпълняващият съдебен орган по принцип не може да откаже да изпълни европейската заповед за арест, когато в отговор на отправено от него искане за информация издаващият заповедта за арест съдебен орган изрично констатира въз основа на националното право на държавата членка, в която се намира, че предходната присъда, постановена в тази държава, не е влязла в сила присъда за деянията, посочени в заповедта за арест.

Външна политика и политика на сигурност

В областта на общата външна политика и политика на сигурност Съдът се произнася по запитване на Oberlandesgericht Düsseldorf, като уточнява обхвата на специалните ограничителни мерки за борба с тероризма, насочени срещу определени лица и образувания (Решение от 29 юни 2010 г., C-550/09), и дава тълкуване на членове 2 и 3 от Регламент (ЕО) № 2580/2001⁶⁷.

⁶⁶ Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки (ОВ L 190, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 3).

⁶⁷ Регламент (ЕО) № 2580/2001 на Съвета от 27 декември 2001 година относно специалните ограничителни мерки за борба с тероризма, насочени срещу определени лица и образувания (ОВ L 344, стр. 70; Специално издание на български език, 2007 г., глава 18, том 1, стр. 169).

За да изпълни съответните резолюции на Организацията на обединените нации, Съветът приема Обща позиция 2001/931/ОВППС⁶⁸ и Регламент № 2580/2001, с които се замразяват средствата на лицата и образуванията, включени в изготвения списък, който редовно се обновява с решения на Съвета. Посоченият регламент освен това забранява предоставянето пряко или косвено на средства в полза на лица и образувания, включени в списъка.

До юни 2007 г. решенията са приемани, без на лицата и образуванията, посочени в списъка, да се съобщават конкретните причини за включването им в този списък. След решение на Общия съд⁶⁹, с което се отменя включването на една група в списъка, по-конкретно на основание че Съветът не е мотивирал това включване и че при това положение не е възможно да се упражни съдебен контрол по същество, Съветът изменя процедурата по включване. При приемането на новото решение за обновяване на списъка⁷⁰, което влиза в сила на 29 юни 2007 г., Съветът предоставя на съответните лица и образувания изложения на причините за включването им. В две последващи решения Общият съд отменя включването на редица други образувания по същите съображения като изложените в решението му по дело T-228/02, посочено по-горе. На 2 май 2002 г. организацията Devrimci Halk Kurtulus Partisi-Cephesi (DHKP-C) е включена във въпросния списък. Оттогава Съветът е приел редица решения за обновяване на списъка. Организацията DHKP-C всеки път остава включена в него.

Разглежданото от Съда дело се отнася до двама германски граждани, срещу които в Германия е образувано наказателно производство. Г-н Е. и г-н F. са обвинени в това, че от 30 август 2002 г. до 5 ноември 2008 г. са били членове на DHKP-C. Наложена им е мярка за неотклонение задържане под стража като членове на терористична група и е образувано наказателно производство. Изправена пред съмнения във връзка с валидността на включването на DHKP-C в списъка, запитващата юрисдикция иска от Съда да установи дали предвид решенията на Общия съд за отмяна на включването на определени лица и образувания поради неспазване на основни процесуални гаранции включването на DHKP-C също трябва да се разглежда като невалидно за периода преди 29 юни 2007 г., въпреки че DHKP-C не е поискало отмяната на това включване.

В началото Съдът отбелязва, че делото пред националната юрисдикция може да приключи с налагането на наказание лишаване от свобода. В този контекст Съдът подчертава, че Европейският съюз е правов съюз, в който актовете на институциите подлежат на контрол за съответствие по-специално с Договора за ФЕС и общите принципи на правото. Всяка страна има право в рамките на националното производство да изтъква невалидността на разпоредби, съдържащи се в актове на Съюза, послужили за основание на решение или на национален акт, приет по отношение на нея, и да накара националната юрисдикция да отправи във връзка с това преюдициален въпрос до Съда, ако съответната страна няма право пряко да обжалва тези разпоредби пред Общия съд.

Що се отнася до валидността на решенията на Съвета преди юни 2007 г., Съдът посочва, че нито едно от тези решения не е било придружено от мотиви относно правните изисквания за прилагане на регламента към DHKP-C, нито от изложение на специфичните и конкретни причини, поради които Съветът е приел, че включването на DHKP-C в списъка е било или

⁶⁸ Обща позиция 2001/931/ОВППС на Съвета за прилагането на специални мерки за борба с тероризма (ОВ L 344, стр. 93; Специално издание на български език, 2007 г., глава 18, том 1, стр. 179).

⁶⁹ Решение от 12 декември 2006 г. по дело Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran/Съвет (T-228/02).

⁷⁰ Решение 2007/445/ЕО на Съвета от 28 юни 2007 година за прилагане на член 2, параграф 3 от Регламент № 2580/2001 и за отмяна на решения 2006/379/ЕО и 2006/1008/ЕО (ОВ L 169, стр. 58).

е оставало обосновано. При това положение обвиняемите се оказват лишени от необходимите сведения, за да проверят основателността на включването на ДНKP-C в списъка през периода, предхождащ 29 юни 2007 г., и в частност за да се уверят в точността и относимостта на доказателствата, довели до това включване, макар че на него се основава обвинителният акт срещу тях. Липсата на мотиви, от която е опорочено включването, е в състояние също да осуети адекватния съдебен контрол на неговата законосъобразност по същество. Възможността за подобен контрол обаче е необходима, за да се гарантира разумен баланс между изискванията на борбата срещу международния тероризъм и закрилата на свободите и основните права.

Що се отнася до въпроса дали решението от юни 2007 г. потвърждава с обратна сила включването на ДНKP-C в списъка, Съдът констатира, че това решение в никакъв случай не може да спомогне за обосноваването на осъдителна присъда за деянията, свързани с периода преди влизането му в сила. Подобно тълкуване би довело до нарушение на принципа за недопускане на прилагане с обратна сила на разпоредбите, които могат да послужат за основание на осъдителна присъда. При тези обстоятелства Съдът постановява, че националната юрисдикция трябва да остави без приложение в контекста на главното производство решенията на Съвета, приети преди юни 2007 г., които следователно не могат да спомогнат за обосноваването на наказателно преследване на г-н Е. и г-н F., що се отнася до периода, предхождащ 29 юни 2007 г.

Накрая Съдът дава широко тълкуване на забраната по член 2, параграф 1, буква б) от Регламент № 2580/2001 да се предоставят средства в полза на лицата и образуванията, посочени в списъка. Според Съда тази забрана обхваща всички действия, необходими, за да може едно лице, група или образувание, посочено или посочена в списъка, предвиден в член 2, параграф 3 от Регламент № 2580/2001, действително да получи пълното право на разпореждане със съответните средства, други финансови активи и икономически ресурси. Според Съда този смисъл не зависи от това дали са налице или не отношения между автора и адресата на въпросното действие по предоставяне.

По дело М и др. (Решение от 29 април 2010 г., C-340/08) Съдът разглежда въпроса дали социалноосигурителните обезщетения и помощи като подоходно подпомагане, семейни добавки и помощи за жилищно настаняване, предоставени на съпругите на предполагаеми терористи, включени в списъка по Регламент (ЕО) № 881/2002⁷¹, попадат сред блокираните средства на основание на този регламент.

Съдът установява, че като се имат предвид някои разлики между различните езикови редакции на посочения регламент и на резолюцията на Съвета за сигурност на ООН, която посоченият регламент изпълнява, регламентът следва да се тълкува с оглед на целта му, а именно борбата с международния тероризъм. Целта на режима на замразяване на активи е да се прегради достъпът на съответните лица до икономически или финансови ресурси, независимо от вида им, които те биха могли да използват за подпомагане на терористични дейности. По-конкретно тази цел трябва да се разбира в смисъл, че замразяването на средства се прилага само за активи, които могат да се преобразуват в средства, стоки или услуги, които

⁷¹ Регламент (ЕО) № 881/2002 на Съвета от 27 май 2002 година за налагане на някои специфични ограничителни мерки, насочени срещу определени физически лица и образувания, свързани с Осама бен Ладен, мрежата на Ал Кайда и талибаните, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 467/2001 на Съвета за забрана на износа на някои стоки и услуги за Афганистан, за засилване на забраната на полети и удължаване на замразяването на средства и други финансови ресурси по отношение на талибаните в Афганистан (ОВ L 139, стр. 9; Специално издание на български език, 2007 г., глава 18, том 1, стр. 189).

биха могли да се използват за подпомагане на терористични дейности. Съдът отбелязва, че не се твърди съответните съпруги да са предавали тези средства на съпрузите си, вместо да ги използват за основните разходи на домакинството им, и че безспорно разглежданите средства действително са използвани от съпругите за задоволяване на основни нужди на домакинството, към което принадлежат включените в списъка лица. Всъщност възможността тези средства да се преобразуват в такива, които могат да се използват за подпомагане на терористични дейности, изглежда далечна, тъй като обезщетенията са определени в размер, който да покрие само и единствено жизнените нужди на съответните лица. Затова Съдът заключава, че ползата, която посочено в списъка лице би могло да извлече непряко от изплатени на съпругата му социални обезщетения, не може да постави под въпрос целта на регламента. Следователно този регламент не се прилага за изплащането на социалноосигурителни обезщетения и социални помощи на съпругите на лицата, включени в списъка за замразяване на средства.

В — Състав на Съда

(Протоколен ред към 7 октомври 2010 г.)

Първи ред, отляво надясно:

г-н Ал. Арабаджиев, председател на състав; г-н Y. Bot, първи генерален адвокат; г-н K. Lenaerts и г-н A. Tizzano, председатели на състави; г-н V. Skouris, председател на Съда; г-н J. N. Cunha Rodrigues, г-н J.-C. Bonichot, г-н K. Schiemann и г-н J.-J. Kasel, председатели на състави.

Втори ред, отляво надясно:

г-н M. Ilešič и г-н G. Arestis, съдии; г-жа J. Kokott, генерален адвокат; г-н A. Rosas, съдия; г-н D. Šváby, председател на състав; г-жа R. Silva de Lapuerta, г-н E. Juhász, г-н A. Borg Barthet и г-н J. Malenovský, съдии.

Трети ред, отляво надясно:

г-н J. Mazák и г-н P. Mengozzi, генерални адвокати; г-н L. Bay Larsen, г-н E. Levits, г-н U. Löhmus и г-н A. Ó Caoimh, съдии; г-жа E. Sharpston, генерален адвокат; г-жа P. Lindh и г-н T. von Danwitz, съдии.

Четвърти ред отляво надясно:

г-н E. Jarašiūnas, съдия; г-н P. Cruz Villalón, генерален адвокат; г-жа M. Berger и г-жа C. Toader, съдии; г-жа V. Trstenjak, генерален адвокат; г-н M. Safjan, съдия; г-н N. Jääskinen, генерален адвокат; г-жа A. Prechal, съдия; г-н A. Calot Escobar, секретар.

1. Членове на Съда

(по реда на встъпване в длъжност)

Vassilios Skouris

Роден през 1948 г.; завършва право в Берлинския свободен университет (1970); доктор по конституционно и административно право, Хамбургски университет (1973); доцент в Хамбургския университет (1972—1977); професор по публично право в Билефелдския университет (1978); професор по публично право в Солунския университет (1982); министър на вътрешните работи (през 1989 г. и през 1996 г.); член на Управителния комитет на Критския университет (1983—1987); директор на Центъра по международно и европейско икономическо право в Солун (1997—2005); председател на Гръцката асоциация по европейско право (1992—1994); член на Гръцкия национален научноизследователски комитет (1993—1995); член на Висшия комитет за подбор на гръцки държавни служители (1994—1996); член на научния съвет на Академията по европейско право, Триер (от 1995); член на управителния комитет на Гръцката национална школа за магистрати (1995—1996); член на научния комитет на Министерството на външните работи (1997—1999); председател на Гръцкия икономически и социален съвет през 1998 г.; съдия в Съда от 8 юни 1999 г.; председател на Съда от 7 октомври 2003 г.

Antonio Tizzano

Роден през 1940 г.; професор по право на Европейския съюз в Университета „La Sapienza“, Рим; преподавател в университетите „Istituto Orientale“ (1969—1979) и „Federico II“, Неапол (1979—1992), в Университета в Катания (1969—1977) и в Могадишо (1967—1972); адвокат към италианския Касационен съд; правен съветник в постоянното представителство на Италианската република към Европейските общности (1984—1992); член на италианската делегация при преговорите за присъединяване на Кралство Испания и Португалската република към Европейските общности, при преговорите относно Единния европейски акт и Договора за Европейския съюз; автор на редица публикации, сред които на коментари на европейските договори и на кодексите на Европейския съюз; учредител и директор от 1996 г. на списанието „Il Diritto dell'Unione Europea“; член на управителни или редакторски комитети на редица юридически списания; докладчик на редица международни конгреси; участвал в конференции и изнесъл лекции в редица международни институти, сред които Академията по международно право, Хага (1987); член на групата от независими експерти, съставена за проучването на финансите на Комисията на Европейските общности (1999); генерален адвокат в Съда от 7 октомври 2000 г. до 3 май 2006 г.; съдия в Съда от 4 май 2006 г.

José Narciso da Cunha Rodrigues

Роден през 1940 г.; различни съдебни длъжности (1964—1977); на-товарен с различни правителствени мисии с оглед осъществяване-то и координирането на изследвания за реформата на съдебната система; правителствен агент в Европейската комисия по правата на човека и в Европейския съд по правата на човека (1980—1984); експерт в управителния комитет по правата на човека в Съвета на Европа (1980—1985); член на комисията за ревизиране на Наказа-телния и Наказателно-процесуалния кодекс; главен прокурор на Републиката (1984—2000); член на Надзорния комитет на Служба-та за борба с измамите на Европейския съюз (ОЛАФ) (1999—2000); съдия в Съда от 7 октомври 2000 г.

Christiaan Willem Anton Timmermans

Роден през 1941 г.; съдебен помощник в Съда на Европейски-те общности (1966—1969); служител в Европейската комисия (1969—1977); доктор по право (Университет в Лайден); професор по европейско право в Университета в Грьонинген (1977—1989); заместник-съдия в Апелативния съд, Арнхем; отговарящ за различ-ни публикации; заместник генерален директор в правната служба на Комисията на Европейските общности (1989—2000); професор по европейско право в Амстердамския университет; съдия в Съда от 7 октомври 2000 г. до 10 юни 2010 г.

Allan Rosas

Роден през 1948 г.; доктор по право, Университет в Турку (Фин-ландия); професор по право в Университета в Турку (1978—1981) и в Åbo Akademi (Turku/Åbo), (1981—1996); директор на Института по правата на човека на последната (1985—1995); различни отго-ворни национални и международни академични длъжности; член на научни дружества; координиране на значителен брой междуна-родни и национални изследователски проекти и програми в об-ластта на правото на Общността, международното право, правата на човека и основните права, конституционното право и сравни-телната публична администрация; представител на финландското правителство в качеството си на член или съветник на финланд-ски делегации на различни международни конференции и срещи; експертни функции във финландския правен живот, включително към финландски правни правителствени или парламентарни ко-мисии, както и в ООН, ЮНЕСКО, Организацията за сигурност и съ-трудничество в Европа (ОССЕ) и Съвета на Европа; от 1995 г. главен юридически съветник в правната служба на Европейската комисия, отговарящ за външните отношения; от март 2001 г. заместник ге-нерален директор на правната служба на Европейската комисия; съдия в Съда от 17 януари 2002 г.

Rosario Silva de Lapuerta

Родена през 1954 г.; бакалавър по право (Университет Complutense, Мадрид); abogado del Estado в Малага; abogado del Estado в правната служба на Министерството на транспорта, туризма и съобщенията и впоследствие в правната служба на Министерството на външните работи; abogado del Estado-Jefe в Държавната правна служба, където отговаря за делата пред Съда и заместник генерален директор на отдел „Общностна и международна правна помощ“ на Abogacía General del Estado (Министерство на правосъдието); член на групата на Комисията за размисъл относно бъдещето на съдебната система на Общността; ръководител на испанската делегация в групата „Приятел на Председателството“ за реформата на съдебната система на Общността съгласно Договора от Ница, както и в ad hoc работната група „Съд на Европейските общности“ на Съвета; професор по право на Общността в Дипломатическото училище в Мадрид; съдиректор на списание „Noticias de la Unión Europea“; съдия в Съда от 7 октомври 2003 г.

Koen Lenaerts

Роден през 1954 г.; бакалавър и доктор по право (Katholieke Universiteit Leuven); магистър по право, магистър по публична администрация (Харвардски университет); асистент (1979—1983), впоследствие професор по европейско право в Katholieke Universiteit Leuven (от 1983 г.); съдебен помощник в Съда (1984—1985); професор в Колежа на Европа, Брюж (1984—1989); адвокат в брюкселската адвокатска колегия (1986—1989); гостуващ професор в Harvard Law School (1989); съдия в Първоинстанционния съд от 25 септември 1989 г. до 6 октомври 2003 г.; съдия в Съда от 7 октомври 2003 г.

Juliane Kokott

Родена през 1957 г.; завършва право (университети в Бон и Женева); LL.M. (American University/Washington D.C.); доктор по право (Хайделбергски университет, 1985; Харвардски университет, 1990); гостуващ професор в Университета в Бъркли, Калифорния (1991); професор по немско и чуждестранно публично право, по международно право и по европейско право в университетите в Аугсбург (1992), Хайделберг (1993) и Дюселдорф (1994); заместник-съдия за германското правителство в Международния съд за помирение и арбитраж на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ); заместник-председател на Федералния консултативен съвет за глобалните промени (WBGU, 1996 г.); професор по международно право, международно стопанско право и по европейско право в Университета в Санкт Гален (1999); директор на Института по европейско и международно стопанско право в Университета в Санкт Гален (2000); заместник-директор на програмата за специализация по стопанско право в Университета в Санкт Гален (2001); генерален адвокат в Съда от 7 октомври 2003 г.

Konrad Hermann Theodor Schiemann

Роден през 1937 г.; завършва право в Университета в Кеймбридж; barrister (1964—1980); Queen's Counsel (1980—1986); съдия в High Court of England and Wales (1986—1995); Lord Justice of Appeal (1995—2003); член на ръководството на Honourable Society of the Inner Temple от 1985 г. и негов ковчежник през 2003 г.; съдия в Съда от 8 януари 2004 г.

Pranas Kūris

Роден през 1938 г.; завършва право в Университета във Вилнюс (1961); кандидат на юридическите науки, Московски университет (1965); доктор на юридическите науки, Московски университет (1973); стажант в Institut des Hautes Études Internationales (директор: проф. Ch. Rousseau), Парижки университет (1967—1968); член на Литовската академия на науките (1996); доктор хонорис кауза на Правния университет на Литва (2001); различни преподавателски и административни длъжности в Университета във Вилнюс (1961—1990); доцент, редовен професор, професор по международно публично право, декан на Юридическия факултет; различни правителствени постове в литовската дипломатическа служба и в литовското министерство на правосъдието; министър на правосъдието (1990—1991), член на Държавния съвет (1991), посланик на Република Литва в Белгия, Люксембург и Нидерландия (1992—1994); съдия в (стария) Европейски съд по правата на човека (юни 1994 г.—ноември 1998 г.); съдия във Върховния съд на Литва и председател на същия (декември 1994 г.—октомври 1998 г.); съдия в Европейския съд по правата на човека (от ноември 1998 г.); участие в многобройни международни конференции; член на делегацията на Република Литва за преговори със СССР (1990—1992); автор на многобройни публикации (около 200); съдия в Съда от 11 май 2004 г. до 6 октомври 2010 г.

Endre Juhász

Роден през 1944 г.; завършва право в Университета в Сегед, Унгария (1967); приеман изпит в унгарската адвокатска колегия (1970); следдипломно обучение по сравнително право, Университета в Страсбург, Франция (1969, 1970, 1971, 1972); служител в правния отдел на Министерството на външната търговия (1966—1974), директор по законодателните въпроси (1973—1974); първи търговски аташе в унгарското посолство в Брюксел, отговарящ за въпросите, свързани с Европейската общност (1974—1979); директор в Министерството на външната търговия (1979—1983); първи търговски аташе, а по-късно и търговски съветник в унгарското посолство във Вашингтон, САЩ (1983—1989); генерален директор в Министерството на търговията и в Министерството на международните икономически отношения (1989—1991); главен преговарящ по Споразумението за асоцииране между Унгария и Европейските общности и техните държави членки (1990—1991); генерален секретар на Министерството на международните икономически отношения, ръководител на Службата по европейски въпроси (1992); държавен секретар в Министерството на международните икономически отношения (1993—1994); държавен секретар, председател на Службата по европейски въпроси, Министерство на промишлеността и търговията (1994); извънреден и пълномощен посланик, ръководител на дипломатическата мисия на Република Унгария в Европейския съюз (януари 1995 г.—май 2003 г.); главен преговарящ за присъединяването на Република Унгария към Европейския съюз (юли 1998 г.—април 2003 г.); министър без портфейл за координиране по въпросите на европейската интеграция (от май 2003 г.); съдия в Съда от 11 май 2004 г.

George Arestis

Роден през 1945 г.; завършва право в Атинския университет (1968); М. А. Comparative Politics and Government, Университет в Кент, Кентърбъри (1970); адвокатска практика в Кипър (1972—1982); назначен за District Court Judge (1982); повишен в председател на District Court (1995); Administrative President District Court, Никозия (1997—2003); съдия във Върховния съд на Кипър (2003); съдия в Съда от 11 май 2004 г.

Anthony Borg Barthet U.O.M.

Роден през 1947 г.; докторат по право, Кралски университет, Малта, 1973 г.; започва работа в малтийската държавна администрация като Notary to Government през 1975 г.; съветник на Републиката през 1978 г., старши съветник на Републиката през 1979 г., заместник Attorney General през 1988 г. и назначен за Attorney General от президента на Малта през 1989 г.; хоноруван преподавател по гражданско право в Университета в Малта (1985—1989); член на Съвета на Университета в Малта (1998—2004); член на Комисията за администриране на правосъдието (1994—2004); член на управителния съвет на Арбитражния център в Малта (1998—2004); съдия в Съда от 11 май 2004 г.

Marko Ilešič

Роден през 1947 г.; доктор по право (Университет в Любляна); специализация по сравнително право (университети в Страсбург и Коимбра); изпит за правоспособност; професор по гражданско, търговско и международно частно право; заместник-декан (1995—2001) и декан (2001—2004) на Юридическия факултет на Университета в Любляна; автор на многобройни правни публикации; съдия и председател на състав в Трудовия съд, Любляна (1975—1986); председател на Спортния съд на Словения (1978—1986); председател на Борсовата арбитражна камара в Любляна; арбитър в Търговската камара на Югославия (до 1991 г.) и Словения (от 1991 г.); арбитър в Международната търговска камара в Париж; съдия в отделението по жалбите на УЕФА и ФИФА; председател на Съюза на асоциациите на словенските юристи (1993—2005); член на Асоциацията по международно право, на Международния морски комитет и на много други международни юридически асоциации; съдия в Съда от 11 май 2004 г.

Jiří Malenovský

Роден през 1950 г.; доктор по право, Карлов университет, Прага (1975); доцент (1974—1990), заместник-декан (1989—1991) и ръководител на катедра „Международно и европейско право“ (1990—1992) в Университета „Масарик“, Бърно; съдия в Конституционния съд на Чехословакия (1992); посланик към Съвета на Европа (1993—1998); председател на Комитета на постоянните представители към Съвета на Европа (1995); генерален директор в Министерството на външните работи (1998—2000); председател на чешкия и на словашкия клон на Асоциацията по международно право (1999—2001); съдия в Конституционния съд (2000—2004); член на Законодателния съвет (1998—2000); член на Постоянния арбитражен съд в Хага (от 2000 г.); професор по международно публично право в Университета „Масарик“, Бърно (2001); съдия в Съда от 11 май 2004 г.

Uno Lõhmus

Роден през 1952 г.; докторат по право през 1986 г.; член на адвокатската колегия (1977—1998); гостуващ професор по наказателно право в Университета в Тарту; съдия в Европейския съд по правата на човека (1994—1998); председател на Върховния съд на Естония (1998—2004); член на юридическата комисия за Конституцията; консултант към работната група за изготвяне на Наказателния кодекс; член на работната група за изготвяне на Наказателно-процесуалния кодекс; автор на многобройни трудове по правата на човека и конституционно право; съдия в Съда от 11 май 2004 г.

Egils Levits

Роден през 1955 г.; завършва право и политически науки в Хамбургския университет; научен сътрудник в Юридическия факултет на Университета в Кил; съветник към латвийския парламент по въпросите от областта на международното право, конституционното право и законодателните реформи; посланик на Република Латвия в Германия и Швейцария (1992—1993), в Австрия, Швейцария и Унгария (1994—1995); заместник министър-председател и министър на правосъдието, изпълняващ функции на министър на външните работи (1993—1994); помирител в Съда за помирение и арбитраж към ОССЕ (от 1997 г.); член на Постоянния арбитражен съд (от 2001 г.); избран през 1995 г. за съдия в Европейския съд по правата на човека, преизбран през 1998 г. и 2001 г.; многобройни публикации в областта на конституционното и административното право, законодателните реформи и правото на Европейската общност; съдия в Съда от 11 май 2004 г.

Aindrias Ó Caoimh

Роден през 1950 г.; бакалавър по гражданско право, Национален университет на Ирландия, University College, Дъблин, 1971 г.; barrister (King's Inns, 1972 г.); завършва европейско право (University College, Дъблин, 1977 г.); barrister в ирландската адвокатска колегия (1972—1999); лектор по европейско право (King's Inns, Дъблин); Senior Counsel (1994—1999); представител на правителството на Ирландия по множество дела пред Съда на Европейските общности; съдия в ирландския High Court (от 1999 г.); член на ръководството на Honorable Society of King's Inns (от 1999 г.); заместник-председател на Ирландското дружество по европейско право; член на Асоциацията по международно право (ирландски клон); син на съдия Andreas O'Keefe (Aindrias Ó Caoimh), съдия в Съда (1974—1985); съдия в Съда от 13 октомври 2004 г.

Lars Bay Larsen

Роден през 1953 г.; диплома по политически науки (1976) и право (1983), Университет в Копенхаген; служител в Министерството на правосъдието (1983—1985); лектор (1984—1991), впоследствие асоцииран професор (1991—1996) по семейно право в Университета в Копенхаген; ръководител на отдел в Advokatsamfund (1985—1986); началник на отдел (1986—1991) в Министерството на правосъдието; приет в адвокатската колегия (1991); началник на отдел (1991—1995), началник на дирекция „Полиция“ (1995—1999), началник на правната дирекция (2000—2003) в Министерството на правосъдието; представител на Дания в Комитет К-4 (1995—2000), в Централната шенгенска група (1996—1998) и в Управителния съвет на Европол (1998—2000); съдия в Højesteret (2003—2006); съдия в Съда от 11 януари 2006 г.

Eleanor Sharpston

Родена през 1955 г.; завършва икономика, езици и право в King's College, Кеймбридж (1973—1977); преподавателска и изследователска дейност в Corpus Christi College, Оксфорд (1977—1980); приета в адвокатската колегия (Middle Temple, 1980 г.); barrister (1980—1987 и 1990—2005); съдебен помощник на генералния адвокат, впоследствие съдия със Gordon Slynn (1987—1990); професор по европейско и сравнително право (Director of European Legal Studies) в University College, Лондон (1990—1992); преподавател в Юридическия факултет (1992—1998), впоследствие асоцииран преподавател (Affiliated Lecturer) (1998—2005) в Университета в Кеймбридж; Fellow of King's College, Кеймбридж (от 1992 г.); асоцииран професор и изследовател (Senior Research Fellow) в Центъра за европейски правни изследвания в Университета в Кеймбридж (1998—2005); Queen's Counsel (1999); benchers of Middle Temple (2005); генерален адвокат в Съда от 11 януари 2006 г.

Paolo Mengozzi

Роден през 1938 г.; професор по международно право и титуляр на катедрата по право на Европейската общност „Жан Моне“ на Университета в Болоня; доктор хонорис кауза на Университета „Карлос III“, Мадрид; гостуващ професор в университетите „Джонс Хопкинс“ (Център Болоня), „Сейнт Джонс“ (Ню Йорк), Джорджтаун, Париж-II, „Джорджия“ (Атина) и в Международния университетски институт (Люксембург); координатор на програмата European Business Law Pallas Program на Университета в Наймеген; член на Консултативния комитет за обществени поръчки на Комисията на Европейските общности; държавен подсекретар за търговията и промишлеността по време на италианското председателство на Съвета; член на групата за размисъл на Европейската общност за Световната търговска организация (СТО) и директор на сесията за 1997 г. на изследователския център към Хагската академия по международно право, посветена на СТО; съдия в Първоинстанционния съд от 4 март 1998 г. до 3 май 2006 г.; генерален адвокат в Съда от 4 май 2006 г.

Pernilla Lindh

родена през 1945 г.; диплома по право от Университета в Лунд; съдебен помощник и съдия в Първоинстанционния съд в Тролхетан (1971—1974); съдебен помощник в Апелативния съд на Стокхолм (1974—1975); съдия в Първоинстанционния съд на Стокхолм (1975); съветник на председателя на Апелативния съд на Стокхолм по правните и административните въпроси (1975—1978); държавен служител с особена мисия в Domstolverket (Национална съдебна администрация) (1977); съветник в Бюрото на министъра на правосъдието (Justice Chancellor) (1979—1980); специализиран магистрат в Апелативния съд на Стокхолм (1980—1981); правен съветник в Министерството на търговията (1981—1982); правен съветник, след това директор и генерален директор по правните въпроси в Министерството на външните работи (1982—1995); ранг на посланик през 1992 г.; заместник-председател на шведския Съд по въпросите на конкуренцията (Marknadsdomstolen); отговарящ за правните и институционални въпроси по време на преговорите за ЕИП (заместник-председател, след това председател на групата ЕАСТ) и по време на преговорите по присъединяване на Кралство Швеция към Европейския съюз; съдия в Първоинстанционния съд от 18 януари 1995 г. до 6 октомври 2006 г.; съдия в Съда от 7 октомври 2006 г.

Yves Bot

Роден през 1947 г.; диплома по право от Юридическия факултет на Университета в Руан; доктор по право (Университет в Париж II „Panthéon-Assas“); асоцииран професор в Юридическия факултет на Университета в Ман; заместник-прокурор, а впоследствие и първи заместник-прокурор в прокуратурата в Ман (1974—1982); окръжен прокурор към Окръжния съд в Диеп (1982—1984); заместник окръжен прокурор към Окръжния съд в Страсбург (1984—1986); окръжен прокурор към Окръжния съд в Бастиа (1986—1988); avocat général към Апелативния съд в Кан (1988—1991); окръжен прокурор към Окръжния съд в Ман (1991—1993); служител към министъра на правосъдието (1993—1995); окръжен прокурор към Окръжния съд в Нантер (1995—2002); окръжен прокурор към Окръжния съд в Париж (2002—2004); главен прокурор към Апелативния съд в Париж (2004—2006); генерален адвокат в Съда от 7 октомври 2006 г.

Ján Mazák

Роден през 1954 г.; доктор по право (Университет „Павол Йозеф Сафарик“, Кошице, 1978 г.); професор по гражданско право (1994) и по право на Общността (2004); директор на Института по право на Общността към Юридическия факултет на Университета в Кошице (2004); съдия в Krajský súd (окръжен съд) в Кошице (1980); заместник-председател (1982) и председател (1990) на Mestský súd (градски съд) в Кошице; член на словашката адвокатура (1991); правен съветник в Конституционния съд (1993—1998); заместник-министър на правосъдието (1998—2000); председател на Конституционния съд (2000—2006); член на Венецианската комисия (2004); генерален адвокат в Съда от 7 октомври 2006 г.

Jean-Claude Bonichot

Роден през 1955 г.; диплома по право, Университета в Мец, диплома от Института за политически науки, Париж, възпитаник на Националното училище за администрация; докладчик (1982—1985), правителствен комисар (1985—1987 и 1992—1999); съдия (1999—2000); председател на шесто подотделение на отделението по споровете (2000—2006) в Държавния съвет; съдебен помощник в Съда (1987—1991); началник на кабинета на министъра на труда, заетостта и професионалното обучение, впоследствие директор на кабинета на държавния министър, министър на държавната администрация и модернизация на администрацията (1991—1992); ръководител на правната мисия на Държавния съвет към Националната здравноосигурителна каса за наети работници (2001—2006); асоцииран професор към Университета в Мец (1988—2000), впоследствие към Университета в Париж I „Panthéon-Sorbonne“ (от 2000 г.); автор на многобройни публикации по административно право, право на Общността и европейско право по правата на човека; основател и председател на редакционния комитет на „Bulletin de jurisprudence de droit de l'urbanisme“, съосновател и член на редакционния комитет на „Bulletin juridique des collectivités locales“, председател на научния съвет на сдружението за изследвания на институциите и правото в областта на териториалното устройство и благоустройството; съдия в Съда от 7 октомври 2006 г.

Thomas von Danwitz

Роден през 1962 г.; следва в Бон, Женева и Париж; държавен изпит по право (1986 и 1992); доктор по право (Университет в Бон, 1988); международна диплома по публична администрация (Национално училище за администрация, 1990); хабилитация (Университет в Бон, 1996); професор по германско публично право и европейско право (1996—2003), декан на Юридическия факултет на Университета в Рур, Бохум (2000—2001); професор по германско публично право и европейско право (Кьолнски университет, 2003—2006); директор на института по публично право и административни науки (2006); гостуващ професор във Fletcher School of Law and Diplomacy (2000), в Университета „Франсоа Рабле“ (Тур, 2001—2006) и в Университета в Париж I „Panthéon-Sorbonne“ (2005—2006); доктор хонорис кауза на Университета „Франсоа Рабле“ (Тур, 2010); съдия в Съда от 7 октомври 2006 г.

Verica Trstenjak

Родена през 1962 г.; изпит за правоспособност (1987); доктор по право от Университета в Любляна (1995); професор (от 1996 г.) по теория на държавата и правото и по частно право; изследовател; докторантски изследвания в Университета в Цюрих, Института по сравнително право към Виенския университет, института „Макс Планк“ по международно частно право в Хамбург, Свободен университет в Амстердам; гостуващ професор в университетите във Виена и Фрайбург (Германия), както и в школата по право „Бучериус“ в Хамбург; ръководител на правния отдел (1994—1996) и държавен секретар в Министерството на науката и технологиите (1996—2000); главен секретар на правителството (2000); член на работната група за европейски граждански кодекс (Study Group on European Civil Code) от 2003 г.; отговаря за Хумболтовия изследователски проект (Фондация „Хумболт“); публикува над сто юридически статии и множество книги по европейско и частно право; награда на Асоциацията на словенските юристи „Юрист на годината“ за 2003 г.; член на редакционните съвети на няколко юридически списания; генерален секретар на Асоциацията на словенските юристи, член на няколко юридически асоциации, включително на Gesellschaft für Rechtsvergleichung; съдия в Първоинстанционния съд от 7 юли 2004 г. до 6 октомври 2006 г.; генерален адвокат в Съда от 7 октомври 2006 г.

Александър Арабаджиев

Роден през 1949 г.; диплома по право (Софийски университет „Св. Климент Охридски“); съдия в Районен съд Благоевград (1975—1983); съдия в Окръжен съд Благоевград (1983—1986); съдия във Върховния съд (1986—1991); съдия в Конституционния съд (1991—2000); член на Европейската комисия по правата на човека (1997—1999); член на Европейския конвент за бъдещето на Европа (2002—2003); народен представител (2001—2006); наблюдател в Европейския парламент; съдия в Съда от 12 януари 2007 г.

Camelia Toader

Родена през 1963 г.; диплома по право (1986), доктор по право, Университет в Букурещ (1997); стажант-съдия в първоинстанционния съд в Буфтя (1986—1988); съдия в първоинстанционния съд на 5-и район в Букурещ (1988—1992); приета в адвокатската колегия в Букурещ (1992); преподавател (1992—2005), а от 2005 г. професор по европейско гражданско и договорно право в Университета в Букурещ; изследователски проекти и докторантски изследвания в Института по международно частно право „Макс Планк“ в Хамбург (между 1992 г. и 2004 г.); началник на отдел „Европейска интеграция“ в Министерството на правосъдието (1997—1999); съдия във Върховния касационен съд (1999—2007); гостуващ професор в Университета във Виена (2000); преподавател по право на Общността в Националния институт на магистратите (2003 и 2005—2006); член на редакционния съвет на редица юридически списания; от 2010 г. асоцииран член на Международната академия по сравнително право и почетен член на Центъра за европейскоправни изследвания към Института за правни науки на Румънската академия; съдия в Съда от 12 януари 2007 г.

Jean-Jacques Kasel

Роден през 1946 г.; доктор по право, специална бакалавърска степен по административно право (ULB, 1970 г.); дипломира се в IEP, Париж (Ecofin, 1972 г.); младши адвокат; правен съветник в Banque de Paris et des Pays-Bas (1972—1973); аташе, впоследствие секретар (secrétaire de légation) в Министерството на външните работи (1973—1976); председател на работни групи към Съвета на министрите (1976); първи секретар, заместник постоянен представител към ОИСР (Париж, 1976—1979 г.); началник на кабинета на заместник министър-председателя (1979—1980); председател на Европейското политическо сътрудничество (1980); съветник, впоследствие заместник-началник на кабинета на председателя на Комисията на Европейските общности (1981); директор, отговарящ за бюджета и Правилника за длъжностните лица, към генералния секретариат на Съвета на министрите (1981—1984); служител в постоянното представителство към Европейските общности (1984—1985); председател на Комитета по бюджета; пълномощен министър, директор на отдел „Политически и културни въпроси“ (1986—1991); дипломатически съветник на министър-председателя (1986—1991); посланик в Гърция (1989—1991 г., без постоянно местопребиваване), председател на Политическия комитет (1991); посланик, постоянен представител към Европейските общности (1991—1998); председател на Корепер (първи семестър на 1997 г.); посланик (Брюксел, 1998—2002 г.); постоянен представител към НАТО (1998—2002); висш служител в двора на Великия херцог (maréchal de la Cour) и началник на кабинета на Негово Кралско Височество Великия херцог (2002—2007); съдия в Съда от 15 януари 2008 г.

Marek Safjan

Роден през 1949 г.; доктор по право (Варшавски университет, 1980 г.); хабилитиран доктор по правни науки (Варшавски университет, 1990 г.); редовен професор по право (1998); директор на Института по гражданско право на Варшавския университет (1992—1996); заместник-ректор на Варшавския университет (1994—1997); генерален секретар на полската секция на Асоциацията на приятелите на френската правна култура „Анри Капитан“ (1994—1998); представител на Република Полша в Комитета по биоетика на Съвета на Европа (1991—1997); председател на научния съвет на Института по правосъдие (1998); съдия в Конституционния съд (1997—1998) и след това председател на същия съд (1998—2006); член на Международната академия по сравнително право (от 1994 г.) и неин заместник-председател (от 2010 г.), член на Международната асоциация по право, етика и наука (от 1995 г.), член на полския Хелзинкски комитет; член на полската Академия за изкуство и литература; медал за заслуги, връчен от генералния секретар на Съвета на Европа (2007); автор на голям брой публикации в областта на гражданското, медицинското и европейското право; съдия в Съда от 7 октомври 2009 г.

Daniel Šváby

Роден през 1951 г.; доктор по право (Братиславски университет); съдия в Първоинстанционния съд, Братислава; съдия по граждански дела в Апелативния съд и заместник-председател на Апелативния съд, Братислава; член на секцията по гражданско и семейно право в Правния институт на Министерството на правосъдието; заместващ съдия по търговски дела във Върховния съд; член на Европейската комисия по правата на човека (Страсбург); съдия в Конституционния съд (2000—2004); съдия в Първоинстанционния съд от 12 май 2004 г. до 6 октомври 2009 г.; съдия в Съда от 7 октомври 2009 г.

Maria Berger

Родена през 1956 г.; юридическо и икономическо образование (1975—1979), доктор по право; асистент и хоноруван преподавател в Института по публично право и политически науки на Университета в Инсбрук (1979—1984); администратор във Федералното министерство на науката и научните изследвания, където последно е заместник-началник на отдел (1984—1988); отговаря за въпросите, свързани с Европейския съюз, във Федералната администрация (1988—1989); началник на служба „Европейска интеграция“ на Федералната администрация (подготовка за присъединяването на Република Австрия към Европейския съюз) (1989—1992); директор на Надзорния орган на ЕАСТ в Женева и в Брюксел (1993—1994); заместник-председател на Дунавския университет в Кремс (1995—1996); член на Европейския парламент (ноември 1996 г.—януари 2007 г. и декември 2008 г.—юли 2009 г.) и член на правната комисия; заместващ член на Европейския конвент за бъдещето на Европа (февруари 2002 г.—юли 2003 г.); член на общинския съвет на град Перг (септември 1997 г.—септември 2009 г.); федерален министър на правосъдието (януари 2007 г.—декември 2008 г.); съдия в Съда от 7 октомври 2009 г.

Niilo Jääskinen

Роден през 1958 г.; диплома по право (1980), магистърска степен по право (1982), докторантура (2008) в Хелзинкския университет, преподавател в Хелзинкския университет (1980—1986); съдебен помощник и временен съдия в първоинстанционния съд в Рованиemi (1983—1984); правен съветник (1987—1989), след това началник на секцията по европейско право (1990—1995) в Министерството на правосъдието; правен съветник в Министерството на външните работи (1989—1990); съветник и секретар по европейските въпроси в Голямата комисия на финландския парламент (1995—2000); временен съдия (юли 2000 г.—декември 2002 г.), след това съдия (януари 2003 г.—септември 2009 г.) във Върховния административен съд; отговарящ за правните и институционалните въпроси по време на преговорите за присъединяване на Република Финландия към Европейския съюз; генерален адвокат в Съда от 7 октомври 2009 г.

Pedro Cruz Villalón

Роден през 1946 г.; диплома по право (1963—1968), доктор по право, Университет в Севиля (1975); следдипломна квалификация във Фрайбургския университет (1969—1971); доцент по политически и правни науки в Университета в Севиля (1978—1986); титуляр на катедрата по конституционно право в Университета в Севиля (1986—1992); съдебен помощник в Конституционния съд (1986—1987); съдия в Конституционния съд (1992—1998); председател на Конституционния съд (1998—2001); член на Института за академични изследвания в Берлин (2001—2002); титуляр на катедрата по конституционно право в Мадридския автономен университет (2002—2009); избран съветник в Държавния съвет (2004—2009); автор на множество публикации; генерален адвокат в Съда от 14 декември 2009 г.

Alexandra (Sacha) Prechal

Родена през 1959 г.; завършва право (Университет в Грьонинген, 1977—1983); доктор по право (Университет в Амстердам, 1995); преподавател в Юридическия факултет, Маастрихт (1983—1987); съдебен помощник в Съда на Европейските общности (1987—1991); преподавател в Европейския институт и в Юридическия факултет, Амстердам (1991—1995); професор по европейско право в Юридическия факултет на Университета в Тилбург (1995—2003); професор по европейско право в Юридическия факултет на Университета в Утрехт и член на управителния съвет на Institut Europa на Университета в Утрехт (от 2003 г.); член на редакционния комитет на множество национални и международни правни издания; автор на много публикации; член на Нидерландската кралска академия на науките; съдия в Съда на Европейския съюз от 10 юни 2010 г.

Egidijus Jarašiūnas

Роден през 1952 г.; диплома по право от Университета във Вилнюс (1974—1979); доктор по правни науки в Академията по право в Литва (1999), адвокат в адвокатската колегия на Литва (1979—1990); депутат във Върховния съвет на Република Литва (1990—1992), впоследствие член на Сейма (Парламента) на Република Литва и член на Комитета за държава и право (1992—1996); съдия в Конституционния съд на Република Литва (1996—2005), впоследствие съветник на председателя на Конституционния съд на Литва (от 2006 г.); асистент в катедрата по конституционно право в Юридическия факултет на Университета „Миколас Ромерис“ (1997—2000), впоследствие доцент (2000—2004), а след това професор (от 2004 г.) в посочената катедра и накрая ръководител на катедрата по конституционно право (2005—2007); декан на Юридическия факултет на Университета „Миколас Ромерис“ (2007—2010); член на Венецианската комисия (2006—2010); подписал акта от 11 март 1990 г. за възстановяване на независимостта на Литва; автор на множество правни публикации; съдия в Съда от 6 октомври 2010 г.

Roger Grass

Роден през 1948 г.; завършва Института за политически науки в Париж и публично право; заместник окръжен прокурор към Окръжния съд във Версай; главен администратор в Съда; главен секретар в прокуратурата към Апелативния съд в Париж; кабинет на министъра на правосъдието; съдебен помощник на председателя на Съда; секретар на Съда от 10 февруари 1994 г. до 6 октомври 2010 г.

Alfredo Calot Escobar

Роден през 1961 г.; завършва право в Университета във Валенсия (1979—1984); търговски анализатор в Съвета на Търговските палати на автономна област Валенсия (1986); юрист лингвист в Съда (1986—1990); юрист редактор в Съда (1990—1993); администратор в служба „Преса и информация“ на Съда (1993—1995); администратор в секретариата на институционалната комисия на Европейския парламент (1995—1996); служител в секретариата на Съда (1996—1999); съдебен помощник в Съда (1999—2000); началник на отдела за преводи на испански език в Съда (2000—2001); директор, а впоследствие генерален директор на генерална дирекция „Писмени преводи“ на Съда (2001—2010); секретар на Съда от 7 октомври 2010 г.

2. Промени в състава на Съда през 2010 г.

Тържествено съдебно заседание на 10 юни 2010 г.

Във връзка с оставката на г-н Christiaan Timmermans, с решение от 2 юни 2010 г. представителите на правителствата на държавите — членки на Европейския съюз, назначиха г-жа Alexandra Prechal за съдия в Съда на Европейския съюз за остатъка от мандата на г-н Timmermans, а именно за периода от 10 юни 2010 г. до 6 октомври 2012 г.

Тържествено съдебно заседание на 6 октомври 2010 г.

Във връзка с оставката на г-н Pranas Kūris, с решение от 29 септември 2010 г., представителите на правителствата на държавите — членки на Европейския съюз, назначиха г-н Egidijus Jarašiūnas за съдия в Съда на Европейския съюз за остатъка от мандата на г-н Kūris, а именно за периода от 6 октомври 2010 г. до 6 октомври 2012 г.

Във връзка с оставката на г-н Roger Grass, който заема длъжността секретар на Съда от 10 февруари 1994 г., на 14 септември 2010 г. съдиите и генералните адвокати избраха за секретар на Съда г-н Alfredo Calot Escobar за срок от шест години, а именно за периода от 7 октомври 2010 г. до 6 октомври 2016 г.

3. Протоколен ред

от 1 януари 2010 г. до 10 юни 2010 г.

г-н V. SKOURIS, председател на Съда
 г-н A. TIZZANO, председател на първи състав
 г-н J. N. CUNHA RODRIGUES, председател на втори състав
 г-н K. LENAERTS, председател на трети състав
 г-н J.-C. BONICHOT, председател на четвърти състав
 г-н P. MENGOZZI, първи генерален адвокат
 г-жа R. SILVA de LAPUERTA, председател на седми състав
 г-н E. LEVITS, председател на пети състав
 г-жа P. LINDH, председател на шести състав
 г-жа C. TOADER, председател на осми състав
 г-н C. W. A. TIMMERMANS, съдия
 г-н A. ROSAS, съдия
 г-жа J. KOKOTT, генерален адвокат
 г-н K. SCHIEMANN, съдия
 г-н P. KÜRIS, съдия
 г-н E. JUHÁSZ, съдия
 г-н G. ARESTIS, съдия
 г-н A. BORG BARTHET, съдия
 г-н M. ILEŠIČ, съдия
 г-н J. MALENOVSKÝ, съдия
 г-н U. LÖHMUS, съдия
 г-н A. Ó CAOIMH, съдия
 г-н L. BAY LARSEN, съдия
 г-жа E. SHARPSTON, генерален адвокат
 г-н Y. BOT, генерален адвокат
 г-н J. MAZÁK, генерален адвокат
 г-н T. von DANWITZ, съдия
 г-жа V. TRSTENJAK, генерален адвокат
 г-н Ал. АРАБАДЖИЕВ, съдия
 г-н J.-J. KASEL, съдия
 г-н M. SAFJAN, съдия
 г-н D. ŠVÁBY, съдия
 г-жа M. BERGER, съдия
 г-н N. JÄÄSKINEN, генерален адвокат
 г-н P. CRUZ VILLALÓN, генерален адвокат
 г-н R. GRASS, секретар

от 11 юни 2010 г. до 6 октомври 2010 г.

г-н V. SKOURIS, председател на Съда
 г-н A. TIZZANO, председател на първи състав
 г-н J. N. CUNHA RODRIGUES, председател на втори състав
 г-н K. LENAERTS, председател на трети състав
 г-н J.-C. BONICHOT, председател на четвърти състав
 г-н P. MENGOZZI, първи генерален адвокат
 г-жа R. SILVA de LAPUERTA, председател на седми състав
 г-н E. LEVITS, председател на пети състав
 г-жа P. LINDH, председател на шести състав
 г-жа C. TOADER, председател на осми състав
 г-н A. ROSAS, съдия
 г-жа J. KOKOTT, генерален адвокат
 г-н K. SCHIEMANN, съдия
 г-н P. KÜRIS, съдия
 г-н E. JUHÁSZ, съдия
 г-н G. ARESTIS, съдия
 г-н A. BORG BARTHET, съдия
 г-н M. ILEŠIČ, съдия
 г-н J. MALENOVSKÝ, съдия
 г-н U. LÖHMUS, съдия
 г-н A. Ó CAOIMH, съдия
 г-н L. BAY LARSEN, съдия
 г-жа E. SHARPSTON, генерален адвокат
 г-н Y. BOT, генерален адвокат
 г-н J. MAZÁK, генерален адвокат
 г-н T. von DANWITZ, съдия
 г-жа V. TRSTENJAK, генерален адвокат
 г-н Ал. АРАБАДЖИЕВ, съдия
 г-н J.-J. KASEL, съдия
 г-н M. SAFJAN, съдия
 г-н D. ŠVÁBY, съдия
 г-жа M. BERGER, съдия
 г-н N. JÄÄSKINEN, генерален адвокат
 г-н P. CRUZ VILLALÓN, генерален адвокат
 г-жа A. PRECHAL, съдия
 г-н R. GRASS, секретар

**от 7 октомври 2010 г.
до 31 декември 2010 г.**

г-н V. SKOURIS, председател на Съда
г-н A. TIZZANO, председател на първи състав
г-н J. N. CUNHA RODRIGUES, председател на втори състав
г-н K. LENAERTS, председател на трети състав
г-н J.-C. BONICHOT, председател на четвърти състав
г-н Y. BOT, първи генерален адвокат
г-н K. SCHIEMANN, председател на осми състав
г-н Ал. АРАБАДЖИЕВ, председател на шести състав
г-н J.-J. KASEL, председател на пети състав
г-н D. ŠVÁBY, председател на седми състав
г-н A. ROSAS, съдия
г-жа R. SILVA de LAPUERTA, съдия
г-жа J. KOKOTT, генерален адвокат
г-н E. JUHÁSZ, съдия
г-н G. ARESTIS, съдия
г-н A. BORG BARTHET, съдия
г-н M. ILEŠIČ, съдия
г-н J. MALENOVSKÝ, съдия
г-н U. LÖHMUS, съдия
г-н E. LEVITS, съдия
г-н A. Ó CAOIMH, съдия
г-н L. BAY LARSEN, съдия
г-жа E. SHARPSTON, генерален адвокат
г-н P. MENGIOZZI, генерален адвокат
г-жа P. LINDH, съдия
г-н J. MAZÁK, генерален адвокат
г-н T. von DANWITZ, съдия
г-жа V. TRSTENJAK, генерален адвокат
г-жа C. TOADER, съдия
г-н M. SAFJAN, съдия
г-жа M. BERGER, съдия
г-н N. JÄÄSKINEN, генерален адвокат
г-н P. CRUZ VILLALÓN, генерален адвокат
г-жа A. PRECHAL, съдия
г-н E. JARAŠIŪNAS, съдия

г-н A. CALOT ESCOBAR, секретар

4. Бивши членове на Съда

Pilotti Massimo, съдия (1952—1958), председател от 1952 г. до 1958 г.
Serrarens Petrus, съдия (1952—1958)
Van Kleffens Adrianus, съдия (1952—1958)
Rueff Jacques, съдия (1952—1959 и 1960—1962)
Riese Otto, съдия (1952—1963)
Lagrange Maurice, генерален адвокат (1952—1964)
Delvaux Louis, съдия (1952—1967)
Hammes Charles Léon, съдия (1952—1967), председател от 1964 г. до 1967 г.
Roemer Karl, генерален адвокат (1953—1973)
Catalano Nicola, съдия (1958—1962)
Rossi Rino, съдия (1958—1964)
Donner Andreas Matthias, съдия (1958—1979), председател от 1958 г. до 1964 г.
Trabucchi Alberto, съдия (1962—1972), впоследствие генерален адвокат (1973—1976)
Lecourt Robert, съдия (1962—1976), председател от 1967 г. до 1976 г.
Strauss Walter, съдия (1963—1970)
Gand Joseph, генерален адвокат (1964—1970)
Monaco Riccardo, съдия (1964—1976)
Mertens de Wilmars Josse J., съдия (1967—1984), председател от 1980 г. до 1984 г.
Pescatore Pierre, съдия (1967—1985)
Dutheillet de Lamothe Alain Louis, генерален адвокат (1970—1972)
Kutscher Hans, съдия (1970—1980), председател от 1976 г. до 1980 г.
Mayras Henri, генерален адвокат (1972—1981)
O'Dalaigh Cearbhall, съдия (1973—1974)
Sørensen Max, съдия (1973—1979)
Reischl Gerhard, генерален адвокат (1973—1981)
Warner Jean-Pierre, генерален адвокат (1973—1981)
Mackenzie Stuart Alexander J., съдия (1973—1988), председател от 1984 г. до 1988 г.
O'Keeffe Aindrias, съдия (1975—1985)
Touffait Adolphe, съдия (1976—1982)
Capotorti Francesco, съдия (1976), впоследствие генерален адвокат (1976—1982)
Bosco Giacinto, съдия (1976—1988)
Koopmans Thymen, съдия (1979—1990)
Due Ole, съдия (1979—1994), председател от 1988 г. до 1994 г.
Everling Ulrich, съдия (1980—1988)
Chloros Alexandros, съдия (1981—1982)
Rozès Simone, генерален адвокат (1981—1984)
Verloren van Themaat Pieter, генерален адвокат (1981—1986)
Slynn Sir Gordon, генерален адвокат (1981—1988), впоследствие съдия (1988—1992)
Grévisse Fernand, съдия (1981—1982 и 1988—1994)
Bahlmann Kai, съдия (1982—1988)
Galmot Yves, съдия (1982—1988)
Mancini G. Federico, генерален адвокат (1982—1988), впоследствие съдия (1988—1999)
Kakouris Constantinos, съдия (1983—1997)
Darmon Marco, генерален адвокат (1984—1994)

Joliet René, съдия (1984—1995)
Lenz Carl Otto, генерален адвокат (1984—1997)
O'Higgins Thomas Francis, съдия (1985—1991)
Schockweiler Fernand, съдия (1985—1996)
Da Cruz Vilaça José Luís, генерален адвокат (1986—1988)
De Carvalho Moitinho de Almeida José Carlos, съдия (1986—2000)
Mischo Jean, генерален адвокат (1986—1991 и 1997—2003)
Rodríguez Iglesias Gil Carlos, съдия (1986—2003), председател от 1994 г. до 2003 г.
Diez de Velasco Manuel, съдия (1988—1994)
Zuleeg Manfred, съдия (1988—1994)
Van Gerven Walter, генерален адвокат (1988—1994)
Tesauro Giuseppe, генерален адвокат (1988—1998)
Jacobs Francis Geoffrey, генерален адвокат (1988—2006)
Kapteyn Paul Joan George, съдия (1990—2000)
Murray John L., съдия (1991—1999)
Gulmann Claus Christian, генерален адвокат (1991—1994), впоследствие съдия (1994—2006)
Edward David Alexander Ogilvy, съдия (1992—2004)
Elmer Michael Bendik, генерален адвокат (1994—1997)
Hirsch Günter, съдия (1994—2000)
Cosmas Georges, генерален адвокат (1994—2000)
La Pergola Antonio Mario, съдия (1994 и 1999—2006), генерален адвокат (1995—1999)
Puissochet Jean-Pierre, съдия (1994—2006)
Léger Philippe, генерален адвокат (1994—2006)
Ragnemalm Hans, съдия (1995—2000)
Fennelly Nial, генерален адвокат (1995—2000)
Sevón Leif, съдия (1995—2002)
Wathelet Melchior, съдия (1995—2003)
Jann Peter, съдия (1995—2009)
Ruiz-Jarabo Colomer Dámaso, генерален адвокат (1995—2009)
Schintgen Romain, съдия (1996—2008)
Ioannou Krateros, съдия (1997—1999)
Alber Siegbert, генерален адвокат (1997—2003)
Saggio Antonio, генерален адвокат (1998—2000)
O'Kelly Macken Fidelma, съдия (1999—2004)
Von Bahr Stig, съдия (2000—2006)
Colneric Ninon, съдия (2000—2006)
Geelhoed Leendert A., генерален адвокат (2000—2006)
Stix-Hackl Christine, генерален адвокат (2000—2006)
Timmermans Christiaan Willem Anton, съдия (2000—2010)
Poiaraes Pessoa Maduro Luís Miguel, генерален адвокат (2003—2009)
Makarczyk Jerzy, съдия (2004—2009)
Klučka Ján, съдия (2004—2009)
Kūris Pranas, съдия (2004—2010)

Председатели

Pilotti Massimo (1952—1958)
Donner Andreas Matthias (1958—1964)
Hammes Charles Léon (1964—1967)
Lecourt Robert (1967—1976)
Kutscher Hans (1976—1980)
Mertens de Wilmars Josse J. (1980—1984)
Mackenzie Stuart Alexander John (1984—1988)
Due Ole (1988—1994)
Rodríguez Iglésias Gil Carlos (1994—2003)

Секретари

Van Houtte Albert (1953—1982)
Heim Paul (1982—1988)
Giraud Jean-Guy (1988—1994)
Grass Roger (1994—2010)

Г — Съдебна статистика на Съда

Обща дейност на Съда

1. Образувани, приключени и висящи дела (2006—2010)

Образувани дела

2. Видове производства (2006—2010)
3. Област, с която е свързан(а) искът/жалбата (2010)
4. Искове за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка (2006—2010)

Приключени дела

5. Видове производства (2006—2010)
6. Съдебни решения, определения, становища (2010)
7. Съдебни състави (2006—2010)
8. Дела, приключени със съдебно решение, становище или определение с правораздавателен характер (2006—2010)
9. Област, с която е свързан(а) искът/жалбата (2006—2010)
10. Област, с която е свързан(а) искът/жалбата (2010)
11. Съдебни решения за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка: взето решение (2006—2010)
12. Продължителност на производствата (съдебни решения и определения с правораздавателен характер) (2006—2010)

Висящи дела към 31 декември

13. Видове производства (2006—2010)
14. Съдебни състави (2006—2010)

Разни

15. Бързи производства (2006—2010)
16. Спешни преюдициални производства (2008—2010)
17. Обезпечителни производства (2010)

Общо развитие на правораздавателната дейност (1952—2010)

18. Образувани дела и съдебни решения
19. Отправени преюдициални запитвания (по държави членки и по години)
20. Отправени преюдициални запитвания (по държави членки и по юрисдикции)
21. Предявени искове за установяване на неизпълнение на задължения от държава членки

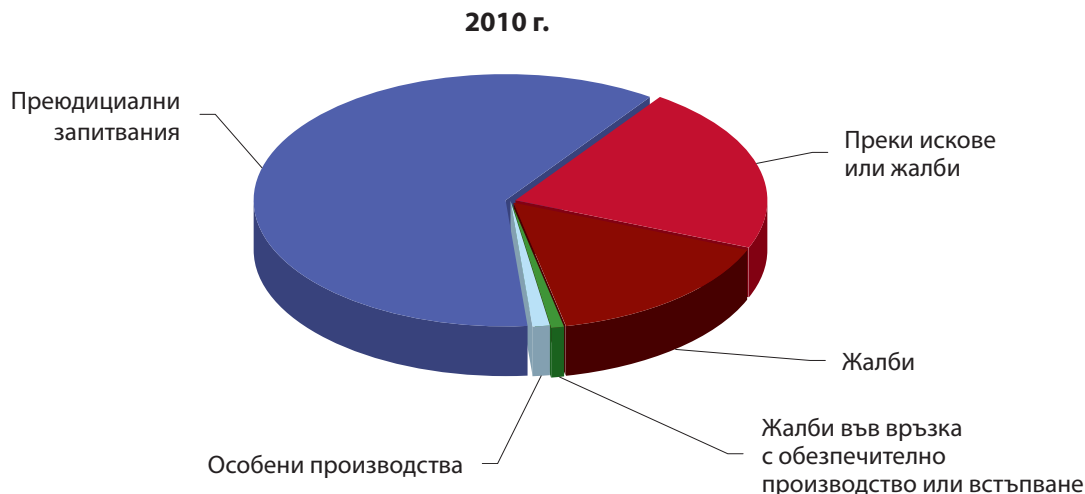
1. **Обща дейност на Съда** **Образувани, приключени и висящи дела (2006—2010)¹**

	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.
Образувани дела	537	581	593	562	631
Приключени дела	546	570	567	588	574
Висящи дела	731	742	768	742	799

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

2. Образувани дела — Видове производства (2006—2010)¹

	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.
Преюдициални запитвания	251	265	288	302	385
Преки иски или жалби	201	222	210	143	136
Жалби	80	79	78	105	97
Жалби във връзка с обезпечително производство или встъпване	3	8	8	2	6
Становища			1	1	
Особени производства ²	2	7	8	9	7
Общо	537	581	593	562	631
Молби за допускане на обезпечение	1	3	3	2	2

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

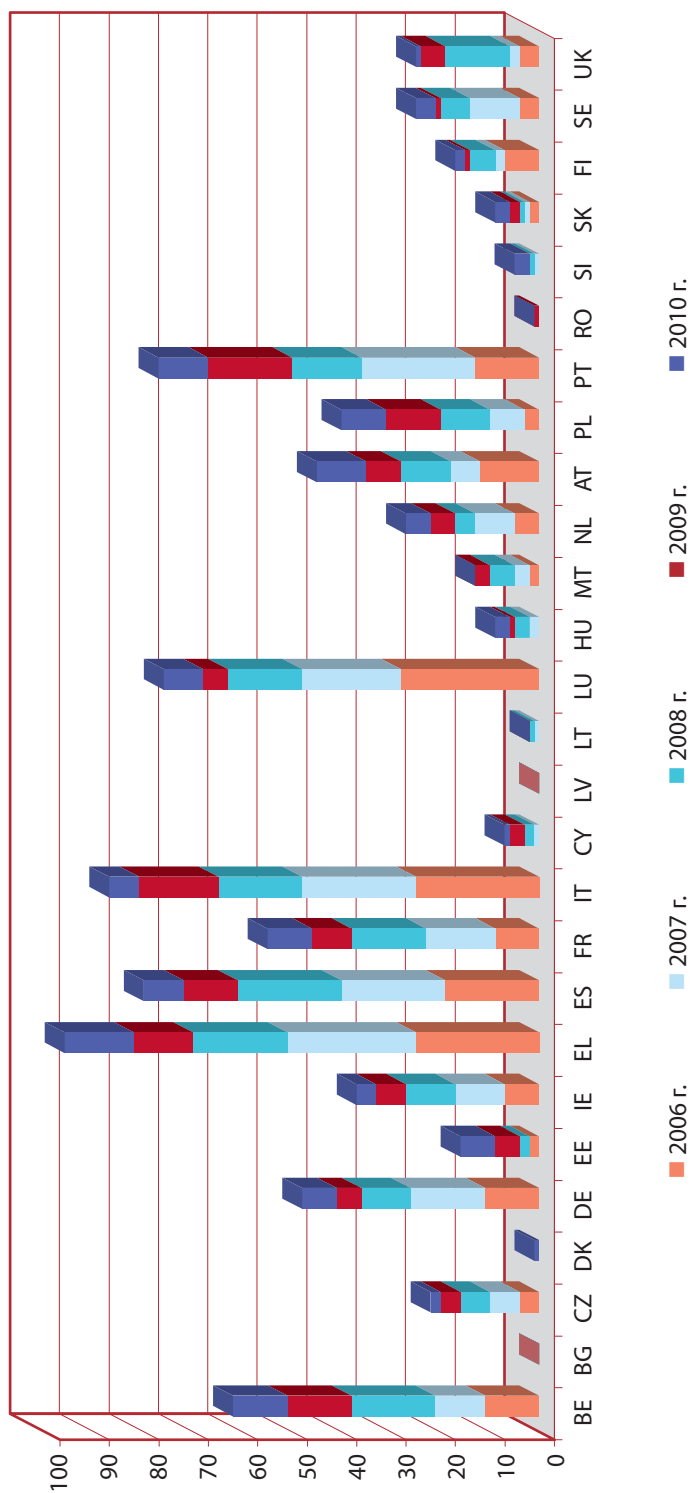
² За „особени производства“ се считат: поправянето (член 66 от Процедурния правилник), определянето на съдебните разноски (член 74 от Процедурния правилник), правната помощ (член 76 от Процедурния правилник), отмяната на съдебно решение, постановено в отсъствието на ответника (член 94 от Процедурния правилник), отмяната на влязло в сила решение по молба на трето лице (член 97 от Процедурния правилник), преразглеждането на съдебно решение (член 98 от Процедурния правилник), тълкуването на съдебно решение (член 102 от Процедурния правилник), разглеждането на предложение на първия генерален адвокат за преразглеждане на решение на Общия съд (член 62 от Статута на Съда), производството по налагане на заповест (Протокол за привилегиите и имунитетите), делата, свързани с имунитет (Протокол за привилегиите и имунитетите).

3. Образувани дела — Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2010)¹

	Преки иски или жалби	Преюдициални запитвания	Жалби	Жалби във връзка с обезпечително производство или встъпване	Общо	Особени производства
Достъп до документи			4		4	
Външна дейност на Европейския съюз		5	1		6	
Земеделие	5	20			25	
Държавни помощи	4	4	15	1	24	
Европейско гражданство		2			2	
Конкуренция		5	13	2	20	
Финансови разпоредби (бюджет, финансова рамка, собствени ресурси, борба с измамите ...)	1	5			6	
Правен режим на предприятията	12	1			13	
Институционално право	2	1	17	2	22	2
Образование, професионално обучение, младеж и спорт			1		1	
Енергетика		7			7	
Регистрация, оценка, разрешаване и ограничаване на химикали (Регламент REACH)	1				1	
Околна среда	34	26		1	61	
Пространство на свобода, сигурност и правосъдие	5	38			43	
Данъчни въпроси	5	57			62	
Свобода на установяване	1	5			6	
Свободно движение на капитали	4	3			7	
Свободно движение на стоки		5			5	
Свободно движение на хора	2	10	1		13	
Свободно предоставяне на услуги	13	38			51	
Обществени поръчки	6	5	4		15	
Търговска политика		1	3		4	
Икономическа и парична политика			1		1	
Обща външна политика и политика на сигурност	1		6		7	
Индустриална политика	6	6			12	
Социална политика	5	40			45	
Принципи на правото на Съюза	1	11			12	
Интелектуална и индустриална собственост		19	30		49	
Защита на потребителите	1	9			10	
Сближаване на законодателствата	10	16			26	
Обществено здраве	1	3			4	
Социално осигуряване на работниците мигранти	2	7			9	
Транспорт	13	11	1		25	
Митнически съюз и обща митническа тарифа		21			21	
ДФЕС	135	381	97	6	619	2
Привилегии и имунитети		4			4	
Производство						5
Правилник за длъжностните лица	1				1	
Разни	1	4			5	5
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	136	385	97	6	624	7

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

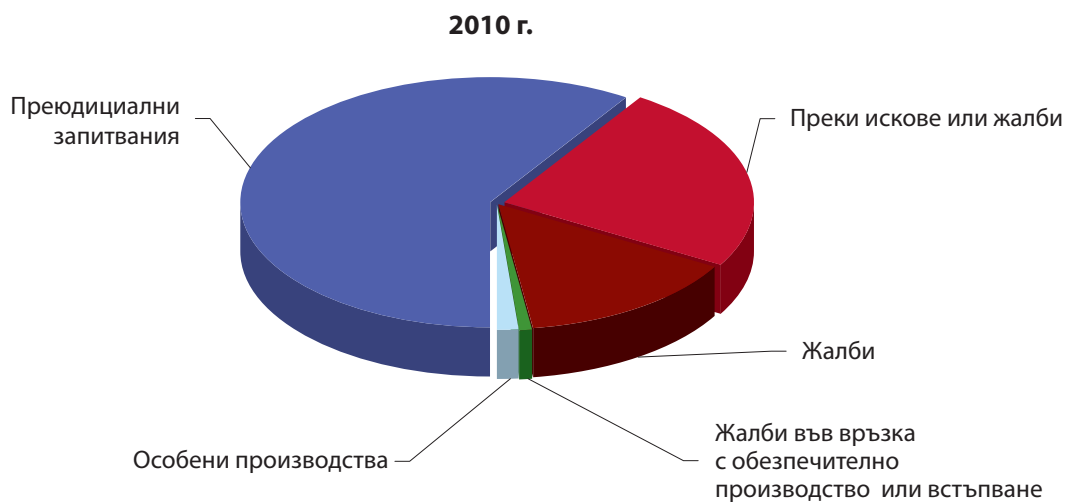
4. Образувани дела — Искове за установяване на неизпълнение на задължения на задължения от държава членка (2006—2010)¹

	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.
Белгия	11	10	17	13	11
България					
Чешка република	4	6	6	4	2
Дания					1
Германия	11	15	10	5	7
Естония	2		2	5	7
Ирландия	7	10	10	6	4
Гърция	25	26	19	12	14
Испания	19	21	21	11	8
Франция	9	14	15	8	9
Италия	25	23	17	16	6
Кипър		1	2	3	1
Латвия					
Литва		1	1		
Люксембург	28	20	15	5	8
Унгария		2	3	1	3
Малта	2	3	5	3	
Нидерландия	5	8	4	5	5
Австрия	12	6	10	7	10
Полша	3	7	10	11	9
Португалия	13	23	14	17	10
Румъния				1	
Словения		1	1		3
Словакия	2	1	1	2	3
Финландия	7	2	5	1	2
Швеция	4	10	6	1	4
Обединеното кралство	4		13		1
Общо	193	212	207	142	128

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

5. Приключени дела — Видове производства (2006—2010)¹

	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.
Преюдициални запитвания	266	235	301	259	339
Преки иски или жалби	212	241	181	215	139
Жалби	63	88	69	97	84
Жалби във връзка с обезпечително производство или встъпване	2	2	8	7	4
Становища	1			1	
Особени производства	2	4	8	9	8
Общо	546	570	567	588	574

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

6. Приключени дела — Съдебни решения, определения, становища (2010)¹

	Съдебни решения	Определения с правораздавателен характер ²	Определения по обезпечителни производства ³	Други определения ⁴	Становища	Общо
Преюдициални запитвания	239	33		21		293
Преки иски или жалби	97			42		139
Жалби	34	43	1	3		81
Жалби във връзка с обезпечително производство или встъпване			4			4
Становища						
Особени производства		5				5
Общо	370	81	5	66		522

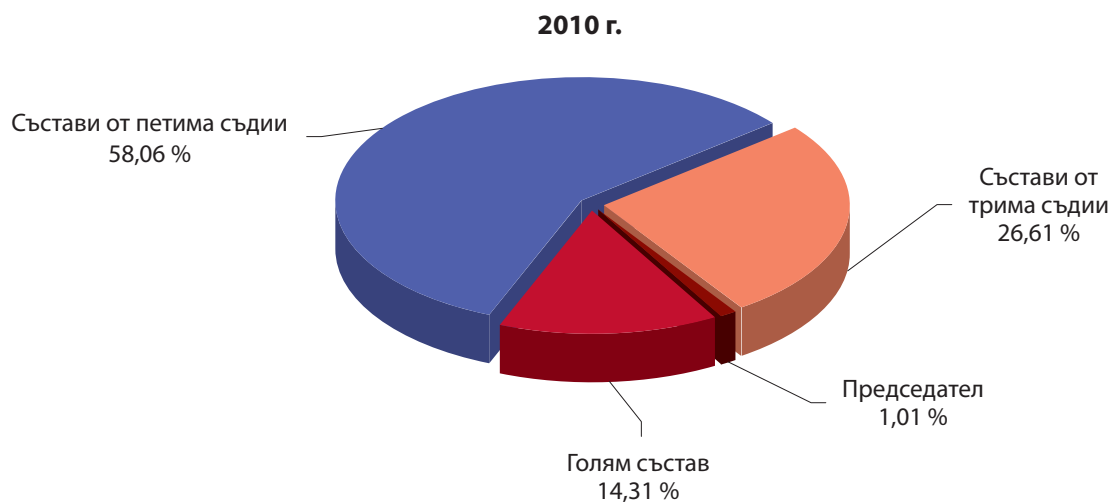
¹ Посочените (окончателни) данни указват общия брой дела, като е взето предвид съединяването на дела поради връзката помежду им (поредица съединени дела = едно дело).

² Определения, с които се слага край на производството, различни от определенията, с които се слага край на производството поради заличаване на делото от регистъра, поради липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество или поради препращане на делото на Общия съд.

³ Определения, постановени по молби на основание членове 278 ДФЕС и 279 ДФЕС (по-рано членове 242 ЕО и 243 ЕО) или на основание член 280 ДФЕС (по-рано член 244 ЕО), или на основание съответните разпоредби от ДЕОАЕ, или вследствие на жалба срещу определение, постановено по обезпечително производство или по молба за встъпване.

⁴ Определения, с които се слага край на производството поради заличаване на делото от регистъра, поради липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество или поради препращане на делото на Общия съд.

7. Приключени дела — Съдебен състав (2006—2010)¹

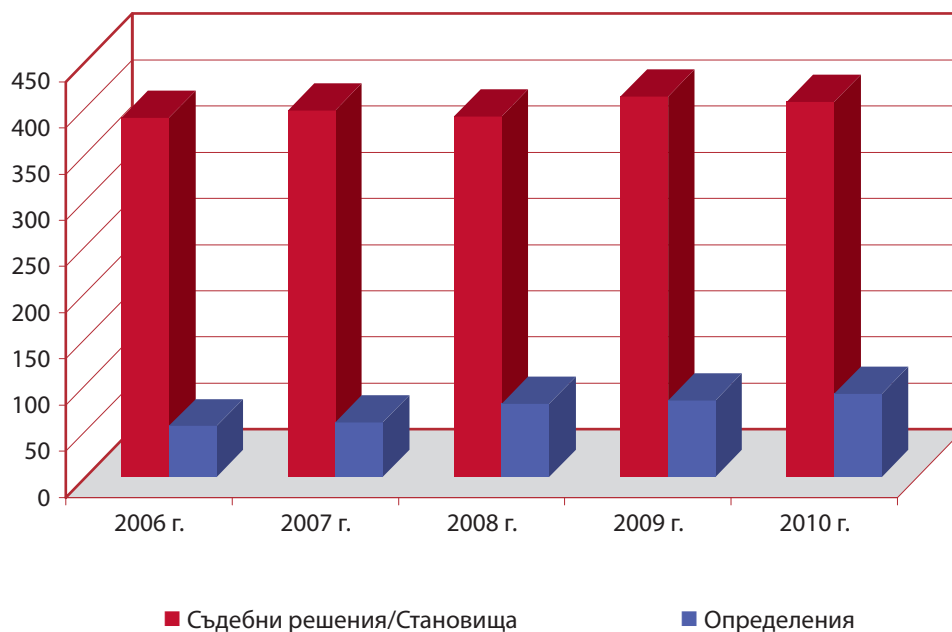

	2006 г.			2007 г.			2008 г.			2009 г.			2010 г.		
	Съдебни решения/Становища	Определения ²	Общо	Съдебни решения/Становища	Определения ²	Общо	Съдебни решения/Становища	Определения ²	Общо	Съдебни решения/Становища	Определения ²	Общо	Съдебни решения/Становища	Определения ²	Общо
Пленум	2		2												
Голям състав	55		55	51		51	66		66	41		41	70	1	71
Състави от петима съдии	265	13	278	241	8	249	259	13	272	275	8	283	280	8	288
Състави от трима съдии	67	41	108	105	49	154	65	59	124	96	70	166	56	76	132
Председател		1	1		2	2		7	7		5	5		5	5
Общо	389	55	444	397	59	456	390	79	469	412	83	495	406	90	496

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

² Определения, с които се слага край на производството, различни от определенията, с които се слага край на производството поради заличаване на делото от регистъра, поради липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество или поради препращане на делото на Общия съд.

8. Дела, приключени със съдебно решение, становище или определение с правораздавателен характер (2006—2010)^{1 2}

	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.
Съдебни решения/Становища	389	397	390	412	406
Определения	55	59	79	83	90
Общо	444	456	469	495	496

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

² Определения, с които се слага край на производството, различни от определенията, с които се слага край на производството поради заличаване на делото от регистъра, поради липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество или поради препращане на делото на Общия съд.

9. Дела, приключени със съдебно решение, становище или определение с правораздавателен характер — Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2006—2010)¹

	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.
Брюкселска конвенция	4	2	1	2	
Бюджет на Общностите					1
Външна дейност на Европейския съюз	11	9	8	8	10
Данъчни въпроси	55	44	38	44	66
Държавни помощи	23	9	26	10	16
Европейско гражданство	4	2	7	3	6
Енергетика	6	4	4	4	2
Защита на потребителите ²					3
Земеделие	30	23	54	18	15
Икономическа и парична политика		1	1	1	1
Индустриална политика		11	12	6	9
Институционално право	15	6	15	29	26
Интелектуална и индустриална собственост	20	21	22	31	38
Конкуренция	30	17	23	28	13
Митнически съюз и обща митническа тарифа ³	9	12	8	5	15
Научни изследвания, информация, обучение, статистики					1
Обща външна политика и политика на сигурност		4	2	2	2
Обща политика в областта на рибарството	7	6	6	4	2
Обща митническа тарифа ³	7	10	5	13	7
Околна среда ²					9
Околна среда и потребители ²	40	50	43	60	48
Правен режим на предприятията	9	16	17	17	17
Правосъдие и вътрешни работи	2		1		
Привилегии и имунитети	1	1	2		
Принципи на правото на Съюза	1	4	4	4	4
Присъединяване на нови държави		1		1	
Пространство на свобода, сигурност и правосъдие	9	17	4	26	24
Регионална политика	2	7	1	3	2
Римска конвенция				1	
Сближаване на законодателствата	19	21	21	32	15
Свобода на установяване	21	19	29	13	17
Свободно движение на капитали	4	13	9	7	6
Свободно движение на стоки	8	14	12	13	6
Свободно движение на хора	20	19	27	19	17
Свободно предоставяне на услуги	17	24	8	17	30
Собствени ресурси на Общностите	6	3		10	5
Социална политика	29	26	25	33	36
Социално осигуряване на работниците мигранти	7	7	5	3	6
Транспорт	9	6	4	9	4
Търговска политика	1	1	1	5	2
Финансови разпоредби (бюджет, финансова рамка, собствени ресурси, борба с измамите ...)					1
Договор за ЕО	426	430	445	481	482
Договор за ЕС	3	4	6	1	4
Договор за ВС		1	2		
Договор за АЕ	4	1			
Производство	2	3	5	5	6
Правилник за длъжностните лица	9	17	11	8	4
Разни	11	20	16	13	10
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	444	456	469	495	496

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

² Рубриката „Околна среда и потребители“ е разделена на две отделни рубрики за делата, образувани след 1 декември 2009 г.

³ Рубриките „Обща митническа тарифа“ и „Митнически съюз“ са прегрупирани в една-единствена рубрика за делата, образувани след 1 декември 2009 г.

10. Дела, приключени със съдебно решение, становище или определение с правораздавателен характер — Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2010)¹

	Съдебни решения/ Становища	Определения ²	Общо
Бюджет на Общностите	1		1
Външна дейност на Европейския съюз	10		10
Данъчни въпроси	58	8	66
Държавни помощи	14	2	16
Европейско гражданство	6		6
Енергетика	2		2
Защита на потребителите ³	1	2	3
Земеделие	14	1	15
Икономическа и парична политика		1	1
Индустриална политика	8	1	9
Институционално право	11	15	26
Интелектуална собственост	19	19	38
Конкуренция	8	5	13
Митнически съюз и обща митническа тарифа ⁴	12	3	15
Научни изследвания, информация, обучение, статистики	1		1
Обща външна политика и политика на сигурност	2		2
Обща митническа тарифа ⁴	7		7
Обща политика в областта на рибарството	1	1	2
Околна среда ³	9		9
Околна среда и потребители ³	44	4	48
Правен режим на предприятията	17		17
Принципи на правото на Съюза	2	2	4
Пространство на свобода, сигурност и правосъдие	23	1	24
Регионална политика	1	1	2
Сближаване на законодателствата	15		15
Свобода на установяване	14	3	17
Свободно движение на капитали	5	1	6
Свободно движение на стоки	5	1	6
Свободно движение на хора	16	1	17
Свободно предоставяне на услуги	26	4	30
Собствени ресурси на Общностите	5		5
Социална политика	31	5	36
Социално осигуряване на работниците мигранти	4	2	6
Транспорт	4		4
Търговска политика	2		2
Финансови разпоредби (бюджет, финансова рамка, собствени ресурси, борба с измамите ...)	1		1
Договор за ЕО	399	83	482
Договор за ЕС	4		4
Производство		6	6
Правилник за длъжностните лица	3	1	4
Разни	3	7	10
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	406	90	496

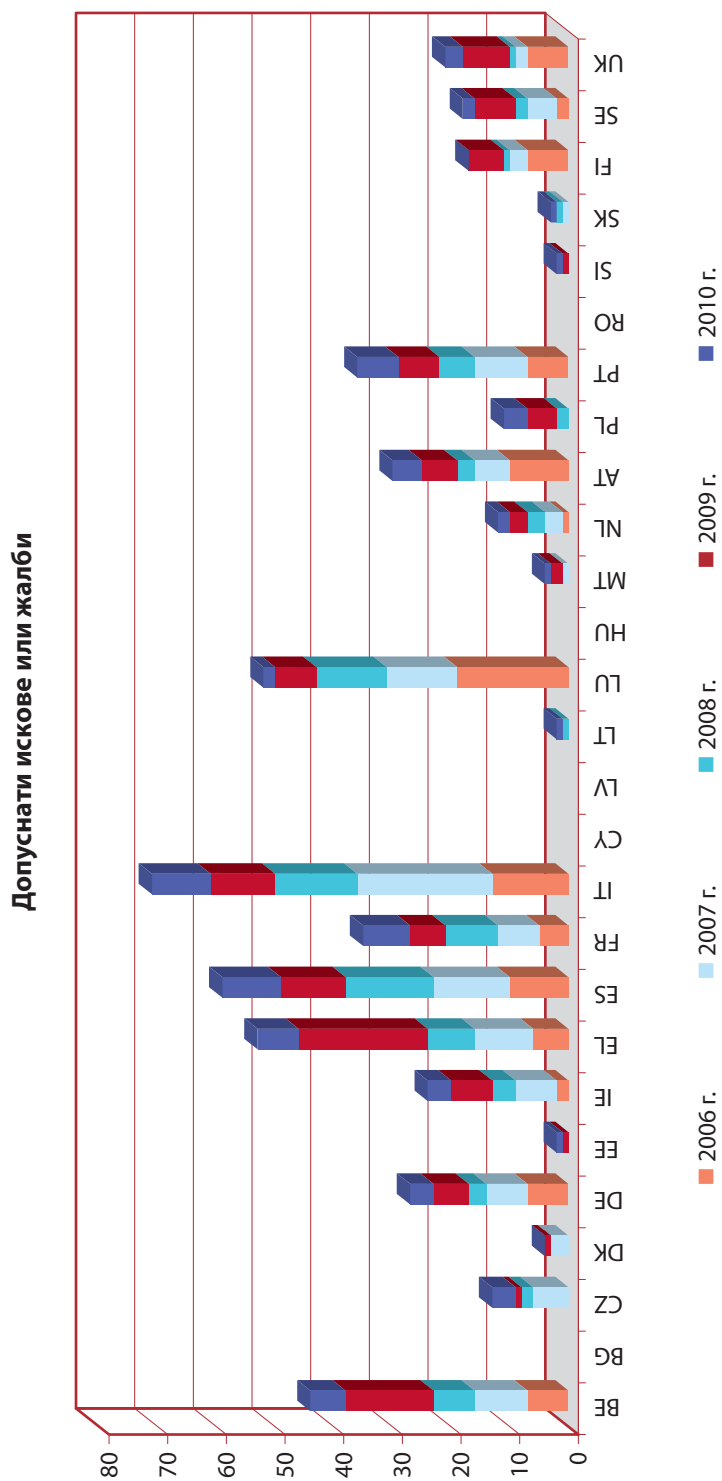
¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

² Определения, с които се слага край на производството, различни от определенията, с които се слага край на производството поради заличаване на делото от регистъра, поради липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество или поради препращане на делото на Общия съд.

³ Рубриката „Околна среда и потребители“ е разделена на две отделни рубрики за делата, образувани след 1 декември 2009 г.

⁴ Рубриките „Обща митническа тарифа“ и „Митнически съюз“ са прегрупирани в една-единствена рубрика за делата, образувани след 1 декември 2009 г.

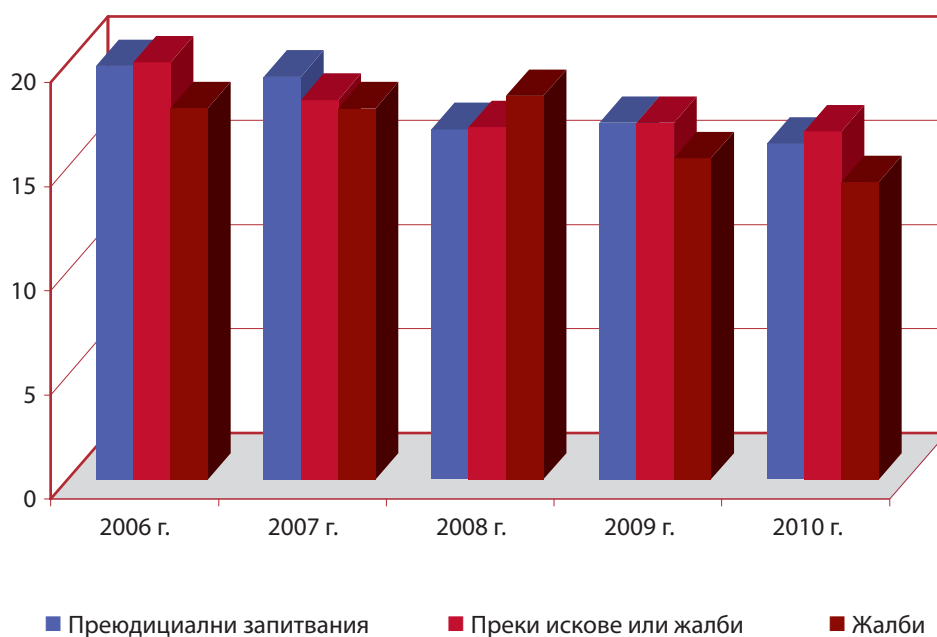
11. Приключени дела — Съдебни решения по искове за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка: взето решение (2006—2010)¹

	2006 г.		2007 г.		2008 г.		2009 г.		2010 г.	
	Уважен(а)	Отхвърлен(а) иск или жалба	Уважен(а)	Отхвърлен(а) иск или жалба	Уважен(а)	Отхвърлен(а) иск или жалба	Уважен(а)	Отхвърлен(а) иск или жалба	Уважен(а)	Отхвърлен(а) иск или жалба
Белгия	7		9	1	7		15	1	6	1
България										
Чешка република			6		2		1		4	
Дания			3				1			
Германия	7		7	1	3	3	6	2	4	2
Естония							1		1	
Ирландия	2	1	7	2	4		7		4	
Гърция	6		10	3	8	1	22		7	
Испания	10	1	13	1	15	1	11		10	2
Франция	5		7		9	1	6		8	2
Италия	13	1	23	2	14	1	11	4	10	
Кипър										
Латвия										
Литва					1				1	
Люксембург	19		12		12		7		2	
Унгария										
Малта			1				2		1	1
Нидерландия	1	1	3	1	3		3		2	1
Австрия	10		6		3		6		5	
Полша					2		5		4	1
Португалия	7		9		6		7	1	7	1
Румъния										
Словения							1		1	
Словакия			1		1				1	
Финландия	7		3	1	1	1	6	1		
Швеция	2	1	5		2	1	7		2	
Обединеното кралство	7	3	2	4	1		8	1	3	1
Общо	103	8	127	16	94	9	133	10	83	12

¹ Посочените (окончателни) данни указват общия брой дела, като е взето предвид съединяването на дела поради връзката помежду им (поредица съединени дела = едно дело).

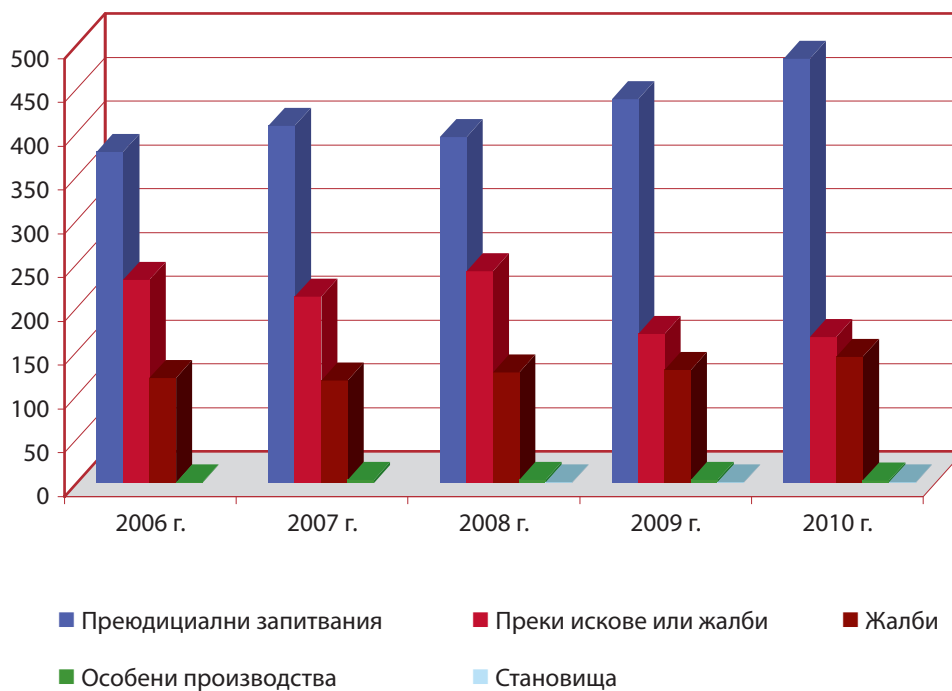
12. Приключени дела — Продължителност на производствата (2006—2010)¹ (съдебни решения и определения с правораздавателен характер)

	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.
Преюдициални запитвания	19,8	19,3	16,8	17,1	16,1
Спешни преюдициални производства			2,1	2,5	2,1
Преки искове или жалби	20	18,2	16,9	17,1	16,7
Жалби	17,8	17,8	18,4	15,4	14,3

¹ Продължителността на производствата се представя в месеци с десетично число. В изчисленията във връзка с продължителността на производствата не са включени: делата, по които е постановено междинно решение или по които са постановени мерки за събирането на доказателства; становищата; особените производства (а именно: определянето на съдебните разноски, правната помощ, отмяната на съдебно решение, постановено в отсъствието на ответника, отмяната на влязло в сила решение по молба на трето лице, тълкуването, преразглеждането, поправянето, производството по налагане на заповед; делата, приключили с постановяване на определение за заличаване на делото от регистъра, на определение, с което се установява липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество или на определение за препращане на делото на Общия съд; обезпечителните производства, както и жалбите във връзка с обезпечително производство или встъпване.

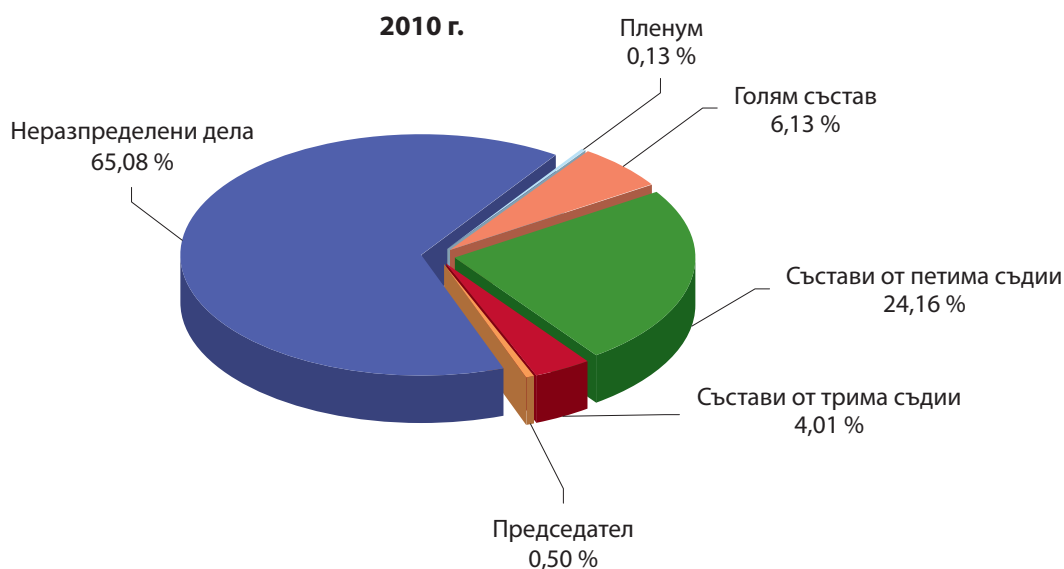
13. Висящи дела към 31 декември — Видове производства (2006—2010)¹

	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.
Преюдициални запитвания	378	408	395	438	484
Преки искове или жалби	232	213	242	170	167
Жалби	120	117	126	129	144
Особени производства	1	4	4	4	3
Становища			1	1	1
Общо	731	742	768	742	799

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

14. Висящи дела към 31 декември — Съдебен състав (2006—2010)¹

	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.
Неразпределени дела	489	481	524	490	520
Пленум					1
Голям състав	44	59	40	65	49
Състави от петима съдии	171	170	177	169	193
Състави от трима съдии	26	24	19	15	32
Председател	1	8	8	3	4
Общо	731	742	768	742	799

¹ Посочените (приблизителни) данни указват общия брой дела, независимо от съединяването на дела поради връзката помежду им (един номер на дело = едно дело).

15. Разни — Бързи производства (2006—2010)¹

	2006 г.		2007 г.		2008 г.		2009 г.		2010 г.	
	Допускане	Отхвърляне	Допускане	Отхвърляне	Допускане	Отхвърляне	Допускане	Отхвърляне	Допускане	Отхвърляне
Преки иски или жалби				1						1
Преюдициални запитвания		5		5	2	6	1	3	4	7
Жалби				1				1		
Особени производства								1		
Общо		5		7	2	6	1	5	4	8

16. Разни — Спешни преюдициални производства (2008—2010)²

	2008 г.		2009 г.		2010 г.	
	Допускане	Отхвърляне	Допускане	Отхвърляне	Допускане	Отхвърляне
Земеделие		1				
Полицейско и съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси	2	1		1		
Пространство на свобода, сигурност и правосъдие	1	1	2		5	1
Общо	3	3	2	1	5	1

¹ От 1 юли 2000 г. може да има разглеждане на дела по реда на бързо производство по силата на разпоредбите на членове 62а и 104а от Процедурния правилник.

² От 1 март 2008 г. може да има разглеждане по реда на спешното преюдициално производство съгласно разпоредбите на член 104б от Процедурния правилник по делата, свързани с пространството на свобода, сигурност и правосъдие.

17. Разни — Обезпечителни производства (2010)¹

	Образуваните обезпечителни производства	Жалби във връзка с обезпечително производство или встъпване	Взето решение		
			Отхвърляне	Допускане	Заличаване на делото от регистъра или липса на основание за постановяване на решение по същество
Достъп до документи	1				
Държавни помощи		1			
Конкуренция		2	3		
Институционално право		2	1		
Околна среда		1			
Търговска политика	1				
Интелектуална и индустриална собственост	1		1		
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	3	6	5		

¹ Посочените (окончателни) данни указват общия брой дела, като е взето предвид съединяването на дела поради връзката помежду им (поредица съединени дела = едно дело).

18. **Общо развитие на съдебната дейност (1952—2010) — Образуванни дела и съдебни решения**

Година	Образуванни дела ¹							Съдебни решения/ Становища ²
	Преки иски или жалби	Преюдициални запитвания	Жалби	Жалби във връзка с обезпечително производство или встъпване	Искания за становище	Общо	Молби за допускане на обезпечение	
1953	4					4		
1954	10					10		2
1955	9					9	2	4
1956	11					11	2	6
1957	19					19	2	4
1958	43					43		10
1959	46				1	47	5	13
1960	22				1	23	2	18
1961	24	1			1	26	1	11
1962	30	5				35	2	20
1963	99	6				105	7	17
1964	49	6				55	4	31
1965	55	7				62	4	52
1966	30	1				31	2	24
1967	14	23				37		24
1968	24	9				33	1	27
1969	60	17				77	2	30
1970	47	32				79		64
1971	59	37				96	1	60
1972	42	40				82	2	61
1973	131	61				192	6	80
1974	63	39				102	8	63
1975	61	69			1	131	5	78
1976	51	75			1	127	6	88
1977	74	84				158	6	100
1978	146	123			1	270	7	97
1979	1 218	106				1 324	6	138
1980	180	99				279	14	132
1981	214	108				322	17	128
1982	217	129				346	16	185
1983	199	98				297	11	151
1984	183	129				312	17	165
1985	294	139				433	23	211
1986	238	91				329	23	174
1987	251	144				395	21	208
1988	193	179				372	17	238
1989	244	139				383	19	188

>>>

Година	Образуванни дела ¹							Съдебни решения/ Становища ²
	Преки иски или жалби	Преюдициални запитвания	Жалби	Жалби във връзка с обезпечително производство или встъпване	Искания за становище	Общо	Молби за допускане на обезпечение	
1990	221	141	15	1		378	12	193
1991	140	186	13	1	2	342	9	204
1992	251	162	24	1	2	440	5	210
1993	265	204	17			486	13	203
1994	125	203	12	1	3	344	4	188
1995	109	251	46	2		408	3	172
1996	132	256	25	3		416	4	193
1997	169	239	30	5		443	1	242
1998	147	264	66	4		481	2	254
1999	214	255	68	4		541	4	235
2000	197	224	66	13	2	502	4	273
2001	187	237	72	7		503	6	244
2002	204	216	46	4		470	1	269
2003	277	210	63	5	1	556	7	308
2004	219	249	52	6	1	527	3	375
2005	179	221	66	1		467	2	362
2006	201	251	80	3		535	1	351
2007	221	265	79	8		573	3	379
2008	210	288	77	8	1	584	3	333
2009	143	302	104	2	1	552	1	377
2010	136	385	97	6		624	2	370
Общо	8 601	7 005	1 118	85	19	16 828	351	8 637

¹ Приблизителни данни; не се включват особените производства.

² Окончателни данни.

19. Общо развитие на съдебната дейност (1952—2010) — Отправени преюдициални запитвания (по държави членки и по години)¹

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Други ¹	Общо
1961																		1											1
1962																		5											5
1963																1		5											6
1964																		4											6
1965										2								1											7
1966					4													1											1
1967	5				11					3					1			3											23
1968	1				4					1	1							2											9
1969	4				11					1					1														17
1970	4				21					2	2							3											32
1971	1				18					6	5				1			6											37
1972	5				20					1	4							10											40
1973	8				37					4	5				1			6											61
1974	5				15					6	5							7									1		39
1975	7			1	26					15	14				1			4								1			69
1976	11				28					8	12							14								1			75
1977	16			1	30					14	7							9								5			84
1978	7			3	46					12	11							38								5			123
1979	13			1	33					18	19				1			11								8			106
1980	14			2	24					14	19							17								6			99
1981	12			1	41					17	11				4			17								5			108
1982	10			1	36					39	18							21								4			129
1983	9			4	36					15	7							19								6			98
1984	13			2	38					34	10							22								9			129
1985	13				40					45	11				6			14								8			139

>>>

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Други ¹	Общо
1986	13			4	18		4	2	1	19	5				1			16									8		91
1987	15			5	32		2	17	1	36	5				3			19									9		144
1988	30			4	34				1	38	28				2			26									16		179
1989	13			2	47		1	2	2	28	10				1			18			1						14		139
1990	17			5	34		4	2	6	21	25				4			9			2						12		141
1991	19			2	54		2	3	5	29	36				2			17			3						14		186
1992	16			3	62			1	5	15	22				1			18			1						18		162
1993	22			7	57		1	5	7	22	24				1			43			3						12		204
1994	19			4	44		2		13	36	46				1			13			1						24		203
1995	14			8	51		3	10	10	43	58				2			19	2		5					6	20		251
1996	30			4	66			4	6	24	70				2			10	6		6				3	4	21		256
1997	19			7	46		1	2	9	10	50				3			24	35		2				6	7	18		239
1998	12			7	49		3	5	55	16	39				2			21	16		7				2	6	24		264
1999	13			3	49		2	3	4	17	43				4			23	56		7				4	5	22		255
2000	15			3	47		2	3	5	12	50							12	31		8				5	4	26	1	224
2001	10			5	53		1	4	4	15	40				2			14	57		4				3	4	21		237
2002	18			8	59			7	3	8	37				4			12	31		3				7	5	14		216
2003	18			3	43		2	4	8	9	45				4			28	15		1				4	4	22		210
2004	24			4	50		1	18	8	21	48				1	2		28	12		1				4	5	22		249
2005	21		1	4	51		2	11	10	17	18				2	3		36	15	1	2				4	11	12		221
2006	17		3	3	77		1	14	17	24	34			1	1	4		20	12	2	3			1	5	2	10		251
2007	22	1	2	5	59	2	2	8	14	26	43			1		2		19	20	7	3	1		1	5	6	16		265
2008	24		1	6	71	2	1	9	17	12	39	1	3	3	4	6		34	25	4	1				4	7	14		288
2009	35	8	5	3	59	2		11	11	28	29	1	4	3		10	1	24	15	10	3	1	2	1	2	5	28	1	302
2010	37	9	3	10	71		4	6	22	33	49	3	2	2	9	6		24	15	8	10	17	1	5	6	6	29		385
Общо	651	18	15	135	1802	6	55	151	244	816	1056	2	10	10	73	33	1	767	363	32	77	19	3	8	64	87	505	2	7005

¹ Дело C-265/00, Campina Melkunie (Cour de justice Benelux/Benelux Gerechtshof).
Дело C-196/09, Miles и др. (Съвет по жалбите на европейските училища).

20. Общо развитие на съдебната дейност (1952—2010) — Отправени преюдициални запитвания (по държави членки и по юрисдикции)

			Общо
Белгия	Cour constitutionnelle	17	
	Cour de cassation	77	
	Conseil d'État	62	
	Други юрисдикции	495	651
България	Софийски градски съд, Търговско отделение	1	
	Други юрисдикции	17	18
Чешка република	Nejvyšší soud	1	
	Nejvyšší správní soud	5	
	Ústavní soud		
	Други юрисдикции	9	15
Дания	Højesteret	29	
	Други юрисдикции	106	135
Германия	Bundesgerichtshof	130	
	Bundesverwaltungsgericht	100	
	Bundesfinanzhof	272	
	Bundesarbeitsgericht	23	
	Bundessozialgericht	74	
	Staatsgerichtshof des Landes Hessen	1	
	Други юрисдикции	1 202	1 802
Естония	Riigikohus	1	
	Други юрисдикции	5	6
Ирландия	Supreme Court	18	
	High Court	15	
	Други юрисдикции	22	55
Гърция	Αρειος Πάγος	10	
	Συμβούλιο της Επικρατείας	44	
	Други юрисдикции	97	151
Испания	Tribunal Supremo	35	
	Audiencia Nacional	1	
	Juzgado Central de lo Penal	7	
	Други юрисдикции	201	244
Франция	Cour de cassation	93	
	Conseil d'État	63	
	Други юрисдикции	660	816
Италия	Corte suprema di Cassazione	108	
	Corte Costituzionale	1	
	Consiglio di Stato	64	
	Други юрисдикции	883	1 056
Кипър	Ανώτατο Δικαστήριο	2	
	Други юрисдикции		2

>>>

			Общо
Латвия	Augstākā tiesa	9	
	Satversmes tiesa		
	Други юрисдикции	1	10
Литва	Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas	1	
	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	3	
	Lietuvos vyriausiasis administracinis Teismas	3	
	Други юрисдикции	3	10
Люксембург	Cour supérieure de justice	10	
	Cour de cassation	8	
	Conseil d'État	13	
	Cour administrative	7	
	Други юрисдикции	35	73
Унгария	Legfelsőbb Bíróság	3	
	Fővárosi Ítélőtábla	2	
	Szegedi Ítélőtábla	1	
	Други юрисдикции	27	33
Малта	Qorti Kostituzzjonali		
	Qorti ta' l-Appel		
	Други юрисдикции	1	1
Нидерландия	Raad van State	74	
	Hoge Raad der Nederlanden	194	
	Centrale Raad van Beroep	49	
	College van Beroep voor het Bedrijfsleven	139	
	Tariefcommissie	34	
	Други юрисдикции	277	767
Австрия	Verfassungsgerichtshof	4	
	Oberster Gerichtshof	78	
	Oberster Patent- und Markensenat	3	
	Bundesvergabeamt	24	
	Verwaltungsgerichtshof	61	
	Vergabekontrollsenat	4	
	Други юрисдикции	189	363
Полша	Sąd Najwyższy	5	
	Naczelny Sąd Administracyjny	12	
	Trybunał Konstytucyjny	0	
	Други юрисдикции	15	32
Португалия	Supremo Tribunal de Justiça	2	
	Supremo Tribunal Administrativo	40	
	Други юрисдикции	35	77
Румъния	Tribunal Dâmbovița	2	
	Други юрисдикции	17	19

>>>

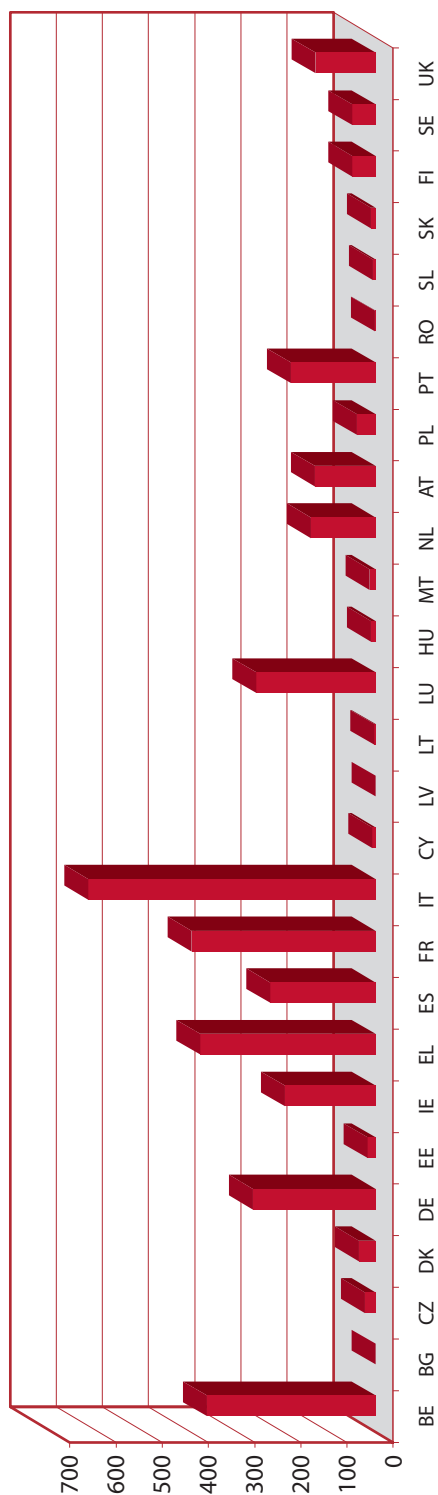
			Общо
Словения	Vrhovno sodišče		
	Ustavno sodišče		
	Други юрисдикции	3	3
Словакия	Ústavný Súd		
	Najvyšší súd	5	
	Други юрисдикции	3	8
Финландия	Korkein hallinto-oikeus	29	
	Korkein oikeus	11	
	Други юрисдикции	24	64
Швеция	Högsta Domstolen	14	
	Marknadsdomstolen	5	
	Regeringsrätten	24	
	Други юрисдикции	44	87
Обединеното кралство	House of Lords	40	
	Court of Appeal	64	
	Други юрисдикции	401	505
Други	Cour de justice Benelux/Benelux Gerechtshof ¹	1	1
	Съвет по жалбите на европейските училища ²	1	1
Общо			7 005

¹ Дело C-265/00, Campina Melkunie.

² Дело C-196/09, Miles и др.

21. Общо развитие на съдебната дейност (1952—2010) — Предявени иски за установяване на неизпълнение на задължения от държава членка

1952—2010 г.

1952—2010	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Общо
	364	22	22	35	265	17	196	379	227	398	621	7	2	2	258	9	13	139	131	40	182	1	5	9	50	50	129	3 549

Глава II

Общ съд на Европейския съюз

А — Дейност на Общия съд през 2010 г.

От председателя на Общия съд г-н Marc Jaeger

За Общия съд 2010 г. бе година на частично обновяване, засегнало четиринадесет от неговите членове. Докато функциите на единадесет сред тях бяха подновени, за съжаление Общият съд бе напуснат от трима членове, които общо имат повече от 27 години опит в служба на юрисдикцията: г-н A. W. H. Meij и г-н M. Vilaras, съдии в Общия съд от 1998 г., и г-н V. M. Ciucă, съдия в Общия съд от 2007 г., заменени съответно от г-н M. Van der Woude, г-н D. Gratsias и г-н A. Popescu. Съставът на Общия съд бе засегнат и от подадената на 29 юни 2010 г. оставка на г-н Т. Чипев, съдия в Общия съд от 2007 г. През януари 2011 г. все още няма предложен кандидат на негово място.

Значителното отражение на тези обстоятелства върху съдебния календар (осемте обикновени състава на юрисдикцията включват поне по един член, чийто мандат изтича през 2010 г.) изискваше изключителна организация, за да се избегне накърняване на правораздавателната дейност.

Освен това за първи път от предвидения в член 255 ДФЕС комитет беше поискано да даде становище, предхождащо решението на правителствата на държавите членки — отговорността за което му възлага Договорът от Лисабон — относно годността на кандидатите да упражняват функциите на съдия. Макар че тази процедура, целяща да гарантира както независимостта, така и компетентността на членовете на Съда и на Общия съд, може само да бъде приветствана, тя все пак забави извършването на частичното обновяване. Важно е в бъдеще всички участници в процеса на назначаване да успяват да предотвратят тези забавяния, както и сериозните пречки пред правилното функциониране на правосъдието, които те създават. Резултатите на Общия съд през 2010 г. не могат да се анализират, без да бъдат взети предвид тези данни, независещи от желанието и усилията на юрисдикцията да посрещне развитието на съдебните производства, характеризиращо се с увеличаване на броя им, както и с невидано разнообразие и усложняване.

От статистическа гледна точка 2010 г. е белязана от редица тенденции. Първата е силното увеличаване на броя образувани дела, който е минал от 568 (през 2009 г.) на 636 (през 2010 г.), равнище, недостигано никога досега¹. Втората тенденция е запазването на броя на решените дела чувствително над 500 (527 решени дела), и то въпреки гореописаните неблагоприятни обстоятелства. Този резултат обаче не е достатъчен, за да се задържи нарастването на броя на висящите дела, който достигна 1 300 към 31 декември 2010 г. Третата тенденция засяга продължителността на съдебното производство, съществен критерий за оценка на правораздавателната дейност. Поради това че ударението е поставено върху бързината на разглеждане на делата, продължителността значително спадна средно с 2,5 месеца (от 27,2 месеца през 2009 г. на 24,7 месеца през 2010 г.). Този спад е още по-значителен, що се отнася до делата, по които е постановено решение по същество в областите, които от създаването на юрисдикцията са в сърцевината на съдебните производства пред Общия съд (а именно областите с изключение на обжалвания и интелектуална собственост), за които е отбелязано намаление с над седем месеца на продължителността на производството.

Реформите, които следва да продължат, и значителните усилия, направени от юрисдикцията, трябва да позволят известно подобряване на тези резултати. Същевременно, това не трябва

¹ При липсата на големи групи идентични или подобни дела.

да бъде за сметка на качеството на упражнявания съдебен контрол, гаранция за ефективност на съдебната защита, която е съществена за един правов Съюз.

В следващите страници накратко е представена разнообразната и понякога сложна дейност на Общия съд във връзка със спорове за законосъобразност (I), иски за обезщетение (II), производства по обжалване на съдебни актове (III) и обезпечителни производства (IV).

I. Спорове за законосъобразност

Допустимост на жалбите за отмяна

1. Актове, които подлежат на обжалване

Актове, които могат да бъдат предмет на жалба за отмяна по смисъла на член 263 ДФЕС, са мерките, които произвеждат задължително правно действие, което може да засегне интересите на жалбоподателя, като измени съществено правното му положение².

В Решение от 20 май 2010 г. по дело Германия/Комисия (T-258/06, все още непубликувано) Общият съд разглежда условията, при които съобщение, прието от Комисията и публикувано в серия С на Официален вестник, може да се счита за обжалваем акт.

В конкретния случай Федерална република Германия иска отмяната на съобщение³, целящо да се направи достояние общият подход на Комисията относно прилагането на всички основни норми за възлагане на обществени поръчки, които следват пряко от правилата и принципите на Договора, по-специално принципите на прозрачност и на недопускане на дискриминация, при възлагането на обществени поръчки, за които директивите за обществените поръчки се прилагат частично или не се прилагат⁴.

За да се определи дали е обжалваем този акт, за който Комисията твърди, че има само тълкувателно естество, Общият съд трябва да определи дали с оглед на съдържанието си съобщението има за цел да породи нови правни последици по отношение на тези, породени от прилагането на основните принципи на Договора. Всъщност трябва да се прецени дали съобщението само изяснява разпоредбите, свързани със свободното движение на стоки, свободата на установяване и свободното предоставяне на услуги, принципите на равно третиране и на недопускане на дискриминация, както и принципа на пропорционалност и правилата за прозрачност и взаимно признаване, приложими за обществените поръчки, които директивите за обществените поръчки не обхващат или обхващат само частично, или установява

² Решение на Съда от 11 ноември 1981 г. по дело IBM/Комисия, 60/81, Recueil, стр. 2639, точка 9.

³ Тълкувателно съобщение на Комисията относно приложимото общностно право при възлагането на обществени поръчки, за които директивите за обществените поръчки се прилагат частично или не се прилагат (ОВ С 179, 2006 г., стр. 2).

⁴ Директива 2004/17/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 година относно координиране на процедурите за възлагане на обществени поръчки от възложители, извършващи дейност във водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги (ОВ L 134, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 8, стр. 3, поправка в ОВ L 182, 2008 г., стр. 169) и Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 година относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, услуги и доставки (ОВ L 134, стр. 114; Специално издание на български език, 2007 г., глава 6, том 8, стр. 116, поправка в ОВ L 182, 2008 г., стр. 282).

специфични или нови задължения по отношение на тези разпоредби, принципи и правила. Обстоятелството, че едно тълкувателно съобщение по своята форма, естество или текст не представлява акт, предназначен да произведе правно действие, не е достатъчно само по себе си, за да се направи изводът, че то не произвежда задължително правно действие. Обстоятелството дали този акт е бил публикуван е ирелевантно в това отношение.

След задълбочено разглеждане на съдържанието на съобщението Общият съд прави извода, че то не съдържа нови правила за възлагане на обществени поръчки, които отиват отвъд произтичащите от съществуващото право задължения и че при тези условия то не произвежда задължително правно действие, което може да засегне правното положение на Федерална република Германия.

2. Прилагане във времето на член 263 ДФЕС

Съгласно член 230, четвърта алинея ЕО допустимостта на жалбите, подадени от частноправни субекти срещу актове, на които не са адресати, е обусловена от двойната предпоставка жалбоподателите да са пряко и лично засегнати от обжалвания акт. Според съдебната практика физическите и юридическите лица, които не са адресати на дадено решение, могат да твърдят, че са лично засегнати само ако решението се отнася до тях поради някои присъщи за тях качества или поради фактическо положение, което ги разграничава от всички останали лица и така ги индивидуализира по същия начин както адресата⁵.

С влизането в сила на Договора от Лисабон на 1 декември 2009 г. са променени условията за допустимост на жалбата за отмяна. Така според член 263, четвърта алинея ДФЕС всяко физическо или юридическо лице може да обжалва решенията, които го засягат пряко и лично, както и срещу подзаконовни актове, които го засягат пряко и които не включват мерки за изпълнение.

Още преди да пристъпи към тълкуване на съдържанието на тези разпоредби, Общият съд трябваше през тази година да се произнесе по въпроса за тяхното прилагане във времето. С оглед на важността на въпроса Общият съд се произнесе в голям състав.

Предмет на двете дела, за които става въпрос, Norilsk Nickel Harjavalta и Umicore/Комисия, както и Etimine и Etiproducts/Комисия (Определения от 7 септември 2010 г., T-532/08 и T-539/08, все още непубликувани), е искане за отмяна на Директива 2008/58/ЕО⁶ и на Регламент (ЕО) № 790/2009⁷, които имат за последица промяна на класифицирането на някои съединения на никелов карбонат и на борати.

Тъй като жалбите са подадени на 5 декември 2008 г., Комисията повдига възражение за недопустимост, като изтъква, че обжалваните актове не засягат жалбоподателите лично по смисъла на член 230 ЕО. Тъй като Договорът от Лисабон междувременно влиза в сила,

⁵ Решение на Съда от 15 юли 1963 г. по дело Plaumann/Комисия, 25/62, Recueil, стр. 197, 223.

⁶ Директива 2008/58/ЕО на Комисията от 21 август 2008 година за изменение с цел адаптиране към техническия прогрес за тридесети път на Директива 67/548/ЕИО на Съвета за сближаването на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно класификацията, опаковането и етиктирането на опасни вещества (ОВ L 246, стр. 1).

⁷ Регламент (ЕО) № 790/2009 на Комисията от 10 август 2009 година за изменение с цел адаптиране към научно-техническия напредък на Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета относно класифицирането, етиктирането и опаковането на вещества и смеси (ОВ L 235, стр. 1).

жалбоподателите твърдят, че при действието на новите разпоредби на член 263, четвърта алинея ДФЕС това условие за допустимост вече не се прилага по отношение на обжалваните актове. По този начин се поставя въпросът дали член 263, четвърта алинея ДФЕС е приложим *ratione temporis* към разглежданите жалби, и по-общо — към всички висящи жалби при влизането в сила на Договора от Лисабон.

Като констатира, че Договорът за ФЕС не предвижда преходна разпоредба в това отношение, Общият съд подчертава, че установената съдебна практика е, от една страна, че в съответствие с максимата *tempus regit actum* въпросът за допустимостта на жалбата се решава въз основа на правилата, които са в сила към датата на подаването ѝ, и от друга страна, че условията за допустимост на жалбата се преценяват към момента на подаването ѝ, като поправки на жалбата са възможни само когато са направени преди изтичането на срока за обжалване. Противоположното решение би довело до опасност от произвол в правораздаването, тъй като тогава допустимостта на жалбата ще зависи от датата, между другото несигурна, на произнасяне на решението на Общия съд, с което се приключва производството.

Това съображение не се омаловажава от тезата, че член 263 ДФЕС е част от процесуалните норми, по отношение на които съдебната практика е признала, че за разлика от материалноправните норми, те по правило следва да се прилагат към всички висящи спорове от момента на влизането им в сила. Всъщност, дори да се допусне, че въпросът за правораздавателните правомощия спада към областта на процесуалните норми, Общият съд постановява, че за определянето на приложимите разпоредби, с оглед на които трябва да се преценява допустимостта на жалба за отмяна, подадена срещу акт на Европейския съюз, следва да се приложи максимата *tempus regit actum*.

3. Правен интерес

Понятието за правен интерес, което обуславя допустимостта на жалбите за отмяна, бе предмет на уточнения, засягащи различни аспекти, разгледани по-долу.

На първо място, жалбата за отмяна, подадена от физическо или юридическо лице, е допустима само ако това лице има правен интерес от отмяната на обжалвания акт. Такъв интерес предполага, че отмяната на този акт сама по себе си може да има правни последици или, казано по различен начин, жалбата да може чрез резултата си да донесе полза на страната, която я е подала⁸. Правният интерес трябва да продължава да съществува до обявяването на съдебното решение, тъй като иначе няма да има основание за постановяване на съдебно решение по същество⁹.

В Решение от 19 януари 2010 г. по дело *Co-Frutta/Комисия* (T-355/04 и T-446/04, Сборник, стр. II-1)¹⁰ Общият съд уточнява как трябва да се преценява правният интерес, когато след заявление за достъп до документи на Комисията правният субект подава последователно две жалби, едната за отмяна на мълчаливия отказ на Комисията, с който се отхвърля заявлението

⁸ Вж. Решение на Общия съд от 28 септември 2004 г. по дело *MCI/Комисия*, T-310/00, Recueil, стр. II-3253, точка 44 и цитираната съдебна практика.

⁹ Решение на Съда от 7 юни 2007 г. по дело *Wunenburger/Комисия*, C-362/05 P, Сборник, стр. I-4333, точка 42.

¹⁰ Вж. също Решение от 10 декември 2010 г. по дело *Ryanair/Комисия*, T-494/08—T-500/08 и T-509/08, все още непубликувано.

за достъп, а другата — за отмяна на изричното решение на Комисията, прието след първото мълчаливо решение.

В конкретния случай дружеството Co-Frutta, учредено по италианското право дружество на лица, извършващи дейност по складиране на банани за узряване, подава до генерална дирекция (ГД) „Земеделие“ на Комисията заявление за достъп до документи на Комисията, свързани с вносителите на банани, регистрирани в Европейската общност. След отрицателния отговор на генералния директор на ГД „Земеделие“ жалбоподателят отправя потвърдително заявление до генералния секретар на Комисията, заявление, на което получава мълчалив отказ след изтичането на 15-дневния срок, предвиден в Регламент (ЕО) № 1049/2001¹¹. Жалбоподателят оспорва законосъобразността на тези две решения пред Общия съд (предмет на дело T-355/04).

Два месеца по-късно генералният секретар на Комисията приема изрично решение, с което потвърждава в основни линии мълчаливия отказ, но същевременно предоставя частичен достъп до поисканите документи. Жалбоподателят подава нова жалба срещу това решение (предмет на дело T-446/04).

В това отношение Общият съд приема, че поради приемането на последващото изрично решение, чиято отмяна жалбоподателят също е поискал, неговият правен интерес от отмяната на мълчаливия отказ е отпаднал и че вече няма основание за постановяване на решение по същество по жалбата по дело T-355/04. Всъщност с приемането на изричното решение Комисията фактически оттегля формирания по-рано мълчалив отказ. Общият съд констатира впрочем, че евентуална отмяна на мълчаливия отказ поради порок във формата би могла да доведе единствено до приемане на ново решение, по същество еднакво с изричното решение. Освен това разглеждането на жалбата срещу мълчаливия отказ не може да бъде обосновано нито с целта да се избегне възможността за повторно възникване на твърдяната незаконосъобразност, нито с целта да се улесни евентуален иск за обезщетение, тъй като посочените цели могат да бъдат постигнати чрез разглеждането на жалбата срещу изричното решение, единствената жалба, която е приета за допустима.

На второ място, в Решение от 11 май 2010 г. по дело PC-Ware Information Technologies/Комисия (T-121/08, все още непубликувано) Общият съд прилага съдебната практика, според която, ако правният интерес се преценява в частност с оглед на пряката полза, която отмяната на разглеждания акт би донесла на жалбоподателя, неговата жалба е също толкова допустима, когато поисканата отмяна би имала за последица да се избегне възможността твърдяната незаконосъобразност да се допусне отново в бъдеще¹². По този начин той приема за допустима жалбата, подадена от отстранен от участие в процедура за обществена поръчка кандидат срещу решението на Комисията за отхвърляне на офертата му, макар че обществената поръчка вече е била изпълнена отчасти. Общият съд постановява, че когато става въпрос за рамково споразумение като разглежданото, което създава един-единствен пункт за закупуване с оглед на придобиването на софтуерни продукти и лицензи от доставчика Microsoft и може да служи като модел за бъдещото сключване на аналогични договори, е налице интерес да

¹¹ Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 година относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, стр. 43; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 3, стр. 76).

¹² Решение на Първоинстанционния съд от 25 март 1999 г. по дело Gencor/Комисия, T-102/96, Recueil, стр. II-753, точка 41.

се избегне възможността твърдяната от жалбоподателя незаконосъобразност да се допусне отново в бъдеще.

На трето място, в Решение от 21 май 2010 г. по дело Франция и др./Комисия (Т-425/04, Т-444/04, Т-450/04 и Т-456/04, все още непубликувано, обжалвано) Общият съд припомня особеното положение, предвидено в Договора по отношение на държавите членки, що се отнася до доказването на правен интерес, като разграничава впрочем това понятие от понятието за обжалваем акт.

По този начин Общият съд подчертава, че Договорът прави ясно разграничение между правото на жалба за отмяна на институциите и на държавите членки, от една страна, и това на физическите и юридическите лица, от друга страна, като правото на оспорване на законосъобразността на решенията на Комисията чрез жалба за отмяна е предоставено на всяка държава членка, без упражняването на това право да е обусловено от доказване на правен интерес. Следователно държавата членка не трябва да доказва, че определен акт на Комисията, който тя обжалва, има правно действие спрямо нея, за да може жалбата ѝ да бъде допустима. Впрочем понятието правен интерес не следва да се смесва с концепцията за обжалваем акт, според която, за да бъде предмет на жалба за отмяна, един акт трябва да е насочен към пораждането на потенциално увреждащи правни последици, което следва да се определи въз основа на неговото съдържание. В конкретния случай, щом обжалваното решение представлява такъв обжалваем акт, който произвежда задължителни правни последици, Френската република само в качеството си на държава членка е процесуално легитимирана да подаде жалба за отмяна, без да трябва да доказва правен интерес в това отношение.

Правила на конкуренция, приложими за предприятията

1. Общи въпроси

а) Понятие за сдружение на предприятия

В Решение от 26 октомври 2010 г. по дело CNOP и CCG/Комисия (Т-23/09, все още непубликувано) Общият съд смекчава квалификацията на сдружение на предприятия в рамките на решенията по проверки на Комисията. В член 20, параграф 4 от Регламент № 1/2003¹³ се уточнява, че Комисията може да извършва всички необходими проверки на предприятия и на сдружения на предприятия. По делото, по което е постановено това решение, Conseil national de l'Ordre des pharmaciens (Национален съвет на фармацевтичната колегия, НСФК) и Conseil central de la section G (Централен съвет на отделение Ж на Националната фармацевтична колегия, ЦСЖ) на Ordre national des pharmaciens (Национална фармацевтична колегия, НФК), адресати на обжалваното решение с НФК, оспорват квалификацията на предприятия или на сдружения на предприятия, възприета от Комисията по отношение на тях и вследствие на това — възможността същата да извършва проверки в техните помещения. Общият съд подчертава най-напред, че следва да се вземе предвид специфичното естество на решенията за извършване на проверка. По-специално предвид обстоятелството, че подобни решения се приемат в началото на разследването, на този етап не може да става въпрос за окончателна преценка дали актовете или решенията на образуванията, които са техни адресати, или на други образувания, могат да бъдат квалифицирани като споразумения между предприятия,

¹³ Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 година относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове 81 [ЕО] и 82 [ЕО] (ОВ L 1, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 167).

решения на сдружения на предприятия или съгласувани практики, които противоречат на член 81, параграф 1 ЕО (понастоящем член 101, параграф 1 ДФЕС) или още като практики, които са посочени в член 82 ЕО (понастоящем член 102 ДФЕС). Всъщност на този етап не става въпрос за извършване на преценка на конкретно поведение, тъй като целта на проверката по-специално е да бъдат събрани доказателства относно предполагаемото поведение. По-нататък Общият съд отбелязва, че Комисията е констатирала, че НФК и жалбоподателите са образування, които обединяват и представляват определен брой лица с професионална квалификация, които могат да бъдат квалифицирани като предприятия по смисъла на член 81 ЕО. Въпросът дали при упражняването на техните конкретни прерогативи жалбоподателите са изключени от приложното поле на член 81 ЕО е явно преждевременно зададен и трябва да бъде разрешен в рамките на окончателното решение. При това положение Общият съд прави извода, че на етапа на приемане на обжалваното решение Комисията е можела да счита, че НФК и жалбоподателите са били сдружения на предприятия по смисъла на член 20, параграф 4 от Регламент № 1/2003.

б) Определяне на пазара

Решение от 15 декември 2010 г. по дело CEANR/Комисия (T-427/08, все още непубликувано) даде възможност на Общия съд да припомни метода на определяне на релевантния пазар, който въвежда следпродажбените пазари. В това решение Общият съд отбелязва, че в обжалваното решение Комисията е посочила, че пазарът на резервни части за първичните продукти на дадена марка може да не представлява отделен релевантен пазар в две хипотези: първо, когато потребителят може да се насочи към произведените от друг производител резервни части; второ, когато потребителят може да се насочи към друг първичен продукт, за да избегне увеличаване на цената на пазара на резервни части. Общият съд уточнява обаче в това отношение, че Комисията трябва да докаже, че в случай на умерено и постоянно увеличаване на цената на вторичните продукти достатъчен брой потребители биха се насочили към другите първични или вторични продукти, което да направи подобно увеличаване нерентабилно. Той добавя, че доказването на наличието на чисто теоретична възможност за преминаване на потребителите към друг първичен продукт не може да бъде достатъчно доказателство с оглед на определянето на релевантния пазар, тъй като то почива на разбирането, че съществува действителна конкуренция. Общият съд прави извода, че като е приела, че първичните и вторичните продукти в конкретния случай са част от един и същ пазар, без дори да е доказано, че умерено увеличаване на цените на продуктите на един производител на вторичния пазар би предизвикало изместване на търсенето към продуктите на други производители на първичния пазар, Комисията е допуснала явна грешка в преценката.

в) Проверки

Задължение за мотивиране

В Решение по дело CNOP и CCG/Комисия, посочено по-горе, Общият съд уточнява обхвата на задължението за мотивиране, което има Комисията в рамките на решение за осъществяване на проверка. Общият съд отбелязва най-напред, че в обжалваното решение не се съдържат специфични доводи относно основанията, поради които професионална колегия като разглежданата и нейните органи се считат за сдружения на предприятия. По-нататък отбелязва обаче, че с оглед на етапа от административното производство, в който са приети решенията за осъществяване на проверка, в този момент Комисията не разполага с точна информация, която да ѝ позволи да анализира дали посоченото поведение или действия може да бъде или могат да бъдат квалифицирани като решения на предприятия или на сдружения на предприятия по смисъла на член 81 ЕО. Общият съд припомня, че именно отчитайки специфичното

естество на решенията за осъществяване на проверка, съдебната практика в областта на мотивирането излага видовете информация, които трябва да се съдържат в решение за осъществяване на проверка, за да се позволи на адресатите да отстояват правото си на защита на този етап от административното производство. Налагането на Комисията на по-обременяващо задължение за мотивиране не би отчело надлежно предварителния характер на проверката. При това положение Общият съд счита, че Комисията не е била длъжна да изложи в обжалваното решение конкретния правен анализ, въз основа на който е квалифицирала адресатите като сдружения на предприятия извън съдържащите се в решението обяснения в това отношение.

Доказателствена тежест

В Решение от 15 декември 2010 г. по дело E.ON Energie/Комисия (T-141/08, все още непубликувано) Общият съд потвърждава глобата в размер на 38 000 000 EUR, наложена на E.ON Energie AG за това, че е увредило печат, поставен от Комисията на помещение на това предприятие при извършване на проверка. Този първи случай на прилагане на член 23, параграф 1, буква д) от Регламент № 1/2003 бе повод за Общия съд да разгледа по-специално въпроса за доказателствената тежест в ситуации от този вид.

В това отношение Общият съд припомня принципа, според който, що се отнася до тежестта на доказване на нарушение на правото в областта на конкуренцията, когато Комисията се основава на преки доказателства, които по принцип са достатъчни, за да се установи наличието на нарушението, не е достатъчно съответното предприятие да изтъкне възможността да е настъпило дадено обстоятелство, което би могло да засегне доказателствената стойност на посочените доказателства, за да възникне задължение за Комисията да поеме тежестта да докаже, че това обстоятелство не е можело да засегне доказателствената стойност на доказателствата. Обратно, съответното предприятие трябва да установи надлежно, от една страна, наличието на изтъкнатото от него обстоятелство, а от друга страна, че това обстоятелство поставя под въпрос доказателствената стойност на доказателствата, на които се основава Комисията, освен ако подобно доказателство не би могло да бъде предоставено от съответното предприятие поради поведението на самата Комисия. Впрочем, макар Комисията да носи тежестта да докаже наличието на увреждане на печата, в замяна на това тя не е длъжна да доказва, че в запечатаното помещение действително е влизано или че оставени на съхранение в него документи са били местени. Във всички случаи Общият съд постановява в конкретния случай, че жалбоподателят е следвало да вземе необходимите мерки, за да предотврати всякакви действия във връзка със спорния печат, още повече че той е бил ясно уведомен за значението на този печат и за последиците от неговото увреждане.

Глоби

В Решение по дело E.ON Energie/Комисия, посочено по-горе, жалбоподателят изтъква и че глобата в размер на 38 000 000 EUR е непропорционална. Общият съд обаче отбелязва в решението си, че Комисията е отчела факта, че увреждането на разглеждания печат е било първият случай на прилагане на член 23, параграф 1, буква д) от Регламент № 1/2003, като същевременно е уточнила, че независимо от това обстоятелство, първо — жалбоподателят е разполагал с много правни експерти в областта на картелното право, второ — изменението на Регламент № 1/2003 е било внесено повече от три години преди проверките по отношение на жалбоподателя, трето — жалбоподателят е бил уведомен за последиците от евентуално увреждане на печата, и четвърто — в сградите на други дружества от групата на жалбоподателя няколко седмици преди това вече са били поставени други печати. По-нататък Общият съд подчертава, че само по себе си обстоятелството, че печатът е увреден, заличава неговото защитно действие

и поради това то е достатъчно, за да се осъществи съставът на нарушението. Накрая Общият съд приема, че глоба в размер на 38 000 000 EUR, която съответства на около 0,14 % от оборота на жалбоподателя, не е непропорционална спрямо нарушението с оглед на особено тежкия характер на увреждането на печат, на величината на жалбоподателя и на необходимостта да се осигури достатъчно разубеждаващо действие на глобата, за да не може предприятието да има полза от увреждането на печат, поставен от Комисията при извършване на проверка.

2. Принос в областта на член 81 ЕО (понастоящем член 101 ДФЕС)

а) Продължено нарушение

В Решение от 19 май 2010 г. по дело IMI и др./Комисия (T-18/05, все още непубликувано) Общият съд разглежда по-конкретно непрекъснатия характер на участието на жалбоподателите в нарушението. Общият съд подчертава в това отношение, че макар периодът между две противоправни прояви да е релевантен критерий, за да се установи непрекъснатият характер на дадено нарушение, въпросът дали посоченият период е достатъчно дълъг, за да е налице прекъсване на нарушението, не може да бъде разглеждан абстрактно, а следва да бъде преценен с оглед на дейността на въпросния картел. В конкретния случай той отбелязва, че периодът, през който не са налице контакти или прояви на тайни отношения между жалбоподателите, надхвърля с повече от една година промеждутъците от време, през които предприятията, участващи в картела, обикновено са извявали волята си да ограничат конкуренцията. Общият съд прави извода, че като е приела, че жалбоподателите са участвали непрекъснато в картела през спорния период, Комисията е допуснала грешка при прилагане на правото и изменя размера на наложената на жалбоподателите глоба, за да се вземе предвид периодът им на неучастие в картела, като прилага увеличение от 100 % вместо от 110 % от размера на глобата поради продължителността на нарушението.

б) Изчисляване на размера на глобата

Жалбите срещу решенията на Комисията за санкциониране на картелите, известни като картел на „конците за промишлени нужди“, на „водопроводните тръби“ и на „испанския тютюн“ позволиха на Общия съд да уточни и онагледят определен брой критерии, които се използват при изчисляване на размера на глобите.

Начален размер

В Решение от 28 април 2010 г. по дело BST/Комисия (T-452/05, все още непубликувано) по отношение на реалната икономическа способност на нарушителите правилата на конкуренцията да причинят вреда на последната Общият съд отбелязва, че макар вертикалната интеграция и обхватът на гамата от продукти в зависимост от случая да могат да представляват относими критерии за преценката на влиянието, което дадено предприятие може да упражни върху пазара и да съставляват допълнителни указания за това влияние по отношение на пазарните дялове или оборотите на съответния пазар, в конкретния случай следва да се приеме, че доводите на жалбоподателя, изведени от вертикалната интеграция на другите засегнати предприятия, не доказват, че последните са разполагали с особени и значителни конкурентни предимства на съответния пазар.

Различно третиране

По дело Chalkor/Комисия (Решение от 19 май 2010 г., T-21/05, все още непубликувано, обжалвано) и по дело IMI и др./Комисия, посочено по-горе, Комисията е направила извода, че не

следва да третира нарушителите, които са участвали само в една от частите на картела на „водопроводните тръби“, по различен начин в сравнение с тези, които са участвали и в друга част на този картел, тъй като сътрудничеството в рамките на тази втора част не е било значително по-тясно от съществуващото в рамките на първата. Общият съд приема обаче в своите решения, че предприятие, чиято отговорност е установена по отношение на редица части на даден картел, допринася повече за ефикасността и тежестта на този картел от предприятие нарушител, което участва само в една част на същия този картел, и следователно извършва по-тежко нарушение. Тази преценка задължително трябва да се направи на етапа на определяне на специфичния начален размер, тъй като вземането предвид на смекчаващите обстоятелства позволява единствено да се измени основният размер на глобата в зависимост от особеностите на участието на нарушителя в картела. В резултат на това Общият съд намалява началния размер на глобата с 10 % за всеки от жалбоподателите по тези дела.

Максимален размер от 10 % от оборота

В Решение от 28 април 2010 г. по дело *Gütermann и Zwicky/Комисия* (T-456/05 и T-457/05, все още непубликувано) Общият съд припомня, че поне в случаите, когато по нищо не личи, че дадено предприятие е преустановило икономическата си дейност или е отклонило оборота си, за да избегне налагането на голяма глоба, Комисията трябва да определи максималния размер на глобата въз основа на най-скорошния оборот, отразяващ пълна година на икономическа дейност. В конкретния случай Общият съд отбелязва, че сериозни индикации като нулевия оборот в продължение на няколко години, липсата на заети лица или на конкретни доказателства за експлоатацията на неговите недвижими имоти или на инвестиционни проекти за експлоатацията на последните, позволяват да се предположи, че *Zwicky & Co. AG* не е продължило да осъществява нормална икономическа дейност по смисъла на съдебната практика. В резултат на това Общият съд приема, че при определянето на тавана от 10 % от оборота, който не трябва да се превишава при изчисляването на размера на глобата, предвидена в член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003, Комисията е следвало да се позове на последния оборот на *Zwicky & Co.*, резултат от неговата действителна икономическа дейност, а не на този на предприятието, което е поело дейността на *Zwicky & Co.* след нейното преустановяване.

Утежняващи обстоятелства

По дело *Deltafina/Комисия* (Решение от 8 септември 2010 г., T-29/05, все още непубликувано, обжалвано) Комисията приема, че жалбоподателят е имал водеща роля в картела и, от една страна, увеличава в съответствие с това основния размер на глобата с 50 % поради отегчаващи обстоятелства, а от друга страна, взема предвид тази роля, за да намали само с 10 % размера на глобата поради сътрудничество. В решението си Общият съд констатира, че Комисията е допуснала грешка в това отношение. Той припомня най-напред, че за да бъде квалифицирана ролята на разглежданото предприятие като водеща, то трябва да е представлявало съществена движеща сила за картела и да е имало конкретна и специална отговорност за функционирането на същия. Същевременно той отбелязва, че макар изтъкнатите от Комисията обстоятелства да доказват, че жалбоподателят е имал активна и непосредствена роля в картела на тютюнопреработвателите, те все пак не са достатъчни, за да се установи, че това дружество е представлявало такава движеща сила за посочения картел, нито дори че неговата роля е била по-важна от тази на който и да е друг от испанските преработватели. Общият съд подчертава в частност, че нито един елемент от преписката не сочи, че *Deltafina SpA* е предприело каквато и да е инициатива за създаване на посочения картел или за насърчаване на испанските преработватели да се присъединят към него, нито впрочем то е поело задължение за извършването на дейности, които обикновено са свързани с упражняването

на водеща роля в картела, например председателство на срещи или централизирано събиране и разпределяне на някои данни. При това положение, в изпълнение на своята пълна правораздавателна юрисдикция, Общият съд намалява размера на наложената на Deltafina глоба от 11 880 000 EUR на 6 120 000 EUR.

в) Възможност за търсене на отговорност за нарушението — Солидарно осъждане

В Решение от 13 септември 2010 г. по дело Trioplast Industrier/Комисия (T-40/06, все още не-публикувано) Общият съд внася редица уточнения относно приложимите правила към солидарната отговорност на последователните дружества майки за плащането на глобата, наложена на тяхното дъщерно дружество.

Най-напред той посочва, че сам по себе си подходът, който налага на дружество майка да плати същия начален размер като приетия по отношение на дъщерното дружество, което пряко е участвало в картела, без този начален размер да бъде разделян в случай на редуване на няколко дружества майки във времето, не може да се счита за неподходящ. Всъщност крайната цел, която Комисията преследва, е да може за дружеството майка да се определи същият начален размер като този, който щеше да му бъде определен, в случай че самото то бе участвало пряко в картела, което съответства на целта на политиката на конкуренция.

По-нататък Общият съд отбелязва, че в случай на нарушение, извършено от дъщерно дружество, което през периода на нарушението последователно е принадлежало на няколко икономически единици, не може а priori да се счита, че е неуместно сборът от сумите, наложени за плащане от дружествата майки, да е по-голям от сумата или от сбора от сумите, наложени за плащане от посоченото дъщерно дружество.

За сметка на това Общият съд посочва, че обжалваното решение неправилно дава на Комисията пълна свобода относно събирането на глобата от което и да е от засегнатите юридически лица в зависимост от тяхната платежоспособност. Всъщност тази свобода на избор поставя сумата, която действително ще бъде събрана от жалбоподателя, в зависимост от сумите, които ще бъдат събрани от предходните дружества майки, и обратно, макар тези дружества никога да не са образували заедно обща икономическата единица и следователно, да не са солидарно отговорни. Общият съд добавя, че принципът за индивидуализиране на наказанията и санкциите изисква действително заплатената от жалбоподателя сума да не надхвърля дела на солидарната му отговорност, дял, който съответства на съотношението между сумата, наложена за плащане от жалбоподателя, и сбора от сумите, за които последователните дружества майки съответно са солидарно отговорни за плащането на глобата, наложена на дъщерното дружество. В конкретния случай Общият съд прави извода, че решението е несъвместимо със задължението, което има Комисията, да даде на жалбоподателя възможност да узнае по недвусмислен начин точния размер, който трябва да заплати с оглед на периода, за който е солидарно отговорен за нарушението заедно със своето дъщерно дружество. В резултат на това той отменя частично това решение и определя на 2,73 милиона евро размера на глобата на Trioplast Industrier, като този размер съставлява основата за определяне от Комисията на дела на жалбоподателя в рамките на солидарната отговорност на последователните дружества майки за плащането на глобата, наложена на тяхното дъщерно дружество.

3. Принос в областта на член 82 ЕО (понастоящем член 102 ДФЕС)

В Решение от 1 юли 2010 г. по дело AstraZeneca/Комисия (T-321/05, все още непубликувано, обжалвано) Общият съд се произнася относно законосъобразността на решение на

Комисията, констатиращо, че жалбоподателят е нарушил член 82 ЕО, от една страна, като е представил заблуждаващи изявления пред националните патентни ведомства, и от друга страна — като е оттеглил разрешенията за пускане на пазара на лекарствен продукт, срокът на действие на патента за който изтича.

Що се отнася до първия случай на злоупотреба, Общият съд постановява, че представянето на заблуждаващи сведения пред публичните органи, които могат да ги въведат в заблуждение и вследствие на това да доведат до предоставяне на изключително право на предприятието без основание или за което предприятието има основание за по-ограничен период, представлява практика, чужда на конкуренцията, основана на качествата, която може да бъде особено ограничителна за конкуренцията.

Заблуждаващото естество на изявленията, направени пред публичните органи, трябва да се преценява въз основа на обективни елементи, като доказването на преднамерения характер на поведението и на недоброръвестността на предприятието в господстващо положение не се изисква за установяване на злоупотреба с господстващо положение. Същевременно обстоятелството, че понятието за злоупотреба с господстващо положение има обективно съдържание и не изисква намерение за увреждане, не води до това да се приеме, че намерението да се прибегне до практики, чужди на конкуренцията, основана на качествата, е ирелевантно във всички случаи, дори констатирането на злоупотреба да трябва на първо място да се основава на обективното установяване на материално привеждане в действие на разглежданото поведение.

Що се отнася до втория случай на злоупотреба, а именно оттеглянето на разрешенията за пускане на пазара на лекарствен продукт, срокът на действие на патента за който изтича, Общият съд приема, че макар наличието на господстващо положение да не лишава предприятието в такова положение от правото да защитава собствените си търговски интереси, когато те са застрашени, то не може да използва правноустановените процедури, така че да възпрепятства или затруднява навлизането на конкуренти на пазара, след като липсват обективни основания за това и не са налице съображения за защита на законните интереси на предприятие, участващо в конкуренция, основана на качествата. Действително, изработването на стратегия за минимизиране на спада в продажбите и за постигане на добри позиции в конкуренцията с генеричните продукти е законосъобразно дори когато се извършва от предприятие с господстващо положение и е в съответствие с нормалната конкуренция, доколкото планираното поведение не се отклонява от практиките, характерни за основаната на качествата конкуренция.

След изтичането на срока на изключителните права за ползване на резултатите от фармакологичните, токсикологичните и клиничните изпитания, поведението, с което се цели да се попречи на производителите на генерични продукти да упражнят правото си да ползват тези данни, събрани с оглед пускането на пазара на оригиналния продукт, не намира основание в законовата защита на инвестиция, която е характерна за конкуренцията, основана на качествата. Обстоятелството, че конкурентите на господстващото предприятие са могли да получат разрешения за пускане на пазара чрез алтернативни процедури, не е достатъчно, за да се приеме, че не представлява злоупотреба поведението, състоящо се в оттеглянето на разрешенията за пускане на пазара, щом това поведение може да доведе до най-малкото временно изключване от пазара на конкурентните производители на генерични продукти.

В Решение от 9 септември 2010 г. по дело *Tomra Systems и др./Комисия* (T-155/06, все още не-публикувано, обжалвано) Общият съд разглежда въпроса дали за да докаже отстраняването на конкурентите от пазара като цяло, Комисията трябва да определи минималния праг на

рентабилност, необходим за осъществяването на дейност на дадения пазар, и след това да провери дали неподлежащият на овладяване пазарен дял (т.е. делът на обвързаното от разглежданите практики търсене) е бил достатъчно голям, за да може да доведе до отстраняването на конкурентите. Общият съд приема, че затварянето на съществен дял от пазара от предприятие с господстващо положение не може да бъде оправдано с доказването на това, че възможният за овладяване пазарен дял продължава да бъде достатъчен, за да се отстъпи място на ограничен брой конкуренти. Действително, от една страна, клиентите, които попадат в затворения дял от пазара, би следвало да имат възможност да се възползват от всяка степен на конкуренция, която е възможна на пазара и конкурентите би трябвало да могат да се конкурират според своите качества на целия пазар, а не само на част от него. От друга страна, ролята на предприятието в господстващо положение не е да определя колко на брой рентабилни конкуренти е допустимо да го конкурират, що се отнася до все още възможния да бъде завладян дял от търсенето.

4. Принос в областта на контрола върху концентрациите

а) Понятие за обжалваем акт

Определение от 2 септември 2010 г. по дело Schemaventotto/Комисия (T-58/09, все още не публикувано) даде възможност на Общия съд да внесе уточнения във връзка с прилагането на член 21 от Регламент (ЕО) № 139/2004¹⁴. По това дело проектът за концентрация между Abertis Infrastructures SA и Autostrade SpA, първоначално разрешен от Комисията, е изоставен от посочените дружества с оглед по-конкретно на трудностите, създадени от развитието на законодателството в Италия. Последните са били предмет на предварителен анализ от Комисията, съгласно който има нарушение на член 21 от Регламент № 139/2004. С оглед на предложението за законодателни изменения Комисията обаче уведомява италианските органи на 13 август 2008 г. за решението си за прекратяване на образуваната съгласно член 21 от Регламент № 139/2004 процедура. С писмо от 4 септември 2008 г. Комисията уведомява жалбоподателя за това решение, предмет на жалбата пред Общия съд.

На първо място, Общият съд приема в определението, че с това писмо Комисията само уведомява за решението си да не дава по-нататъшен ход на процедурата по преписка Abertis/Autostrade във връзка с констатираните при предварителния анализ евентуални нарушения, което не съдържа одобряване на новите национални законодателни разпоредби.

На второ място, Общият съд разглежда дали тази мярка съставлява обжалваем акт, а именно дали поражда задължителни правни последици, които са от такъв характер, че биха могли да засегнат интересите на жалбоподателя, като променят съществено правното му положение. В това отношение Общият съд отбелязва, че процедурата по член 21, параграф 4 от Регламент № 139/2004 е свързана с осъществяването на контрол върху конкретни концентрации от страна на Комисията по силата на този регламент. Следователно Комисията е задължена да приеме по отношение на съответната държава членка решение, което се състои или в признаването на поставения на разглеждане интерес предвид неговата съвместимост с общите принципи и другите разпоредби на правото на Съюза, или в непризнаването на този интерес с оглед на неговата несъвместимост с тези принципи и разпоредби. Така поради отказването от разглеждания проект за концентрация Комисията в конкретния случай вече няма компетентност да прекрати откритата съгласно член 21, параграф 4 от Регламента

¹⁴ Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета от 20 януари 2004 година относно контрола върху концентрациите между предприятия (ОВ L 24, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 201).

процедура с решение за признаването на защитен с разглежданите национални мерки обществен интерес.

Този извод не се опровергава от обстоятелството, че предвидената в член 21, параграф 4 от Регламент № 139/2004 процедура има не само обективна, но и субективна функция, състояща се в защитата на интересите на съответните предприятия, които са свързани с проекта за концентрация, разглеждан през призмата на гарантирането на правна сигурност и бързината на предвидената в този регламент процедура, като субективната функция е изгубила напълно своето значение поради отказването от проекта.

При това положение на Комисията е оставало само да приеме формално решението за прекратяване на разглежданата процедура. Тъй като не е породило други последици, това решение следователно не може да представлява обжалваем акт.

По дело *Éditions Jacob/Комисия* (Решение от 13 септември 2010 г., T-279/04, непубликувано, обжалвано) Комисията повдига възражение за недопустимост срещу жалбата на жалбоподателя срещу решението, с което се разрешава, под условие за прехвърляне на активи, изкупуването на Vivendi Universal Publishing SA от Lagardère SCA. Комисията всъщност приема, че предходно решение, с което е решила да започне задълбочената проверка на проекта за концентрация, е имало за последица да квалифицира — имплицитно, но несъмнено — предварителното придобиване на целеви активи от Natexis Banques Populaires SA като придобиване на дялове в предприятие с оглед на тяхната препродажба. При това положение обжалваното решение било единствено чисто потвърдително решение. Общият съд отхвърля тълкуването на Комисията, като припомня, че решението за започване на фазата на задълбочена проверка не е акт, който може да бъде обжалван, а подготвителна мярка, която цели само да се открие разследване, предназначено да установи елементите, които трябва да позволят на Комисията да се произнесе с окончателно решение по съвместимостта на тази операция с общия пазар. Той добавя, че започването на фазата на задълбочена проверка има за свой единствен предмет предварителната констатация за наличието на сериозни съмнения, породени от съвместимостта на операцията, за която е изпратено уведомление.

б) Понятие за концентрация

По дело *Aer Lingus Group/Комисия* (Решение от 6 юли 2010 г., T-411/07, все още непубликувано) жалбоподателят, като се позовава на национални законодателни разпоредби, се опитва да разшири понятието за концентрация, както е дефинирано в правото на Съюза, към случаи, в които при липсата на придобиването на контрол дяловото участие на едно предприятие в капитала на друго не предоставя само по себе си възможността за упражняване на решаващо влияние върху дейността на последното. Ryanair Holdings plc обявява публичен търг (ПТ) за целия капитал на Aer Lingus Group plc, но е принудено да се откаже от проекта си поради решението на Комисията, с което операцията се обявява за несъвместима с общия пазар. След това решение Aer Lingus Group обаче е поискало от Комисията да разпреди на Ryanair Holdings да се освободи между другото от своето миноритарно дялово участие в неговия капитал. Тъй като Комисията отхвърля това искане, Aer Lingus Group подава жалба срещу решението.

В решението си Общият съд припомня, че правомощието да се нареди прехвърляне на всички акции, придобити от едно предприятие в друго, съществува само за да бъде възстановено положението преди извършване на концентрацията. Поради това без придобиването на контрол и следователно без осъществяване на концентрацията Комисията не разполага с правомощието да развали посочената „концентрация“. Общият съд уточнява и че в общи

линии Регламент № 139/2004 няма за цел да защити дружествата от търговски спорове между тях и акционерите им или да премахне всяка несигурност относно одобрението на важни решения от последните, тъй като този вид спорове е от компетентността на националните юрисдикции. По същия начин да се приеме, че Комисията може да нареди оттегляне на вложения в миноритарно участие в конкурентно предприятие поради единствения мотив, че то представлява теоретичен риск в икономически план при наличието на дуопол или е неблагоприятно за привлекателността на акциите на едно от предприятията, съставляващи този дуопол, би надхвърлило предоставените на Комисията правомощия за целите на контрола върху концентрациите.

По дело *Éditions Jacob/Комисия*, посочено по-горе, жалбоподателят оспорва правната квалификация на предварителното придобиване на целеви активи от *Natexis Banques Populaires* като операция по придобиване на дялове в предприятие с оглед на тяхната препродажба, която попада в приложното поле на член 3, параграф 5, буква а) от Регламент (ЕИО) № 4064/89¹⁵. Той изтъква, че тази операция, известна като „сделка по поемане“, е в действителност концентрация по смисъла на член 3, параграф 1, буква б) от посочения регламент, защото е позволила на *Lagardère* да придобие или пълния контрол над целевите активи с посредничеството на *Natexis Banques Populaires*, или съвместен контрол над тях с *Natexis Banques Populaires* и оттам — да разполага с възможността да упражнява определящо влияние върху дейностите, свързани с целевите активи.

Според Общия съд твърденията за пълния контрол не могат да бъдат възприети. Действително от текста на договора за прехвърляне е видно, че *Lagardère* не разполага нито с право на собственост или на ползване на целевите активи преди приемането от Комисията на условното решение за разрешение, нито с права, които му дават възможността да упражнява определящо влияние върху органите на дружествата, контролиращи целевите активи. Що се отнася до съвместния контрол, Общият съд отбелязва, че дори да се предположи, че поемането на целевите активи е позволило на *Lagardère* да упражнява съвместно с *Natexis Banques Populaires* определящо влияние върху дейността, свързана с последните, още от извършването на сделката по поемане, последвалата концентрация била при всички случаи отделна операция от концентрацията, за която е изпратено уведомление от *Lagardère*. Грешката, която Комисията е допуснала, като е квалифицирала поемането на целевите активи като „придобиване на дялове в предприятие с оглед на тяхната препродажба“, а не като придобиване на пълнен или съвместен контрол, би била при всички случаи без отражение върху законосъобразността на решението, с което се обявява за съвместимо с общия пазар, под условие за прехвърляне на активи, изкупуването на *Vivendi Universal Publishing* от *Lagardère*.

в) Повишаване на ефективността — Провераемост

В Решение по дело *Ryanair/Комисия*, посочено по-горе, Общият съд отбелязва най-напред, че Комисията е на мнение, че както от Регламент № 139/2004, така и от Насоките относно оценката на хоризонталните сливания¹⁶ следва, че за да може да се обезсили негативното въздействие на дадена концентрация върху потребителите, повишаването на ефективността, произтичащо от нея, трябва да може да бъде проверено, евентуално да бъде от полза

¹⁵ Регламент (ЕИО) № 4064/89 на Съвета от 21 декември 1989 година относно контрола върху концентрациите между предприятия (поправена версия ОВ L 257, 1990 г., стр. 13).

¹⁶ Насоки относно оценката на хоризонталните сливания съгласно Регламента на Съвета относно контрола върху концентрациите между предприятия (ОВ C 31, 2004 г., стр. 5; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 4, стр. 56).

за потребителите и да не може да се постигне в подобна степен със средства, които противоречат на конкуренцията в по-малка степен отколкото предложената концентрация. Що се отнася до първото условие, Общият съд подчертава, че обратно на приетото от Комисията в обжалваното решение, в съответствие с Насоките условието относно проверяемостта на повишаването на ефективността не изисква уведомяващата страна да представи данни, които да могат да бъдат проверени по независим начин от трето лице, или на документи от преди концентрацията, въз основа на които да се оцени по обективен и независим начин обхватът на повишаването на ефективността, предизвикано от придобиването. Следователно Комисията не би могла да изключи данните, представени от Ryanair Holdings на това основание. Общият съд добавя, че търговската дейност не позволява непременно представянето на подобни документи своевременно, а документите, използвани от дадено предприятие за започване на ППИ, независимо дали произхождат от предприятието или от неговите органи, по естеството си могат да бъдат в известна степен релевантни в подкрепа на съдържанието на твърденията относно повишаването на ефективността.

г) Ангажименти

Довереник

По дело *Éditions Jacob/Комисия* (Решение от 13 септември 2010 г., T-452/04, непубликувано, обжалвано) Общият съд е сезиран с искане да се произнесе по законосъобразността на решението относно одобряването на *Wendel Investissement SA* за приобретател на активите, прехвърлени в съответствие с решението на Комисията от 7 януари 2004 г., с което се разрешава, под условие за прехвърляне на активи, изкупуването на *Vivendi Universal Publishing* от *Lagardère*. Едно от изтъкнатите правни основания е изведено от това, че *Wendel Investissement* е одобрено въз основа на доклад, изготвен от довереник, който не е независим. В това отношение Общият съд отбелязва, че от една страна, довереникът е определен, докато е бил член на управителния орган на дружеството, държател на целевите активи, и от друга страна, че действително е упражнявал функциите си едновременно с тези на член на управителния съвет на това дружество, държател на целевите активи. При това положение той се намира в отношение на зависимост спрямо това дружество, което може да събуди съмнение относно неутралността, която трябва да проявява при изпълнение на задълженията си като довереник. Доколкото същият е изработил доклада за оценка на кандидатурата на *Wendel Investissement* за изкупуване на прехвърляните активи, който е упражнил решаващо влияние върху решението за одобряване, прието от Комисията, Общият съд приема, че констатираната незаконосъобразност обосновава отмяната на решението за одобряване на *Wendel Investissement* като приобретател.

Държавни помощи

Споровете във връзка с държавни помощи съставляват голяма част от дейността на Общия съд през 2010 г., като в тази област са решени 50 дела. По-нататък те могат да бъдат разглеждани съвсем накратко в три аспекта: допустимост, материалноправни и процесуалноправни въпроси.

1. Допустимост

През тази година съдебната практика внесе уточнения, що се отнася до преценката на правния интерес във връзка с жалби, целящи оспорване на решение на Комисията, с което се обявява дадена държавна помощ за съвместима с общия пазар.

На първо място, по дело TF1/Комисия (Решение от 13 септември 2010 г., T-193/06, все още непубликувано) жалбоподателят иска отмяна на решение на Комисията относно мерки в подкрепа на кино- и аудиовизуалната индустрия във Франция, с което Комисията решава да не повдига възражения по отношение на въпросните мерки след фазата на предварителното разглеждане, предвидена в член 88, параграф 3 ЕО.

Като изтъква, че обжалваното решение е формално адресирано до Френската република, Комисията оспорва допустимостта на подадената жалба, като поддържа, че жалбоподателят не е лично засегнат от това решение.

Общият съд припомня, че фазата на предварителното разглеждане има за единствена цел да позволи на Комисията да си създаде първоначално впечатление за частичната или пълна съвместимост на помощта. Само в рамките на фазата на разследване по член 88, параграф 2 ЕО Комисията е длъжна да уведоми заинтересованите страни да представят становищата си. Когато, без да открива официалната процедура по разследване, Комисията установява, че помощта е съвместима с общия пазар, лицата, които се ползват от тези процесуални гаранции, и по-специално конкурентните предприятия на ползващите се от помощта лица, могат да подадат жалба, насочена към защита на процесуалните им права. От друга страна, ако жалбоподателят постави под въпрос основателността на решението за преценка на помощта като такава, фактът, че той може да бъде счетен за „заинтересован“ по смисъла на член 88, параграф 2 ЕО, сам по себе си не е достатъчен, за да се приеме, че жалбата е допустима.

В конкретния случай Общият съд разглежда в самото начало естеството на правните основания на жалбоподателя, преди да заключи, че нито едно от тези правни основания за отмяна не цели да установи съществуването на сериозни затруднения, причинени от разглежданите мерки за подпомагане с оглед на квалификацията им като държавни помощи или на съвместимостта им с общия пазар — трудности, които биха принудили Комисията да открие официалната процедура. Жалбоподателят не поставя под въпрос отказа на Комисията да открие официалната процедура по разследване, посочена в член 88, параграф 2 ЕО, нито се позовава на нарушение на произтичащите от тази разпоредба процесуални права, а цели единствено отмяна на решението по същество, както потвърждава по време на съдебното заседание в отговор на въпрос на Общия съд.

При тези обстоятелства жалбата не е насочена към защита на процесуални права на жалбоподателя, който при това положение трябва да докаже, че е имал специален статут по смисъла на Решение на Съда по дело Plaumann/Комисия¹⁷, по-специално поради това че положението му на пазара е било съществено засегнато от мерките, предмет на решението, като засягането на конкурентното му положение трябва да се разгледа спрямо получателите на разглежданите мерки за помощ, а именно операторите, които упражняват продуцентска дейност в кинематографичната и аудиовизуалната област. В конкретния случай, при положение че процентът на задължителни инвестиции, приложен към оборота, е бил еднакъв за всички конкуренти, фактът, че задължителните инвестиции на жалбоподателя надхвърлят разходите на останалите конкуренти предвид значителния му оборот, не е от естество да породи специален статут за него и поради това не го индивидуализира по начин, аналогичен на индивидуализирането на адресата на акта по смисъла на съдебната практика по дело Plaumann/Комисия.

¹⁷ Решение от 15 юли 1963 г., 25/62, Recueil, стр. 197, 223.

На второ място, в Решение от 13 септември 2010 г. по дело Гърция и др./Комисия (Т-415/05, Т-416/05 и Т-423/05, все още непубликувано) Общият съд приема, че докато на жалбоподателите продължава да се признава, дори след ликвидацията им, интерес да поискат отмяна на обжалваното решение, встъпилата страна запазва своя корелативен интерес да встъпи в подкрепа на Комисията, за да защити законосъобразността на това решение, било и само с цел да отправи искания за обезщетение, евентуално последвани от искове или жалби, основаващи се на незаконосъобразното предоставяне на помощи, които са я увредили.

На трето и последно място, в Решение от 16 декември 2010 г. по дело Нидерландия и NOS/Комисия (Т-231/06 и Т-237/06, все още непубликувано) Общият съд припомня, че административната процедура в областта на държавните помощи е насочена единствено срещу засегнатата държава членка. Предприятията — получатели на помощи, се разглеждат просто като заинтересовани лица в тази процедура. Следователно заинтересованите лица далеч не могат да се позовават на правото на защита, признато на лицата, срещу които е насочена процедура, а разполагат само с правото да бъдат приобщени към административната процедура в подходяща степен предвид обстоятелствата по случая.

2. Материалноправни норми

а) Индивидуална помощ, предоставена съгласно обща схема на помощи, одобрена от Комисията

В Решение от 3 март 2010 г. по дело Freistaat Sachsen и др./Комисия (Т-102/07 и Т-120/07, все още непубликувано) Общият съд приема, че когато Комисията разглежда индивидуална помощ, за която се твърди, че е предоставена в приложение на разрешена в предходен момент схема, тя не може от самото начало да я разгледа пряко с оглед на Договора за ЕО. На първо място, преди да започне каквато и да било процедура, Комисията трябва да се ограничи до това да упражни контрол дали помощта попада в обхвата на общата схема и дали отговаря на посочените в решението за одобрение на помощта условия. Ако Комисията не действа по този начин, при проверка на всяка индивидуална помощ тя би могла да измени решението си за одобрение на схемата за помощи, което предполага, че вече е направена проверка с оглед на член 87 ЕО. Следователно помощ, представляваща стриктно и предвидимо прилагане на условията, определени в решението за одобрение на разрешената обща схема, се приема за съществуваща помощ, за която не следва да се уведомява Комисията и която не следва да се преценява с оглед на член 87 ЕО.

Общият съд уточнява и че решение на Комисията, с което тя се произнася по съвместимостта на определена помощ със съответната схема, попада в рамките на изпълнението на задължението ѝ да следи за прилагането на членове 87 ЕО и 88 ЕО. Поради това разглеждането от Комисията на съответствието на помощ с тази схема не представлява инициатива, надхвърляща пределите на правомощията ѝ. Ето защо преценката на Комисията не може да бъде ограничена от тази на отпусналите помощта национални органи.

б) Предоставяне на икономическо предимство

В Решение от 21 май 2010 г. по дело Франция и др./Комисия (Т-425/04, Т-444/04, Т-450/04 и Т-456/04, все още непубликувано) Общият съд приема, че публични изявления, направени от национални власти, довеждат до значително предимство в полза на едно предприятие, тъй като му позволяват да спечели отново доверието на финансовите пазари. Те правят възможен, по-лесен и по-евтин и достъп на предприятието до нови кредити, необходими за рефинансирането на краткосрочните му дългове и в крайна сметка допринасят за

стабилизирането на твърде крехкото финансово състояние на предприятието. Тези изявления оказват решаващо влияние върху реакцията на рейтинговите агенции. С други думи, всяко положително влияние върху рейтинга на дадено предприятие, дори ако то се дължи само на публични изявления, които могат да спечелят или да засилят доверието на инвеститорите, оказва непосредствено влияние върху равнището на разходите, които това предприятие трябва да направи, за да се рефинансира на капиталовите пазари.

Общият съд уточнява и че изискването за връзка между установеното предимство и ангажирането на държавни ресурси по принцип предполага, че посоченото предимство е тясно свързано със съответна тежест, която обременява държавния бюджет, или със създаването, въз основа на поети от държавата правнообвързващи задължения, на достатъчно конкретен икономически риск за този бюджет. За да бъдат тези изявления приравнени на държавна гаранция или да бъдат тълкувани като разкриващи неотменимо задължение за предоставянето на конкретна финансова помощ като изплащането на краткосрочни дългове, те трябва да се състоят в конкретно, безусловно и неотменимо ангажиране на държавни ресурси и да уточняват изрично или точните суми, които ще бъдат инвестирани, или конкретните дългове, които ще бъдат гарантирани, или най-малкото предварително определена финансова рамка, като кредитна линия в определен размер, както и условията за предоставяне на предвидената помощ. Сам по себе си фактът, че в този контекст една държава членка е прибягнала до особената си репутация на финансовите пазари, не е достатъчен, за да докаже, че нейните ресурси са били изложени на риск, който може да бъде счетен за прехвърляне на държавни ресурси по смисъла на член 87, параграф 1 ЕО и е достатъчно свързан с предимството, предоставено с нейните изявления.

В Решение от 15 юни 2010 г. по дело Mediaset/Комисия (T-177/07, все още непубликувано, обжалвано) Общият съд припомня, че в съдебната практика се приема, че предимство, пряко предоставено на определени физически или юридически лица, които не са непременно предприятия, може да представлява непряко предимство и следователно държавна помощ за други физически или юридически лица, които са предприятия. Затова трябва да бъде отхвърлена тезата, съгласно която предоставена на потребителите субсидия не може да се квалифицира като държавна помощ в полза на операторите, които предлагат стоки или предоставят услуги за потребление.

в) Услуги от общ икономически интерес

В Решение от 1 юли 2010 г. по дело Мб и TF1/Комисия (T-568/08 и T-573/08, все още непубликувано, обжалвано) Общият съд приема, че позицията, според която спазването на четвъртото от условията, определени в точки 88—93 от Решение на Съда от 24 юли 2003 г. по дело Altmark Trans и Regierungspräsidium Magdeburg¹⁸, обуславя прилагането на дерогацията, предвидена в член 86, параграф 2 ЕО, почива на объркване на условията, които определят квалификацията като държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 ЕО, и тези, използвани за оценката на съвместимостта на помощта съгласно член 86, параграф 2 ЕО. Единствената цел на условията от Решение по дело Altmark и Regierungspräsidium Magdeburg, посочено по-горе, е квалифицирането на разглежданата мярка като държавна помощ, за да се определи наличието на задължение за уведомяване на Комисията за тази мярка в случаите на нова помощ или за сътрудничество с тази институция в случаите на съществуваща помощ.

¹⁸ C-280/00, Recueil, стр. I-7747.

Общият съд посочва и че въпросът дали предприятие, натоварено с услуга от общ икономически интерес за радиоразпръскване, би могло да изпълни своите задължения за обществената услуга с по-ниски разходи е без значение за преценката на съвместимостта на държавното финансиране на тази услуга с оглед на общностните норми в областта на държавните помощи. С преценката на пропорционалността на помощта член 86, параграф 2 ЕО цели да предотврати възможността операторът, натоварен с предоставянето на услугата от общ икономически интерес, да се ползва от финансиране, което надхвърля нетните разходи за обществената услуга.

В Решение по дело Нидерландия и NOS/Комисия, посочено по-горе, Общият съд уточнява, че държавите членки имат широко право на преценка при определянето на това, което считат за услуги от общ икономически интерес. Следователно определянето на тези услуги от държава членка може да бъде поставено под съмнение от Комисията само в случай на явна грешка. По отношение на определянето на обществените услуги в сектора на радио- и телевизионното разпространение, макар Комисията да няма за задача да решава дали дадена програма трябва да се излъчва като услуга от общ икономически интерес, нито да поставя под въпрос естеството или качеството на даден продукт, в качеството си на пазителка на Договора тя трябва да може да предприеме действия в случай на явна грешка.

г) Критерий на частния инвеститор в условията на пазарна икономика

В Решение от 3 март 2010 г. по дело Bundesverband deutscher Banken/Комисия (Т-163/05, все още непубликувано) Общият съд отхвърля довода, според който при мисловната проверка дали дадена операция е извършена при нормални условия на пазарна икономика, за отправна точка непременно трябва да се вземе единствено инвеститорът или полученото инвестицията предприятие, след като за пазарната икономика е характерно именно взаимодействието между отделните икономически оператори. Така Комисията може да разгледа въпроса дали едно предприятие е могло да се снабди от други инвеститори със средства, които водят до същите предимства за него, и евентуално при какви условия. От друга страна, тази проверка също така не налага напълно да се пренебрегнат ограниченията, свързани с характера на прехвърленото имущество.

Впрочем Общият съд приема, че фактът, че някой от аспектите на операцията включва увеличение на поетия от инвеститора риск, обосновава увеличение на възнаграждението единствено ако посоченият аспект съдържа предимство за банката или ако последната не е в състояние да откаже предложените средства. От друга страна, ако увеличението на риска за инвеститора следва от решение, което той е приел поради негови собствени съображения, без да е повлиян от желанията или нуждите на банката, тя ще откаже да плаща добавка към възнаграждението и ще се снабди със средства от други инвеститори.

В Решение по дело Гърция и др./Комисия, посочено по-горе, след като припомним, че от член 87, параграф 1 ЕО следва, че понятието за помощ е обективно и зависи единствено от въпроса дали държавната мярка предоставя на предприятието ползвател икономическо предимство, което то не би получило при нормални пазарни условия, Общият съд постановява, че обстоятелството, че за публичните органи или за публичното предприятие, предоставящи помощта, сделката е разумна и не премахва задължението за прилагането на критерия за частния инвеститор.

д) Задължение за възстановяване на помощта

В Решение по дело Гърция и др./Комисия, посочено по-горе, Общият съд разглежда въпроса за възстановяването на помощта в случай на икономическа приемственост между две предприятия. При наличие на такава приемственост новото предприятие може да се счита за действителен получател на помощите, благоприятствали разглеждания сектор на дейност, предоставени на предишното предприятие, преди дейността да бъде поета от новото предприятие. Напротив, при липсата на икономическо единство след отделянето между двете предприятия, предоставените на старото предприятие помощи след отделянето не биха могли да се възстановяват от новото предприятие единствено поради причината, че това предприятие би могло да се възползва непряко от тях. Всъщност това обстоятелство не би позволило само по себе си да се приеме, че новото предприятие е действителният получател на предоставените на старото предприятие помощи.

Що се отнася до разпределянето на задължението за връщане между получателите на помощ, Общият съд напомня, че в решение, което установява несъвместимостта на помощ и налага нейното събиране, Комисията не е задължена да уточнява в каква степен всяко предприятие получател се е възползвало от сумата на разглежданата помощ. В съответствие с член 10 ЕО съответната държава членка в сътрудничество с Комисията следва да определи сумата за възстановяване от всяко предприятие в рамките на възстановяването на помощта.

Впрочем критериите на съдебната практика за установяване на действителния получател на дадена помощ са обективни по характер. Наличието на икономическа приемственост може да се установи въз основа на различни обективни елементи, като например липсата на насрещно плащане за прехвърлените активи при цена, която да е в съответствие с пазарните условия, или обективното обстоятелство, че прехвърлянето има за последица заобикалянето на задължението за възстановяване на спорната помощ.

Констатацията относно наличието на икономическа приемственост между две предприятия не позволява да се презумира, че с оглед на продължаващите икономически затруднения на тези две дружества след отделянето новите мерки в полза на новото предприятие, разглеждани в обжалваното решение, представляват логично продължение на предходните помощи и поради това също се числят към категорията на държавните помощи. При всички случаи съдът на Съюза следва да провери дали с оглед на релевантните фактори тези мерки могат с основание да се отделят от предходните мерки за помощ.

3. Процесуалноправни норми

а) Официална процедура по разследване

В Решение от 3 март 2010 г. по дело Bundesverband deutscher Banken/Комисия (T-36/06, все още непубликувано) Общият съд приема, че въпросът дали Комисията е приложила неправилен критерия за частния инвеститор не съвпада с въпроса за наличието на сериозни затруднения, налагащи започването на официалната процедура по разследване. Освен това обстоятелството, че Комисията не е отговорила на някои оплаквания, изложени от жалбоподателя в рамките на разглеждано по същото време дело, не означава, че тя не може да се произнесе по разглежданата мярка въз основа на сведенията, с които разполага, и че поради това трябва да започне официалната процедура по разследване, за да довърши проверката си. Когато Комисията е започнала официалната процедура по разследване за сходни операции и по този повод е обсъждано значението на някои общи за всички операции характерис-

тики, може да се приеме, че Комисията разполага със сведения, които ѝ дават възможност да прецени релевантността на посочените характеристики.

б) Задължение за мотивиране

В Решение по дело *Freistaat Sachsen и др./Комисия*, посочено по-горе, Общият съд отменя поради недостатъчно мотивиране решение на Комисията, с което се установява наличие на несъвместима с общия пазар държавна помощ и в което при изчисляване на размера на помощта за предприятия в затруднено положение не се посочва практиката на финансовите пазари относно кумулирането на рисковете (предприятие в затруднено положение, липса на обезпечения и т.н.), доколкото не става ясна връзката между възприетите от Комисията увеличения и специфичното положение на разглежданите дружества, и изборът на възприетите увеличения изглежда случаен, а в Известието на Комисията относно метода за определяне на референтната ставка и размера на скотовия процент¹⁹ не се съдържа указание относно посоченото кумулиране на рисковете. Комисията е трябвало да обясни прилагането на допълнителни добавки, както и размера им посредством анализ на практиката на пазара, за да позволи на посочените дружества да оспорят твърдението, че увеличенията са подходящи, а на Общия съд — да упражни контрол по отношение на тяхната законосъобразност.

По-нататък в Решение по дело *Mediaset/Комисия*, посочено по-горе, Общият съд уточнява, че приложено към квалифицирането на дадена мярка като помощ, задължението за мотивиране изисква да се посочат съображенията, поради които Комисията приема, че разглежданата мярка попада в приложното поле на член 87, параграф 1 ЕО. По отношение на наличието на нарушение на конкуренцията на общия пазар, макар Комисията да е длъжна в мотивите на решението си да изтъкне поне обстоятелствата, при които е била предоставена помощ, когато те позволяват да се докаже, че помощта е от естество да засегне търговията между държавите членки и да наруши или да заплаши да наруши конкуренцията, тя за сметка на това не е длъжна да направи икономически анализ на действителното положение на съответните пазари, на пазарния дял на предприятията — получатели на помощите, на положението на конкурентните предприятия и на търговските потоци между държавите членки. Освен това в случай на неправомерно предоставени помощи Комисията не е длъжна да докаже действителните последици на тези помощи върху конкуренцията и върху търговията между държавите членки. Всъщност, ако случаят беше такъв, това изискване щеше да постави в по-благоприятно положение държавите членки, които изплащат неправомерни помощи, в ущърб на тези, които уведомяват за проектите за помощи. По-конкретно, достатъчно е Комисията да установи, че спорната помощ е от естество да засегне търговията между държавите членки и нарушава или заплашва да наруши конкуренцията, без да е необходимо да се определя съответният пазар.

¹⁹ Известие 97/С 273/03 на Комисията относно метода за определяне на референтната ставка и размера на скотовия процент (ОВ С 273, 1997 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 3, стр. 59).

Марка на Общността

И през 2010 г. съдебните актове във връзка с прилагането на Регламенти (ЕО) № 40/94²⁰ и (ЕО) № 207/2009²¹ са значителна част от решенията от Общия съд дела (180 дела, или 34 % от общия брой на решенията през 2010 г. дела).

1. Абсолютни основания за отказ

Член 7, параграф 1, буква б) от Регламенти № 40/94 и № 207/2009 забранява да се регистрират като марки на Общността знаци, които нямат отличителен характер, като посоченият отличителен характер трябва да се преценява по отношение на стоките или услугите, за които се иска регистрация, и на възприемането им от съответните потребители.

В Решение от 15 юни 2010 г. по дело X Technology Swiss/СХВП (Оцветяване в оранжево на предната част на чорап) (T-547/08, все още непубликувано, обжалвано) Общият съд отхвърля жалбата срещу решението на апелативния състав на Службата за хармонизация във вътрешния пазар (марки, дизайни и модели) (СХВП), според което за средния потребител оцветяване в оранжево под формата на капаче, покриващо предната част на чорапните изделия, е знак, лишен от отличителен характер. На първо място, Общият съд постановява, че апелативният състав не е допуснал грешка, като е приложил съдебната практика, свързана с триизмерните марки, по отношение на заявената марка, квалифицирана от жалбоподателя като „позиционна марка“. Действително Общият съд уточнява, че квалификацията на „позиционна марка“ като фигуративна или триизмерна марка или като специална категория марки не е релевантна за преценката на нейния отличителен характер, като фактът, че даден знак се обвързва с облика на обозначената стока, е определящ за приложимостта на тази съдебна практика. На второ място, Общият съд преценява, че когато даден знак не е годен да установява търговския произход на стоките, той не може да бъде регистриран като марка, независимо от факта, че визира стоки, подчинени на модните тенденции и че следователно в съответния промишлен сектор съществуват или непрекъснато се създават множество подобни знаци. Накрая Общият съд пояснява факта, че опасността определен елемент от представянето на стока или услуга да бъде копиран от конкурент не засяга тълкуването на член 7, параграф 1, буква б) от Регламент № 40/94, защото икономически оператор, използващ в своята търговска дейност знак, който не отговаря на поставеното в тази разпоредба условие, може в случай на нужда да установи, че последният е придобил отличителен характер в резултат на използването му по смисъла на член 7, параграф 3 от Регламент № 40/94, или да прибегне до други правни средства, с които евентуално може да разполага, като например правото в областта на дизайните или моделите или иск срещу нелоялна конкуренция.

Впрочем в Решения от 12 ноември 2010 г. по дело Deutsche Bahn/СХВП (Хоризонтално съчетание от сив и червен цвят) (T-404/09, непубликувано) и по дело Deutsche Bahn/СХВП (Вертикално съчетание от сив и червен цвят) (T-405/09, непубликувано) Общият съд се връща на въпроса за отличителния характер на цветовете съчетания. В тези две решения Общият съд потвърждава ограничителния подход към заявките за регистрация на цветово съчетание като марка и констатира, че цветовото съчетание не представя осезаемо различие за

²⁰ Регламент (ЕО) № 40/94 на Съвета от 20 декември 1993 година относно марката на Общността (ОВ L 11, 1994 г., стр. 1; Специално издание на български език 2007 г., глава 17, том 1, стр. 146).

²¹ Регламент (ЕО) № 207/2009 на Съвета от 26 февруари 2009 година относно марката на Общността (ОВ L 78, стр. 1), който заменя Регламент № 40/94.

съответните потребители спрямо цветовете, които се използват обикновено за посочените услуги, и следователно няма отличителен характер.

2. Относителни основания за отказ

В Решение от 22 юни 2010 г. по дело *Montero Padilla/CXBP — Padilla Requena* (JOSE PADILLA) (T-255/08, все още непубликувано) Общият съд внася уточнение относно основанията, на които може да почива дадено възражение. По същество жалбоподателката иска от Общия съд да провери законосъобразността на решението на апелативния състав на CXBP предвид член 9 от Регламент № 40/94, отнасящ се до правото, предоставено от общностната марка. Общият съд уточнява, че основанията, на които може да почива дадено възражение, както са изложени в член 42, параграф 1 от Регламент № 40/94, са единствено относителните основания за отказ, посочени в член 8 от същия регламент, защото член 9 от този регламент определя обхвата на правото, предоставено от марката на Общността, и следователно последиците от регистрацията на последната, но не се отнася до условията за регистрация. При това положение член 9 от Регламент № 40/94 не е част от правната рамка, която следва да се вземе предвид от CXBP при разглеждането на заявка за регистрация или на възражение. Понататък Общият съд приема, че от текста на член 8, параграф 5 от Регламент № 40/94, който използва израза „за които по-ранната марка е регистрирана“, следва, че тази разпоредба се прилага по отношение на по-ранните марки по смисъла на член 8, параграф 2 от същия регламент само доколкото те са регистрирани. Следователно член 8, параграф 5 от Регламент № 40/94 предвижда закрила — по отношение на стоки и услуги, които не са подобни — само за всеобщо известните марки по смисъла на член 6, второ от Парижката конвенция²², за регистрацията на които е представено доказателство. На последно място, Общият съд уточнява, че авторското право не може да представлява „знак, използван в процеса на търговия“ по смисъла на член 8, параграф 4 от Регламент № 40/94, както следва от структурата на член 52 от този регламент. Последната разпоредба предвижда в параграф 1, буква в), че марка на Общността се обявява за недействителна, когато съществува по-ранно право, както е посочено в член 8, параграф 4 от Регламент № 40/94, и условията, установени в посочения параграф, са изпълнени. Параграф 2, буква в) от същия член гласи, че марката на Общността се обявява за недействителна и ако използването ѝ може да бъде забранено по силата на „друго“ предходно право, и по-специално на авторско право. От това следва, че авторското право не е част от предходните права, посочени в член 8, параграф 4 от Регламент № 40/94.

3. Връзка между абсолютни и относителни основания за отказ

В Решение по дело JOSE PADILLA, посочено по-горе, Общият съд подчертава, че от текста на член 42, параграф 1 от Регламент № 40/94, както и от структурата на същия член и на член 43 от този регламент следва, че абсолютните основания за отказ, посочени в член 7 от този регламент, не трябва да се разглеждат в рамките на производството по възражение. Всъщност основанията, на които може да почива дадено възражение, както са посочени в член 42, параграф 1 от Регламент № 40/94, са единствено относителните основания за отказ, предвидени в член 8 от същия регламент.

²² Парижка конвенция за закрила на индустриалната собственост от 20 март 1883 г., ревизирана и изменена.

4. Въпроси, свързани с процедурата

В Решение от 28 април 2010 г. по дело Claro/CХВП — Telefónica (Claro) (T-225/09, непубликувано, обжалвано) Общият съд отхвърля жалбата срещу решението на апелативния състав на СХВП, с което същият приема жалба за недопустима, тъй като в предвидения в член 59 от Регламент № 40/94 срок не е представено писмено изложение на основанията. Жалбоподателят изтъква, че е безполезно да се представя писмено изложение, от една страна, поради факта че той обжалва изцяло решението на отдела по споровете, с което се уважава възражението, въз основа на относителното основание за отказ, посочено в член 8, параграф 1, буква б) от Регламент № 40/94, и от друга страна, поради посочената функционална приемственост между различните инстанции на СХВП, които са длъжни да обосновават своите решения, като се позовават на производството пред по-долната инстанция. Общият съд уточнява, че представянето на писмен документ, в който са изложени основанията за жалбата, никак не е безполезен, защото страната, подала жалба пред апелативен състав, трябва да изложи основанията, на които почива жалбата. За сметка на това апелативният състав не следва да определя чрез дедукция основанията, върху които почива жалбата, по която трябва да се произнесе. По-нататък, що се отнася до функционалната приемственост, Общият съд отново прилага принципите, установени от Съда в Решение от 13 март 2007 г. по дело СХВП/Kaul²³, като уточнява, че от член 62, параграф 1 от Регламент № 40/94 следва, че при разглеждане на жалбата, с която е сезиран, апелативният състав е длъжен да проведе нова, пълна проверка по съществуването на възражението както от правна, така и от фактическа страна. Такава проверка обаче предполага жалбата пред апелативния състав да е допустима, защото ако е недопустима, апелативният състав трябва да я отхвърли, без да я разглежда по същество.

По-нататък в Решение от 16 юни 2010 г. по дело Kureha/CХВП — Sanofi-Aventis (KREMEZIN) (T-487/08, непубликувано) Общият съд се произнася по доказателствената стойност на представена със закъснение публикация на Световната организация за интелектуална собственост (СОИС) за доказване на съществуването на по-ранната марка. Общият съд постановява, че нито една разпоредба на Регламенти № 40/94 и (ЕО) № 2868/95²⁴ не се противопоставя на това инстанциите на СХВП да приемат, че публикуването от СОИС на международната регистрация отговаря на изискванията по правило 19, параграф 2 от Регламент № 2868/95. Следователно евентуалното оспорване на доказателствената стойност на публикация на СОИС на международната регистрация се урежда от правило 20, параграфи 2 и 4 от Регламент № 2868/95, тъй като тези две разпоредби уреждат размяната на становища и на доказателства между страните чрез СХВП, докато правило 19 от същия регламент се отнася само до комуникацията между СХВП и възразяващата страна. Впрочем Общият съд приема, че от съвместния прочит на приложимите разпоредби на Регламенти № 40/94 и № 2868/95 следва, че при прилагането на правило 20 от Регламент № 2868/95 СХВП може, от една страна, да прикани страните да представят забележки толкова често, колкото намира за необходимо, и от друга страна — да вземе предвид, ако смята, че е уместно, елементите, които са й съобщени от страните след изтичането на срока.

По-нататък Решение от 13 септември 2010 г. по дело Inditex/CХВП — Marín Díaz de Cerio (OFTEN) (T-292/08, все още непубликувано) даде възможност на Общия съд да уточни дали въпросите за доказателствата за реалното използване на по-ранна марка и за сходството между стоките, които не са повдигнати пред апелативен състав на СХВП, са част от контекста

²³ C-29/05 P, Сборник, стр. I-2213.

²⁴ Регламент (ЕО) № 2868/95 на Комисията от 13 декември 1995 година за прилагане на Регламент (ЕО) № 40/94 (ОВ L 303, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 189).

на спора пред тази инстанция, щом като са били повдигнати пред отдела по споровете. Що се отнася до въпроса за реалното използване, Общият съд постановява, че той е специфичен и предварителен, тъй като изисква да се определи дали за целите на разглеждането на възражението по-ранната марка може да се счита за регистрирана за разглежданите стоки или услуги. Следователно този въпрос не се вписва в разглеждането на самото възражение, при положение че правното основание, изведено от непредставянето на достатъчно доказателства за реалното използване, не е част от предмета на спора пред апелативния състав, тъй като същият се ограничава до проверката, свързана с наличието на вероятност от объркване. За сметка на това възражение, основано на наличието на вероятност от объркване, поставя пред СХВП въпроса за идентичността или сходството между стоките и услугите, означени с разглежданите марки, както и за идентичността или сходството между посочените марки, с оглед на взаимозависимостта между факторите, които се взимат предвид в рамките на общата преценка на вероятността от объркване.

Накрая в Решение от 9 декември 2010 г. по дело Tresplain Investment/СХВП — Hoo Hing (Golden Elephant Brand) (T-303/08, все още непубликувано) Общият съд припомня, че правните основания, които не са изтъкнати от жалбоподателя пред инстанциите на СХВП, са недопустими пред него. Същевременно според постоянната съдебна практика може да се наложи СХВП да вземе предвид националното законодателство на държава членка, в която по-ранната марка, на която се основава искането за обявяване на недействителност, се ползва със закрила, поради факта че ограничаването на фактическата основа на извършвания от СХВП преглед не изключва възможността тя да вземе предвид, освен фактите, изрично изтъкнати от страните, и общоизвестни факти, когато тези факти са необходими за преценка на условията за прилагане на дадено основание за недействителност, и по-специално на доказателствената стойност на представените доказателства. В конкретния случай жалбоподателят твърди, че при проверката за наличие на заблуждаващо представяне апелативният състав на СХВП е трябвало да вземе предвид факта, че встъпилата страна не е доказала нито един случай на объркване. Макар жалбоподателят да изтъква, че правото на държава членка (в случая Обединеното кралство) при едновременно съществуване на две марки на пазара изисква в рамките на иск за злоупотреба с наименование на национално равнище да се докаже наличието на конкретни случаи на объркване, подобен довод е допустим дори ищецът да не го е направил пред СХВП, при условие че едновременното съществуване на марки е видно от преписката. По-нататък Общият съд постановява, че фактът, че встъпилата страна се е запознала с правното положение едва в хода на производството, тъй като в момента, в който тя е представила писмения си отговор, Общият съд все още не е отхвърлил като недопустима отделно подадената от нея жалба, не може да представлява ново фактическо или правно обстоятелство по смисъла на член 48, параграф 2 от Процедурния правилник на Общия съд.

5. Промислен дизайн на Общността

През 2010 г. Общият съд за първи път приложи Регламент (ЕО) № 6/2002²⁵.

В Решение от 18 март 2010 г. по дело Grupo Promer Mon Graphic/СХВП — PepsiCo (Изображение на кръгъл рекламен предмет) (T-9/07, все още непубликувано, обжалвано) Общият съд уточнява, че списъкът с основания за обявяване на недействителност на промислен дизайн на Общността, установен в член 25, параграф 1 от Регламент № 6/2002, трябва да се смята за изчерпателен и не включва недобросъвестността на притежателя на оспорвания промислен

²⁵ Регламент (ЕО) № 6/2002 на Съвета от 12 декември 2001 година относно промисления дизайн на Общността (ОВ L 3, 2002 г., стр. 1.; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 33, стр. 70).

дизайн на Общността. Общият съд по-нататък дефинира някои основни понятия от Регламент № 6/2002. Що се отнася до понятието „противоречие“, Общият съд отбелязва, че член 25, параграф 1, буква г) от Регламент № 6/2002 следва да се тълкува в смисъл, че промишлен дизайн на Общността е в противоречие с предходен промишлен дизайн, когато с оглед на свободата на автора при разработването на посочения промишлен дизайн на Общността, той не създава у информирувания потребител различно цялостно впечатление от създаденото от предходния промишлен дизайн, на който се прави позоваване. Впрочем Общият съд пояснява изрично обхвата на понятията за „степен на свобода на автора при разработването на промишления дизайн“, за „информиран потребител“ и за „цялостно впечатление“. Що се отнася до степента на свобода на автора при разработването на промишления дизайн, Общият съд постановява, че тя трябва да се определи по-конкретно, като се изхожда от изискванията, свързани с наложените от техническата функция на продукта или на елемент от продукта характеристики или от приложимите спрямо продукта законови разпоредби. По отношение на информирувания потребител Общият съд уточнява, че той нито произвежда, нито продава продуктите, в които разглежданите промишлени дизайни са предназначени да бъдат включени или към които ще се прилагат, макар той да е особено бдителен и има известни познания за предходното развитие, т.е. за достиженията в областта на промишления дизайн, свързани със съответния продукт, които са станали общодостъпни към датата на подаване на заявката за оспорвания промишлен дизайн или, когато са налице условията за това, към датата на претендирувания приоритет. Накрая Общият съд уточнява, че при конкретната преценка на цялостното впечатление от разглежданите промишлени дизайни следва да се отчита степента на свобода на автора при разработването на оспорвания промишлен дизайн. При това положение, доколкото сходствата между разглежданите промишлени дизайни се отнасят до общи характеристики, тези сходства ще имат малко значение за създаденото у информирувания потребител цялостно впечатление от посочените промишлени дизайни. Следователно, колкото по-ограничена е свободата на автора при разработването на оспорвания промишлен дизайн, толкова повече за създаването на различно цялостно впечатление у информирувания потребител ще бъдат достатъчни минимални разлики между разглежданите промишлени дизайни.

По-нататък в Решение от 12 май 2010 г. по дело Beifa Group/CXВП — Schwan-Stabilo Schwanhäußler (Пособие за писане) (T-148/08, все още непубликувано) Общият съд внася уточнения по тълкуването на член 25, параграф 1, буква д) от Регламент № 6/2002, който гласи, че промишлен дизайн на Общността може да бъде обявен за недействителен само ако е използван отличителен знак в последващ промишлен дизайн и когато, съгласно правото на Общността или правото на съответната държава членка, регулиращо този знак, на притежателя на знака се предоставя правото да забранява такова използване. Според Общия съд посоченият член включва и хипотезата на сходство между знаците, а не само тази на идентичност помежду им, така че без да допуска грешка при прилагане на правото, апелативният състав тълкува разпоредбата в смисъл, че притежателят на отличителен знак може да се позове на нея, за да поиска да бъде обявен за недействителен последващ промишлен дизайн на Общността, когато в посочения промишлен дизайн е използван знак, който е сходен с неговия. Общият съд разглежда по-нататък въпроса за реда и условията, при които притежателят на промишлен дизайн на Общността, оспорен с искане за обявяване на недействителност, може да поиска да бъде доказано реалното използване на по-ранния знак, при липсата на специални разпоредби в това отношение в Регламент № 6/2002. Общият съд отбелязва, че посоченото искане трябва да бъде направено изрично и своевременно пред СХВП. За сметка на това искането за доказване на реалното използване на по-ранния знак, на който е направено позоваване в подкрепа на искане за обявяване на недействителност на промишлен дизайн на Общността, не може да бъде представено за първи път пред апелативния състав.

Накрая в Решение от 22 юни 2010 г. по дело Shenzhen Taiden/CХВП — Bosch Security Systems (Комуникационно оборудване) (T-153/08, все още непубликувано) Общият съд уточнява, че както следва от съображение 14 от Регламент № 6/2002, при преценката за наличието на оригиналност на даден промишлен дизайн по смисъла на член 6 от същия регламент е необходимо да се вземе предвид естеството на продукта, към който е приложен дизайнът или в който същият е включен, и по-специално промишленият сектор, който го произвежда. Впрочем Общият съд пояснява изрично понятието за „информиран потребител“, като подчертава, че качеството „потребител“ предполага, че съответното лице използва продукта, в който е включен промишленият дизайн, в съответствие с целта, за която е предназначен същият продукт, и че определението „информиран“ подсказва, че без да бъде изобретател или технически експерт, потребителят познава съществуващите в съответния сектор различни промишлени дизайни, има определено равнище на познания относно елементите, които обикновено са включени в тези промишлени дизайни, и поради своя интерес към съответните продукти проявява сравнително висока степен на внимание, когато ги използва. Това обстоятелство обаче не означава, че информираният потребител е в състояние, ако няма придобития в резултат на използването на съответния продукт опит, да различи чертите от външния вид на продукта, които са наложени от техническата функция на последния, от чертите, за които няма утвърдени правила.

Околна среда

1. Схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове

Схемата за търговия с квоти за емисии на парникови газове, създадена с Директива 2003/87/СЕ²⁶, представлява нов и постоянен източник на спорове пред Общия съд от 2007 г. насам.

През тази година ще споменем Решение от 2 март 2010 г. по дело Arcelor/Парламент и Съвет (T-16/04, все още непубликувано). В рамките на иск за обезщетение, целящ поправяне на вредата, която жалбоподателят твърди, че е претърпял в резултат на приемането на посочената директива, Общият съд постановява, че общностният законодател разполага с широко право на преценка при упражняването на правомощията си по въпросите на околната среда на основание членове 174 ЕО и 175 ЕО. Упражняването на тези дискреционни правомощия предполага, от една страна, необходимостта за този законодател да предвиди и оцени екологичното, научното, техническото и икономическото развитие с комплексен и несигурен характер, и от друга страна, съпоставяне и избор от страна на законодателя между различните цели, принципи и интереси, посочени в член 174 ЕО. В Директива 2003/87 това се проявява в установяването на поредица от частично противоречиви цели и подцели.

Общият съд припомня впрочем, че институциите също както държавите членки трябва да зачитат основните свободи като свободата на установяване, които служат за достигане на основните цели на Съюза, по-конкретно тази за установяване на вътрешния пазар. От това не следва, че общностният законодател трябва да регулира съответната материя по такъв начин, че общностното законодателство, по-конкретно когато то приема формата на директива, да дава изчерпателно и окончателно разрешение на някои повдигнати проблеми

²⁶ Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 година за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета (ОВ L 275, стр. 32; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 10, стр. 78).

в светлината на осъществяването на вътрешния пазар или че то трябва да осъществява пълна хармонизация на националните законодателства, за да премахне всяка мислима пречка за търговията. Когато този законодател е призван да реструктурира или да създава комплексна схема като схемата за търговия с квоти, той може да използва поетапен подход и да осъществи само постепенна хармонизация на съответните национални законодателства.

Общият съд подчертава, че по силата на принципа на субсидиарност правната уредба на Съюза в областта на опазването на околната среда не предвижда пълна хармонизация, като държавите членки са свободни да приемат засилени мерки за опазване на околната среда, които са подчинени единствено на условието да бъдат съвместими с Договора и да бъдат съобщени на Комисията. Самият факт, че общностният законодател е оставил открит конкретен въпрос, попадащ в приложното поле на Директива 2003/87 и на една основна свобода, не обосновава квалифицирането на този пропуск като противоречащ на разпоредбите на Договора. Освен това, тъй като прилагането на Директива 2003/87 подлежи на контрола на националните юрисдикции, тези юрисдикции следва да отправят до Съда преюдициално запитване, в случай че срещнат трудности във връзка с тълкуването или с валидността на тази директива.

На последно място жалбоподателят изтъква, че Директива 2003/87 нарушава принципа на правна сигурност, поради това че липсва разпоредба, регламентираща обхвата на финансовите последици, които могат да произтекат както от евентуалния недостиг на емисионни квоти, разпределени на една инсталация, така и от цената на тези квоти, като тази цена се определя изключително от механизмите на пазара, възникнал в резултат на установяването на схемата за търговия с квоти. В това отношение Общият съд констатира, че регулиране на цената на квотите би могло да осуети главната цел на Директива 2003/87, а именно намаляването на емисиите на парникови газове чрез ефикасна схема за търговия с квоти, в рамките на която цената на емисиите и на реализирани с цел тяхното намаляване инвестиции се определя основно от пазарните механизми. В случай на недостиг на квоти мотивирането на операторите да намалят или не своите емисии на парникови газове е функция от комплексно икономическо решение, взето именно с оглед на цените на наличните емисионни квоти на пазара на търговията с квоти и с оглед на разходите за евентуални мерки за намаляване на емисиите, които могат да имат за цел или да се намали производството, или да се инвестира в по-ефикасни средства за производство от гледна точка на енергийна ефективност. В такава схема увеличаването на стойността на емисиите не може да бъде предварително регламентирано от законодателя под страх от намаляване, дори унищожаване на икономическите стимули, които формират основата на нейното функциониране, и от намаляване по този начин на ефективността на схемата за търговия с квоти.

Липсата на предвидимост на развитието на пазара на търговията с квоти представлява вътрешноприсъщ и неразделен елемент от икономическия механизъм, характеризиращ схемата за търговия с квоти, която е подчинена на класическите правила на предлагането и на търсенето, и не може да противоречи на принципа на правна сигурност.

2. Въздушен транспорт — Външни отношения

В Решение от 9 септември 2010 г. по дело Швейцария/Комисия (Т-319/05, все още непубликувано, обжалвано) Общият съд е сезиран със спор относно Споразумението между Европей-

ската общност и Конфедерация Швейцария по въпроси на въздушния транспорт²⁷ и германските мерки относно операциите по заход за кацане на летище Цюрих (Швейцария).

Предвид близостта на германската граница по-голямата част от полетите с кацане в Цюрих и по-голямата част от излитанията в сутрешните и вечерните часове трябва да използват германското въздушно пространство. Използването на това въздушно пространство е предмет на двустранно споразумение между 1984 г. и 2001 г., а впоследствие на преговори между Конфедерация Швейцария и Федерална република Германия. През 2003 г. германските федерални авиационни власти приемат национална правна уредба в областта на въздушния трафик. Тя установява мерки, които целят по същество да забранят прелитането на малка височина — при нормални метеорологични условия — над германската територия в близост до швейцарската граница между 21 ч. и 7 ч. през работните дни и между 20 ч. и 9 ч. през неработните дни в края на седмицата и през празничните дни, за да се намали шумът, на който е изложено местното население.

Като се основава на Споразумението между Европейската общност и Конфедерация Швейцария по въпроси на въздушния транспорт (което прилага за целите на Споразумението Регламент (ЕИО) № 2408/92²⁸), Конфедерация Швейцария подава жалба до Комисията, с която иска същата да приеме решение с цел Федерална република Германия да спре да прилага въведените с националната правна уредба мерки. Тъй като жалбата е отхвърлена, Конфедерация Швейцария обжалва това решение по съдебен ред, като твърди по-конкретно нарушение на принципите на равно третиране, на пропорционалност и на свободно предоставяне на услуги в сектора на въздушния транспорт.

Общият съд констатира най-напред, че Комисията не е допуснала грешка при прилагане на правото, като е приела, че германските мерки не налагат условия, нито ограничават или отказват упражняването на правата за трафик. Всъщност германските мерки с нищо не водят до каквато и да било забрана, дори условна или частична, за преминаване през германското въздушно пространство на полети, чието начало или дестинация е летище Цюрих, а са ограничени до обикновено изменение на съответните траектории на полет след излитане на самолетите от летище Цюрих или при приземяването им на последното.

Впрочем, що се отнася до нарушението на принципа на равно третиране във вреда на швейцарските въздушни превозвачи, използващи летище Цюрих като основно летище, Общият съд подчертава, че констатацията, че дадена мярка води до същия резултат като дискриминация, основана на гражданството, не е достатъчна, за да се приеме мярката за несъвместима с член 3 от разглежданото споразумение и следва да се провери дали тази мярка е обоснована от обективни съображения и дали е пропорционална на преследваната от нея цел. Същевременно близостта на зона с туристически характер и като такава особено уязвима от шумовите емисии представлява обективно обстоятелство, което обосновава приемането на тези мерки само по отношение на летище Цюрих. По-нататък Общият съд преценява, че германските мерки са пропорционални на целта, която преследват, а именно намаляване на причиненото от самолети шумово замърсяване в частта от германската територия, граничеща с Швейцария, през нощните часове и през съботния и неделния ден, и че Федерална

²⁷ Споразумение между Европейската общност и Конфедерация Швейцария по въпроси на въздушния транспорт, подписано в Люксембург на 21 юни 1999 г. (ОВ L 114, 2002 г., стр. 73).

²⁸ Регламент (ЕИО) № 2408/92 на Съвета от 23 юли 1992 година относно достъпа на въздушни превозвачи на Общността до вътрешните въздушни трасета на Общността (ОВ L 240, стр. 8; Специално издание на български език, 2007 г., глава 7, том 2, стр. 167).

република Германия не е разполагала с други средства, за да получи желаното намаляване на шумовото замърсяване. В частност, спазването на квота за шум може да бъде много трудно за контролиране, а нарушаването ѝ може да се окаже невъзможно за санкциониране, за разлика от задълженията, свързани с определянето на минимални височини на прелитане.

Накрая при разглеждането на евентуалното нарушение на свободно предоставяне на услуги в сектора на въздушния транспорт Общият съд подчертава, че целта за намаляването на шумовото замърсяване представлява специфичен аспект на опазването на околната среда, което е сред императивните съображения от общ интерес, които могат да обосноват ограничения на основните свободи, гарантирани от Договора за ЕО, сред които се намира по-специално свободното предоставяне на услуги, и че въпросните мерки са пропорционални на тази цел.

Обща външна политика и политика на сигурност

През тази година Общият съд постанови пет решения относно ограничителни мерки, насочени срещу лица в рамките на общата външна политика и политика на сигурност. По-конкретно в две решения от 9 и 30 септември 2010 г. Общият съд има случай да развие своята вече значителна практика в областта на борбата с тероризма.

На първо място, що се отнася до обхвата на съдебния контрол върху мерките за замразяване на средства, предприети в изпълнение на резолюции на Съвета за сигурност на ООН, Решението на Общия съд от 30 септември 2010 г. по дело Kadi/Комисия (T-85/09, все още не публикувано, обжалвано) извежда последиците от Решение на Съда от 3 септември 2008 г. по дело Kadi и Al Barakaat International Foundation/Съвет и Комисия²⁹, което отменя Решение на Общия съд от 21 септември 2005 г. по дело Kadi/Съвет и Комисия³⁰. В това решение Съдът приема за неправилна позицията на Общия съд и постановява, че съдът на Съюза е изцяло компетентен да упражнява контрол за законосъобразност на приетите от Общността мерки, които прилагат резолюции на Съвета за сигурност на ООН. С произнасянето си по спора Съдът впоследствие отменя регламента за замразяване на средства, като приема, че същият е приет при нарушаване на основните права на заинтересуваното лице, като същевременно запазва неговите последици за срок не по-дълъг от три месеца, за да се даде възможност да се отстранят установените нарушения.

След решението на Съда Комисията уведомява жалбоподателя, че възнамерява да запази вписването му в Регламент (ЕО) № 881/2002³¹ въз основа на съставеното от Комитета по санкциите към Съвета за сигурност резюме на основанията за вписването на жалбоподателя в списъка на лицата, към които трябва да се приложи замразяването на средства и икономически ресурси, и го поканва да представи становището си в това отношение. На 28 ноември 2008 г. Комисията приема нов регламент³², който запазва замразяването на средствата на жалбоподателя.

²⁹ C-402/05 P и C-415/05 P, Сборник, стр. I-6351.

³⁰ T-315/01, Recueil, стр. II-3649.

³¹ Регламент (ЕО) № 881/2002 на Съвета от 27 май 2002 година за налагане на някои специфични ограничителни мерки, насочени срещу определени физически лица и образувания, свързани с Осама бен Ладен, мрежата на Ал Кайда и талибаните, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 467/2001 (ОВ L 139, стр. 9; Специално издание на български език, 2007 г., глава 18, том 1, стр. 189)

³² Регламент (ЕО) № 1190/2008 на Комисията от 28 ноември 2008 година за изменение за сто и първи път на Регламент (ЕО) № 881/2002 (ОВ L 322, стр. 25).

Сезиран от жалбоподателя с жалба за отмяна на последния регламент, Общият съд приема, че в светлината на Решение на Съда по дело Kadi и Al Barakaat International Foundation/Съвет и Комисия, посочено по-горе, трябва да осигури в настоящия случай пълен и строг контрол за законосъобразност на регламента, при който посоченият регламент не се ползва от какъвто и да било съдебен имунитет, поради това че с него се прилагат резолюции, приети от Съвета за сигурност на ООН. Това трябва да важи поне докато прилаганите от Комитета по санкциите процедури за преразглеждане не предложат гаранциите на ефективна съдебна защита. Този контрол трябва да се отнася непряко до направените от самия Комитет по санкциите изводи по същество, както и до подкрепящите ги доказателства. Това е още по-необходимо, тъй като разглежданите мерки засягат чувствително и трайно основните права на жалбоподателя, към когото от почти десет години се прилага режим, по силата на който за неопределено време са замразени всичките му средства. Общият съд уточнява в това отношение, че в рамките на един човешки живот десет години са значителен период и че въпросът за квалификацията на въпросните мерки като превантивни или репресивни, обезпечителни или конфискационни, граждански или наказателни, изглежда открит.

В рамките на този пълен контрол и като пренася критериите, възприети от Европейския съд по правата на човека в неговото решение по дело A. и др. с/у Обединеното кралство³³, Общият съд приема, че правото на защита на жалбоподателя е било „спазено“ само чисто формално и привидно. Комисията не е отчела надлежно становището, изразено от същия, и не му е предоставила дори и минимален достъп до уличаващите го доказателства, без каквото и да било претегляне на неговите интереси с оглед на необходимостта да се защити поверителността на въпросната информация. При тези обстоятелства откъслечната информация и неясните твърдения, съдържащи се в резюмето на основанията, явно не са достатъчни, за да може жалбоподателят да отхвърли ефективно отправените срещу него обвинения.

Общият съд по този начин постановява, че регламентът е приет в нарушение на правото на защита. Освен това, тъй като не е имал никакъв достъп до уличаващите го доказателства и данни, жалбоподателят не е могъл също така да защити при задоволителни условия своите права пред съда на Съюза с оглед на посочените факти и доказателства, поради което е налице и нарушение на посоченото право на ефективна съдебна защита. Накрая Общият съд констатира, че предвид общия характер и продължителността на мерките за замразяване регламентът представлява и необосновано ограничение на правото на собственост.

На второ място, що се отнася до националните решения, които могат да бъдат основание за мярка за замразяване на средства, приета от Съвета, Общият съд в Решение от 9 септември 2010 г. по дело Al-Aqsa/Съвет (T-348/07, все още непубликувано) уточнява условията, при които обезпечителното решение, постановено в рамките на производство, целящо временно спиране на национална мярка за замразяване на средства (Sanctieregeling), представлява „решение“, взето от компетентен орган по смисъла на член 1, параграф 4 от Обща позиция 2001/931/ОВППС³⁴ и на член 2, параграф 3 от Регламент № 2580/2001³⁵.

³³ Решение от 19 февруари 2009 г. (все още непубликувано в Recueil des arrêts et décisions).

³⁴ Обща позиция 2001/931/ОВППС на Съвета от 27 декември 2001 година за прилагането на специални мерки за борба с тероризма (ОВ L 344, стр. 93; Специално издание на български език, 2007 г., глава 18, том 1, стр. 179).

³⁵ Регламент (ЕО) № 2580/2001 на Съвета от 27 декември 2001 година относно специалните ограничителни мерки за борба с тероризма, насочени срещу определени лица и образувания (ОВ L 344, стр. 70; Специално издание на български език, 2007 г., глава 18, том 1, стр. 169).

Общият съд отбелязва в това отношение, че строго погледнато обезпечителното съдебно решение представлява не повече от Sanctieregeling решение за „започване на разследване или наказателно преследване за терористичен акт“ и че също така не се отнася до „осъждане“ на жалбоподателя в тесен наказателноправен смисъл на термина. Предвид съдържанието, обхвата и контекста му обаче обезпечителното съдебно решение, разглеждано заедно със Sanctieregeling, представлява „решение“, взето от компетентен орган по смисъла на горепосочените разпоредби от Обща позиция 2001/931 и от Регламент № 2580/2001, които не изискват националното „решение“ да се вписва в рамките на наказателно производство *stricto sensu*.

Впрочем, за да може Съветът валидно да се позове на национално решение за „възбуждането на разследвания или преследване“, то трябва да бъде част от национална процедура, с която пряко и основно се цели налагането спрямо заинтересованото лице на превантивна или репресивна мярка в контекста на борбата с тероризма. За разлика от решението на национален съдебен орган, който се произнася само субсидиарно и инцидентно относно възможното участие на заинтересованото лице в такава дейност, Общият съд приема, че обезпечителното съдебно решение, на което Съветът се позовава в конкретния случай, се вписва достатъчно пряко в национална процедура, с която основно се цели налагането спрямо заинтересованото лице на икономическа санкция, а именно замразяване на средствата му, извършено със самото Sanctieregeling, предвид участието му в терористична дейност.

Поставя се обаче и въпросът дали разглежданото обезпечително съдебно решение може винаги да служи за основание на решението на Съвета, докато Sanctieregeling е отменено от националните органи след отхвърлянето на искането за обезпечителни мерки. Общият съд счита, че това не е така. В действителност с това съдебно решение съдът по обезпеченията просто отказва временно да спре действието на Sanctieregeling. Поради отмяната си обаче последното окончателно е спряло да поражда каквото и да било правно действие. В резултат на това същото неизбежно се отнася и до правните последици на обезпечителното съдебно решение, още повече че в последното се съдържа само временна преценка, която не засяга решението по същество, което ще бъде взето в края на процеса. Впрочем не е съвместимо с общата структура на Регламент № 2580/2001 — характеризираща се с превеса, който трябва да имат елементите от националното производство в преценката на Съвета — Sanctieregeling, което вече не поражда никакво правно действие в нидерландския правов ред, да продължи посредством обезпечителното съдебно решение непряко и неопределено във времето да поражда такова в общността правов ред. По този начин Съветът превишава границите на правото си на преценка, като запазва неограничено дълго името на жалбоподателя в спорния списък при периодичното преразглеждане на неговата ситуация с единствения мотив, че решението на съда по обезпеченията не е поставено под въпрос в нидерландския правов ред от въззивната съдебна инстанция или от съдебната инстанция по съществото на спора, макар административното решение, с молба за чието спиране е бил сезиран съдът по обезпеченията, междувременно да е било отменено от неговия автор.

Достъп до документи на институциите

Процедурата за достъп до документи на Комисията, уредена по-конкретно в членове 6—8 от Регламент № 1049/2001, се провежда на два етапа. На първо място, заявителят трябва да изпрати до Комисията първоначално заявление за достъп до документите. На второ място, в случай на пълен или частичен отказ заявителят може да подаде потвърдително заявление до генералния секретар на Комисията. Единствено мярката, приета от генералния секретар, може да породи правно действие, което е от естество да засегне интересите на заявителя и оттам — да бъде предмет на жалба за отмяна.

В Решение от 19 януари 2010 г. по дело Co-Frutta/Комисия (T-355/04 и T-446/04, Сборник, стр. II-1)³⁶ Общият съд има повод да опише последиците от изтичането на срока от петнадесет работни дни, в който институцията трябва да отговори на потвърдителното заявление и който може да бъде удължен. Според Общия съд този срок, предвиден в член 8, параграфи 1 и 2 от Регламент № 1049/2001, е императивен. Изтичането на този срок обаче няма за последица да лиши институцията от правомощието да приеме решение. Всъщност нито един правен принцип не води до това администрацията да загуби своята компетентност да отговори на искане дори извън предвидените за това срокове. Механизмът на мълчаливия отказ е създаден, за да се избегне рискът администрацията да реши да не отговори на заявление за достъп до документи и да избегне какъвто и да е съдебен контрол, а не за да лиши от законосъобразност всяко несвоевременно прието решение. Обратно на това, по принцип администрацията има задължението да предостави, дори със закъснение, мотивиран отговор на всяко заявление на правен субект. Подобно разрешение съответства на функцията на механизма на мълчаливия отказ, която се състои в това да разреши на правните субекти да атакуват бездействието на администрацията с цел да получат мотивиран отговор от нея.

По същия начин институцията, получила заявление за достъп до изхождащ от държава членка документ, и последната трябва незабавно след съобщаването на заявлението от институцията на посочената държава членка да започнат лоялен диалог относно евентуалното прилагане на предвидените в член 4, параграфи 1—3 от Регламент № 1049/2001 изключения. По този повод те трябва да следят внимателно за необходимостта институцията да изрази становище в сроковете по членове 7 и 8 от Регламента, в които е длъжна да се произнесе по това заявление за достъп. Неспазването на предвидените в този член 8 от Регламент № 1049/2001 срокове обаче не води автоматично до отмяна на приетото извън срока решение. Всъщност отмяната на решение само поради факта че не са спазени сроковете, предвидени в Регламент № 1049/2001, би довела единствено до възобновяване на административното производство за достъп до документи. Във всички случаи обезщетението за евентуална вреда в резултат от забавянето на предоставения от Комисията отговор може да бъде поискано посредством иск за обезщетение.

Наред с това в Решение от 10 декември 2010 г. по дело Ryanair/Комисия (T-494/08—T-500/08 и T-509/08, все още непубликувано) Общият съд извежда последиците от Решение на Съда от 29 юни 2010 г. по дело Комисия/Technische Glaswerke Ilmenau³⁷.

Така Общият съд припомня, че съгласно това решение, за целите на тълкуването на изключението, предвидено в член 4, параграф 2, трето тире от Регламент № 1049/2001, свързан със защитата на целите на дейностите по разследване, трябва да се държи сметка за обстоятелството, че в производствата за контрол на държавните помощи заинтересованите лица, различни от съответната държава членка, нямат право да се запознаят с документите от административната преписка на Комисията, и следователно трябва да се признае наличието на обща презумпция, съгласно която оповестяването на документите от административната преписка по принцип би засегнало защитата на целите на дейностите по разследване.

Ето защо Комисията може по силата на член 4, параграф 2, трето тире от Регламент № 1049/2001 да откаже достъпа до всички документи, отнасящи се до производствата за контрол върху държавните помощи, при това без предварително да извършва

³⁶ Вж. също Решение на Общия съд от 10 декември 2010 г. по дело Ryanair/Комисия (T-494/08—T-500/08 и T-509/08, все още непубликувано).

³⁷ C-139/07 P, все още непубликувано.

конкретна и индивидуална проверка на тези документи. Тази обща презумпция не изключва правото на тези заинтересовани лица да докажат, че даден документ, чието оповестяване се иска, не е обхванат от посочената презумпция или че съществува по-висш обществен интерес, който да обосновава оповестяването му по силата на член 4, параграф 2 от Регламент № 1049/2001.

Тъй като в конкретния случай жалбоподателят не излага какъвто и да било довод, установяващ, че разглежданите документи не са обхванати от общата презумпция, Общият съд отхвърля жалбата.

Подобна проблематика е разгледана от Общия съд в Решение от 9 юни 2010 г. по дело *Éditions Jacob/Комисия* (T-237/05, все още непубликувано). В конкретния случай обаче документите, достъп до които е поискан, засягат производство относно концентрация между предприятия, което вече е приключено в деня на подаване на искането за достъп. В този контекст Общият съд постановява, че изключението относно защитата на целите на дейностите по инспектиране, разследване и одит намира приложение само когато с оповестяването на въпросните документи съществува риск да се постави в опасност приключването на тези дейности. Несъмнено е възможно различните актове, приети по повод на разследването, все още да се обхващат от изключението, докато дейностите по разследване или инспектиране продължават, макар специалното разследване или инспектиране, въз основа на което е приет докладът, до който се иска достъп, да е приключило. Същевременно да се приеме — както претендира Комисията — че поисканите в случая документи все още се обхващат от посоченото изключение, докато решенията, с които приключва производството, не са окончателни, тоест докато Общият съд, и евентуално Съдът, не отхвърлят подадените срещу тях жалби или в случай на отмяна — докато Комисията не приеме едно или няколко нови решения, би означавало достъпът до тези документи да се подчини на случайно, бъдещо и евентуално далечно събитие. От това следва, че към момента на приемането на решението за отказ на достъп документите вече не са попадали в приложното поле на изключението относно защитата на целите на дейностите по разследване. Дори да попадаха в приложното поле на това изключение, от мотивите към обжалваното решение в никакъв случай не следва, че Комисията е извършила конкретна и индивидуална проверка на поисканите документи.

Общият съд уточнява по-нататък, че задължението за опазване на професионална тайна, произтичащо от член 17 от Регламент № 139/2004 и от член 287 ЕО, не разкрива обхват, който може да обоснове общ и абстрактен отказ за достъп до предадените в рамките на уведомление за концентрация документи. За да се прецени поверителният характер на определена информация, е необходимо да се съпоставят, от една страна, законните интереси, които се противопоставят на разкриването, и от друга страна, общият интерес, който изисква дейността на институциите да се провежда при възможно най-пълно спазване на принципа на откритост. По този начин чрез извършването на конкретна и индивидуална проверка на поисканите документи Комисията може да осигури полезното действие на приложимите разпоредби в областта на концентрациите в пълно съответствие с Регламент № 1049/2001. Общият съд добавя по-специално, че в областта на концентрациите кореспонденцията между Комисията и заинтересованите страни не може да се счита за явно обхваната от изключението относно защитата на търговските интереси и че Комисията трябва да се увери в това посредством конкретна и ефективна проверка на всеки документ.

*Статут на членовете на Европейския парламент***1. Привилегии и имунитети**

В основата на дело Gollnisch/Парламент (Решение от 19 март 2010 г., T-42/06, все още непубликувано) са някои от изказванията на г-н Gollnisch, по онова време член на Европейския парламент, на пресконференция, които вероятно съставляват престъпление. След образуването във Франция на дознание за престъплението оспорване на престъпления срещу човечеството и по искане на г-н Romagnoli, също член на Европейския парламент, председателят на Парламента сезира комисията по правните въпроси с искане за защита на имунитета на жалбоподателя в съответствие с предвидената в член 6, параграф 3 от Правилника за дейността на Европейския парламент процедура³⁸. След разглеждането на искането и по предложение в този смисъл на тази комисия Парламентът отхвърля искането за имунитет с решение от 13 декември 2005 г. на основание на това, че по силата на член 9 от Протокола за привилегиите и имунитетите на Европейските общности³⁹ имунитетът на членовете на Парламента се отнася до изразените от тях мнения или подадените от тях гласове при изпълнението на задълженията им, какъвто не е настоящият случай.

Сезиран с искане за обезщетение за претърпените от г-н Gollnisch вреди вследствие на това решение, Общият съд постановява, че макар признатите с посочения протокол привилегии и имунитети да имат функционален характер и да целят да се избегне създаването на пречки за функционирането и независимостта на Общностите, това не променя факта, че този протокол създава субективно право в полза на посочените лица, чието спазване е гарантирано от установената в Договора система от способности за обжалване.

Впрочем, като се позовава на член 10, първа алинея, буква а) от Протокола за привилегиите и имунитетите, г-н Romagnoli посочва, че имунитетът, с който се ползва г-н Gollnisch, е предвиденият от разпоредбите на Френската конституция, която предвижда, че камарата, чийто член е депутатът, може да изиска спиране на производството. Всъщност съгласно текста на този член от Протокола за привилегиите и имунитетите през време на сесиите на Парламента неговите членове притежават, на територията на тяхната собствена държава — имунитетите, предоставяни на членовете на националния парламент на страната им. Следователно Парламентът е сезиран с искане за спиране на производството срещу г-н Gollnisch във Франция, а не с искане за защита на имунитет, основано на член 9 от Протокола за привилегиите и имунитетите. Същевременно, макар Парламентът да има широко право на преценка по отношение на насоката, която възнамерява да даде на решение по искане като подаденото в настоящия случай, това не се отразява на обстоятелството, че въпросът дали подобно решение трябва да бъде взето на основание член 9 или на основание член 10, първа алинея, буква а) от Протокола за привилегиите и имунитетите не попада в обхвата на правото на преценка на Парламента. Така Общият съд констатира, че Парламентът не е взел решение относно евентуално спиране на наказателното производство, докато член 10 от Протокола за привилегиите и имунитетите препраща към националното право, за да се определи обхватът на имунитета, с който се ползват депутатите на територията на своята държава, и че член 26, параграф 3 от Френската конституция предвижда спиране на наказателното производство през времетраенето на парламентарния мандат. Следователно в конкретния случай жалбоподателят може да се позовава, в рамките на своя иск за обезщетение, на незаконността на отказа на

³⁸ ОВ L 44, 2005 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 1, стр. 183.

³⁹ Протокол за привилегиите и имунитетите на Европейските общности от 8 април 1965 г. (ОВ 152, 1967 г., стр. 13).

Парламента да се произнесе на основание член 10, първа алинея, буква а) от Протокола за привилегиите и имунитетите.

Искането за обезщетение за вредите, причинени от накърняването на честта, обаче е отхвърлено на основание липсата на пряка причинна връзка между тези вреди и констатираната незаконосъобразност. Действително предвид широкото право на преценка на Парламента, ако същият се беше основал на член 10, първа алинея, буква а) от Протокола за привилегиите и имунитетите, той е можел валидно да вземе както решение да поиска спиране на производството, така и решение да не поиска подобно спиране. Незаконосъобразността, която опорочава обжалваното решение, не може да представлява пряката и определяща причина за засягането на честта на жалбоподателя, което той изтъква.

2. Разходи и обезщетения

По дело Martin/Парламент (Решение от 16 декември 2010 г., T-276/07, все още непубликувано) Общият съд е сезиран с искане да се отмени решение на генералния секретар на Парламента, с което същият е обявил за неоснователно изплащането на г-н Martin, член на Парламента, на сумата 163 381,54 EUR като надбавки за секретариат, и го уведомява, че ще премине към принудителното ѝ събиране.

Парламентът приема Правилника за изплащане на разноски и надбавки на членовете на Европейския парламент („ПИРНЧ“) с цел прозрачност, като член 14 от Правилника предвижда, че членовете на Парламента подават искане за предоставяне на надбавката за секретариат, съдържащо в частност името, адреса, гражданството, страната, мястото и датата на раждане на сътрудника, както и подписа на последния, потвърждаващ точността на тези данни. Общият съд констатира, че тези изисквания са подсилени в течение на времето, по-конкретно със задължението това искане да бъде придружено с копие от договора, сключен между члена на Парламента и неговия сътрудник, а също така да се съобщава всяка промяна, настъпила във връзка с искането за предоставяне на надбавката. По същия начин Общият съд отбелязва, че всеки член на Парламента, от встъпването му в длъжност, получава копие от този правилник на хартиен носител с обратна разписка. На последно място, всеки член на Парламента поема изрично задължение да изплаща на своя сътрудник, определен поименно, надбавката за секретариат, от началото на неговата дейност, като впрочем списъкът на декларираните парламентарни сътрудници е общодостъпен.

Въз основа на всички тези обстоятелства Общият съд прави извод, че условията по член 14 от ПИРНЧ, по-конкретно що се отнася до указанията, които трябва да съдържа подаденото от член на Парламента искане за надбавка относно сътрудника или сътрудниците, които той наема на работа, са съществени. В конкретния случай Общият съд отбелязва, че жалбоподателят не е декларирал пред Парламента някои крайни получатели на плащанията и че Парламентът не е получил уведомление за прекратяването на определени договори. По-нататък жалбоподателят, от една страна, не е върнал неизползваните средства в края на годината, и от друга страна, е използвал средствата, изплатени за някои сътрудници, с цел за плати възнаграждение на други лица. В случая жалбоподателят е нарушил ПИРНЧ и следователно не може да се позовава в рамките на своята жалба за отмяна на безусловното право да използва получените средства.

Впрочем Общият съд подчертава, че член 71, параграф 3 от Финансовия регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002⁴⁰ налага на Парламента безусловно задължение за принудително събиране на неоснователно платени суми. Това задължение принадлежи и на генералния секретар по силата на член 27, параграф 3 от ПИРНЧ.

II. Производства във връзка с обезщетения

1. Квалифициране на договорния или извъндоговорния характер на спора

В Решение от 16 декември 2010 г. по дело Systran и Systran Luxembourg/Комисия (T-19/07, все още непубликувано) Общият съд припомня, че неговата компетентност да разглежда иск за обезщетение е различна в зависимост от договорния или извъндоговорния характер на съответната отговорност. Така в областта на договорната отговорност Общият съд е компетентен само при наличие на арбитражна клауза по смисъла на член 238 ЕО. При липса на такава клауза Общият съд в действителност не би могъл да се произнесе на основание член 235 ЕО по иск за обезщетение с договорно основание. В противен случай Общият съд би разширил компетентността си отвъд изчерпателно определените в член 240 ЕО спорове, доколкото тази разпоредба предоставя на националните юрисдикции обща компетентност по спорове, по които Общността е страна. За сметка на това в областта на извъндоговорната отговорност Съдът е компетентен, без да е необходимо страните по спора предварително да изразяват съгласието си. Всъщност компетентността на Съда произтича пряко от член 235 ЕО и от член 288, втора алинея ЕО.

За да определи компетентността си по силата на член 235 ЕО, Общият съд трябва да разгледа с оглед на всички относими данни от преписката дали представеното от ищците искане за обезщетение обективно и общо почива върху задължения с договорен или извъндоговорен характер. Тези данни могат да бъдат изведени по-специално от разглеждането на исканията на страните, от събитието, вследствие на което е настъпила вредата, чието обезщетяване се иска, и от съдържанието на договорните или извъндоговорните разпоредби, изтъкнати с оглед на разрешаване на спорния въпрос. В тези рамки компетентността на Общия съд в областта на договорната отговорност е изключение от общото правило и следователно трябва да се тълкува ограничително, така че Общият съд може да разглежда само искания, които произтичат от договора или които имат пряка връзка с произтичащите от него задължения.

Така в конкретния случай Общият съд трябва да разгледа съдържанието на различните договори, които са сключени между групата Systran и Комисията. Тази проверка попада в обхвата на проверката на компетентността, чиято липса представлява липса на абсолютна процесуална предпоставка и не би могла да доведе до промяна в характера на спора, придавайки му договорно основание.

Като разглежда задълбочено представените от страните доводи, Общият съд прави извода, че разглежданият спор е с извъндоговорен характер. Всъщност твърденият неправомерен и вредоносен характер на разкриването от Комисията на трето лице на защитена с право на собственост или ноу-хау информация без изричното разрешение на титуляра, следва да се

⁴⁰ Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета от 25 юни 2002 година относно Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Европейските общности (ОВ L 248., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 3, стр. 198).

прецени с оглед на основните принципи на правото, общи за държавите членки и приложими в тази област, а не на договорните разпоредби.

2. Причинно-следствена връзка

В Решение от 20 януари 2010 г. по дело *Sungro и др./Съвет и Комисия* (T-252/07, T-271/07 и T-272/07, Сборник, стр. II-55) Общият съд отхвърля предявените от ищите искове за обезщетение, целящи поправяне на вредата, която твърдят, че са претърпели в резултат на схема за държавна помощ в сектора на памука, отменена с Решение на Съда от 7 септември 2006 г. по дело *Испания/Съвет* (C-310/04, Recueil, стр. I-7285). Той се основава в това отношение на съображението, че за да се определи причинената от неправомерно действие на общностна институция вреда, следва да се вземат предвид последиците от неизпълнението, което ангажира отговорността, а не тези на акта, в който то се вписва, доколкото институцията е можело или е трябвало да приеме акт със същото действие, без да нарушава правната норма. С други думи, анализът на причинно-следствената връзка не може да изхожда от неправилната предпоставка, че при липсата на незаконосъобразно поведение институцията е щяла да се въздържа от действие или е щяла да приеме акт в противния смисъл — което също би могло да съставлява незаконосъобразно поведение — а трябва да се извършва чрез съпоставка между ситуацията, породена от неправомерното действие за засегнатите трети лица, и ситуацията, до която е щяло да доведе за тях правомерно поведение от страна на институцията.

3. Достатъчно съществено нарушение на норма, предоставяща права на частноправните субекти

За ангажиране на извъндоговорната отговорност на Съюза се изисква ищецът да докаже достатъчно съществено нарушение на правна норма, която има за цел да се предоставят права на частноправни субекти⁴¹.

В рамките на искане за обезщетение, целящо поправяне на вредите, които ищецът твърди, че е претърпял в резултат на решение на Комисията, с което се разпорежда на основание член 15а от Втора директива 75/319/ЕИО⁴² оттеглянето на разрешения за пускане на пазара на лекарствените продукти за хуманна употреба, които съдържат амфепрамон, Общият съд в Решение от 3 март 2010 г. по дело *Artegodan/Комисия* (T-429/05, все още непубликувано, обжалвано) напомня, че изискването за достатъчно съществено нарушение има за цел да предотврати случаите, в които упражняването от съответната институция на правомощията ѝ в обществен интерес се възпрепятства от риска от понасяне на вредите, които претендират засегнатите предприятия.

Общият съд уточнява по-нататък, че в хипотезата, при която свободата на преценка на съответната институция е значително ограничена или дори несъществуваща, няма никаква автоматична връзка между липсата на право на преценка на съответната институция и квалификацията на нарушението като достатъчно съществено нарушение на общностното право. Обхватът на правото на преценка на съответната администрация несъмнено има определящ характер, но не представлява изключителен критерий. Общностният съдия всъщност е длъжен да вземе предвид сложността на подлежащото на уреждане положение, трудностите

⁴¹ Решение на Съда от 4 юли 2000 г. по дело *Bergaderm и Goupil/Комисия*, (C-352/98 P, Recueil, стр. I-5291, точки 42 и 43).

⁴² Втора директива 75/319/ЕИО на Съвета от 20 май 1975 година относно сближаването на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, свързани с фармацевтичните продукти (ОВ L 147, стр. 13).

при прилагане или тълкуване на текстовете, степента на яснота и прецизност на нарушеното правило и неизвинимия характер на допуснатата грешка. От това следва, че само констатацията за нередност, която при аналогични обстоятелства не би допуснала действаща разумно и с дължима грижа администрация, позволява да се ангажира отговорността на Съюза.

В конкретния случай Общият съд отбелязва, че при прилагането на Директива 65/65/ЕИО⁴³ органът, компетентен за приемане на решение за оттегляне или преустановяване на действието на разрешение за пускане на пазара, е длъжен да спазва основния принцип на предимство на защитата на общественото здраве, конкретизиран в материалните разпоредби на посочената директива. Този принцип му налага, на първо място, да взема предвид изключително съображенията, свързани със защитата на здравето, на второ място, повторната оценка на баланса предимства/рискове за даден медицински продукт, когато нови данни пораждат съмнения относно неговата ефикасност или сигурност, и на трето място, прилагането на режима на доказване в съответствие с принципа на предпазните мерки. Следователно в случая жалбоподателят не може да се позовава, в рамките на иска си за обезщетение, на нарушение на член 11 от Директива 65/65. Действително трудностите, свързани със систематичното тълкуване на условията за оттегляне или преустановяване на действието на дадено разрешение за пускане на пазара, в светлината на цялата общностна система за предварително разрешаване на медицинските продукти, могат разумно да обяснят, при липсата на подобен прецедент, допуснатата от Комисията грешка при прилагане на правото. По-нататък Общият съд подчертава, че при липсата в приложимите насоки на открояване на развитието на определящия научен критерий, що се отнася до разрешението за пускане на пазара на лекарствени продукти за хуманна употреба, които съдържат амфепрамон, Комисията е трябвало да приеме своето решение въз основа на сложно изследване на последователни подготвителни научни доклади в рамките на процедурата на изследване, довела до окончателното становище относно амфепрамона, както и на споменатите в това окончателно становище насоки. При тези обстоятелства Общият съд приема, че нарушението на общностното право не е достатъчно съществено.

Ще отбележим също така, че що се отнася до това условието твърдяно нарушение да засяга правна норма, която има за предмет предоставяне на права на частноправните субекти, Общият съд постановява, че релевантните разпоредби от Директива 75/319, които разграничават съответните области на компетентност на Комисията и на държавите членки, нямат за предмет предоставяне на права на частноправните субекти. Всъщност тези разпоредби имат за цел по-специално да организират разпределянето на правомощията между националните власти и Комисията по отношение на процедурата за взаимно признаване на националните разрешения за пускане на пазара. Следователно в конкретния случай жалбоподателят не е можел да се позовава в рамките на своя иск за обезщетение на обстоятелството, че решението на Комисията е лишено от всякаква правна основа поради липсата на компетентност на Общността, и на факта, че е постигнал неговата отмяна именно поради това съображение.

4. Нарушение на авторски права и на ноу-хау

Решение по дело Systran и Systran Luxembourg/Комисия, посочено по-горе, свидетелства за новаторското развитие в областта на производствата за обезщетение и спазването на авторски права и на ноу-хау и решава сложен спор между дружеството Systran и Комисията,

⁴³ Директива 65/65/ЕИО на Съвета от 26 януари 1965 година относно сближаването на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, отнасящи се до лекарствените продукти (ОВ 22, 1965 г., стр. 369).

произтичащ от процедура за възлагане на обществена поръчка във връзка с поддръжката и лингвистичното подобряване на системата за машинен превод на Комисията.

Между 22 декември 1997 г. и 15 март 2002 г. дружеството Systran Luxembourg адаптира под наименованието „EC-Systran Unix“ своя софтуер за машинен превод „Systran-Unix“ към специфичните нужди на Комисията в тази област. На 4 октомври 2003 г. Комисията открива процедура за възлагане на обществена поръчка за поддръжка и лингвистично подобряване на системата ѝ за машинен превод. Услугите, възложени на спечелилия обществената поръчка от Комисията, засягат по-конкретно „подобренията, адаптирането и добавянето на езикови шаблони“, „специфичните подобрения на програмите за анализ, трансфер и синтез“, както и „актуализациите на системата“, предвидени в обявлението за поръчката.

След това обявление Systran — дружество майка на Systran Luxembourg — се обръща към Комисията, за да я уведоми, че дейностите, които тя възнамерява да предприеме, могат да засегнат правата му на интелектуална собственост. След редица контакти между Systran и Комисията последната преценява, че Systran не е представило „документи, доказващи“ правата, които това дружество би могло да претендира върху нейната система за машинен превод „EC-Systran Unix“. Така Комисията приема, че групата Systran няма право да се противопоставя на дейностите, извършени от дружеството, определено за изпълнител след провеждане на процедурата за възлагане на обществена поръчка, и следователно възлага поръчката — предмет на процедурата.

Като счита, че Комисията неправомерно е разкрила ноу-хау на Systran на трето лице и че е нарушила авторското право по повод на извършването от лицето, на което е възложена поръчката, на неразрешени разработки на версията „EC-Systran Unix“, Systran и Systran Luxembourg предявяват иск за обезщетение срещу Комисията. В това отношение Общият съд приема, че като предоставя правото за извършване на дейности, които трябва да доведат да промяна на елементи, свързани с версията „Systran-Unix“ на софтуера „Systran“, без предварително да е получила съгласието на групата Systran, Комисията е извършила нарушение на приложимите в областта на авторските права и ноу-хау основни принципи на правото, които са общи за държавите членки. То представлява достатъчно съществено нарушение на авторските права и ноу-хау, притежавани от групата Systran върху версията „Systran Unix“ на софтуера „Systran“, за което Съюзът носи извъндоговорна отговорност.

Тъй като вината на Комисията е установена, Общият съд констатира, че твърдените вреди, а именно, в основни линии, търговска вреда, произтичаща от загубата на потенциални клиенти и усложняването на преговорите с настоящите клиенти на Systran, както и финансова вреда, произтичаща от намаляването на нейната икономическа атрактивност за инвеститорите и обезценяване на нейните нематериални активи, произтичат пряко от нарушаването от Комисията на авторските права и ноу-хау на Systran.

Общият съд определя обезщетение за претърпяната от дружеството Systran вреда в размер на 12 001 000 EUR, включително размера на възнаграждението, което би било дължимо, ако Комисията бе поискала разрешение да ползва правата на интелектуална собственост на Systran, за да осъществи изброените в обявлението за обществената поръчка дейности, въздействието, което поведението на Комисията е могло да окаже върху оборота, реализиран от Systran, и обезщетението за неимуществените вреди. Ще отбележим и че по изключение Общият съд уточнява, че разпространението на прессъобщение ще позволи също така да се поправят в натура неимуществените вреди, състоящи се в накърняване на репутацията на Systran вследствие на неправомерното поведение на Комисията.

III. Производства по обжалване

През 2010 г. са подадени 24 жалби срещу решения на Съда на публичната служба и 37 дела са приключени от Общия съд (състав по жалбите). Две от тях заслужават особено внимание.

На първо място, в Решение от 8 юли 2010 г. по дело Комисия/Putterie-De-Beukelaer (T-160/08 P, все още непубликувано) Общият съд припомня, от една страна, че липсата на компетентност на органа, който е издал увреждащия акт, представлява правно основание от обществен ред, което съдът на Съюза е длъжен да разгледа при необходимост и служебно, и от друга страна, че неспазването на процесуалните правила, свързани с приемането на увреждащ акт, представлява съществено процесуално нарушение, което може да бъде разглеждано от съда на Съюза дори служебно. Така отказът за разглеждане на вътрешна жалба, предвидена от процесуалните правила, приложими за приемането на увреждащ акт, представлява съществено процесуално нарушение и следователно може да бъде разглеждано служебно от Съда на публичната служба.

На второ място, трябва да се подчертае, че за първи път Общият съд разглежда дело, което му е върнато от Съда след преразглеждане на неговото решение, постановено в производство по обжалване. В своето Решение от 8 юли 2010 г. по дело M/EMA (T-12/08 P-RENV-RX, все още непубликувано) Общият съд приема, че съдът, който разглежда жалбата, при определени условия може да се произнесе по съществото на жалбата, въпреки че първоинстанционното производство е било ограничено до възражение за недопустимост, което Общият съд е уважил. Това може да бъде така, от една страна, когато отмяната на обжалваното решение или на обжалваното определение предполага по необходимост някакво разрешение по съществото на разглеждания иск или жалба или, от друга страна, когато разглеждането по същество на жалбата за отмяна се основава на разменените между страните доводи в рамките на производството по обжалване в резултат от изложените разсъждения от страна на първоинстанционния съд. Ако не са налице такива особени обстоятелства, делото не е в състояние, позволяващо по него да се постанови окончателно решение по смисъла на член 61 от Статута на Съда на Европейския съюз и на член 13, параграф 1 от приложението към този статут. Поради това съдът, който разглежда жалбата срещу решение на първоинстанционния съд, може само да върне делото за ново разглеждане пред първоинстанционния съд, който да се произнесе по исканията, засягащи съществото на спора. Поради това и Общият съд връща делото за ново разглеждане от Съда на публичната служба.

IV. Молби за допускане на обезпечение

Председателят на Общия съд бе сезиран през тази година с 41 молби за допускане на обезпечение, което представлява съществено увеличение спрямо броя на подадените през 2009 г. (24). През 2010 г. съдията по обезпечителното производство реши 38 дела, срещу 20 през 2009 г.

В Определения от 15 януари и 25 ноември 2010 г. по дело United Phosphorus/Комисия (T-95/09 R II и T-95/09 R III, непубликувани) председателят на Общия съд уважи две молби за продължаване на мярка за спиране на изпълнението на решение, с което се забранява търгуването на активно вещество за растителна защита. С Определение от 28 април 2009 г. по дело United Phosphorus/Комисия (T-95/09 R, непубликувано) председателят на Общия съд вече е признал неотложността, приемайки за определящ факта, че след приемането на това решение жалбоподателят е започнал новосъздадената ускорена административна процедура за оценка, в рамките на която изгледите му за успех изглеждат по-големи, отколкото по

процедурата, завършила с решението за забрана, и че тази ускорена процедура е могла да бъде приключена едва няколко месеца след датата, на която разглежданото активно вещество трябва да се изтегли от пазара. От това той е направил извода, че не би било разумно да се допусне да бъде забранено пускането на вещество на пазара, след като има вероятност само няколко месеца по-късно то да бъде разрешено. Поради това, след като признава наличието на *fumus boni juris* и приема, че преценката на интересите клони в полза на жалбоподателя, председателят на Общия съд постановява спиране на изпълнението на решението за забрана до 7 май 2010 г.

По-нататък жалбоподателят получава с Определение от 15 януари 2010 г. продължаване до 30 ноември 2010 г. на мярката спиране, доколкото е установено, че ускорената процедура няма да бъде приключена преди 7 май 2010 г. и че обстоятелствата, обосновавали първоначалното постановяване на спиране на изпълнението, не са се променили. В началото на ноември 2010 г. жалбоподателят подава нова молба за продължаване, като се основава на факта, че ускорената процедура за оценка щяла да приключи положително за него. Всъщност Комисията е започнала процеса по разрешаване на разглежданото вещество, като директивата, с която то ще бъде разрешено, трябва да влезе в сила на 1 януари 2011 г. При тези обстоятелства председателят на Общия съд с Определение от 25 ноември 2010 г. продължава до 31 декември 2011 г. спирането на изпълнението на решението за забрана, тъй като то отказва разрешаването на разглежданото активно вещество. Относно съдържащите това вещество продукти за растителна защита се припомня, че решението за забрана налага на държавите членки да отнемат разрешенията за такива продукти и че предоставеното с предходните определения спиране се отнася и до отнемането на разрешенията за посочените продукти. Същевременно, дори след влизането в сила на разрешението за разглежданото вещество, жалбоподателят трябва да подаде пред националните органи нови искания за разрешение за продуктите си за растителна защита, съдържащи посоченото вещество, като тези продукти трябва да се изтеглят от пазара преди предоставянето на националните разрешения. В това отношение председателят на Общия съд констатира, че новата директива за разрешаване не съдържа нито една разпоредба за отмяна на решението за забрана, така че тя предвижда при непродължаване на вече предоставено спиране да се отнемат разрешенията за продукти, от които понастоящем жалбоподателят се ползва. Освен това новата директива не съдържа нито една разпоредба, която да взема предвид спирането, предоставено с Определения от 28 април 2009 г. и 15 януари 2010 г., за да се избегне прекъсване в търгуването на визираните продукти за растителна защита и да се осигури разумна преходна фаза между решението за забрана и въвеждането на новата директива. Поради това председателят на Общия съд продължава до 31 декември 2011 г. предоставеното по-рано спиране, що се отнася до отнемането на разрешенията за продуктите за растителна защита, съдържащи разглежданото активно вещество, като подчертава, че подобна мярка взема предвид безвредността на това вещество, така както в крайна сметка тя е установена след ускорената процедура за оценка.

По отношение на молбите за допускане на обезпечение, основани на твърдяната невъзможност на жалбоподателите да платят наложените от Комисията глоби за нарушаване на правилата на конкуренция, в своето Определение от 7 май 2010 г. по дело *Almatet/Комисия* (T-410/09 R, непубликувано) председателят на Общия съд потвърждава отново съдебната практика, според която молителят трябва да представи конкретни твърдения, подкрепени с подробни заверени документи, които представят вярна и обща картина на финансовото му положение, която да позволи на съдията по обезпечителното производство да прецени точните последици, които тази страна по всяка вероятност би претърпяла, ако не бъде уважено искането ѝ за постановяване на временни мерки. В изпълнение на тази съдебна практика председателят приема за недостатъчно позоваването от страна на молителя на чисто устен отказ, който му е бил противопоставен от банка, към която се е обърнал, за да получи

банкова гаранция. Той добавя, че макар съдебната практика относно вземането предвид на групата дружества да е била прилагана често с оглед на мажоритарния акционер, съображенията в основата ѝ не изключват възможността тя да запази при необходимост цялата си релевантност спрямо миноритарния акционер, тъй като интересите на някои миноритарни акционери могат, предвид структурата на акционерното участие, също да оправдаят вземането предвид техните финансови средства. Понеже в конкретния случай дружеството молител има двама основни акционери, които притежават съответно 50 % и 30 % от неговия капитал, това дружество е трябвало да съобщи на съдията по обезпечителното производство точните данни относно миноритарния акционер, който държи частта от 30 %⁴⁴.

Впрочем първата молба за допускане на обезпечение, подадена в контекста на Регламент (ЕО) № 1907/2006⁴⁵, повдига въпроса за причинната връзка между твърдяната вреда и мярката, чието спиране се иска. В своето Определение от 26 март 2010 г. по дело SNF/ECHA (T-1/10 R, непубликувано) председателят на Общия съд отхвърля молбата за спиране на изпълнението на вписването на химическо вещество в „списъка на вещества, които пораждат сериозно безпокойство“, с мотива, че нито една разпоредба на Регламент № 1907/2006 няма за последица да забрани или да ограничи производството, търгуването или използването на това вещество само поради факта на включването му в този списък. Що се отнася до опасението, че разглежданият списък би могъл да се възприеме от промишлеността и от потребителите като „черен списък“ на веществата, които следва да се избягват, се приема, че при липсата на какъвто и да било автоматизъм между включването на веществото в спорния списък и неговото постепенно заместване с други вещества, евентуални отрицателни реакции на клиентите на молителя не могат да се считат за последици, които един икономически оператор е могъл разумно да изведе само от идентификацията на веществото като пораждащо сериозно безпокойство. Председателят на Общия съд постановява, че ако се предположи, че тези отрицателни реакции се обясняват с промяна в политиката на разглежданите икономически оператори, основана на повишена чувствителност към опасните вещества, става въпрос за самостоятелен избор, направен от тези икономически оператори, който съставлява определящата причина за твърдяната вреда.

В областта на процедурата за възлагане на поръчки следва да бъде споменато Определение от 31 август 2010 г. по дело Babcock Noell/Entreprise commune Fusion for Energy (T-299/10 R, непубликувано), което е постановено по дело, отнасящо се до международния проект за строителство и експлоатация на международния термоядрен експериментален реактор (ITER), предназначен да докаже научната и техническата осъществимост на производството на енергия чрез ядрен синтез. В рамките на този проект е създадено общото европейско

⁴⁴ В този контекст следва да се спомене още едно дело — което е поверително, предвид риска да се предизвика несъстоятелност на молителя в случай на разкриване на несигурното му финансово положение — което се отнася до молба за освобождаване от задължението, наложено от Комисията, да се предостави банкова гаранция като условие за непредприемане на незабавно принудително събиране на наложената му глоба. Тъй като молителят вече е започнал да изпълнява план за разсрочено погасяване в полза на Комисията, председателят на Общия съд приема определение за спиране, на основание член 105, параграф 2 от Процедурния правилник, последвано от изслушване, с цел да се насърчат страните да постигнат съдебно споразумение. Усилията на страните действително се увенчават с успех, поради което делото по обезпечителните мерки е заличено от регистъра.

⁴⁵ Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 година относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), за създаване на Европейска агенция по химикали, за изменение на Директива 1999/45/ЕО и за отмяна на Регламент (ЕО) № 793/93 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1488/94 на Комисията, както и на Директива 76/769/ЕО на Съвета и Директиви 91/155/ЕО, 93/67/ЕО, 93/105/ЕО и 2000/21/ЕО на Комисията (ОВ L 396, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 60, стр. 3).

предприятие за ITER, което има за задача да допринесе за бързата реализация на проекта за производство на енергия чрез термоядрен синтез. За тази цел общото предприятие обявява обществени поръчки, свързани с доставка на стоки, извършване на строителни работи или предоставяне на услуги. Що се отнася до обществената поръчка, обявена за възлагането на доставката на ITER на пакети бобини с тороидално поле, молителят — дружество, което осъществява дейност в областта на ядрената технология, представя оферта за разглежданата поръчка, която е отхвърлена, поради това че не съответства на спецификациите за поръчката. Молителят подава жалба, целяща отмяната на решението за отказ и на решението за възлагане на поръчката на друго предприятие, жалба, която той придружава с молба за допускане на обезпечение, която е отхвърлена, тъй като не е налице никое от условията за постановяване на поисканите временни мерки.

Що се отнася до условието, свързано с неотложността, твърдяното накърняване на репутацията на молителя не е признато от съдията по обезпечителното производство, като се има предвид, че участието в процедура за обществена поръчка предполага рискове за всички участници и че отхвърлянето на офертата на един от оферентите по силата на правилата за обявяване на обществени поръчки само по себе си не причинява вреди. В случай на незаконно отхвърляне на офертата на дружеството няма основания да се мисли, че то рискува да претърпи значително и непоправимо накърняване на репутацията му, когато това незаконно отхвърляне няма връзка с неговата компетентност и когато решението за отмяна би позволило да се поправи евентуалната вреда, нанесена на неговата репутация. По-нататък, що се отнася до претеглянето на интересите, съдията по обезпечителното производство отбелязва, че интересът на молителя, изразяващ се в това да може да споменава с рекламна цел разглежданата поръчка, трябва да отстъпи пред общия интерес на Съюза, включително този на неговите граждани, от бърза реализация на проекта ITER, чието първостепенно политико-икономическо значение е очевидно, поради факта че този проект цели да експлоатира ядрения синтез като потенциално неограничен енергиен източник, който е безопасен, устойчив, икономически конкурентоспособен и безвреден за околната среда и от който Съюзът може да извлича важни предимства⁴⁶.

Важно е да се подчертае накрая правното, икономическото и социокултурното въздействие на определения от 30 април, 19 август, 19 октомври и 25 октомври 2010 г., които председателят на Общия съд постановява по дело Inuit Tapiriit Kanatami и др./Парламент и Съвет (съответно T-18/10 R, T-18/10 R II, T-18/10 R II INTP и T-18/10 R II (обжалвано), непубликувани). В основата на тези определения е Регламент (ЕО) № 1007/2009⁴⁷, който в интерес на хуманното отношение към животните и с оглед установяването на хармонизирани правила за пускането на тюленови продукти на пазара забранява, считано от 20 август 2010 г., пускането на пазара на такива продукти, с изключение на тези, които произхождат от лов, традиционно осъществяван от инуитите с цел препитание. Това изключение е оправдано от основните икономически и социални интереси на инуитските общности, които ловуват тюлени, като този лов е неразделна част от културата и идентичността на посочените общности. Що се отнася до разрешението в полза на инуитските общности, то трябва да бъде въведено с регламент за изпълнение, който следва да се приеме от Комисията.

⁴⁶ В областта на обществените поръчки следва да се посочат и определенията за отхвърляне, непубликувани, от 15 октомври 2010 г. по дело Nexans France/Entreprise commune Fusion for Energy (T-415/10 R), от 26 март 2010 г. по дело Sviluppo Globale/Комисия (T-6/10 R), от 5 февруари 2010 г. по дело De Post/Комисия (T-514/09 R), и от 20 януари 2010 г. по дело Agriconsulting Europe/Комисия (T-443/09 R).

⁴⁷ Регламент (ЕО) № 1007/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 година относно търговията с тюленови продукти (ОВ L 286, стр. 36).

През януари 2010 г. няколко ловци на тюлени и трапери, лица, обработващи тюленови продукти, и търговски дружества, търгуващи с такива продукти или използващи ги за медицински цели, подават жалба за отмяна на Регламент № 1007/2009, а през февруари 2010 г. — молба за спиране на изпълнението на посочения регламент. С Определение от 30 април 2010 г. председателят на Общия съд отхвърля тази молба. След като преценява, че допустимостта на жалбата не може да бъде изключена и че посочените от жалбоподателите правни основания за отмяна изглеждат достатъчно релевантни и сериозни, за да представляват *fumus boni juris*, той все пак заключава, че липсва неотложност, като отбелязва по-конкретно, че Комисията все още не е приела регламента за изпълнение с цел въвеждане на разрешението в полза на инуитските общности.

През юли 2010 г. молителите подават нова молба за допускане на обезпечение, основана на нов факт, а именно публикуването на проекта на регламент за изпълнение на Комисията. Те изтъкват, че бъдещият регламент за изпълнение, който влиза в сила на 20 август 2010 г., ще бъде напълно неподходящ и ще лиши от всякакво практическо значение разрешението в полза на инуитските общности. С Определение от 19 август 2010 г. председателят на Общия съд уважава тази нова молба съгласно член 105, параграф 2 от Процедурния правилник и спира изпълнението на Регламент № 1007/2009 в частта му, с която ограничава спрямо молителите пускането на тюленови продукти на пазара, и то до приемането на определението, което слага край на производството по допускане на обезпечение.

С Определение от 25 октомври 2010 г. председателят на Общия съд приключва производството по допускане на обезпечение и отхвърля подадената през юли 2010 г. нова молба за допускане на обезпечение поради липсата на неотложност. Най-напред сред молителите няма нито един публичноправен субект, поради което те не могат да се позовават на общите икономически, социални и културни интереси на инуитите, а всеки от тях трябва да установи, че Регламент № 1007/2009 може лично да му причини значителна и непоправима вреда, ако молбата за допускане на обезпечение бъде отхвърлена. Такива доказателства обаче не са представени от молителите. Що се отнася до ловците на тюлени и траперите и до лицата, обработващи тюленови продукти, те не уточняват доходите си, произхождащи от лова и от другите дейности, нито личното си имущество и не представят удостоверение, издадено от компетентен орган, което да посочва правото им на социална помощ, на обезщетение за безработица или на друга форма на обезщетение, докато в представен от самите тях доклад се изброяват схеми на подпомагане, съществуващи в Гренландия и в Канада, техните страни на произход, за поддържане на лова на тюлени. Търговските дружества, упражняващи дейност в този сектор, не представят никакви доказателства с числено изражение, които да позволят да се прецени значимостта на твърдяната вреда предвид размера и оборота на всяко отделно дружество.

Накрая, що се отнася до регламента за изпълнение на Комисията, молителите не са доказали невъзможността да се създаде системата за проследимост, наложена от този регламент, която трябва да даде възможност за идентификация на тюленовите продукти, произхождащи от лова на инуитите. Обратно, в представения от самите тях доклад се споменават системи за проследимост, които вече са били действително практикувани в Гренландия (използване на етикет с баркод, съдържащ текста „Лов, традиционно осъществяван от инуити с цел препитание“). Молителите не излагат причините, поради които би било невъзможно да се приспособят тези гренландски системи за проследимост към изискванията на регламента за изпълнение.

Б — Състав на Общия съд

(Протоколен ред към 18 ноември 2010 г.)

Първи ред, отляво надясно:

Г-н A. Dittrich, г-н S. Papasavvas, г-н O. Czúcz и г-н J. Azizi, председатели на състави, г-н M. Jaeger, председател на Общия съд, г-н N. J. Forwood, г-жа I. Pelikánová, г-н E. Moavero Milanesi и г-н L. Truchot, председатели на състави.

Втори ред, отляво надясно:

Г-н N. Wahl, г-жа K. Jürimäe, г-жа I. Wiszniewska-Białecka, г-н F. Dehousse, г-жа M. E. Martins Ribeiro, г-жа E. Cremona, г-н V. Vadapalas, г-жа I. Labucka и г-н M. Prek, съдии.

Трети ред, отляво надясно:

Г-н D. Gratsias, г-н J. Schwarcz, г-н K. O'Higgins, г-н S. Soldevila Frago, г-н V. M. Ciucă, г-н S. Frimodt Nielsen, г-н H. Kanninen и г-н M. Van der Woude, съдии, г-н E. Coulon, секретар.

1. Членове на Общия съд

(по реда на встъпване в длъжност)

Marc Jaeger

Роден през 1954 г.; адвокат; attaché de Justice към главния прокурор; съдия, заместник-председател на Tribunal d'arrondissement, Люксембург; преподавател в Университетски център Люксембург; командирован магистрат, съдебен помощник в Съда от 1986 г.; съдия в Общия съд от 11 юли 1996 г.; председател на Общия съд от 17 септември 2007 г.

Josef Azizi

Роден през 1948 г.; доктор по право и магистър по социология и икономика, Виенски университет; преподавател във Виенския икономически университет, в Юридическия факултет на Виенския университет и в редица други университети; почетен професор в Юридическия факултет на Виенския университет; Ministerialrat и ръководител на отдел във федералното канцлерство; член на Ръководния комитет за правно сътрудничество на Съвета на Европа (CDCJ); представител ad litem в съдебните производства за преглед на конституционсообразността на федералните закони пред Конституционния съд (Verfassungsgerichtshof); координатор, отговорен за приваждането на австрийското федерално право в съответствие с правото на Общността; съдия в Общия съд от 18 януари 1995 г.

Arjen W. H. Meij

Роден през 1944 г.; член съдия във Върховния съд на Нидерландия (1996); член съдия и заместник-председател на College van Beroep voor het bedrijfsleven (Търговско-промишлен административен съд) (1986); изпълняващ длъжността съдия в Апелативния съд по социално осигуряване и в Tariefcommissie; съдебен помощник в Съда на Европейските общности (1980); преподавател по европейско право в Юридическия факултет на Университета в Грьонинген и асистент-изследовател в University of Michigan Law School; член на международния секретариат на Търговската камара на Амстердам (1970); съдия в Общия съд от 17 септември 1998 г. до 13 септември 2010 г.

Mihalis Vilaras

Роден през 1950 г.; адвокат (1974—1980); национален експерт в правната служба на Комисията на Европейските общности, впоследствие главен администратор в Генерална дирекция V (Заетост, индустриални отношения, социални въпроси); помощник-съдия, младши съдия, а от 1999 г. — член съдия на гръцкия Държавен съвет; асоцииран член на Върховния специализиран съд на Гърция; член на Централния комитет по изработване на законопроекти, Гърция (1996—1998); директор на правната служба в Генералния секретариат на гръцкото правителство; съдия в Общия съд от 17 септември 1998 г. до 25 октомври 2010 г.

Nicholas James Forwood

Роден през 1948 г.; дипломи от университета в Кеймбридж (BA 1969 г.; MA 1973 г.) (по механика и по право), вписан в английската адвокатска колегия през 1970 г., впоследствие практикува като адвокат в Лондон (1971—1999), както и в Брюксел (1979—1999); вписан в ирландската адвокатска колегия през 1981 г.; назначен за Queen's Counsel през 1987 г.; член на Middle Temple през 1998 г.; представител на адвокатурите на Англия и на Уелс в Съвета на адвокатските колегии на Европейския съюз (CCBE) и председател на постоянната делегация на CCBE в Съда на Европейските общности (1995—1999); член на Бюрото на Световната асоциация по търговско право и на Европейската организация по морско право (1993—2002); съдия в Общия съд от 15 декември 1999 г.

Maria Eugénia Martins de Nazaré Ribeiro

Родена през 1956 г.; следва в Лисабон, Брюксел и Страсбург; адвокат в Португалия и в Брюксел; независим изследовател в Института за европейски науки на Свободния университет, Брюксел; съдебен помощник на португалския съдия в Съда, г-н Moitinho de Almeida (1986—2000), а впоследствие и на председателя на Първоинстанционния съд г-н Vesterdorf (2000—2003); съдия в Общия съд от 31 март 2003 г.

Franklin Dehousse

Роден през 1959 г.; диплома по право (Университета в Лиеж, 1981 г.); докторант (Национален фонд за научни изследвания, 1985—1989 г.); правен съветник в Камарата на представителите (1981—1990 г.); доктор по право (Страсбургски университет, 1990 г.); професор (Университетите в Лиеж и в Страсбург, Колеж на Европа, Institut royal supérieur de Défense, университета „Монтескьо“, Бордо; колежа „Мишел Серве“ към Парижките университети; факултета „Notre-Dame de la Paix“ на Университета в Намюр; специален представител на министъра на външните работи (1995—1999); директор по европейските науки, Кралски институт за международни отношения (1998—2003); член на Държавния съвет (2001—2003); консултант към Европейската комисия (1990—2003); член на Observatoire Internet (2001—2003); съдия в Общия съд от 7 октомври 2003 г.

Ena Cremona

Родена през 1936 г.; диплома по езикознание, Малтийски кралски университет (1955 г.); доктор по право, Малтийски кралски университет (1958 г.); адвокат в адвокатската колегия на Малта от 1959 г.; правен съветник в Националния съвет на жените (1964—1979); член на Комисията по обществени услуги (1987—1989); член на управителния съвет на Lombard Bank Ltd (Малта), представител на държавата акционер (1987—1993); член на изборителната комисия от 1993 г.; член на научния съвет към Юридическия факултет на Малтийския кралски университет; член на Европейската комисия срещу расизма и нетолерантността (ЕКРН), (2003—2004 г.); съдия в Общия съд от 12 май 2004 г.

Ottó Czúcz

Роден през 1946 г.; доктор по право, Университета в Сегед (1971); администратор в Министерство на труда (1971—1974); преподавател и професор (1974—1989), декан на Юридическия факултет (1989—1990) и заместник-ректор (1992—1997) на Университета в Сегед; адвокат; член на президиума на Националното пенсионно осигуряване; заместник-председател на Европейския институт за социално осигуряване (1998—2002); член на Научния съвет на Международната асоциация по социално осигуряване; съдия в Конституционния съд (1998—2004); съдия в Общия съд от 12 май 2004 г.

Irena Wiszniewska-Białecka

Родена през 1947 г.; диплома по право, Варшавски университет (1965—1969); изследовател (асистент, доцент, професор) в Института по правни науки към Полската академия на науките (1969—2004); асоцииран изследовател към Института „Макс Планк“ по чуждестранно и международно патентно право, по авторско право и конкурентно право в Мюнхен (стипендия на Фондация „AvH“, 1985—1986); адвокат (1992—2000); съдия във Върховния административен съд (2001—2004); съдия в Общия съд от 12 май 2004 г.

Irena Pelikánová

Родена през 1949 г.; доктор по право, асистент по икономическо право (преди 1989 г.), впоследствие доктор на науките, професор по стопанско право (от 1993 г.) в Юридическия факултет на Карловия университет в Прага; член на ръководния орган на Комисията по ценни книжа (1999—2002); адвокат; член на Законодателния съвет на чешкото правителство (1998—2004); съдия в Общия съд от 12 май 2004 г.

Vilenas Vadapalas

Роден през 1954 г.; доктор по право, Московски университет; хабилитиран доктор по право на Варшавския университет; професор в университета във Вилнюс: по международно право (от 1981 г.), по права на човека (от 1991 г.) и общностно право (от 2000 г.); правителствен съветник по въпросите на външната политика (1991—1993); член на координационната група към делегацията за преговорите за присъединяване към Европейския съюз; генерален директор на правителствения отдел по европейско право (1997—2004); професор по европейско право в университета във Вилнюс, титуляр на катедрата „Жан Моне“; председател на Литовската асоциация за изследвания на Европейския съюз; докладчик на парламентарната работна група за конституционната реформа, свързана с присъединяването на Литва; член на Международната комисия на юристите (април 2003 г.); съдия в Общия съд от 12 май 2004 г.

Küllike Jürimäe

Родена през 1962 г.; диплома по право, Университета в Тарту (1981—1986); помощник на прокурора на Републиката, Талин (1986—1991); диплома от естонската дипломатическа школа (1991—1992); правен съветник (1991—1993) и главен съветник в Търговско-промишлената камара (1992—1993); съдия в Апелативния съд на Талин (1993—2004); European Master по права на човека и демократизация от университетите в Падуа и Нотингам (2002—2003); съдия в Общия съд от 12 май 2004 г.

Ingrida Labucka

Родена през 1963 г.; диплома по право, Латвийски университет (1986 г.); инспектор към Министерство на вътрешните работи за област Киров и гр. Рига (1986—1989); съдия в първоинстанционния съд в Рига (1990—1994); адвокат (1994—1998 г. и от юли 1999 г. до май 2000 г.); министър на правосъдието (за периода от ноември 1998 г. до юли 1999 г. и от май 2000 г. до октомври 2002 г.); член на Международния арбитражен съд в Хага (2001—2004); член на парламента (2002—2004); съдия в Общия съд от 12 май 2004 г.

Savvas S. Papasavvas

Роден през 1969 г.; диплома от Атинския университет (Ptychion, 1991 г.); магистър (DEA) по публично право, Университет Париж II, (1992) и Университет Aix-Marseille III (доктор по право, 1995 г.); вписан в кипърската адвокатска колегия, от 1993 г. член на адвокатската колегия на Никозия; преподавател в Университета в Кипър (1997—2002), доцент по конституционно право от септември 2002 г.; изследовател в Европейския център по публично право (2001—2002); съдия в Общия съд от 12 май 2004 г.

Enzo Moavero Milanese

Роден през 1954 г.; доктор по право (Университет „La Sapienza“, Рим); специализация по общностно право (Колеж на Европа, Брюж); член на адвокатската колегия, практикуващ адвокат (1978—1983); преподавател по общностно право в университетите „La Sapienza“, Рим (1993—1996 г.), „Luiss“, Рим (1993—1996 г. и 2002—2006 г.) и „Vocconi“, Милано (1996—2000); съветник по въпросите на Общността на италианския министър-председател (1993—1995); длъжностно лице на Европейската комисия: правен съветник и впоследствие началник на кабинета на заместник-председателя (1989—1992 г.), началник на кабинета на комисаря, който отговаря за вътрешния пазар (1995—1999) и за конкуренцията (1999); директор в генерална дирекция „Конкуренция“ (2000—2002), заместник генерален секретар на Европейската комисия (2002—2005), генерален директор на Бюрото на съветниците по европейска политика (BERA) в Европейската комисия (2006); съдия в Общия съд от 3 май 2006 г.

Nils Wahl

Роден през 1961 г.; диплома по право, Стокхолмски университет (1987); доктор по право, Стокхолмски университет (1995); асоцииран преподавател (доцент) и титуляр на катедра по европейско право „Жан Моне“ (1995), професор по европейско право, Стокхолмски университет (2001); стажант-адвокат (1987—1989); генерален директор на образователна фондация (1993—2004); председател на Шведската асоциация Nätverket för europarättslig forskning (Мрежа за изследвания по общностно право (2001—2006); член на Rådet för konkurrensfrågor (Съвет по въпросите на конкурентното право, 2001—2006); заместник-съдия в Hovrätten över Skåne och Blekinge (апелативен съд, 2005 г.); съдия в Общия съд от 7 октомври 2006 г.

Miro Prek

Роден през 1965 г.; диплома по право (1989); приет в адвокатската колегия (1994); изпълнява различни функции в публичната администрация, главно в правителствената служба по законодателството (заместник държавен секретар и заместник-директор, началник на отдела по европейско и сравнително право) и в службата по европейски въпроси (заместник държавен секретар); член на преговорния екип по споразумението за асоцииране (1994—1996) и по присъединяването към Европейския съюз (1998—2003), отговорен за правните въпроси; адвокат; отговаря за проекти, свързани с адаптирането към европейското законодателство и за европейската интеграция, основно за Западните Балкани, началник на отдел в Съда на Европейските общности (2004—2006); съдия в Общия съд от 7 октомври 2006 г.

Теодор Чипев

Роден през 1940 г.; завършва право в Софийски университет „Св. Климент Охридски“ (1961); доктор по право (1977); адвокат (1963—1964); юрисконсулт в Държавното предприятие за международен пътен транспорт (1964—1973); научен работник към Правния институт на Българска академия на науките (1973—1988); преподавател по гражданскопроцесуално право в Юридическия факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ (1988—1991); арбитър в Арбитражния съд на Търговско-промишлената палата (1988—2006); съдия в Конституционния съд (1991—1994); доцент в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ (от февруари 2001 г. до 2006 г.); министър на правосъдието (1994—1995); преподавател по гражданскопроцесуално право в Нов български университет, София (1995—2006); съдия в Общия съд от 12 януари 2007 г. до 29 юни 2010 г.

Valeriu M. Ciucă

Роден през 1960 г.; диплома по право (1984), доктор по право (1997), Университет „Alexandru Ioan Cuza“ в Яш; съдия в Първоинстанционен съд Сучава (1984—1989); военен съдия във Военен съд, Яш (1989—1990); преподавател в Университета „Alexandru Ioan Cuza“ в Яш (1990—2006); стипендия за специализация по частно право в Университета в Рен (1991—1992); доцент в Университета „Petre Andrei“ в Яш (1999—2002); асоцииран преподавател в Университета на Littoral Côte d'Opale (LAB. RII) (2006); съдия в Общия съд от 12 януари 2007 г. до 26 ноември 2010 г.

Alfred Dittrich

Роден през 1950 г.; завършва право в Университета на Ерланген-Нюрнберг (1970—1975); Rechtsreferendar към Върховен областен съд, Нюрнберг (1975—1978); администратор във Федералното министерство на икономиката (1978—1982); администратор в Постоянното представителство на Федерална република Германия към Европейските общности (1982); администратор във Федералното министерство на икономиката, отговарящ за въпросите, свързани с общностното право и с конкуренцията (1983—1992); началник на отдел „Право на Европейския съюз“ (1992—2007) в Министерство на правосъдието; ръководител на германската делегация в работната група на Съвета „Съд на Европейските общности“; представител на федералното правителство по голям брой дела пред Съда на Европейските общности; съдия в Общия съд от 17 септември 2007 г.

Santiago Soldevila Fragoso

Роден през 1960 г.; завършва право в Автономния университет в Барселона (1983); съдия (1985); от 1992 г. е магистрат, специализиран в административното правораздаване, в Tribunal Superior de Justicia de Canarias (Върховния съд на Канарските острови) в Санта Крус де Тенерифе (1992 г. и 1993 г.) и в Audiencia Nacional (Националният върховен съд) (Мадрид, от май 1998 г. до август 2007 г.), където разглежда спорове в областта на данъчното облагане (ДДС), както и жалби, насочени срещу общите нормативни актове на министъра на икономиката и неговите решения относно държавните помощи или имуществената отговорност на администрацията, а също и жалби срещу всички решения на регулаторните органи във връзка с банките, борсите, енергетиката, застраховането и конкуренцията; магистрат в Конституционния съд (1993—1998); съдия в Общия съд от 17 септември 2007 г.

Laurent Truchot

Роден през 1962 г.; диплома от Института за политически науки в Париж (1984); възпитаник на Националното училище за магистрати (1986—1988); съдия в Окръжен съд Марсилия (от януари 1988 г. до януари 1990 г.); магистрат в дирекция „Гражданскоправни въпроси и държавен печат“ на Министерство на правосъдието (от януари 1990 г. до юни 1992 г.); заместник-началник, а впоследствие началник на отдел в генерална дирекция „Конкуренция, потребление и борба с измамите“ в Министерство на икономиката, финансите и промишлеността (от юни 1992 г. до септември 1994 г.); технически съветник на министъра на правосъдието и пазител на държавния печат (от септември 1994 г. до май 1995 г.); съдия в Окръжен съд, Ним (от май 1995 г. до май 1996 г.); съдебен помощник в Съда на Европейските общности при генералния адвокат г-н Léger (от май 1996 г. до декември 2001 г.); помощник-съдия в Касационния съд (от декември 2001 г. до август 2007 г.); съдия в Общия съд от 17 септември 2007 г.

Sten Frimodt Nielsen

Роден през 1963 г.; диплома по право от Университета в Копенхаген (1988); служител в Министерство на външните работи (1988—1991); преподавател по международно и европейско право в Университета в Копенхаген (1988—1991); дипломат в Постоянното представителство на Дания към Организацията на обединените нации в Ню Йорк (1991—1994); служител в правната служба на Министерство на външните работи (1994—1995); асоцииран преподавател в Университета в Копенхаген (1995); съветник, а впоследствие главен съветник на министър-председателя (1995—1998); министър, съветник в Постоянното представителство на Дания към Европейския съюз (1998—2001); специален съветник на министър-председателя по правни въпроси (2001—2002); началник на отдел и правен съветник към министър-председателя (от март 2002 г. до юли 2004 г.); заместник държавен секретар и правен съветник към министър-председателя (от август 2004 г. до август 2007 г.); съдия в Общия съд от 17 септември 2007 г.

Kevin O'Higgins

Роден през 1946 г.; учи в Crescent College, Limerick, в Clongowes Wood College, в University College Dublin (бакалавърска степен и диплома по европейско право) и в Kings Inns; вписан в адвокатската колегия в Ирландия през 1968 г.; barrister (1968—1982); Senior Counsel (Inner Bar of Ireland, 1982—1986 г.); съдия в Circuit court (1986—1997); съдия в High Court, Ирландия (1997—2008); член на Kings Inns; представител на Ирландия в Консултативния съвет на европейските съдии (2000—2008); съдия в Общия съд от 15 септември 2008 г.

Heikki Kanninen

Роден през 1952 г.; завършва Висшето търговско училище в Хелзинки и Юридическия факултет на Хелзинкския университет; съдебен помощник във Върховния административен съд на Финландия; генерален секретар на комитета за реформа на правната защита в публичната администрация; главен администратор във Върховния административен съд; генерален секретар на комитета за реформа, свързана с административните спорове, съветник в дирекцията по законодателство в Министерството на правосъдието; заместник-секретар на Съда на ЕАСТ; съдебен помощник в Съда на Европейските общности; съдия във Върховния административен съд (1998—2005); член на апелативната комисия за бежанците; заместник-председател на комитета относно развитието на финландските съдебни институции; съдия в Съда на публичната служба от 6 октомври 2005 г. до 6 октомври 2009 г.; съдия в Общия съд от 7 октомври 2009 г.

Juraj Schwarcz

Роден през 1952 г.; доктор по право (Университет Comenius в Братислава, 1979 г.); юрисконсулт на предприятие (1975—1990); секретар, отговарящ за търговския регистър на градския съд в Кошице (1991); съдия в градския съд в Кошице (януари—октомври 1992 г.); съдия и председател на състав в районния съд в Кошице (ноември 1992—2009 г.); командирован съдия във Върховния съд на Словацката република, състав по търговско право (от октомври 2004 г. до септември 2005 г.); председател на търговска колегия в районния съд в Кошице (от октомври 2005 г. до септември 2009 г.); външен член на катедрата по търговско и икономическо право в университета P.J. Šafárik в Кошице (1997—2009); външен член на преподавателския състав на Академията по правосъдие (2005—2009); съдия в Общия съд от 7 октомври 2009 г.

Marc van der Woude

Роден през 1960 г.; диплома по право (Университета в Грьонинген, 1983 г.); учи в Колежа на Европа (1983—1984); асистент в Колежа на Европа (1984—1986); преподавател в Университета в Лайден (1986—1987); докладчик в генерална дирекция „Конкуренция“ на Комисията на Европейските общности (1987—1989); съдебен помощник в Съда на Европейските общности (1989—1992); политически координатор в генерална дирекция „Конкуренция“ на Комисията на Европейските общности (1992—1993); член на правната служба на Комисията на Европейските общности (1993—1995); адвокат в брюкселската адвокатска колегия от 1995 г.; професор в Ротердамския университет „Еразъм“ от 2000 г.; автор на множество публикации; съдия в Общия съд от 13 септември 2010 г.

Dimitrios Gratsias

Роден през 1957 г.; диплома по право от университета в Атина (1980); диплома за магистърска степен (DEA) по публично право от Университета Париж I, Panthéon Sorbonne (1981); удостоверение от Университетския център по европеистика (Университет Париж I) (1982); младши служител в Държавния съвет (1985—1992); младши съдия в Държавния съвет (1992—2005); съдебен помощник в Съда на Европейските общности (1994—1996); асоцииран член на Върховния специализиран съд на Гърция (1998—1999); съветник в Държавния съвет (2005); член на Cour spéciale des affaires de prise à partie (2006); член на Висшия съвет за административно правосъдие (2008); инспектор на административни съдилища (2009—2010); съдия в Общия съд от 25 октомври 2010 г.

Andrei Popescu

Роден през 1948 г., диплома по право от Университета в Букурещ (1971), следдипломна квалификация по международно трудово право и европейско социално право в Женевския университет (1973—1974), доктор по право на Университета в Букурещ (1980), стажант-асистент (1971—1973), редовен асистент (1974—1985), впоследствие доцент по трудово право в Университета в Букурещ (1985—1990), главен научен сътрудник в Научно-изследователския институт по труда и социалната закрила (1990—1991), заместник генерален директор (1991—1992), впоследствие директор (1992—1996) в Министерството на труда и социалната закрила; доцент (1997), впоследствие професор в Националния институт за политически и административни науки в Букурещ (2000), държавен секретар в Министерството на Европейската интеграция (2001—2005), началник на отдел в Съвета по законодателството на Румъния (1996—2001 г. и 2005—2009 г.), процесуален представител на румънското правителство пред юрисдикциите на Европейския съюз (2009—2010), съдия в Общия съд от 26 ноември 2010 г.

Emmanuel Coulon

Роден през 1968 г.; диплома по право (Университет Panthéon-Assas, Париж); диплома по мениджмънт (Университет Paris-Dauphine); през 1992 г. завършва Колежа на Европа; изпит за постъпване в регионалния учебен център за адвокати, Париж; сертификат за адвокатска правоспособност от брюкселската адвокатска колегия; адвокатска практика в Брюксел; преминал успешно общ конкурс на Комисията на Европейските общности; съдебен помощник в Първоинстанционния съд (кабинет на председателя г-н Saggio, 1996—1998 г.; кабинет на председателя г-н Vesterdorf, 1998—2002 г.); началник на кабинета на председателя на Първоинстанционния съд (2003—2005); секретар на Общия съд от 6 октомври 2005 г.

2. Промени в състава на Общия съд през 2010 г.

Тържествено заседание от 13 септември 2010 г.

С решения от 23 юни 2010 г. и от 8 юли 2010 г. представителите на правителствата на държавите членки подновиха за периода от 1 септември 2010 г. до 31 август 2016 г. мандата на следните членове на Общия съд: г-н Marc Jaeger, г-н Josef Azizi, г-жа Eugénia Martins de Nazaré Ribeiro, г-н Ottó Czúcz, г-жа Irena Wiszniewska-Białęcka, г-н Franklin Dehousse, г-жа Küllike Jürimäe, г-н Savvas S. Papasavvas, г-н Sten Frimodt Nielsen, г-н Heikki Kanninen и г-н Juraj Schwarcz.

С решение от 8 юли 2010 г. на мястото на г-н Arjen W. H. Meij представителите на правителствата на държавите членки назначиха г-н Marc van der Woude за съдия в Общия съд за периода от 1 септември 2010 г. до 31 август 2016 г.

Тържествено заседание от 25 октомври 2010 г.

С решение от 21 октомври 2010 г. представителите на правителствата на държавите членки назначиха г-н Dimitrios Gratsias за съдия в Общия съд на Европейския съюз на мястото на г-н Mihalis Vilaras за периода от 25 октомври 2010 г. до 31 август 2016 г.

Тържествено заседание от 26 ноември 2010 г.

С решение от 18 ноември 2010 г. представителите на правителствата на държавите членки назначиха г-н Andrei Popescu за съдия в Общия съд на Европейския съюз на мястото на г-н Valeriu M. Ciucă за периода от 26 ноември 2010 г. до 31 август 2016 г.

3. Протоколен ред

**от 1 януари 2010 г.
до 14 септември 2010 г.**

г-н JAEGER, председател на Общия съд
г-н J. AZIZI, председател на състав
г-н A. W. H. MEIJ, председател на състав
г-н M. VILARAS, председател на състав
г-н N. J. FORWOOD, председател на състав
г-жа M. E. MARTINS RIBEIRO, председател на състав
г-н O. CZÚCZ, председател на състав
г-жа I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, председател на състав
г-жа I. PELIKÁNOVÁ, председател на състав
г-н F. DEHOUSSE, съдия
г-жа E. CREMONA, съдия
г-н V. VADAPALAS, съдия
г-жа K. JÜRIMÄE, съдия
г-жа I. LABUCKA, съдия
г-н S. PAPASAVVAS, съдия
г-н E. MOAVERO MILANESI, съдия
г-н N. WAHL, съдия
г-н M. PREK, съдия
г-н T. ЧИПЕВ, съдия
г-н V. M. CIUCĂ, съдия
г-н A. DITTRICH, съдия
г-н S. SOLDEVILA FRAGOSO, съдия
г-н L. TRUCHOT, съдия
г-н S. FRIMODT NIELSEN, съдия
г-н K. O'HIGGINS, съдия
г-н H. KANNINEN, съдия
г-н J. SCHWARCZ, съдия

г-н E. COULON, секретар

**от 15 септември 2010 г.
до 24 октомври 2010 г.**

г-н M. JAEGER, председател на Общия съд
г-н J. AZIZI, председател на състав
г-н N. J. FORWOOD, председател на състав
г-н O. CZÚCZ, председател на състав
г-жа I. PELIKÁNOVÁ, председател на състав
г-н S. PAPASAVVAS, председател на състав
г-н E. MOAVERO MILANESI, председател на състав
г-н A. DITTRICH, председател на състав
г-н L. TRUCHOT, председател на състав
г-н M. VILARAS, съдия
г-жа M. E. MARTINS RIBEIRO, съдия
г-н F. DEHOUSSE, съдия
г-жа E. CREMONA, съдия
г-жа I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, съдия
г-н V. VADAPALAS, съдия
г-жа K. JÜRIMÄE, съдия
г-жа I. LABUCKA, съдия
г-н N. WAHL, съдия
г-н M. PREK, съдия
г-н V. M. CIUCĂ, съдия
г-н S. SOLDEVILA FRAGOSO, съдия
г-н S. FRIMODT NIELSEN, съдия
г-н K. O'HIGGINS, съдия
г-н H. KANNINEN, съдия
г-н J. SCHWARCZ, съдия
г-н M. Van der WOUDE, съдия

г-н E. COULON, секретар

**от 25 октомври 2010 г.
до 25 ноември 2010 г.**

г-н М. JAEGER, председател на Общия съд
г-н J. AZIZI, председател на състав
г-н N. J. FORWOOD, председател на състав
г-н O. CZÚCZ, председател на състав
г-жа I. PELIKÁNOVÁ, председател на състав
г-н S. PAPASAVVAS, председател на състав
г-н E. MOAVERO MILANESI, председател на състав
г-н A. DITTRICH, председател на състав
г-н L. TRUCHOT, председател на състав
г-жа M. E. MARTINS RIBEIRO, съдия
г-н F. DEHOUSSE, съдия
г-жа E. CREMONA, съдия
г-жа I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, съдия
г-н V. VADAPALAS, съдия
г-жа K. JÜRIMÄE, съдия
г-жа I. LABUCKA, съдия
г-н N. WAHL, съдия
г-н M. PREK, съдия
г-н V. M. CIUCĂ, съдия
г-н S. SOLDEVILA FRAGOSO, съдия
г-н S. FRIMODT NIELSEN, съдия
г-н K. O'HIGGINS, съдия
г-н H. KANNINEN, съдия
г-н J. SCHWARCZ, съдия
г-н M. van der WOUDE, съдия
г-н D. GRATSIAS, съдия

г-н E. COULON, секретар

**от 26 ноември 2010 г.
до 31 декември 2010 г.**

г-н М. JAEGER, председател на Общия съд
г-н J. AZIZI, председател на състав
г-н N. J. FORWOOD, председател на състав
г-н O. CZÚCZ, председател на състав
г-жа I. PELIKÁNOVÁ, председател на състав
г-н S. PAPASAVVAS, председател на състав
г-н E. MOAVERO MILANESI, председател на състав
г-н A. DITTRICH, председател на състав
г-н L. TRUCHOT, председател на състав
г-жа M. E. MARTINS RIBEIRO, съдия
г-н F. DEHOUSSE, съдия
г-жа E. CREMONA, съдия
г-жа I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, съдия
г-н V. VADAPALAS, съдия
г-жа K. JÜRIMÄE, съдия
г-жа I. LABUCKA, съдия
г-н N. WAHL, съдия
г-н M. PREK, съдия
г-н S. SOLDEVILA FRAGOSO, съдия
г-н S. FRIMODT NIELSEN, съдия
г-н K. O'HIGGINS, съдия
г-н H. KANNINEN, съдия
г-н J. SCHWARCZ, съдия
г-н M. van der WOUDE, съдия
г-н D. GRATSIAS, съдия
г-н A. POPESCU, съдия

г-н E. COULON, секретар

4. Бивши членове на Общия съд

Edward David Alexander Ogilvy (1989—1992)
Yeraris Christos (1989—1992)
Da Cruz Vilaça José Luis (1989—1995), председател от 1989 г. до 1995 г.
Biancarelli Jacques (1989—1995)
Barrington Donal Patrick Michael (1989—1996)
Schintgen Romain Alphonse (1989—1996)
Kirschner Heinrich (1989—1997)
Saggio Antonio (1989—1998), председател от 1995 г. до 1998 г.
Briët Cornelis Paulus (1989—1998)
Lenaerts Koen (1989—2003)
Vesterdorf Bo (1989—2007), председател от 1998 г. до 2007 г.
García-Valdecasas y Fernández Rafael (1989—2007)
Kalogeropoulos Andreas (1992—1998)
Bellamy Christopher William (1992—1999)
Potocki André (1995—2001)
Gens de Moura Ramos Rui Manuel (1995—2003)
Lindh Pernilla (1995—2006)
Tiili Virpi (1995—2009)
Cooke John D. (1996—2008)
Pirrung Jörg (1997—2007)
Mengozzi Paolo (1998—2006)
Meij Arjen W. H. (1998—2010)
Vilaras Mihalis (1998—2010)
Legal Hubert (2001—2007)
Trstenjak Verica (2004—2006)
Šváby Daniel (2004—2009)
Чипев Теодор (2007—2010)
Ciucă Valeriu M. (2007—2010)

Председатели

Da Cruz Vilaça José Luis (1989—1995)
Saggio Antonio (1995—1998)
Vesterdorf Bo (1998—2007)

Секретар:

Jung Hans (1989—2005)

В — Съдебна статистика на Общия съд

Обща дейност на Общия съд

1. Образувани, приключени, висящи дела (2006—2010)

Образувани дела

2. Видове производства (2006—2010)
3. Вид иск или жалба (2006—2010)
4. Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2006—2010)

Приключени дела

5. Видове производства (2006—2010)
6. Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2010)
7. Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2006—2010) (решения и определения)
8. Съдебен състав (2006—2010)
9. Продължителност на производствата в месеци (2006—2010) (решения и определения)

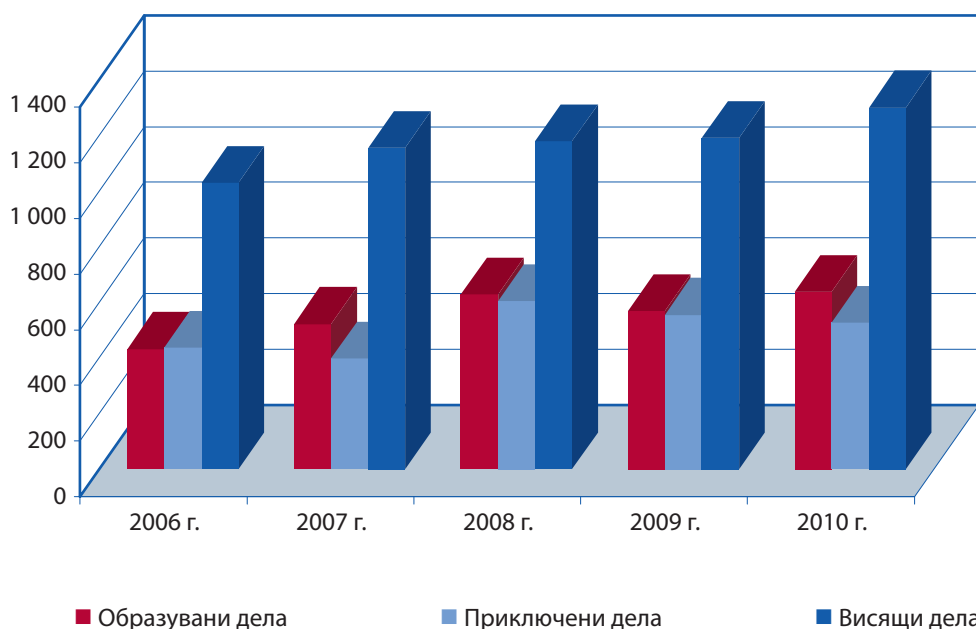
Висящи дела към 31 декември

10. Видове производства (2006—2010)
11. Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2006—2010)
12. Съдебен състав (2006—2010)

Други

13. Обезпечителни производства (2006—2010)
14. Бързи производства (2006—2010)
15. Съдебни актове на Общия съд, срещу които е подадена жалба пред Съда (1989—2010)
16. Разпределение на жалбите пред Съда според вида на производството (2006—2010)
17. Изход на производството по обжалване пред Съда (2010) (решения и определения)
18. Изход на производството по обжалване пред Съда (2006—2010) (решения и определения)
19. Общо развитие (1989—2010) (образувани, приключени, висящи дела)

1. **Обща дейност на Общия съд — Образувани, приключени и висящи дела (2006—2010)¹**

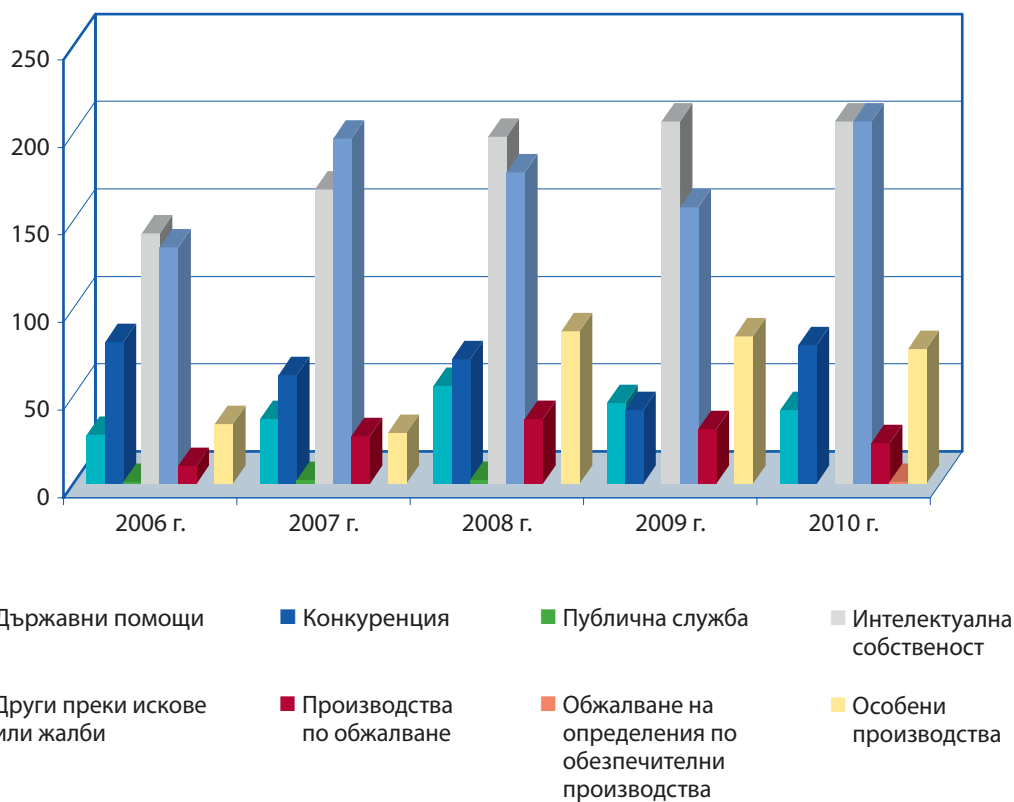

	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.
Образувани дела	432	522	629	568	636
Приключени дела	436	397	605	555	527
Висящи дела	1 029	1 154	1 178	1 191	1 300

¹ Освен ако не е посочено друго, в настоящата таблица и в таблиците на следващите страници са взети предвид особените производства.

За „особени производства“ се считат: отмяната на съдебно решение, постановено в отсъствие на ответника (член 41 от Статута на Съда, член 122 от Процедурния правилник на Общия съд), отмяната на влязло в сила съдебно решение по молба на трето лице (член 42 от Статута на Съда, член 123 от Процедурния правилник на Общия съд), преразглеждането на съдебно решение (член 44 от Статута на Съда, член 125 от Процедурния правилник на Общия съд), тълкуването на съдебно решение (член 43 от Статута на Съда, член 129 от Процедурния правилник на Общия съд), определянето на съдебните разноски (член 92 от Процедурния правилник на Общия съд), правната помощ (член 96 от Процедурния правилник на Общия съд) и поправянето на съдебно решение (член 84 от Процедурния правилник на Общия съд).

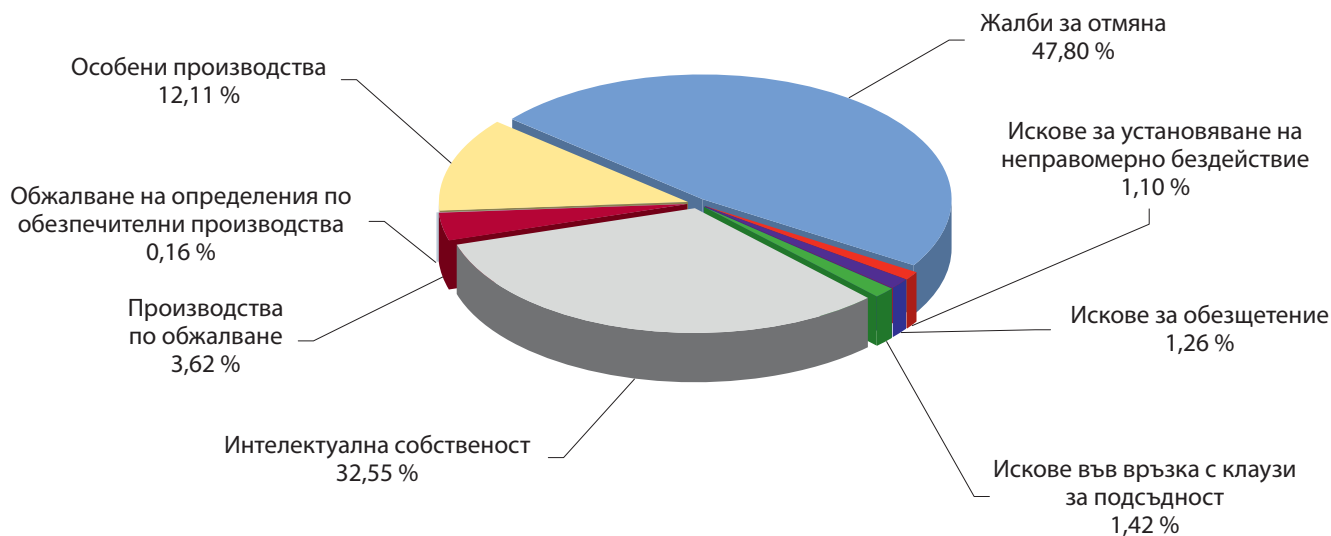
2. Образуванни дела — Видове производства (2006—2010)

	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.
Държавни помощи	28	37	56	46	42
Конкуренция	81	62	71	42	79
Публична служба	1	2	2		
Интелектуална собственост	143	168	198	207	207
Други преки иски или жалби	135	197	178	158	207
Производства по обжалване	10	27	37	31	23
Обжалване на определения по обезпечителни производства					1
Особени производства	34	29	87	84	77
Общо	432	522	629	568	636

3. Образувани дела — Вид иск или жалба (2006—2010)

Разпределение през 2010 г.

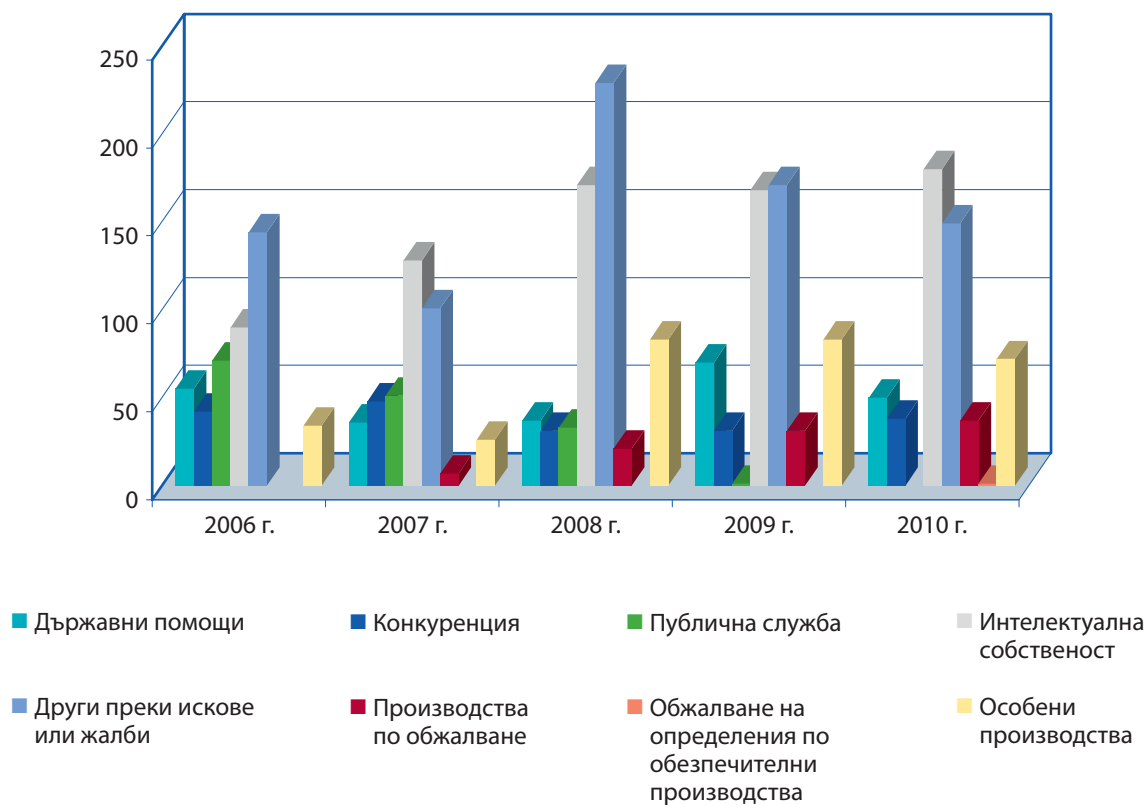
	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.
Жалби за отмяна	223	251	269	214	304
Искове за установяване на неправомерно бездействие	4	12	9	7	7
Искове за обезщетение	9	27	15	13	8
Искове във връзка с клаузи за подсъдност	8	6	12	12	9
Интелектуална собственост	143	168	198	207	207
Публична служба	1	2	2		
Производства по обжалване	10	27	37	31	23
Обжалване на определения по обезпечителни производства					1
Особени производства	34	29	87	84	77
Общо	432	522	629	568	636

4. Образувани дела — Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2006—2010)¹

	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.
Външна дейност на Европейския съюз	2	1	2	5	1
Данъчни въпроси	1	2			1
Достъп до документи	4	11	22	15	19
Държавни помощи	28	37	55	46	42
Енергетика				2	
Защита на потребителите			2		
Земеделие	26	46	14	19	24
Икономическа и парична политика	2				4
Икономическо, социално и териториално сближаване	16	17	6	6	24
Институционално право	12	19	23	32	17
Интелектуална и индустриална собственост	145	168	198	207	207
Клауза за подсъдност	8	6	12	12	9
Конкуренция	81	62	71	42	79
Култура	1	1		1	
Митнически съюз и Обща митническа тарифа	2	5	1	5	4
Научни изследвания, технологично развитие и космическо пространство		4		6	3
Образование, професионална квалификация, младеж и спорт		1			
Обща външна политика и политика на сигурност					1
Обществени поръчки	14	11	31	19	15
Обществено здраве	1	1	2	2	4
Ограничителни мерки (външна дейност)	5	12	7	7	21
Околна среда	9	27	7	4	15
Политика в областта на рибарството		5	23	1	19
Правен режим на предприятия	1			1	
Присъединяване на нови държави				1	
Пространство на свобода, сигурност и правосъдие		3	3	2	
Регистрация, оценка, разрешаване и ограничения, приложими за химикалите (Регламент REACH)					8
Сближаване на законодателствата		1			
Свобода на установяване			1		
Свободно движение на стоки	1	1	1	1	
Свободно движение на хора	4	4	1	1	1
Свободно предоставяне на услуги	1		3	4	1
Социална политика	2	5	6	2	4
Транспорт	1	4	1		1
Търговска политика	18	9	10	8	9
Финансови разпоредби (бюджет, финансова рамка, собствени ресурси, борба с измамите)	1	1		1	
Общо по Договора за ЕО/ДФЕС	386	464	502	452	533
Общо по Договора за ВС			1		
Общо по Договора за АЕ	1				1
Правилник за длъжностните лица	11	29	39	32	25
Особени производства	34	29	87	84	77
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	432	522	629	568	636

¹ Влизането в сила на Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) на 1 декември 2009 г. наложи промяна при представянето на областта, с която е свързан искът или жалбата. В резултат на това бяха преразгледани данните за периода 2006—2009 г.

5. Приключени дела — Видове производства (2006—2010)

	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.
Държавни помощи	55	36	37	70	50
Конкуренция	42	48	31	31	38
Публична служба	71	51	33	1	
Интелектуална собственост	90	128	171	168	180
Други преки иски или жалби	144	101	229	171	149
Производства по обжалване		7	21	31	37
Обжалване на определения по обезпечителни производства					1
Особени производства	34	26	83	83	72
Общо	436	397	605	555	527

6. Приключени дела — Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2010)¹

	Съдебни решения	Определения	Общо
Външна дейност на Европейския съюз	1	3	4
Данъчни въпроси		1	1
Достъп до документи	14	7	21
Държавни помощи	28	22	50
Енергетика		2	2
Защита на потребителите		2	2
Земеделие	9	7	16
Икономическа и парична политика		2	2
Икономическо, социално и териториално сближаване	1	1	2
Институционално право	9	17	26
Интелектуална и индустриална собственост	132	48	180
Клауза за подсъдност	10	2	12
Конкуренция	26	12	38
Митнически съюз и Обща митническа тарифа	1	3	4
Научни изследвания, технологично развитие и космическо пространство	2	1	3
Образование, професионална квалификация, младеж и спорт	1		1
Обществени поръчки	10	6	16
Обществено здраве	2		2
Ограничителни мерки (външна дейност)	8	2	10
Околна среда	2	4	6
Правен режим на предприятията		1	1
Свободно предоставяне на услуги		2	2
Социална политика	1	5	6
Транспорт	1	1	2
Търговска политика	8		8
Общо по Договора за ЕО/ДФЕС	266	151	417
Правилник за длъжностните лица	22	16	38
Особени производства		72	72
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	288	239	527

¹ Влизането в сила на Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) на 1 декември 2009 г. наложи промяна при представянето на областта, с която е свързан искът или жалбата. В резултат на това бяха преразгледани данните за периода 2006—2009 г.

7. Приключени дела — Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2006—2010)¹ (съдебни решения и определения)

	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.
Асоцииране на страни и отвъдморски територии	2				
Външна дейност на Европейския съюз	5	4	2		4
Данъчни въпроси	1		2		1
Достъп до документи	7	7	15	6	21
Държавни помощи	54	36	37	70	50
Енергетика					2
Защита на потребителите					2
Земеделие	27	13	48	46	16
Икономическа и парична политика	1	1	1		2
Икономическо, социално и териториално сближаване	6	5	42	3	2
Индустриална политика		1			
Институционално право	8	10	22	20	26
Интелектуална и индустриална собственост	91	129	171	169	180
Клауза за подсъдност	5	10	9	10	12
Конкуренция	42	38	31	31	38
Култура			1	2	
Митнически съюз и Обща митническа тарифа	2	3	6	10	4
Научни изследвания, технологично развитие и космическо пространство	1	1	1	1	3
Образование, професионална квалификация, младеж и спорт					1
Обществени поръчки	4	7	26	12	16
Обществено здраве	3	2	1	1	2
Ограничителни мерки (външна дейност)	4	3	6	8	10
Околна среда	11	10	17	9	6
Политика в областта на рибарството	24	4	4	17	
Правен режим на предприятията	1	1			1
Присъединяване на нови държави	1			1	
Пространство на свобода, сигурност и правосъдие		2	1	3	
Сближаване на законодателствата		1	1		
Свобода на установяване			1		
Свободно движение на стоки			2	3	
Свободно движение на хора	4	4	2	1	
Свободно предоставяне на услуги	2	1		2	2
Социална политика	5	4	2	6	6
Транспорт	2	1	3		2
Търговска политика	13	4	12	6	8
Финансови разпоредби (бюджет, финансова рамка, собствени ресурси, борба с измамите)	4		2	2	
Общо по Договора за ЕО/ДФЕС	330	302	468	439	417
Общо по Договора за ВС	1	10			
Общо по Договора за АЕ		1		1	
Правилник за длъжностните лица	71	58	54	32	38
Особени производства	34	26	83	83	72
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	436	397	605	555	527

¹ Влизането в сила на Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) на 1 декември 2009 г. наложи промяна при представянето на областта, с която е свързан искът или жалбата. В резултат на това бяха преразгледани данните за периода 2006—2009 г.

8. Приключени дела — Съдебен състав (2006—2010)

Разпределение през 2010 г.

	2006 г.			2007 г.			2008 г.			2009 г.			2010 г.		
	Съдебни решения	Определения	Общо	Съдебни решения	Определения	Общо	Съдебни решения	Определения	Общо	Съдебни решения	Определения	Общо	Съдебни решения	Определения	Общо
Голям състав				2		2							2		2
Състав по жалбите				3	4	7	16	10	26	20	11	31	22	15	37
Председател на Общия съд		19	19		16	16		52	52		50	50		54	54
Състави от 5-ма съдии	22	33	55	44	8	52	15	2	17	27	2	29	8		8
Състави от 3-ма съдии	198	157	355	196	122	318	228	282	510	245	200	445	255	168	423
Състав от един съдия	7		7	2		2							3		3
Общо	227	209	436	247	150	397	259	346	605	292	263	555	288	239	527

9. Приключени дела — Продължителност на производствата в месеци (2006—2010)¹ (съдебни решения и определения)

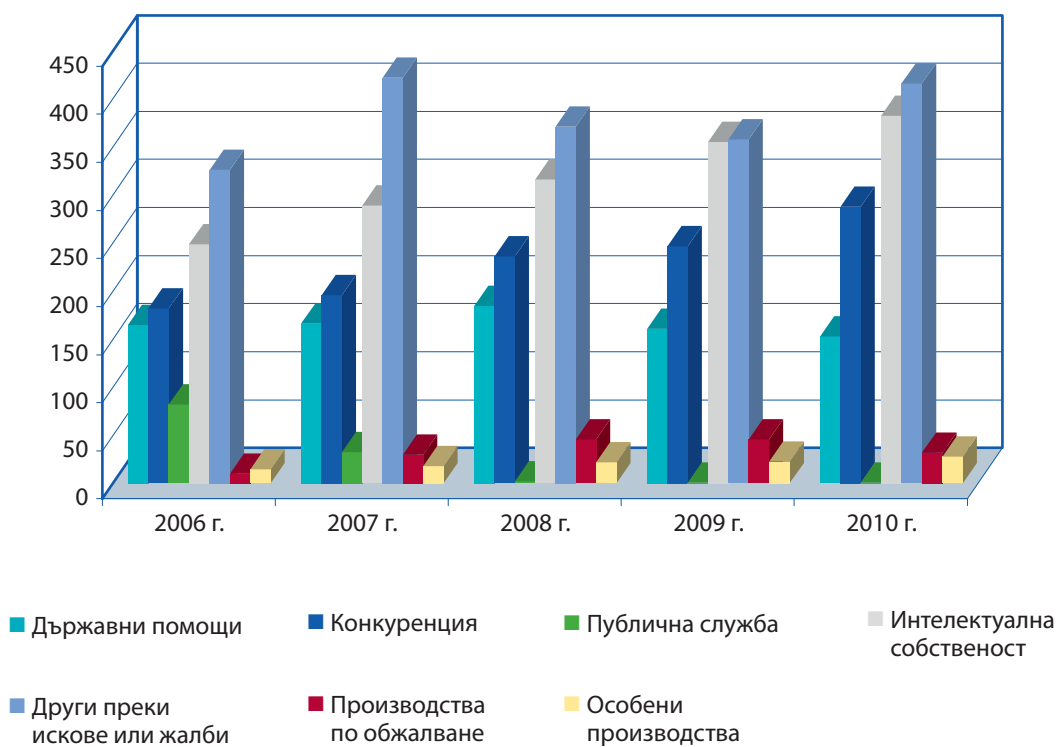

	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.
Държавни помощи	29,0	32,4	48,1	50,3	32,4
Конкуренция	41,1	42,6	40,2	46,2	45,7
Публична служба	24,8	32,7	38,6	52,8	
Интелектуална собственост	21,8	24,5	20,4	20,1	20,6
Други преки иски или жалби	24,2	21,5	20,6	23,9	23,7
Производства по обжалване		7,1	16,1	16,1	16,6

¹ В изчисленията във връзка със средната продължителност на производствата не са взети предвид: делата, по които е постановено междинно решение; особените производства; обжалване на определения по обезпечителни производства; делата, препратени от Съда в резултат на измененото разпределение на правомощията между Съда и Общия съд; делата, препратени от Общия съд вследствие на започването на дейност от Съда на публичната служба.

Продължителността на производствата се представя в месеци с десетично число.

10. Висящи дела към 31 декември — Видове производства (2006—2010)

	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.
Държавни помощи	165	166	185	161	153
Конкуренция	182	196	236	247	288
Публична служба	82	33	2	1	1
Интелектуална собственост	249	289	316	355	382
Други преки иски или жалби	326	422	371	358	416
Производства по обжалване	10	30	46	46	32
Особени производства	15	18	22	23	28
Общо	1 029	1 154	1 178	1 191	1 300

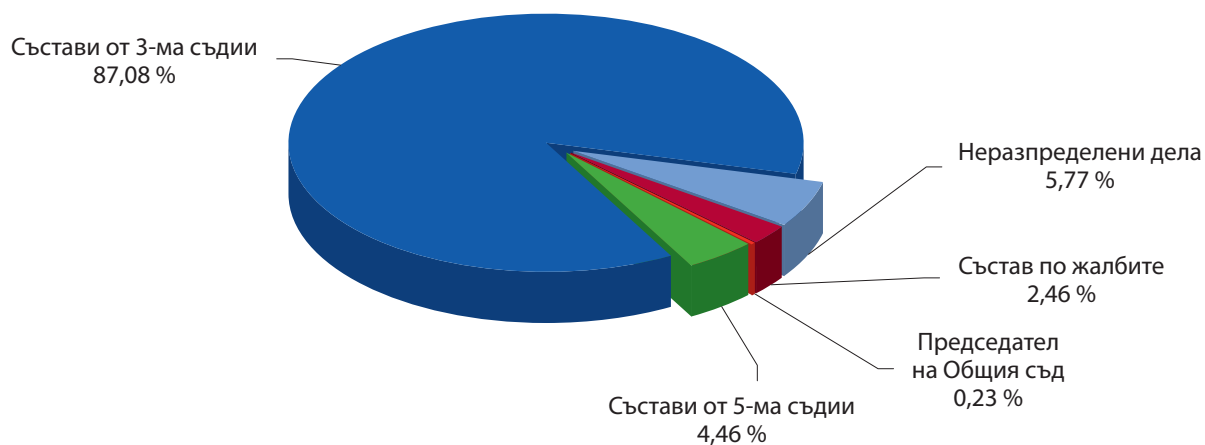
11. Висящи дела към 31 декември — Област, с която е свързан(а) искът или жалбата (2006—2010)¹

	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.
Външна дейност на Европейския съюз	6	3	3	8	5
Данъчни въпроси		2			
Достъп до документи	24	28	35	44	42
Държавни помощи	165	166	184	160	152
Енергетика				2	
Защита на потребителите	1	1	3	3	1
Земеделие	85	118	84	57	65
Икономическа и парична политика	2	1			2
Икономическо, социално и териториално сближаване	37	49	13	16	38
Индустриална политика	1				
Институционално право	19	28	29	41	32
Интелектуална и индустриална собственост	251	290	317	355	382
Клауза за подсъдност	21	17	20	22	19
Конкуренция	172	196	236	247	288
Култура	1	2	1		
Митнически съюз и Обща митническа тарифа	14	16	11	6	6
Научни изследвания, технологично развитие и космическо пространство	1	4	3	8	8
Образование, професионална квалификация, младеж и спорт		1	1	1	
Обща външна политика и политика на сигурност					1
Обществени поръчки	25	29	34	41	40
Обществено здраве	3	2	3	4	6
Ограничителни мерки (външна дейност)	9	18	19	18	29
Околна среда	23	40	30	25	34
Политика в областта на рибарството	4	5	24	8	27
Правен режим на предприятията	1			1	
Пространство на свобода, сигурност и правосъдие		1	3	2	2
Регистрация, оценка, разрешаване и ограничения, приложими за химикалите (Регламент REACH)					8
Сближаване на законодателствата	1	1			
Свободно движение на стоки	2	3	2		
Свободно движение на хора	3	3	2	2	3
Свободно предоставяне на услуги	1		3	5	4
Социална политика	5	6	10	6	4
Транспорт	1	4	2	2	1
Търговска политика	28	33	31	33	34
Финансови разпоредби (бюджет, финансова рамка, собствени ресурси, борба с измамите)	4	5	3	2	2
Общо по Договора за ЕО/ДФЕС	910	1 072	1 106	1 119	1 235
Общо по Договора за ВС	10		1	1	1
Общо по Договора за АЕ	2	1	1		1
Правилник за длъжностните лица	92	63	48	48	35
Особени производства	15	18	22	23	28
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ОБЛАСТИ	1 029	1 154	1 178	1 191	1 300

¹ Влизането в сила на Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) на 1 декември 2009 г. наложи промяна при представянето на областта, с която е свързан искът или жалбата. В резултат на това бяха преразгледани данните за периода 2006—2009 г.

12. *Висящи дела към 31 декември — Съдебен състав* (2006—2010)

Разпределение през 2010 г.

	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.
Голям състав	2				
Състав по жалбите	10	30	46	46	32
Председател на Общия съд	1				3
Състави от 5-ма съдии	117	75	67	49	58
Състави от 3-ма съдии	825	971	975	1 019	1 132
Състав от един съдия	2			2	
Неразпределени дела	72	78	90	75	75
Общо	1 029	1 154	1 178	1 191	1 300

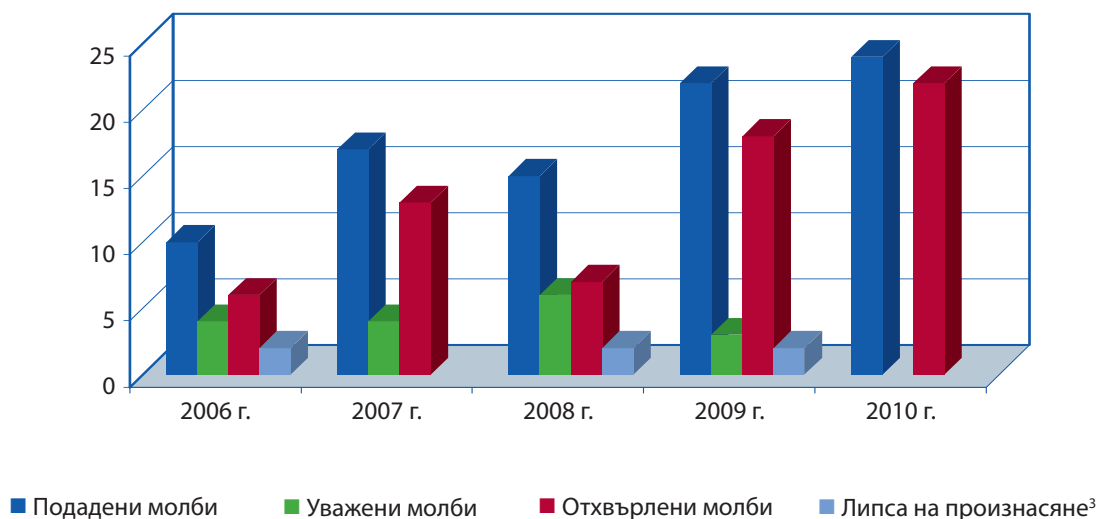
13. Други — Обезпечителни производства (2006—2010)

Разпределение през 2010 г.

	Образуванни обезпечителни производства	Приключени обезпечителни производства	Взето решение		
			Отхвърляне на молбата	Уважаване на молбата	Заличаване на делото от регистъра/ Липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество
Външна дейност на Европейския съюз	1	1	1		
Държавни помощи	7	2	2		
Земеделие	3	4	1	2	1
Икономическо, социално и териториално сближаване	2	2	2		
Институционално право	8	8	6		2
Клауза за подсъдност	1	2	2		
Конкуренция	8	4	3		1
Митнически съюз и Обща митническа тарифа		1	1		
Научни изследвания, технологично развитие и космическо пространство	2	2	2		
Обща външна политика и политика на сигурност	1	1	1		
Обществени поръчки	3	5	5		
Околна среда	2	3	3		
Правилник за длъжностните лица	2	2		1	1
Регистрация, оценка, разрешаване и ограничения, приложими за химикалите (Регламент REACH)	1	1	1	0	0
Общо	41	38	30	3	5

14. Други — Бързи производства (2006—2010)¹²

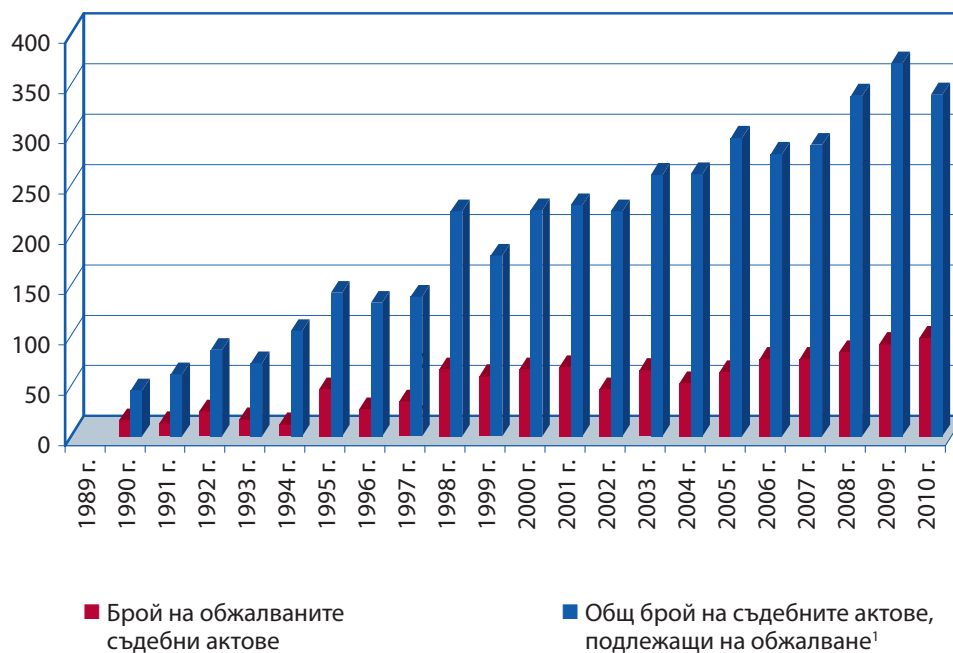
	2006 г.						2007 г.						2008 г.						2009 г.						2010 г.					
	Подадени молби			Взето решение			Подадени молби			Взето решение			Подадени молби			Взето решение			Подадени молби			Взето решение								
				Уважени молби	Отхвърлени молби	Липса на произнасяне ³				Уважени молби	Отхвърлени молби	Липса на произнасяне ³				Уважени молби	Отхвърлени молби	Липса на произнасяне ³				Уважени молби	Отхвърлени молби	Липса на произнасяне ³						
Външна дейност на Европейския съюз							1	1		2	2		4	4				1	1											
Достъп до документи																														
Държавни помощи	1						1	2		1	1							7	5											
Земеделие	3	1	3					1		1					2		3													
Икономическо, социално и териториално сближаване																		1	1											
Институционално право										1		1	1	1		1														
Клауза за подсъдност										1		1																		
Конкуренция	4	2	2				1	1		1	1	1	2	2		3	3													
Обществени поръчки							2	1		3	1	3		2	2		2	2		2	2									
Обществено здраве														1	1															
Ограничителни мерки (външна дейност)							3	2	1		4	4		5	1	2	1	10												
Околна среда	2	1	1				7	1	6					1			1													
Правилник за длъжностните лица										1					1															
Производство															1	1														
Свободно предоставяне на услуги															1	1														
Търговска политика							2	1		1			2		2															
Финансови разпоредби (бюджет, финансова рамка, собствени ресурси, борба с измамите)						2																								
Общо	10	4	6	2	17	4	13	0	15	6	7	2	22	3	18	2	24	0	22	0										

¹ Съгласно член 76а от Процедурния правилник Общият съд може да реши определено дело да се разгледа по реда на бързото производство. Тази разпоредба се прилага от 1 февруари 2001 г.

² Влизането в сила на Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) на 1 декември 2009 г. наложи промяна при представянето на областта, с която е свързан(а) искът или жалбата. В резултат на това бяха преразгледани данните за периода 2006—2009 г.

³ Случаите на „липса на произнасяне“ са следните: оттегляне на молбата, отказ от иска или оттегляне на иска или жалбата и случаите, в които производството по иска или жалбата приключва с постановяване на определение, без Общият съд да се е произнесъл по молбата делото да се разгледа по реда на бързото производство.

15. Други — Съдебни актове на Общия съд, срещу които е подадена жалба пред Съда (1989—2010)

	Брой на обжалваните съдебни актове	Общ брой на съдебните актове, подлежащи на обжалване¹	Процент на обжалваните съдебни актове
1989 г.			
1990 г.	16	46	35 %
1991 г.	13	62	21 %
1992 г.	25	86	29 %
1993 г.	17	73	23 %
1994 г.	12	105	11 %
1995 г.	47	143	33 %
1996 г.	27	133	20 %
1997 г.	35	139	25 %
1998 г.	67	224	30 %
1999 г.	60	180	33 %
2000 г.	67	225	30 %
2001 г.	69	230	30 %
2002 г.	47	224	21 %
2003 г.	66	260	25 %
2004 г.	53	261	20 %
2005 г.	64	297	22 %
2006 г.	77	281	27 %
2007 г.	77	290	27 %
2008 г.	84	339	25 %
2009 г.	92	371	25 %
2010 г.	98	340	29 %

¹ Общ брой на съдебните актове, подлежащи на обжалване — съдебни решения, определения по обезпечителни производства и определения за недопускане на встъпване, както и всички определения, които слагат край на производството, освен определенията за заличаване и за препращане — за които е изтекъл срокът за обжалване или срещу които е била подадена жалба.

16. Други — Разпределение на жалбите пред Съда според вида на производството (2006—2010)

	2006 г.			2007 г.			2008 г.			2009 г.			2010 г.		
	Производства по обжалване	Съдебни актове, подлежащи на обжалване	Жалби в %	Производства по обжалване	Съдебни актове, подлежащи на обжалване	Жалби в %	Производства по обжалване	Съдебни актове, подлежащи на обжалване	Жалби в %	Производства по обжалване	Съдебни актове, подлежащи на обжалване	Жалби в %	Производства по обжалване	Съдебни актове, подлежащи на обжалване	Жалби в %
Държавни помощи	5	21	24 %	11	30	37 %	4	19	21 %	23	51	45 %	17	35	49 %
Конкуренция	14	41	34 %	13	33	39 %	7	26	27 %	11	45	24 %	15	33	45 %
Публична служба	13	62	21 %	10	53	19 %	9	31	29 %	1	3	33 %			
Интелектуална собственост	18	62	29 %	14	64	22 %	24	105	23 %	25	153	16 %	32	140	23 %
Други преки иски или жалби	27	95	28 %	29	110	26 %	40	158	25 %	32	119	27 %	34	132	26 %
Общо	77	281	27 %	77	290	27 %	84	339	25 %	92	371	25 %	98	340	29 %

17. Други — Изход на производството по обжалване пред Съда (2010) (съдебни решения и определения)

	Отхвърляне на жалбата	Пълна или частична отмяна без връщане на делото	Пълна или частична отмяна с връщане на делото	Заличаване на делото от регистъра/Липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество	Общо
Държавни помощи	7		2		9
Земеделие	2				2
Икономическа и парична политика	1				1
Институционално право	20	2	1		23
Интелектуална и индустриална собственост	23	1	1	3	28
Конкуренция	8	3			11
Митнически съюз и Обща митническа тарифа	2				2
Образование, професионална квалификация, младеж и спорт				1	1
Околна среда и потребители	1				1
Политика в областта на рибарството	1				1
Правилник за длъжностните лица	3				3
Регионална политика	2				2
Свободно движение на стоки	1				1
Свободно движение на хора	1				1
Социална политика	1				1
Търговска политика	1				1
Общо	74	6	4	4	88

18. Други — Изход на производството по обжалване пред Съда (2006—2010) (съдебни решения и определения)

	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.
Отхвърляне на жалбата	51	72	51	84	74
Пълна или частична отмяна без връщане на делото	8	8	16	12	6
Пълна или частична отмяна с връщане на делото	1	6	7	3	4
Заличаване на делото от регистъра/Липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество	5	4	3	5	4
Общо	65	90	77	104	88

19. Други — Общо развитие (1989—2010)

Образувани, приключени и висящи дела

	Образувани дела ¹	Приключени дела ²	Висящи дела към 31 декември
1989 г.	169	1	168
1990 г.	59	82	145
1991 г.	95	67	173
1992 г.	123	125	171
1993 г.	596	106	661
1994 г.	409	442	628
1995 г.	253	265	616
1996 г.	229	186	659
1997 г.	644	186	1 117
1998 г.	238	348	1 007
1999 г.	384	659	732
2000 г.	398	343	787
2001 г.	345	340	792
2002 г.	411	331	872
2003 г.	466	339	999
2004 г.	536	361	1 174
2005 г.	469	610	1 033
2006 г.	432	436	1 029
2007 г.	522	397	1 154
2008 г.	629	605	1 178
2009 г.	568	555	1 191
2010 г.	636	527	1 300
Общо	8 611	7 311	

¹ 1989 г.: Съдът препраща 153 дела на новосъздадения Общ съд.

1993 г.: Съдът препраща 451 дела вследствие на първото разширяване на правомощията на Общия съд.

1994 г.: Съдът препраща 14 дела вследствие на второто разширяване на правомощията на Общия съд.

2004—2005 г.: Съдът препраща 25 дела вследствие на третото разширяване на правомощията на Общия съд.

² 2005—2006 г.: Общият съд препраща 118 дела на новосъздадения Съд на публичната служба.

Глава III

Съд на публичната служба
на Европейския съюз

А — Дейност на Съда на публичната служба през 2010 г.

От председателя г-н Paul Mahoney

1. Съдебната статистика на Съда на публичната служба разкрива, че броят на заведените през 2010 г. дела (139) чувствително се е увеличил в сравнение с броя на исковите молби и жалби, подадени през 2009 г. (113) и през 2008 г. (111).

Броят на приключените дела (129), от своя страна, е по-малък¹ от този през изминалата година (155).

Така броят на висящите дела² леко се е увеличил в сравнение с миналата година (185 към 31 декември 2010 г. срещу 175 към 31 декември 2009 г.). Средната продължителност на производството също се е увеличила (18,1 месеца през 2010 г. срещу 15,1 месеца през 2009 г.)³⁴.

Двадесет и четири решения на Съда на публичната служба са обжалвани пред Общия съд на Европейския съюз. Десет решения на Съда на публичната служба са отменени изцяло или частично от Общия съд на Европейския съюз, като шест дела са върнати за ново разглеждане от Съда на публичната служба.

Дванадесет дела са приключили с уреждане на спора по взаимно съгласие, което е най-големият брой приключили по този начин дела от създаването на Съда на публичната служба⁵. В този смисъл статистическите данни за тази година явно свидетелстват за по-широко прилагане на този способ за разрешаване на споровете.

¹ Увеличаването през тази година на процента на делата, приключили с постановяване на съдебно решение, в сравнение с този на делата, приключили по по-леката процедура с постановяване на определение, несъмнено допринесе за намаляването на броя на приключените дела. Освен това следва да се има предвид и фактът, че Съдът на публичната служба не бе в пълен състав поради продължителното отсъствие на един от седемте му съдии.

² По-специално все още висящи са 15 дела, заведени от 327 длъжностни лица и служители срещу съответните им институции, с искане за отмяна на извлеченията им от ведомостта за заплата, в които последната е регулирана за периода от 1 юли до 31 декември 2009 г., както и на извлеченията им от ведомостта за заплата, изготвени след 1 януари 2010 г., тъй като в тях е приложено увеличение на заплатата с 1,85 %, вместо с 3,7 %, както е следвало да бъде съгласно член 65 от Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз (наричан по-нататък „Правилникът“) и неговото приложение XI. Тези дела са тясно свързани с делото Комисия/Съвет (Решение от 24 ноември 2010 г., С-40/10), с което Съдът отмени Регламент (ЕС, Евратом) № 1296/2009 на Съвета от 23 декември 2009 г. за адаптиране, считано от 1 юли 2009 г., на възнагражденията и пенсиите на длъжностните лица и другите служители на Европейския съюз и на корекционните коефициенти, прилагани по отношение на тях.

³ Като не се отчитат периодите на евентуално спиране.

⁴ Това увеличение на продължителността на производството несъмнено е свързано с увеличението на процента на делата, приключващи с решение, в сравнение с този на делата, приключващи с определение.

⁵ Би могло да се отбележи, че до уреждане на спора по взаимно съгласие между страните за първи път се стига в рамките на обезпечително производство във връзка с въпроса за прилагане на поискана временна мярка (дело De Roos- Le Large/Комисия, F-50/10 R).

2. По отношение на процесуалните средства следва да се отбележи, че тази година Съдът на публичната служба за първи път използва предоставената от процедурния му правилник възможност⁶ за произнасяне еднолично от съдия⁷.

3. Накрая, по случай петата годишнина на Съда на публичната служба през 2010 г. се проведе колоквиум⁸ с участието на магистрати, преподаватели и адвокати — специалисти в областта на европейската и международната публична служба, длъжностни лица от европейските институции и представители на професионалните и синдикалните организации. Проведените по време на колоквиума обсъждания безспорно ще подпомогнат с идеи работата на Съда на публичната служба, по-специално във връзка с предвижданията от него промени в процедурния правилник въз основа на натрупания след създаването му опит. В рамките на честването на петата годишнина на Съда на публичната служба се проведе и ден на отворените врати, предвиден специално за персонала на институцията.

4. Изложението, което следва, представя най-значимите актове на Съда на публичната служба по процесуални въпроси и по същество. Поради липсата на съществени новости относно обезпечителните производства⁹, съдебните разноски и разходи, както и правната помощ, традиционно посветените на тези въпроси раздели ще отпаднат от доклада за тази година.

I. Процесуални аспекти

Условия за допустимост

1. Досъдебна процедура: правило за съответствие между жалбата по административен ред и тази по съдебен ред

В Решение от 1 юли 2010 г. по дело Mandt/Парламент (F-45/07*)¹⁰ Съдът на публичната служба смекчава правилото за съответствие между жалбата по административен ред и тази по съдебен ред, като приема, че правилото за съответствие е нарушено само в случай че жалбата пред съда променя предмета или основанията на жалбата по административен ред, като понятието „основание“ трябва да се разбира в широк смисъл. По отношение на искане за отмяна под „основание на спора“ следва по принцип да се разбира оспорването на вътрешната законосъобразност на обжалвания акт от страна на жалбоподателя или, като алтернатива, оспорването на неговата външна законосъобразност. Поради това, с изключение на възраженията за незаконосъобразност (които са от чисто правно естество и са трудно разбираеми

⁶ Член 14 от Процедурния правилник.

⁷ Тази възможност е използвана в делото, по което е постановено Решение от 14 декември 2010 г., Marcuccio/Комисия, F-1/10.

⁸ Документите от колоквиума ще бъдат публикувани през 2011 г. в *Revue universelle des droits de l'homme* (RUDH), Éditions N.P. Engel. Направените по време на колоквиума изказвания са достъпни на уебсайта на Съда.

⁹ През тази година председателят на Съда на публичната служба е постановил четири определения за обезпечителни мерки (Определение от 23 февруари 2010 г. по дело Papathanasiou/CХВП, F-99/09 R, Определение от 14 юли 2010 г. по дело Bermejo Garde/CESE, F-41/10 R, Определение от 10 септември 2010 г. по дело Esders/Комисия, F-62/10 R и Определение от 15 декември 2010 г. по дело Bömske/ЕИБ F-95/10 R и F-105/10 R). По тези четири дела молбите за временни мерки са отхвърлени.

¹⁰ Решенията, маркирани със знака „*“, са преведени на всички официални езици на Европейския съюз, с изключение на ирландски.

за неюристи), както и правните основания, свързани с общественения ред, промяна в основанието на спора, а следователно и недопустимост поради неспазване на правилото за съответствие са налице, ако жалбоподателят, който, като критикува в жалбата, подадена от него по административен ред, единствено формалната валидност на акта с неблагоприятни последици, изтъква в подадената по съдебен ред жалба правни основания по същество, или в обратния случай — след като в подадената по административен ред жалба оспорва само законосъобразността по същество на акта с неблагоприятни последици, жалбоподателят подава жалба по съдебен ред, която съдържа правни основания, свързани с формалната валидност на акта.

Следва да се отбележи, че в Решение от 23 ноември 2010 г. по дело Bartha/Комисия (F-50/08*) Съдът на публичната служба за първи път приема като обосновано правно основание, обявено за допустимо в съответствие с посоченото по-горе Решение по дело Mandt/Парламент.

2. Понятие за акт с неблагоприятни последици

В Решение от 13 януари 2010 г. по дело A и G/Комисия (съединени дела F-124/05 и F-96/06*) като следствие от Решение на Първоинстанционния съд от 15 октомври 2008 г. по дело Mote/Парламент, T-345/05, което се отнася до отнемане на съдебния имунитет на член на Европейския парламент, Съдът на публичната служба приема, че решението за отнемане на съдебния имунитет на длъжностно лице представлява акт с неблагоприятни за него последици. В случая обаче жалбоподателят вече не може да се позовава на незаконосъобразността на решението за отнемане на съдебния му имунитет в рамките на предявения от него иск за обезщетение, тъй като не е обжалвал това решение в предвидените в членове 90 и 91 от Правилника срокове.

В Решение от 23 ноември 2010 г. по дело Gheysens/Съвет (F-8/10*) Съдът на публичната служба приема, че решението, с което се отказва подновяване на договор, сключен за определен срок, е акт с неблагоприятни последици, който трябва да бъде мотивиран в съответствие с член 25 от Правилника, ако е различно от въпросния договор, какъвто по-специално е случаят, когато то се основава на нови обстоятелства или в него се изразява становище на администрацията в отговор на искане от заинтересования служител относно съдържаща се в договора възможност за подновяването му.

3. Правен интерес

В Решение от 5 май 2010 г. по дело Bouillez и др./Съвет (F-53/08*) Съдът на публичната служба потвърждава, че длъжностните лица, които могат да бъдат повишени в определена степен, по принцип имат личен интерес да оспорят не само приетите по отношение на тях решения за неповишаване, но и решенията за повишаване в посочената степен на други длъжностни лица.

4. Срокове

В Решение от 30 септември 2010 г. по дело Lebedef и Jones/Комисия (F-29/09*), отнасящо се до спор, свързан със законосъобразността на разпоредбата, предвидена в член 3, параграф 5, първа алинея от приложение XI към Правилника, съгласно която корекционен коефициент не се прилага не само за Белгия (референтна страна при определянето на жизнения стандарт), но и за Люксембург, Съдът на публичната служба най-напред напомня съдебната практика, съгласно която длъжностно лице, пропуснало да подаде в съответните срокове жалба по административен и по съдебен ред срещу фиша за заплата, в който за първи път се

материализира прилагането на акт с общо приложение за определяне на финансови права, не може, след като са изтекли посочените срокове, надлежно да оспорва последващите фишове, позовавайки се на същата незаконосъобразност, която е била допусната при първия фиш. В случая обаче Съдът на публичната служба констатира, че жалбоподателите критикуват Комисията главно за това, че продължава да прилага член 3, параграф 5, първа алинея от приложение XI към Правилника, без да проучи евентуалната разлика в покупателната способност между Брюксел и Люксембург, докато те твърдят, че са настъпили нови икономически обстоятелства, които по-специално предвид принципа на равно третиране повече не обосновавали прилагането на тази разпоредба. Освен това Съдът на публичната служба напомня трудностите от процесуален характер, с които би се сблъскал частноправният субект, решил съгласно член 265 ДФЕС да предяви иск за неправомерно бездействие срещу дадена институция, за да се отмени разпоредба на приет от законодателя на Съюза регламент. При тези условия Съдът на публичната служба приема, че да се изключи възможността длъжностно лице да оспори извлечението си от ведомост за заплата поради промяна на фактическите обстоятелства, каквато е промяната на икономическите условия, повдигайки във връзка с това възражение за незаконосъобразност спрямо разпоредба от Правилника, която, макар да изглежда валидна към момента на приемането ѝ, според длъжностното лице е станала незаконосъобразна поради посочената промяна на обстоятелствата, би довело на практика до невъзможност да се упражни правото на обжалване, чиято цел е да осигури спазването на общия принцип на равно третиране, признат от правото на Съюза, и така би накърнило несъразмерно правото на ефективна съдебна защита.

В Определение от 16 декември 2010 г. по дело AG/Парламент (F-25/10) Съдът на публичната служба приема по отношение на съобщаването на решение с препоръчано писмо, че в случаите, когато получателят на препоръчано писмо, който отсъства от дома си към момента на идването на пощенския служител, се въздържа от каквито и да било действия или не отиде да получи писмото в срока, за който то обикновено се съхранява от пощенските служби, трябва да се счита, че разглежданото решение е било надлежно съобщено на адресата му на датата на изтичане на този срок. Всъщност, ако се приеме, че такова поведение на адресата препятства редовното съобщаване на решение с препоръчано писмо, от една страна, гаранциите, които дава този способ, биха били значително отслабени, въпреки че той представлява изключително сигурен и обективен способ за съобщаване на административните актове. От друга страна, адресатът би разполагал с известна свобода на действие при определянето на момента, от който започва да тече срокът за обжалване, въпреки че един такъв срок не може да зависи от страните и трябва да отговаря на изискванията за правна сигурност и добро правораздаване. При все това презумпцията, че решението е било съобщено на адресата при изтичането на обичайния срок за съхраняване на препоръчаното писмо от пощенските служби, няма абсолютен характер. Всъщност прилагането ѝ е обусловено от доказването от администрацията на редовността на съобщаването с препоръчано писмо, по-специално посредством оставянето на съобщение за получаване на препоръчано писмо на последния посочен от адресата адрес. Освен това тази презумпция не е необорима. Адресатът може по-специално да поиска да установи, че е бил възпрепятстван да се запознае надлежно със съобщението за получаване на препоръчано писмо в частност поради причини, свързани със заболяване, или поради независещи от него форсмажорни обстоятелства.

Поверителни документи

В Решение от 15 април 2010 г. по дело Matos Martins/Комисия (F-2/07) Съдът на публичната служба, след като констатира поверителния характер по отношение на жалбоподателя на някои документи, чието представяне същият е поискал в рамките на процесуално-организационните действия, ограничава достъпа до тях на адвоката на заинтересованото лице,

с изключение на личния достъп на жалбоподателя, като изисква справка да се извърши в помещенията на секретариата и забранява копирането на посочените документи.

В Определение от 17 март 2010 г. и Определение от 20 май 2010 г. по дело *Missir Mamachi di Lusignano/Комисия (F-50/09)*¹¹ Съдът на публичната служба разпорежда на ответника да представи определени документи, класифицирани „за служебно ползване“ („*restreint UE*“), като уточнява мерките за сигурност, които биха могли да се наложат във връзка с достъпа до тях, и като подчертава по-специално, че нито жалбоподателят, нито адвокатът му няма да имат право да правят справка с тези материали. Той уточнява по-специално, че ако възникна въпрос за условията за прилагане в случая на принципа на състезателност на производството и разпоредбите на член 44, параграф 1 от Процедурния правилник, като този принцип и посочените разпоредби могат да наложат жалбоподателят да има поне частичен достъп до посочените документи¹².

Служебно разглеждане на правно основание

В единадесет решения от 29 юни 2010 г.¹³ Съдът на публичната служба напомня, че зачитането на правото на защита представлява съществено процесуално правило, чието нарушение може да се разглежда служебно, като в конкретния случай поради нарушение на този принцип отменя решения на Европейската полицейска служба (Европол), с които се отказва сключването на договор за неопределено време с жалбоподателите.

II. По същество

Общи принципи

1. Извъндоговорна отговорност на институциите

В Решение по дело *Nanopoulos/Комисия* (Решение от 11 май 2010 г., F-30/08*, обжалвано пред Общия съд на Европейския съюз) Съдът на публичната служба напомня, че извъндоговорната отговорност на институциите, когато се търси по реда на член 236 ЕО (понастоящем, след изменението с Договора от Лисабон член 270 ДФЕС), може да се носи само поради незаконосъобразността на увреждащ акт (или действие без характера на решение), без да е необходимо да се проверява дали е налице достатъчно съществено нарушение на правна норма, която има за цел да се предоставят права на частноправните субекти. Съдът на публичната служба уточнява, че тази съдебна практика не изключва разглеждането от съда на обхвата на правото на преценка на администрацията в съответната област; напротив, този критерий е основен параметър при проверката на законосъобразността на разглежданото решение или действие, като упражняваният от съда контрол за законосъобразност и неговият обхват зависят от по-голямата или по-малка свобода на преценка, с която разполага администрацията в зависимост от приложимото право и наложените ѝ изисквания за добро функциониране.

¹¹ Решението, което слага край на производството по това дело, все още не е постановено.

¹² Определение от 17 март 2010 г., посочено по-горе.

¹³ Решения по дела F-27/09, F-28/09, F-34/09, F-35/09, F-36/09, F-37/09, F-38/09, F-39/09, F-41/09, F-42/09, F-44/09.

В Решение от 9 март 2010 г. по дело N/Парламент (F-26/09), след като напомня, че отмяната на обжалван от длъжностно лице акт сама по себе си представлява подходящо и по принцип достатъчно поправяне на всяка неимуществена вреда, която последният може да е претърпял, Съдът на публичната служба уточнява при кои хипотези съдът на Съюза е приел известни изключения от това правило. В този смисъл той уточнява, че отмяната на незаконосъобразен акт на администрацията не може да представлява пълно обезщетение за претърпяната неимуществена вреда, първо, ако този акт съдържа изрична отрицателна оценка за качествата на жалбоподателя, която може да го нарани, второ, когато е допусната особено тежка степен на незаконосъобразност и трето, когато отмяната на даден акт е лишена от всякакво полезно действие.

2. Основни права и общи принципи на правото на публичната служба

а) Основно право на неприкосновеност на жилището

В Решение от 9 юни 2010 г. по дело Marcuccio/Комисия (F-56/09) Съдът на публичната служба напомня, че основното право на неприкосновеност на жилището на физическите лица се налага в правния ред на Съюза като общ принцип на правните уредби на държавите членки и че освен това Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи (наричана по-нататък „ЕКПЧ“), към която препраща член 6, параграф 2 ДЕС, в член 8, параграф 1 гласи, че „[в]секи има право на зачитане на неговия личен и семеен живот, на неговото жилище и тайната на неговата кореспонденция“. В случая Съдът на публичната служба установява, че като влиза в служебното жилище на жалбоподателя, без да спазва каквито и да било формалности, администрацията е засегнала правото на заинтересованото лице на зачитане на собствеността, жилището и частния му живот и че такова служебно нарушение може да ангажира отговорността на ответника.

б) Презумпция за невиновност

В делото, по което е постановено Решение от 23 ноември 2010 г., Wenig/Комисия (F-75/09), жалбоподателят излага пред Съда на публичната служба правно основание, съгласно което с отказа си да уважи исканията му за съдействие Комисията е нарушила принципа на презумпцията за невиновност, тъй като такъв отказ имплицитно означавал, че според Комисията той действително е извършил някои от действията, описани в статия от вестник. Съдът на публичната служба напомня най-напред, че принципът на презумпцията за невиновност, прогласен в член 6, параграф 2 от ЕКПЧ, не се свежда до процесуална гаранция в наказателноправната материя, а неговият обхват е по-широк и изисква никой представител на държавата да не заявява, че дадено лице е виновно за извършването на престъпление, преди вината му да е била установена от съд. По-нататък, Съдът на публичната служба приема, че тъй като в дадения случай Комисията не е направила каквото и да било изявление, от което да може да се допусне, че според нея жалбоподателят е извършил или би могъл да извърши нарушение, заинтересованото лице няма основание да претендира, че единствено поради факта че е отказала да му окаже съдействие, Комисията е нарушила принципа на презумпцията за невиновност.

в) Задължение за полагане на грижа

В Решение от 28 октомври 2010 г. по дело U/Парламент (F-92/09*) Съдът на публичната служба уточнява, че в случаите, когато са налице съмнения, че длъжностното лице среща затруднения при изпълнението на възложените му задачи поради здравословни причини, задължението за полагане на грижа налага на администрацията да положи всички необходими усилия,

за да се увери, че това не е така, преди да вземе решение за уволнението на посоченото длъжностно лице. Освен това изискванията към администрацията във връзка със задължението ѝ за полагане на грижа са още по-високи, когато става въпрос за длъжностно лице в особено положение, по отношение на което съществуват съмнения за психическото му здраве и съответно за способността му адекватно да защитава интересите си.

3. Прилагане на международното частно право от институция на Съюза

В посоченото по-горе Решение по дело Mandt/Парламент, което се отнася до прилагането от институция на разпоредба за гражданското състояние на лицата, Съдът на публичната служба уточнява, че администрацията не е длъжна да установи приложимото право и/или „компетентния“ правопорядък посредством съображения само от областта на международното частно право, а може да се ограничи да приеме като привръзка наличието на „много тясна“ връзка със спора.

По това дело две лица искат в качеството си на преживели съпрузи на едно и също починало длъжностно лице да получават наследствена пенсия на основание член 79 от Правилника, при което Парламентът решава да подели пенсията между тях. След като отхвърля като недопустима жалбата на едното от двете претендиращи пенсията лица (Определение от 23 май 2008 г. по дело Braun-Neumann/Парламент, F-79/07), Съдът на публичната служба отхвърля жалбата на другото лице по същество, като не приема по-специално правното основание, с което се отрича самото качество на преживял съпруг на първото лице (Съдът на публичната служба посочва в това отношение, че лицето се счита за преживял съпруг съгласно правото и правния ред на страна, която е в много тясна връзка, както с него, така и със спора като цяло), както и правното основание, съгласно което при наличие на двама преживели съпрузи, всеки от тях има право да получава пълна наследствена пенсия. В този смисъл Съдът на публичната служба приема, че Парламентът е бил изправен пред празнота в правото и не е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел посоченото по-горе решение.

Права и задължения на длъжностното лице

1. Задължение за оказване на съдействие

В посоченото по-горе Решение по дело Wenig/Комисия Съдът на публичната служба приема, че администрацията не може да бъде задължена в рамките на наказателно производство да оказва съдействие на длъжностно лице, което въз основа на конкретни и релевантни доказателства е заподозряно, че е нарушило сериозно професионалните си задължения, поради което подлежи на дисциплинарно наказание, дори и да е възможно с такова неизпълнение на задължения да се подпомогнат неправомерни действия на трето лице.

2. Достъп на длъжностно лице до документи, които го засягат

В посоченото по-горе Решение по дело G/Комисия Съдът на публичната служба уточнява връзката между разпоредбите на член 26 от Правилника относно правото на достъп на длъжностно лице до служебното му досие, разпоредбите относно достъпа на длъжностно лице до документи от медицинско естество, които го засягат, като например предвидените в Общите правила относно осигурителното покритие срещу злополуки и професионални заболявания на длъжностни лица, и разпоредбите от Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 година относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, стр. 43; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 3, стр. 76).

Кариера на длъжностното лице

1. Конкурси

В Решение от 15 юни 2010 г. по дело *Pachitis/Комисия* (F-35/08*, обжалвано пред Общия съд на Европейския съюз) Съдът на публичната служба отменя решението на Европейската служба за подбор на персонал (EPSO), съгласно което жалбоподателят е изключен от списъка на кандидатите, получили най-високи оценки на тестовете за достъп до конкурс на общо основание, поради липсата на компетентност на EPSO да приема такова решение. Всъщност Съдът на публичната служба постановява, че без промяна в Правилника, която изрично да възлага на EPSO задачите, които до този момент са правомощие на конкурсната комисия, EPSO не разполага с компетентност да изпълнява такива задачи, и по-специално задачи, които при назначаването на длъжностни лица засягат определянето на съдържанието на изпитите и проверката им, включително на изпити под формата на тестове с въпроси с избор от няколко отговора, дори и тези тестове да са били представени като тестове за „допускане“ на кандидатите до писмените изпити и устния изпит в конкурса.

В посоченото по-горе Решение по дело *Bartha/Комисия* Съдът на публичната служба прави редица уточнения по отношение на разпоредбата, предвидена в член 3, пета алинея от приложение III към Правилника, съгласно която конкурсната комисия, състояща се от повече от четирима членове, включва поне по двама представители на всеки пол. Той уточнява по-специално, че спазването на това правило трябва да се проверява при съставянето на конкурсната комисия, видно от списъка, публикуван от институцията или институциите, които организират конкурса, и че следва да се вземат предвид само пълноправните членове на конкурсната комисия.

2. Процедури за повишаване

В посоченото по-горе Решение по дело *Bouillez и др./Съвет* Съдът на публичната служба уточнява, че от разпоредбите на член 45, параграф 1 от Правилника следва, че нивото на упражняваните функции от длъжностните лица, които могат да бъдат повишени, съставлява един от трите релевантни критерия, които администрацията трябва да вземе предвид при сравнителния анализ на заслугите на тези длъжностни лица. Изразът „при необходимост“, съдържащ се в член 45, параграф 1, четвърто изречение от Правилника, означава само, че макар по принцип да се предполага, че служителите от една и съща степен заемат длъжности с равностойни функции, когато на практика това не е така, посоченото обстоятелство трябва да се вземе предвид в процедурата по повишаване.

Съдът на публичната служба, след като приема за основателно правното основание, изведено от нарушение на член 45, параграф 1 от Правилника, най-напред напомня, че съгласно съда на Съюза, когато от акта, който трябва да бъде отменен, се ползва трето лице, както в случаите на включване в списък с резерви, на решение за повишаване или на решение за назначаване на свободна длъжност, съдът е длъжен преди това да провери дали отмяната няма да съставлява прекомерна санкция за допуснатата незаконосъобразност. По-нататък Съдът на публичната служба напомня, че в областта на повишаването съдът на Съюза разглежда всеки случай поотделно. На първо място, той взема предвид естеството на допуснатата незаконосъобразност. На второ място, съдът на Съюза претегля интересите. При извършването претегляне на интереси съдът взема предвид, най-напред, интереса на жалбоподателят законосъобразно и изцяло да им бъде възстановено правото, по-нататък, интересите на незаконосъобразно повишените длъжностни лица и накрая, интереса на службата.

В Решение от 15 декември 2010 г. по дело Almeida Campos и др./Съвет (F-14/09) Съдът на публичната служба приема, че органът по назначаването (наричан по-нататък „ОН“) не може правомерно да разглежда заслугите на длъжностните лица от една и съща степен отделно според това дали съгласно стария правилник спадат към категория А или към категорията лингвисти LA, щом като законодателят е решил, че съгласно новия правилник и едните, и другите спадат към една и съща функционална група администратори.

Условия на труд на длъжностното лице

В Решение от 30 ноември 2010 г. по дело Taillard/Парламент (F-97/09) се уточнява, че тъй като болестите могат да търпят развитие, не би могло да се твърди, че становището на независимия лекар, че дадено длъжностно лице е работоспособно, остава валидно и когато то по-късно представи ново медицинско свидетелство. По отношение на опасността от заобикаляне на процедурата, свързана с медицинските прегледи, чрез непрекъснато представяне на медицински свидетелства, отнасящи се до една и съща болест, Съдът на публичната служба счита, че когато се налага, и по-специално когато има признаци за злоупотреба от страна на жалбоподателя, съответната институция би могла да прибегне до съответните дисциплинарни производства.

Заплата и социални предимства на длъжностните лица

1. Възнаграждение

В Решение от 14 октомври 2010 г. по дело W/Комисия (F-86/09*) Съдът на публичната служба се произнася по искане за отмяна на решение на Комисията, с което на служител се отказва да се предостави надбавка за жилищни нужди с мотива, че двойката между този служител и неговия небрачен партньор от същия пол не отговаря на условието, посочено в член 1, параграф 2, буква в), подточка iv) от приложение VII към Правилника, тъй като партньорите имат достъп до граждански брак в Белгия. При все това жалбоподателят, който има двойно гражданство — белгийско и мароканско, възразява пред администрацията, че предвид мароканското му гражданство такъв брак не е възможен, тъй като сключването му с лице от същия пол го излага на опасност от наказателно преследване в Мароко на основание член 489 от Наказателния кодекс на Мароко, предвиждащ наказание за хомосексуализъм. Като се основава на практиката на Европейския съд по правата на човека, Съдът на публичната служба приема, че разпоредбите на Правилника, които включват в обхвата на правото на надбавка за жилищни нужди длъжностните лица, регистрирани като постоянни небрачни партньори, следва да се тълкуват по начин, който да гарантира, че въпросното право няма да остане теоретично, а е конкретно и действително. В случая Съдът на публичната служба установява, че национален закон като член 489 от Наказателния кодекс на Мароко, който инкриминира хомосексуалните актове, без дори да прави разграничение в зависимост от мястото, където те са извършени, има опасност да направи теоретичен достъп до граждански брак и следователно до правото за получаване на надбавка за жилищни нужди. Поради това той отменя решението на ответника, с което на жалбоподателя се отказва предоставяне на надбавка за жилищни нужди.

2. Социално осигуряване

В Решение от 1 юли 2010 г. по дело Füller-Tomlinson/Парламент (F-97/08, обжалвано пред Общия съд на Европейския съюз) Съдът на публичната служба отхвърля възражение на жалбоподателя за незаконосъобразност на европейската таблица за оценяване за медицински цели на пораженията върху физическата и психическата цялост, представляваща неразделна

част от влезлите в сила на 1 януари 2006 г. Общи правила относно осигурителното покритие срещу злополуки и професионални заболявания.

В Решение от 14 септември 2010 г. по дело АЕ/Комисия (F-79/09) Съдът на публичната служба, сезиран с иск за отговорност във връзка с неразумната продължителност на процедурата по признаване на професионално заболяване, припомня отговорността на Комисията като институция да напомня на членовете на лекарските комисии за задължението им за полагане на дължима грижа.

В Решение от 23 ноември 2010 г. по дело Marcuccio/Комисия (F-65/09) Съдът на публичната служба отхвърля възражението за незаконосъобразност на критериите за определяне на тежко заболяване по смисъла на член 72 от Правилника, а именно: неблагоприятна прогноза за животозастрашаващо заболяване, хронично протичане на заболяването, необходимост от тежки диагностични или терапевтични мерки и наличие или риск от тежко увреждане. В това решение се уточнява и че понятието „умствено заболяване“ по смисъла на член 72 от Правилника може да се отнася само до заболявания, които обективно са с определена степен на тежест, а не до всяко психично или психиатрично смущение, независимо от тежестта му.

В Решение от 1 декември 2010 г. по дело Gagalís/Съвет (F-89/09) се уточнява, че както член 73, параграф 3 от Правилника, така и член 9, параграф 1, трета алинея от правилата относно риска „злополука“ трябва да се тълкуват в смисъл, че предвиждат единствено допълнително възстановяване на разноските, направени за услуги по член 72 от Правилника, след възстановяването на частта от разноските, която се поема от здравноосигурителната схема. Осигурителната схема за трудова злополука е допълнителна и поради това не предвижда каквото и да било възстановяване на разноски, направени за услуги, които не се покриват от здравноосигурителната схема — като се изключат предвидените в параграф 2 от споменатия член 9 услуги — и поради тази причина не служат като основание за поемане на направените за тях разноски от здравноосигурителната схема.

Дисциплинарни мерки

В посоченото по-горе Решение по дело А и G/Комисия се уточнява, че обстоятелството, че дисциплинарното производство е приключено без налагане на дисциплинарна санкция на въпросното длъжностно лице, не може да възпрепятства европейския съд да упражни контрол за законосъобразност на решението за образуване на дисциплинарно производство срещу заинтересованото лице. За да се защитят правата на засегнатото длъжностно лице, следва да се счита, че ОН упражнява правомощията си по незаконосъобразен начин не само в случай на доказана злоупотреба с власт, но също и при липса на достатъчно точни и относими доказателства, указващи, че заинтересованото лице е извършило дисциплинарно нарушение. В същото решение отново се потвърждава и принципът, че дисциплинарното производство трябва да се проведе в разумен срок. Задължението на дисциплинарния орган да положи дължима грижа се отнася както до образуването на дисциплинарното производство, така и до провеждането му.

Условия за работа на другите служители на Европейския съюз

1. Уволнение на служител с договор за неопределено време

В решения от 9 декември 2010 г. по дело Schuerings/ETF (F-87/08) и по дело Vandeuren/ETF (F-88/08), след като уточнява, че да се позволи на работодател да прекрати трудово правоотношение за неопределено време без основателна причина, би противоречало на

стабилността, характеризираща договорите за неопределено време, и би било несъвместимо със самата същност на този вид договори, Съдът на публичната служба приема, че намаляването на обхвата на дейност на агенция може да се счита, че представлява основателна причина за уволнение, при условие обаче че посочената агенция не разполага с длъжност, на която съответният служител би могъл да се преназначи. Когато тя преценява дали даден служител може да се преназначи на друга длъжност, която вече съществува или която трябва да се създаде, администрацията трябва да претегли интересите на службата, които налагат на поста да се назначи най-способното лице, както и интереса на служителя, чието уволнение се предвижда. За тази цел в рамките на правото си на преценка тя трябва да вземе предвид различни критерии, сред които са изискванията за длъжността с оглед квалификацията и потенциала на служителя, обстоятелството дали в трудовия договор на съответния служител се уточнява, че той е назначен да заема определена длъжност, атестационните му доклади, както и неговата възраст, прослужено време и броя години, които му остават да плаща вноски, преди да получи право на пенсия.

2. Уволнение в края на изпитателния срок

В Решение от 24 февруари 2010 г. по дело Menghi/ENISA (F-2/09), което се отнася до уволнението на срочно нает служител в края на изпитателния срок, Съдът на публичната служба внася редица уточнения във връзка с решенията за уволнение. Той посочва, на първо място, че доказването на търпян от служител психически тормоз не означава, че всяко решение с неблагоприятни последици за този служител и взето в обстановка на тормоз, само поради това е незаконосъобразно. Нужно е освен това да се установи връзка между съответния тормоз и мотивите на обжалваното решение. На второ място, той посочва, че срещу решение за уволнение не може основателно да се прави позоваване на несъобразяването с разпоредбите на член 24 от Правилника, свързани със задължението за оказване на съдействие. Всъщност само административните решения, чието съдържание има връзка със задължението за оказване на съдействие, т.е. решенията, с които се отхвърля искане за оказване на съдействие, или, при някои извънредни обстоятелства, въздържането от спонтанно оказване на съдействие на служител, могат да нарушат това задължение. Предметът на решение за уволнение обаче не е в приложното поле на член 24 от Правилника и следователно няма връзка с предвиденото в този член задължение за оказване на съдействие. Накрая, Съдът на публичната служба приема, че разпоредбите, предвидени в член 22а, параграф 3 от Правилника — съгласно които длъжностното лице, съобщило информацията относно факти, които водят до предположение за наличието на евентуална противозаконна дейност или за поведение, което може да съставлява сериозно неизпълнение на задълженията на длъжностните лица на Съюза, „не може да претърпи никакви неблагоприятни последици от страна на институцията [...], при условие че е действало добросъвестно“, — не осигуряват на длъжностното лице, предало въз основа на член 22а, параграф 1 информацията относно факти, които водят до предположение за евентуална противозаконна дейност, защита срещу всяко решение, което може да има неблагоприятни последици за него, а само срещу решенията, приети поради такова предаване на информация.

Б — Състав на Съда на публичната служба

(Протоколен ред към 31 декември 2010 г.)

Отляво надясно:

Г-н S. Van Raepenbusch и г-н H. Kreppel, съдии; г-н H. Tagaras, председател на състав; г-н P. Mahoney, председател на Съда на публичната служба; г-н S. Gervasoni, председател на състав; г-жа I. Boruta и г-жа M. I. Rofes i Pujol, съдии; г-жа W. Hakenberg, секретар.

1. Членове на Съда на публичната служба

(по реда на встъпване в длъжност)

Paul J. Mahoney

Роден през 1946 г.; следва право (Master of Arts, Оксфордски университет, 1967; Master of Laws, University College London, 1969); преподавател в University College London (1967—1973); barrister (Лондон, 1972—1974); администратор и главен администратор в Европейския съд по правата на човека (1974—1990); гостуващ професор по право в Университета в Саскечуан, Saskatoon, Канада (1988); ръководител на персонала в Съвета на Европа (1990—1993); началник на отдел (1993—1995), заместник-секретар (1995—2001), секретар на Европейския съд по правата на човека (от 2001 г. до септември 2005 г.); председател на Съда на публичната служба от 6 октомври 2005 г.

Horstpeter Kreppel

Роден през 1945 г.; следва в университетите в Берлин, Мюнхен и Франкфурт на Майн (1966—1972); първи държавен изпит (1972); стажант-магистрат във Франкфурт на Майн (1972—1973 и 1974—1975); Колеж на Европа в Брюж (1973—1974); втори държавен изпит (Франкфурт на Майн, 1976); специалист консултант във Федералната служба по заетостта и адвокат (1976); съдия в съд по трудовоправни спорове (провинция Хесен, 1977—1993); преподавател във Fachhochschule für Sozialarbeit във Франкфурт на Майн и във Verwaltungsfachhochschule във Висбаден (1979—1990); национален експерт в правната служба на Комисията на Европейските общности (1993—1996 и 2001—2005); аташе по социалните въпроси към посолството на Федерална република Германия в Мадрид (1996—2001); съдия в Съда по трудовоправни спорове във Франкфурт на Майн (февруари—септември 2005 г.); съдия в Съда на публичната служба от 6 октомври 2005 г.

Irena Boruta

Родена през 1950 г.; магистър по право от Университета във Вроцлав (1972), доктор по право (Лодз, 1982); адвокат към адвокатурата на Република Полша (от 1977 г.); гостуващ научен сътрудник (Университет Париж X, 1987—1988; Университета в Нант, 1993—1994); експерт на „Solidarnosc“ (1995—2000); професор по трудово право и европейско социално право в Университета в Лодз (1997—1998 и 2001—2005), асоцииран професор във Висшето икономическо училище във Варшава (2002), професор по трудово право и осигурително право в Университета „Кардинал Стефан Вишински“, Варшава (2002—2005); заместник-министър на труда и социалните въпроси (1998—2001); член на преговорния екип за присъединяването на Република Полша към Европейския съюз (1998—2001); представител на полското правителство в Международната организация на труда (1998—2001); автор на значителен брой трудове в областта на трудовото право и европейското социално право; съдия в Съда на публичната служба от 6 октомври 2005 г.

Haris Tagaras

Роден през 1955 г.; бакалавърска степен по право (Солунски университет, 1977); специализация по европейско право (Институт за европейски изследвания на Свободния университет в Брюксел, 1980 г.); доктор по право (Солунски университет, 1984); юрист-лингвист в Съвета на Европейските общности (1980—1982); научен сътрудник в Центъра по международно и европейско икономическо право в Солун (1982—1984); администратор в Съда на Европейските общности и в Комисията на Европейските общности (1986—1990); професор по право на Общността, по международно частно право и по права на човека в Университета Panteion в Атина (от 1990 г.); външен консултант по европейските въпроси към Министерство на правосъдието и член на Постоянния комитет по Конвенцията от Лугано (1991—2004); член на Националната комисия по конкуренцията (1999—2005); член на Националната комисия по пощите и далекосъобщенията (2000—2002); член на Солунската адвокатска колегия, адвокат към Касационния съд; член — основател на Съюза на европейските адвокати (CAE); асоцииран член на Международната академия по сравнително право; съдия в Съда на публичната служба от 6 октомври 2005 г.

Sean Van Raepenbusch

Роден през 1956 г.; бакалавърска степен по право (Свободен университет в Брюксел, 1979); специализация по международно право (Брюксел, 1980); доктор по право (1989); ръководител на правната служба на Société anonyme du canal et des installations maritimes в Брюксел (1979—1984); длъжностно лице в Комисията на Европейските общности (генерална дирекция „Социални въпроси“, 1984—1988); член на правната служба на Комисията на Европейските общности (1988—1994); съдебен помощник в Съда на Европейските общности (1994—2005); лектор в Университета в Шарлероа (международно и европейско социално право, 1989—1991), в Университета в Монс-Ено (европейско право, 1991—1997), в Университета в Лиеж (право на европейската публична служба, 1989—1991; институционално право на Европейския съюз, 1995—2005; европейско социално право, 2004—2005); многобройни публикации в областта на европейското социално право и конституционното право на Европейския съюз; съдия в Съда на публичната служба от 6 октомври 2005 г.

Stéphane Gervasoni

Роден през 1967 г.; диплома от Института за политически науки в Гренобъл (1988) и от Националното училище по администрация (1993); член на Държавния съвет (отдел „Спорове“, 1993—1997 и социалния отдел, 1996—1997; съдия по жалбите (1996—2008); държавен съветник (от 2008 г.); доцент в Института за политически науки в Париж (1993—1995); правителствен комисар в специалната касационна комисия по пенсиите (1994—1996); юридически съветник към Министерството на публичната служба и на град Париж (1995—1997); генерален секретар на префектурата на департамент Йон, окръжен управител на окръг Оксер (1997—1999); генерален секретар на префектурата на департамент Савоя, окръжен управител на окръг Chambéry (1999—2001); съдебен помощник в Съда на Европейските общности (от септември 2001 г. до септември 2005 г.); титулярен член на Комисията по жалбите на НАТО (2001—2005); съдия в Съда на публичната служба от 6 октомври 2005 г.

Maria Isabel Rofes i Pujol

Родена през 1956 г.; юридическо образование (licenciatura en derecho, Universidad de Barcelona, 1981); специализация по международно търговско право (Мексико, 1983); обучение по европейска интеграция (Търговска камара на Барселона, 1985) и по общностно право (Escola d'Administració Pública de Catalunya 1986); служител в Generalitat de Catalunya (член на правната служба на Министерството на промишлеността и енергетиката, от април 1984 г. до август 1986 г.); член на адвокатската колегия в Барселона (1985—1987); администратор, след това главен администратор в отдела за изследвания и документация на Съда на Европейските общности (1986—1994); съдебен помощник в Съда (в кабинета на генералния адвокат г-н Ruiz-Jarabo Colomer, от януари 1995 г. до април 2004 г.; в кабинета на съдия Løhmus, от май 2004 г. до август 2009 г.); хоноруван преподавател по производства пред общностните съдилища, факултет по право, Universitat Autònoma de Barcelona (1993—2000); голям брой публикации в областта на европейското социално право; член на отделението по жалбите на Службата на Общността за сортовете растения (2006—2009); съдия в Съда на публичната служба от 7 октомври 2009 г.

Waltraud Hakenberg

Родена през 1955 г.; следва право в Регенсбург и в Женева (1974—1979); първи държавен изпит (1979); следдипломна специализация по право на Общността в Колежа на Европа, Брюж (1979—1980); стажант-магистрат в Регенсбург (1980—1983); доктор по право (1982); втори държавен изпит (1983); адвокат в Мюнхен и Париж (1983—1989); длъжностно лице в Съда на Европейските общности (1990—2005); съдебен помощник в Съда на Европейските общности (в кабинета на съдия Jann, 1995—2005); преподавателска дейност в голям брой университети в Германия, Австрия, Швейцария и Русия; почетен професор в Университета в Саарланд (от 1999 г.); член на различни правни комитети, асоциации и комитети; многобройни публикации по право на Общността и по процесуално право на Общността; секретар на Съда на публичната служба от 30 ноември 2005 г.

2. Промени в състава на Съда на публичната служба през 2010 г.

През 2010 г. не са настъпили промени в състава на Съда на публичната служба.

3. Протоколен ред

от 1 януари 2010 г. до 31 декември 2010 г.

г-н P. MAHONEY, председател на Съда на публичната служба

г-н H. TAGARAS, председател на състав

г-н S. GERVASONI, председател на състав

г-н H. KREPPEL, съдия

г-жа I. BORUTA, съдия

г-н S. VAN RAEPENBUSCH, съдия

г-жа M. I. ROFES i PUJOL, съдия

г-жа W. HAKENBERG, секретар

4. Бивш член на Съда на публичната служба

Kanninen Heikki (2005–2009)

В — Съдебна статистика на Съда на публичната служба

Обща дейност на Съда на публичната служба

1. Образувани, приключени и висящи дела (2006—2010)

Образувани дела

2. Процент от броя на делата по основна институция ответник (2006—2010)
3. Език на производството (2006—2010)

Приключени дела

4. Решения и определения — Съдебен състав (2010)
5. Взето решение (2010)
6. Постановени определения по обезпечителни производства (2006—2010)
7. Продължителност на производствата в месеци (2010)

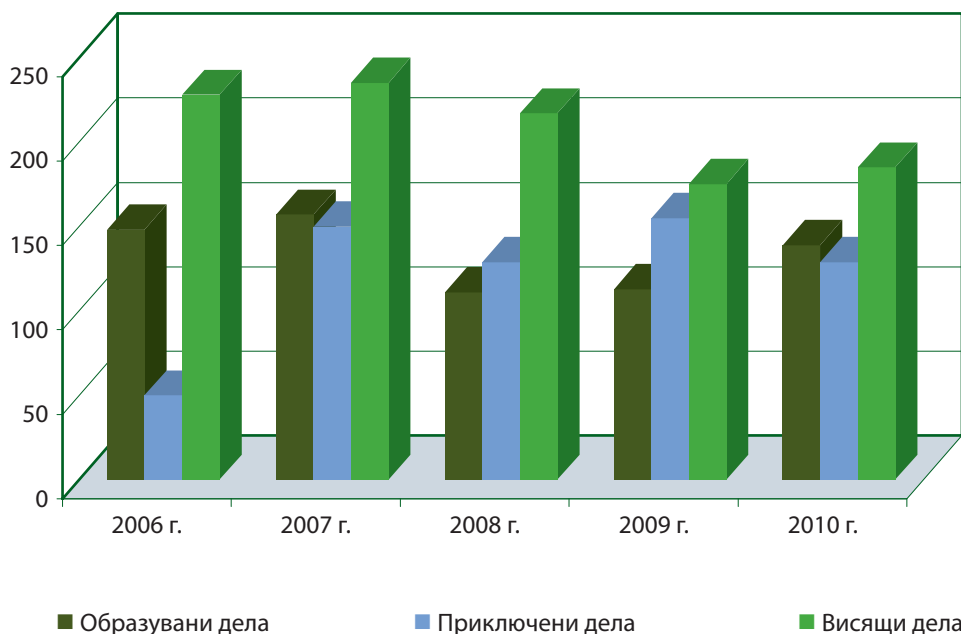
Висящи дела към 31 декември

8. Съдебен състав (2006—2010)
9. Брой на ищците и жалбоподателите (2010)

Други

10. Съдебни актове на Съда на публичната служба, обжалвани пред Общия съд (2006—2010)
11. Изход на производствата по обжалване пред Общия съд (2006—2010)

1. **Обща дейност на Съда на публичната служба** **Образувани, приключени и висящи дела (2006—2010)**

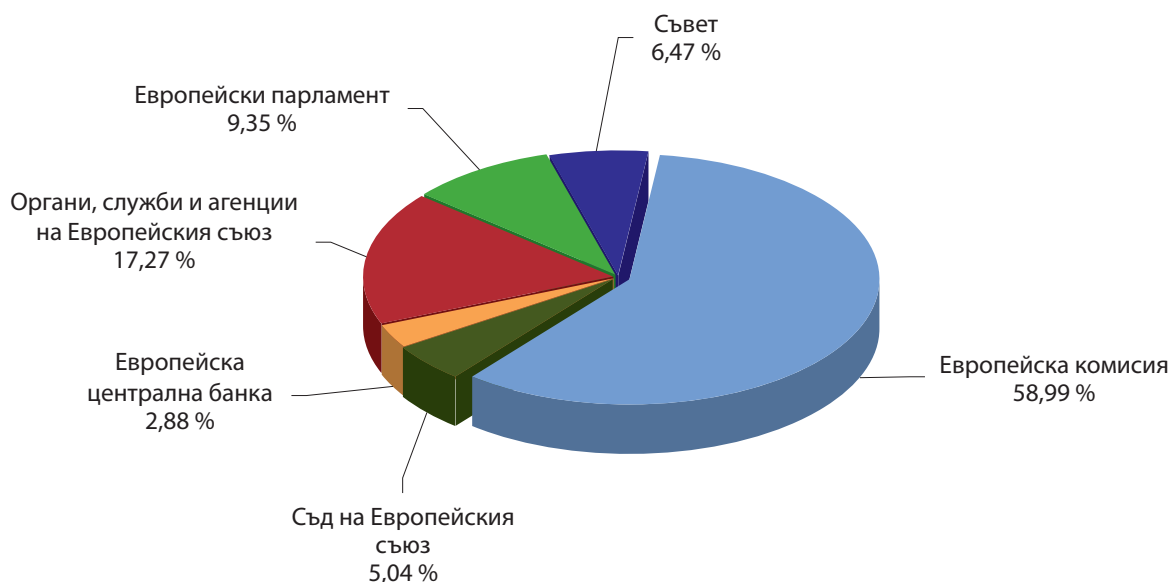
	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.
Образувани дела	148	157	111	113	139
Приключени дела	50	150	129	155	129
Висящи дела	228	235	217	175	185 ¹

Посочените цифри (абсолютна стойност) показват общия брой на делата, независимо от съединяването поради свързаност (един номер на дело = едно дело).

¹ Включително 14 спрени дела.

2. Образуваните дела — Разпределение на делата по институция основен ответник (2006—2010)

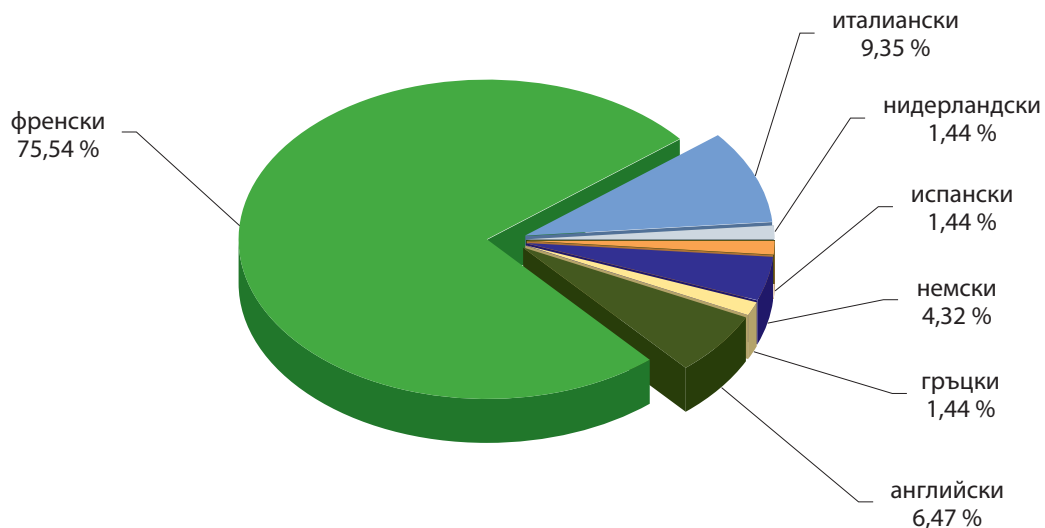
Процент от броя на образуваните дела (2010 г.)

	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.
Европейски парламент	7,48 %	15,29 %	14,41 %	8,85 %	9,35 %
Съвет	5,44 %	4,46 %	4,50 %	11,50 %	6,47 %
Европейска комисия	72,79 %	63,69 %	54,95 %	47,79 %	58,99 %
Съд на Европейския съюз	4,08 %	3,82 %		2,65 %	5,04 %
Европейска централна банка		1,27 %	2,70 %	4,42 %	2,88 %
Сметна палата	2,72 %	2,55 %	5,41 %	0,88 %	
Органи, служби и агенции на Европейския съюз	7,48 %	8,92 %	18,02 %	23,89 %	17,27 %
Общо	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

3. Образуванни дела — Език на производството (2006—2010)

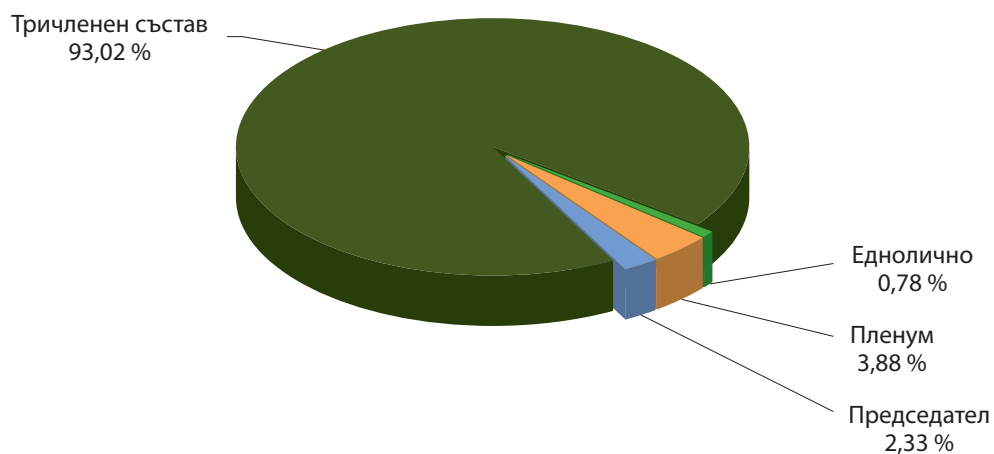
Разпределение за 2010 г.

Език на производството	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.
български		2			
испански	1	2	1	1	2
чешки				1	
немски	2	17	10	9	6
гръцки	3	2	3	3	2
английски	8	8	5	8	9
френски	113	101	73	63	105
италиански	10	17	6	13	13
литовски		2	2		
унгарски	2	1	1		
нидерландски	7	4	8	15	2
полски			1		
португалски			1		
румънски		1			
словенски	1				
фински	1				
Общо	148	157	111	113	139

Езикът на производството се определя от езика, на който е заведено делото, а не от майчиния език или от гражданството на ищеца или жалбоподателя.

4. Приключени дела — Решения и определения — Съдебен състав (2010)

	Решения	Определения за заличаване вследствие на уреждане на спора по взаимно съгласие ¹	Други определения, които слагат край на производството	Общо
Пленум	4	1		5
Председател			3	3
Тричленен състав	84	11	25	120
Еднолично	1			1
Общо	89	12	28	129

¹ През 2010 г. по инициатива на Съда на публичната служба бяха направени 12 други опита за уреждане на споровете по взаимно съгласие, които останаха без резултат.

5. Приключени дела — Взето решение (2010)

	Решения			Определения				Общо
	Изцяло уважени иски или жалби	Частично уважени иски или жалби	Изцяло отхвърлени иски или жалби, липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество	Иски/жалби/искания, които са [явно] недопустими или неоснователни	Уреждане на споровете по взаимно съгласие по инициатива на съдебния състав	Заличаване на делото от регистъра на друго основание, липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество или препращане	Изцяло или частично уважени искания (особени производства)	
Назначаване/преназначаване		1	1	1				3
Конкурси	3	2	6					11
Условия на труд/отпуски	1	1	1		1			4
Оценяване/повишаване	1	3	5		3	8		20
Пенсии и помощи за инвалидност			3		1			4
Дисциплинарни производства		2						2
Наемане на работа/назначаване/класиране в степен	2	1	16	1	2	5		27
Възнаграждение и надбавки	2		3		2			7
Прекратяване на договор на служител	11	4	7	2	1			25
Социално осигуряване/професионално заболяване/злополуки		2	4	1	1	1		9
Други		5	2	5	1	2	2	17
Общо	20	21	48	10	12	16	2	129

6. Обезпечителни производства (2006—2010)

Приключени дела		Взето решение		
		Пълно или частично допускане	Отхвърляне	Заличаване
2006 г.	2		2	
2007 г.	4		4	
2008 г.	4		4	
2009 г.	1	1		
2010 г.	6		4	2
Общо	17	1	14	2

7. Приключени дела — Продължителност на производството в месеци (2010)

Решения		Продължителност на цялото производство	Продължителност на производството, без да се взема предвид срокът на евентуално спиране
		Средна продължителност	Средна продължителност
Дела, образувани пред Съда на публичната служба	81	21,4	19,7
Дела, първоначално образувани пред Общия съд ¹	8	62,4	34,9
Общо	89	25,1	21

Определения		Продължителност на цялото производство	Продължителност на производството, без да се взема предвид срокът на евентуално спиране
		Средна продължителност	Средна продължителност
Дела, образувани пред Съда на публичната служба	37	17,1	10,1
Дела, първоначално образувани пред Общия съд ¹	3	66,5	28,9
Общо	40	20,8	11,5

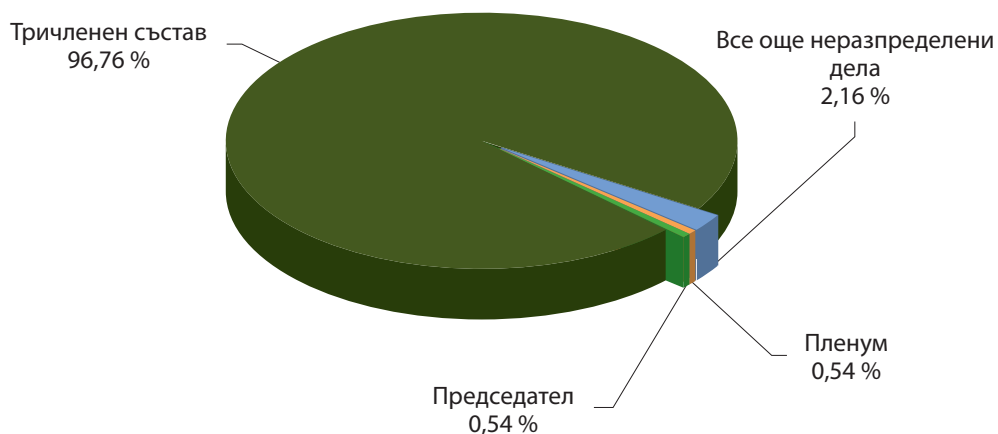
ОБЩО	129	23,8	18,1
------	-----	------	------

Продължителността е изразена в месеци с десетично число.

¹ В началото на дейността на Съда на публичната служба Общият съд му прехвърля 118 дела.

8. *Висящи дела към 31 декември — Съдебен състав (2006—2010)*

Разпределение за 2010 г.

	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.
Пленум	2	3	5	6	1
Председател	4	3	2	1	1
Тричленен състав	212	206	199	160	179
Еднолично					
Все още неразпределени дела	10	23	11	8	4
Общо	228	235	217	175	185

9. Висящи дела към 31 декември — Брой на ищите или жалбоподателите (2010)

Висящите дела с най-голям брой ищци или жалбоподатели

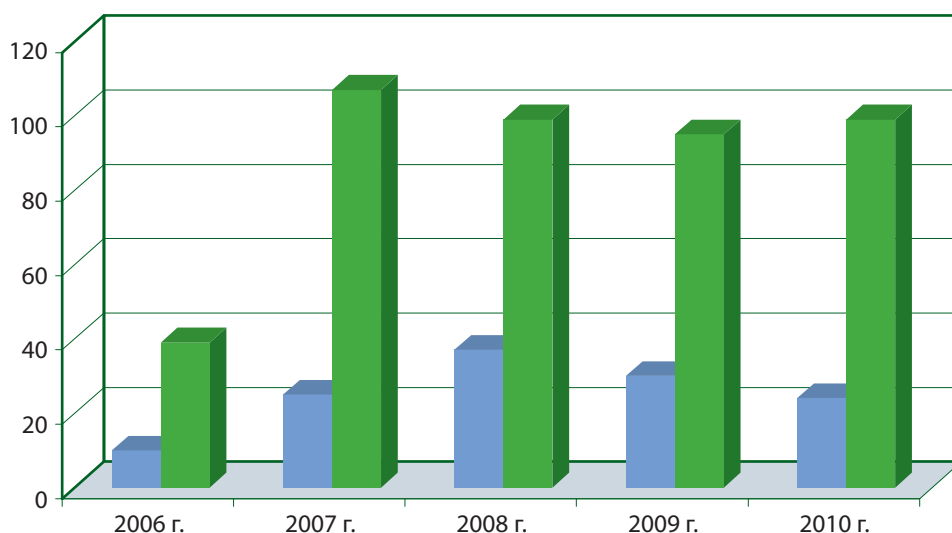
Брой на ищите или жалбоподателите	Области
327 (15 дела)	Правилник — Възнаграждение — Годишно адаптиране на възнагражденията и пенсиите на длъжностните лица и другите служители — Член 65 и приложение XI към Правилника — Регламент на Съвета (ЕС, Евратом) № 1296/2009 от 23 декември 2009 година
169	Правилник — Персонал на ЕЦБ — Реформа на пенсионната схема
35	Правилник — ЕИБ — Пенсии — Реформа от 2008 г.
26 (3 дела)	Правилник — Ново класиране — Кандидати, включени в списъка с резерви от вътрешен конкурс преди новия правилник — Класиране в степен съгласно по-неблагоприятни разпоредби — Преходни разпоредби на приложение XIII към Правилника — Загуба на точки за повишаване
18	Правилник — Възнаграждение — Договорно нает служител, назначен или в отдел за безопасност и сигурност, или за координация в извънредни случаи и кризисни ситуации — Надбавка за работещи лица, които редовно изпълняват задължения по дежурство — Член 566 от Правилника
16 (2 дела)	Правилник — Договорно нает служител — Клауза, съгласно която договорът се прекратява, в случай че служителят не бъде включен в списъка с резерви от конкурс — Прекратяване на договора на служител
14	Правилник — Назначаване — Лица, наети в охранителна фирма — Искане за признаване качеството на служители
13	Правилник — Служител със спомагателни функции — Срочно нает служител — Условия за наемане на работа — Продължителност на договора

Под „Правилник“ следва да се разбира Правилникът за длъжностните лица на Европейския съюз и Условията за работа на другите служители на Съюза.

Общ брой на ищите или жалбоподателите по всички висящи дела

	Общ брой на ищите и жалбоподателите	Общ брой на висящите дела
2006 г.	1 652	228
2007 г.	1 267	235
2008 г.	1 161	217
2009 г.	461	175
2010 г.	812	185

10. Разни — Съдебни актове на Съда на публичната служба, които са обжалвани пред Общия съд (2006—2010)

■ Обжалвани съдебни актове¹ ■ Съдебни актове, които подлежат на обжалване²

	Обжалвани съдебни актове ¹	Съдебни актове, които подлежат на обжалване ²	Процент на обжалваните съдебни актове ³	Процент на обжалваните съдебни актове при отчитане броя на спорите, уредени по взаимно съгласие ⁴
2006 г.	10	39	25,64 %	22,22 %
2007 г.	25	107	23,36 %	21,93 %
2008 г.	37	99	37,37 %	34,91 %
2009 г.	30	95	31,58 %	30,93 %
2010 г.	24	99	24,24 %	21,62 %

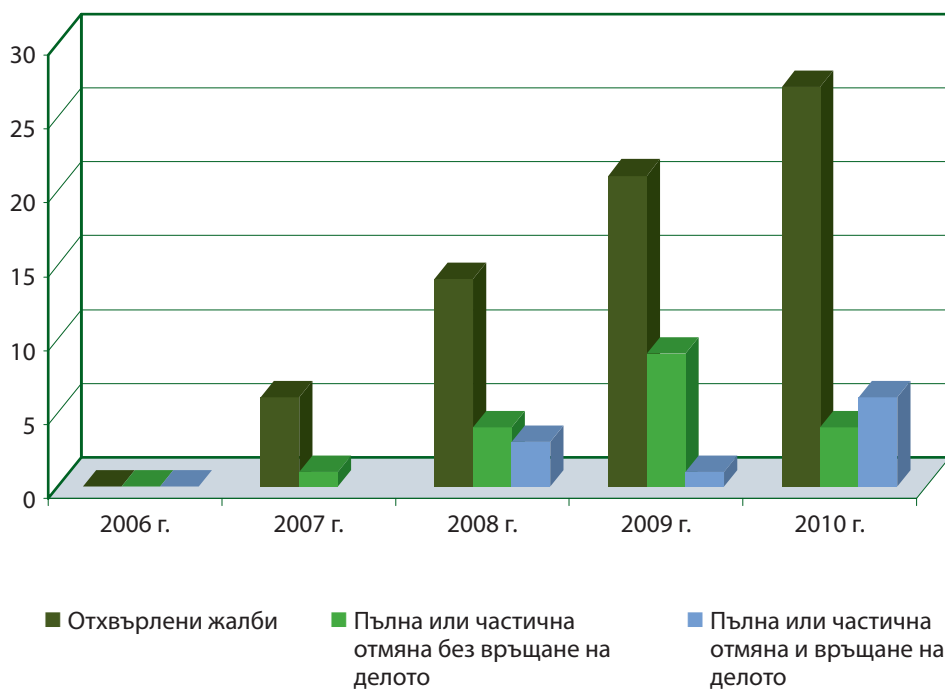
¹ Съдебните актове, обжалвани от няколко страни, са взети предвид само веднъж. През 2007 г. два съдебни акта са обжалвани от две от страните.

² Постановени през референтната година решения, определения за обявяване на недопустимост, явна недопустимост или явна неоснователност на иска или жалбата, определения по обезпечителни производства, определения за липса на основание за постановяване на съдебно решение по същество или определения за недопускане на встъпване.

³ За дадена година този процент може да не съответства на подлежащите на обжалване съдебни актове, постановени през референтната година, доколкото срокът за обжалване може да застъпва две календарни години.

⁴ Съобразно волята на законодателя Съдът на публичната служба се стреми да улеснява уреждането на спорите по взаимно съгласие на страните. Всяка година определен брой дела приключват, тъй като спорът се урежда по взаимно съгласие. По тези дела не се постановяват „съдебни актове, които подлежат на обжалване“, спрямо чийто брой по принцип се изчислява посоченият в годишния доклад „процент на обжалваните съдебни актове“, в частност пред Съда и Общия съд. Доколкото може да се разглежда като израз на „честотата на оспорване“ на актовете на дадена юрисдикция, „процентът на обжалваните съдебни актове“ обаче би отразявал по-точно положението, ако при изчисляването му се взема предвид не само броят на подлежащите на обжалване съдебни актове, но и броят на съдебните актове, които не подлежат на обжалване именно защото спорът е уреден по взаимно съгласие. Резултатът в тази колона е изчислен по този начин.

11. Разни — Резултати от обжалването пред Общия съд (2006—2010)

	2006 г.	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.
Отхвърлени жалби		6	14	21	27
Пълна или частична отмяна без връщане на делото		1	4	9	4
Пълна или частична отмяна и връщане на делото			3	1	6
Общо		7	21	31	37

Глава IV

Срещи и посещения

А — Официални посещения и прояви в Съда, Общия съд и Съда на публичната служба

Съд

25 и 26 януари	делегация на магистрати от Англия и Уелс, Шотландия и Северна Ирландия
29 януари	делегация на испанското председателство на работната група „Съд на Европейския съюз“ в Съвета
7—9 февруари	делегация на Върховния съд на Съединените американски щати и преподаватели от университета SMU Dedman School of Law
23 февруари	делегация на комисията по правни въпроси в Европейския парламент
2 март	г-н М. Šešćovič, заместник-председател на Европейската комисия
9 март	г-жа А. Merkel, канцлер на Федерална република Германия
22 и 23 март	семинар за магистрати от държавите членки (Белгия, България, Дания, Германия, Естония, Гърция, Кипър, Ирландия, Латвия, Литва, Люксембург, Нидерландия, Полша, Португалия и Обединеното кралство)
19 април	г-н С. Kart, посланик на Република Турция във Великото херцогство Люксембург
19—21 април	делегация на Конституционния съд на Република Словения
26 април	среща на служители на държавите членки и на институциите на Европейския съюз
26—28 април	делегация на Съда на Западноафриканския икономически и валутен съюз, Съда на Централноафриканската валутно-икономическа общност и Съда на Икономическата общност на страните от Западна Африка
4 май	делегация на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи в Европейския парламент
17 и 18 май	делегация на Конституционния съд на Република Турция
31 май	г-н Р. Étienne, постоянен представител на Френската република към Европейския съюз
3 юни	г-н J.-M. Bockel, държавен секретар по въпросите на правосъдието на Френската република
7 и 8 юни	семинар и общо събрание на Сдружението на държавните съвети и на върховните административни съдилища в Европейския съюз
9 юни	г-жа Н. Trüpel, докладчик на бюджетната комисия в Европейския парламент
14 юни	г-н А. Ronchi, министър по европейските въпроси на Италианската република
20—22 юни	делегация на Върховния съд на Кралство Нидерландия
28 и 29 юни	делегация на Върховния съд на бивша югославска република Македония
1 и 2 юли	делегация на Върховния съд на Република Хърватия

6 и 7 септември	4. Luxemburger Expertenforum zur Entwicklung des Unionsrechts (Четвърти люксембургски експертен форум за развитието на правото на ЕС), с участието на г-жа Sabine Leutheusser-Schnarrenberger, министър на правосъдието на Федерална република Германия
20—22 септември	делегация на Висшия съдебен съвет и Националния магистратски институт на Румъния
7 октомври	г-н T. de Maizière, министър на вътрешните работи на Федерална република Германия
7 октомври	г-н L. Barfoed, министър на правосъдието на Кралство Дания
7 октомври	г-н K. Jäger, посланик на Княжество Лихтенщайн в Кралство Белгия и Европейския съюз
12 октомври	постоянна делегация на Съвета на европейските адвокатски колегии (CCBE)
25 октомври	г-н M. Radović, министър на правосъдието на Черна гора, и г-н A. A. Pejović, посланик на Черна гора в Европейския съюз
8 ноември	г-н L. Mosar, председател на Камарата на депутатите на Великото херцогство Люксембург, и членове на правната комисия на Камарата на депутатите на Великото херцогство Люксембург
8 и 9 ноември	делегация на комисията по въпросите на ЕС на Камарата на лордовете
10 ноември	г-жа A. Piran, посланик на Република Словения в Кралство Белгия и във Великото херцогство Люксембург
15 ноември	семинар за магистрати от държавите членки (Чешка република, Испания, Франция, Италия, Унгария, Малта, Австрия, Румъния, Словения, Словакия, Финландия и Швеция)
18 ноември	делегация на магистрати от Кралство Саудитска Арабия, председателствана от принц д-р Bandar bin Salman bin Mohammed Al Saud, кралски съветник, председател на саудитския арбитраж
23 ноември	г-н M. Маневски, министър на правосъдието на бивша югославска република Македония, и посланик Никола Попоски, ръководител на мисията на БЮРМ в Европейския съюз
24 и 25 ноември	г-жа K. Prost, омбудсман на Комитета по резолюция 1267 на Съвета за сигурност на ООН
2 декември	г-н J.-U. Nahn, заместник министър-председател и министър на правосъдието, интеграцията и европейските въпроси на провинция Хесен (Германия)

Общ съд

29 януари	посещение на делегация на испанското председателство на работната група „Съд на Европейския съюз“ в Съвета
7—9 февруари	посещение на делегация на Върховния съд на Съединените американски щати и университетски преподаватели
23 февруари	посещение на делегация на комисията по правни въпроси в Европейския парламент
16 март	посещение на делегация от испанската Национална комисия по конкуренция (Comisión Nacional de la Competencia)

26 април	среща на служители на държавите членки и на институциите на Европейския съюз
12 октомври	посещение на делегация от Съвета на европейските адвокатски колегии (CCBE)
27 октомври	посещение на г-н N. Diamandouros, европейски омбудсман
28 октомври	посещение на членове на трите юрисдикции във вила „Вобан“
8 ноември	посещение на председателя на Камарата на депутатите на Великото херцогство Люксембург и членове на правната комисия на Камарата на депутатите на Великото херцогство Люксембург
8 и 9 ноември	посещение на делегация на комисията по въпросите на ЕС на Камарата на лордовете (Обединеното кралство)
24 и 25 ноември	посещение на г-жа K. Prost, омбудсман на Комитета по резолюция 1267 на Съвета за сигурност на ООН
2 декември	посещение на г-н J.-U. Hahn, заместник министър-председател и министър на правосъдието, интеграцията и европейските въпроси на провинция Хесен (Германия)

Съд на публичната служба

25 март	посещение на г-жа M. de Sola Domingo, медиатор на Европейската комисия
20 април	посещение на адв. A. Schneebalg, адвокат и медиатор
30 септември	посещение на г-н A. Zack, председател на Административния съд към Азиатската банка за развитие
1 октомври	семинар по случай петата годишнина от създаването на Съда на публичната служба
26 октомври	посещение на г-н N. Diamandouros, европейски омбудсман

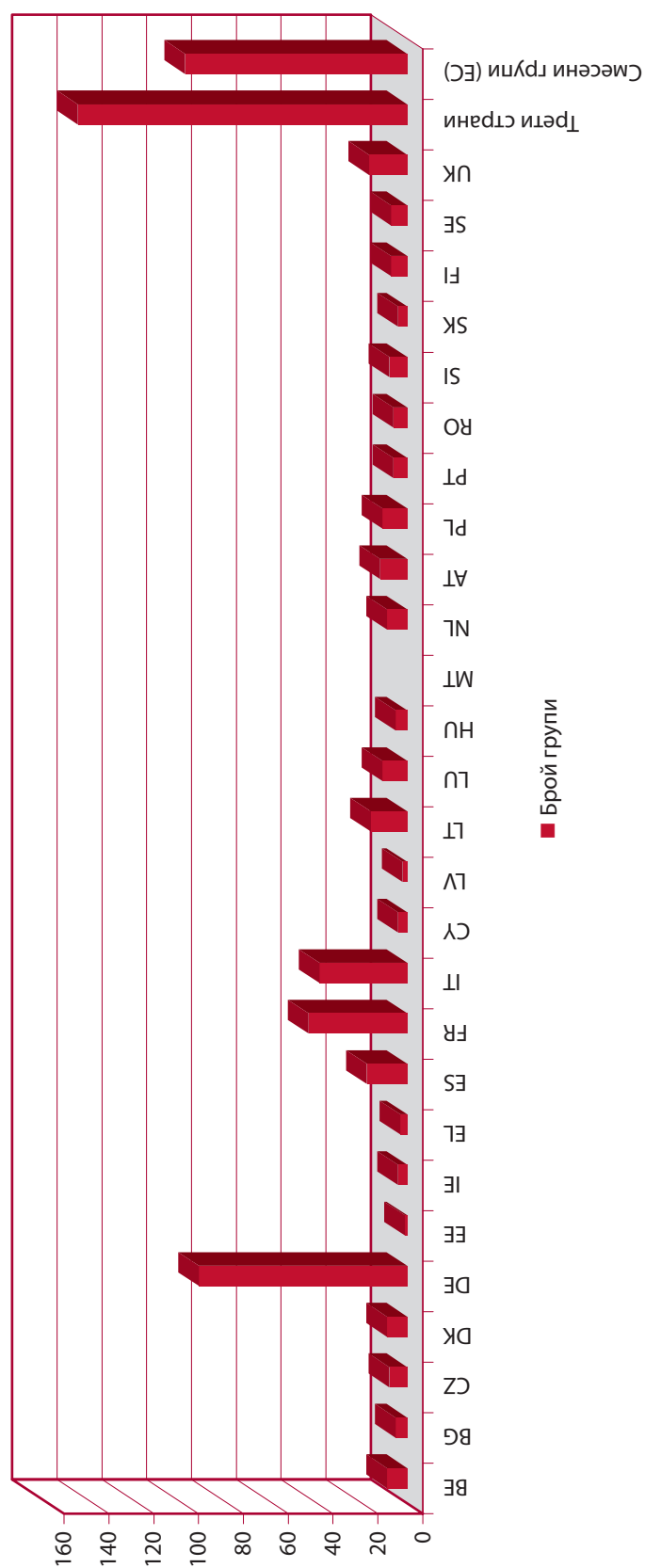
Б — Посещения с образователна цел (2010)

1. Разпределение по вид групи

	Национални магистрати	Адвокати/Юридически съветници	Преподаватели по право	Дипломати/Членове на парламенти	Студенти/Стажанти	Национални държавни служители	Други	Общо
Брой групи	126	77	25	14	246	51	65	604

2. Посещения с образователна цел — Разпределение по държави членки (2010)

	Брой посетители								Брой групи
	Национални магистрати	Адвокати/ Юридически съветници	Преподаватели по право	Дипломати/ Членове на парламенти	Студенти/ Стажанти	Национални държавни служители	Други	Общо	
BE	10				208	25	32	275	9
BG	59	35						94	5
CZ	15	24			84			123	8
DK	5	24			100	21	29	179	9
DE	291	260		56	795	166	606	2 174	93
EE		40						40	1
IE	16				48			64	4
EL	12				35			47	3
ES	97	71	19		128		51	366	18
FR	176	65			534	12	143	930	44
IT		23	10		597			630	39
CY	8				16			24	4
LV		11						11	2
LT			11		5			16	16
LU	23				63	49	102	237	11
HU	78		6		39			123	5
MT								0	0
NL	32	57			39	23	25	176	9
AT		16			144		79	239	12
PL	62	94			21		35	212	11
PT	135				2			137	6
RO	16						4	20	6
SI					93	5		98	8
SK	42				12			54	4
FI	11			27	60		40	138	7
SE	93	13				27	12	145	7
UK	58	35	1		109			203	17
Трети страни	368	81		56	1 414	95	175	2 189	147
Смесени групи (EC)	480	439		7	2 061	407	174	3 568	99
Общо	2 087	1 288	47	146	6 607	830	1 507	12 512	604

3. Посещения с образователна цел — Национални магистрати (2010)

Семинар

BE	8	DK	4	IE	4	FR	16	LV	2	HU	8	AT	6	RO	8	FI	4
BG	3	DE	17	EL	7	IT	19	LT	4	MT	1	PL	16	SI	2	SE	5
CZ	8	EE	2	ES	12	CY	2	LU	2	NL	7	PT	8	SK	4	UK	11

Общо

190

4. Промени във връзка с броя и вида посетители (2007—2010)

	Брой посетители							Общо
	Национални магистрати	Адвокати/Юридически съветници	Преподаватели по право	Дипломати/Членове на парламенти	Студенти/Стажанти	Национални държавни служители	Други	
2007 г.	1 719	2 025	157	213	7 178	1 111	1 206	13 609
2008 г.	2 463	1 219	156	262	7 053	1 016	1 854	14 023
2009 г.	2 037	1 586	84	193	6 867	870	2 078	13 715
2010 г.	2 087	1 288	47	146	6 607	830	1 507	12 512

В — Тържествени заседания

1 февруари	траурна церемония в памет на генералния адвокат D. Ruiz-Jarabo Colomer
8 март	траурна церемония в памет на лорд Slynn of Hadley, г-н K. Bahlmann и г-н M. Diez de Velasco, бивши членове на Съда
15 март	траурна церемония в памет на г-н H. Jung, бивш секретар на Първоинстанционния съд
3 май	тържествено полагане на клетва от председателя и членовете на Европейската комисия в присъствието на Н.К.В. Великия херцог и Н.К.В. Великата херцогиня и г-н J. Buzek, председател на Европейския парламент
10 юни	тържествено заседание по повод напускането на съдия C. W. A. Timmermans и встъпването в длъжност на г-жа S. Prechal като съдия в Съда
28 юни	тържествено заседание за полагане на клетва от новите членове на Европейската сметна палата
13 септември	тържествено заседание по повод напускането на съдия A. W. H. Meij и встъпването в длъжност на г-н M. van der Woude като съдия в Общия съд
6 октомври	тържествено заседание по повод напускането на съдия P. Kūris и встъпването в длъжност на г-н E. Jarašiūnas като съдия в Съда, както и по повод напускането на г-н R. Grass, секретар на Съда, и встъпването в длъжност на г-н A. Calot Escobar като секретар на Съда
25 октомври	тържествено заседание по повод полагането на клетва от г-жа C. Ashton, заместник-председател на Европейската комисия и върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, и от г-н N. Diamandouros, европейски омбудсман, както и по повод напускането на съдия M. Vilaras и встъпването в длъжност на г-н D. Gratsias като съдия в Общия съд
26 ноември	тържествено заседание по повод напускането на съдия V. M. Ciucă и встъпването в длъжност на г-н A. Popescu като съдия в Общия съд

Г — Посещения или участия в официални прояви

Съд

4 януари	представяване на Съда на новогодишния прием в Брюксел, организиран от Касационния съд
11 януари	представяване на Съда на новогодишния прием в Брюксел, организиран от Държавния съвет
14 януари	представяване на Съда на тържествата в Тарту по повод 90-ата годишнина от създаването на Върховния съд на Република Естония
18 януари	представяване на Съда на церемонията по откриването на съдебната година в Апелативния съд в Париж
29 януари	участие на делегация на Съда в семинар на тема „Вашата конвенция“ и в тържественото заседание на Европейския съд по правата на човека в Страсбург
29 януари	представяване на Съда на церемонията по откриването на съдебната година във Върховния касационен съд в Рим
4—6 февруари	посещение на делегация на Съда във Федералния съд на Конфедерация Швейцария в Лозана
8 февруари	представяване на Съда на официалното честване в Хелзинки на 15-ата годишнина от присъединяването на Република Финландия към Европейския съюз по покана на г-н Eikka Kosonen, ръководител на представителството на Европейската комисия във Финландия
9 февруари	представяване на Съда на приема „Rechtspolitischen Neujahrsempfang 2010“ в Берлин по покана на г-жа Sabine Leutheusser-Schnarrenberger, министър на правосъдието на Федерална република Германия
12 февруари	новогодишен прием в двора на Великия херцог за делегация от Съда на Европейския съюз
7—11 март	представяване на Съда на 10-ия конгрес на Международната асоциация на висшите административни съдилища в Сидни
15 март	участие на председателя на Съда на лекцията на г-н Jean-Paul Costa, председател на Европейския съд по правата на човека, организирана в Страсбург от Европейския комитет за социални права
18 март	представяване на Съда на лекция, организирана в Брюксел от комисията по конституционни въпроси на Европейския парламент на тема „Институционалните аспекти на присъединяването на Европейския съюз към Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи“
19 март	участие на председателя на Съда в семинар на мрежата на председателите на върховните съдилища в Европейския съюз, организиран в Дъблин на тема „Практически аспекти на независимостта на съдебната власт“
14 април	представяване на Съда на общото събрание на Конституционния съд във Варшава
17 и 18 април	представяване на Съда на погребението на Лех Качински, президент на Република Полша, във Варшава

23 април	представяване на Съда на годишната конференция на Европейската асоциация на адвокатите в областта на трудовото право (EELA) в Люксембург
8—10 май	Посещение на председателя на Съда и делегация от Съда в Прага и Бърно по покана на г-жа Iva Brožová, председател на Върховния съд на Чешката република
9 май	представяване на Съда на тържествата в седалището на Европейския парламент в Страсбург по случай 60-ата годишнина от декларацията на Робер Шуман
19—22 май	представяване на Съда на международната конференция на тема „Глобално управление на околната среда“, организирана в Рим от Международния съд на фондацията за околна среда (ICEF)
3 и 4 юни	представяване на Съда на заседанието на тема „Към европейска съдебна култура“ на Общото събрание на Европейската мрежа на съдебните съвети в Лондон
6—8 юни	представяване на Съда на семинара в Люксембург на тема „Превенция на натрупването на дела в административното правораздаване“ и на срещата в Люксембург на управителния съвет и общото събрание на Сдружението на държавните съвети и на върховните административни съдилища в Европейския съюз
10 юни	представяване на Съда на тържествата във Варшава по повод 25-ата годишнина от създаването на Конституционния съд на Република Полша
23 юни	национален празник на Люксембург, отслужване на празнична меса и прием в двора на Великия херцог
1 юли	представяване на Съда на погребението във Вилнюс на A. Brazauskas, бивш президент на Република Литва
24 юли	прием на президента на Република Гърция в Атина по повод 36-ата годишнина от възстановяването на републиката
16 август	представяване на Съда на погребението на G. de Marco, бивш президент на Република Малта, във Валета
17 септември	представяване на Съда на конференцията REGLEG („Достъп на регионите със собствена законодателна власт до Европейския съд“) в Сарагоса
26 и 27 септември	официално посещение на делегация на Съда във Федералния конституционен съд на Германия във Карлсруе
1 октомври	представяване на Съда на откриването на съдебната година в Лондон по покана на лорд-канцлера
1 октомври	представяване на Съда на тържествата във Виена по повод 90-ата годишнина от приемането на австрийската федерална конституция
3 октомври	представяване на Съда на тържествата в Бремен по случай Деня на германското единство
21—23 октомври	официално посещение във върховните съдилища на Словашката република по покана на г-н Štefan Harabin, председател на Върховния съд на Словашката република, и среща с представители на парламента и правителството в Братислава

22 и 23 октомври	представяване на Съда на конференцията на тема „Наказателното правосъдие в Европа: предизвикателства, принципи и перспективи“, организирана в Люксембург от Международния университетски институт — Люксембург
3—6 ноември	участие в 24-тия конгрес на Международната федерация по европейско право в Мадрид
18 ноември	представяване на Съда на тържественото заседание в София по повод 130-ата годишнина от създаването на Върховния касационен съд на Република България
18 ноември	представяване на Съда на Конференцията по повод 25-ата годишнина от приемането на Директивата за околната среда, организирана в Лъовен от Европейската комисия (генерална дирекция „Околна среда“)
18 ноември	представяване на Съда на тържественото заседание по повод встъпването в длъжност на г-н Robert Bieber като главен прокурор на Люксембург
22 ноември	представяване на Съда на заседанието в Брюксел на управителния съвет на Сдружението на държавните съвети и на върховните административни съдилища в Европейския съюз
25 ноември	представяване на Съда на извънредната академична среща в Люксембург по повод 40-ата годишнина от учредяването на Фондацията за европейски заслуги

Общ съд

1 януари	представяване на Общия съд на традиционния новогодишен прием на президента на Република Малта във Валета
14 януари	представяване на Общия съд на тържествата в Тарту по повод 90-ата годишнина от създаването на Върховния съд на Република Естония
9 февруари	представяване на Общия съд на приема „Rechtspolitischen Neujahrsempfang 2010“, организиран в Берлин от министъра на правосъдието на Федерална република Германия
12 февруари	представяване на Общия съд на новогодишния прием в двора на Великия херцог за делегация от Съда на Европейския съюз
9 април	представяване на Общия съд на тържествения конгрес на съдиите, организиран във Вилнюс от председателя на Съвета на съдиите на Република Литва по повод 20-ата годишнина от възстановяването на литовската държавност и 15-ата годишнина от възстановяването на Апелативния съд на Република Литва и на областните съдилища
16—18 април	представяване на Общия съд на официалната церемония в памет на президента на Република Полша Лех Качински и съпругата му
12 май	участие в Европейския ден на конкуренцията, организиран в Мадрид от испанската Национална комисия по конкуренция
1 юни	представяване на Общия съд на приема на президента на Италианската република в Рим по случай националния празник

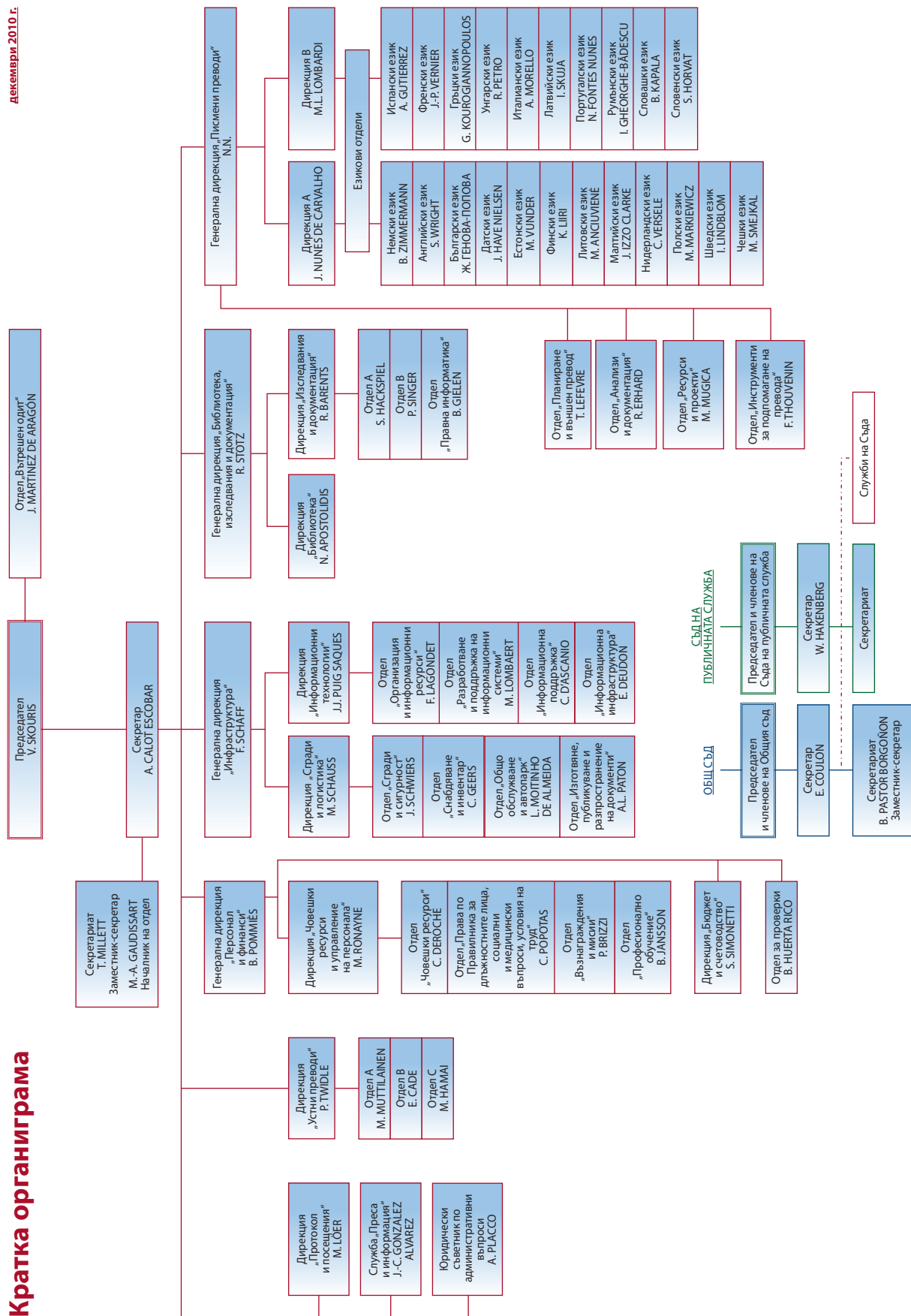
23 юни	представяване на Общия съд на тържествата по случай люксембургския национален празник, празничната меса и приема в двора на Великия херцог
24 юли	представяване на Общия съд на приема на президента на Република Гърция в Атина по повод 36-ата годишнина от възстановяването на републиката
16—19 септември	участие в семинара за магистрати от ЕС и САЩ под патронажа на съдия Antonin Scalia от Върховния съд на САЩ и съдия A. Borg Barthet, организиран в Берлин от Бостънския изследователски институт „Mentor group“
1 октомври	представяване на Общия съд на тържественото честване на 90-ата годишнина от приемането на конституцията на Република Австрия
1 октомври	представяване на Общия съд на церемонията по откриването на съдебната година в Уестминстърското абатство в Лондон
3 октомври	представяване на Общия съд на приема на президента на Федерална република Германия по повод националния празник
22 и 23 октомври	представяване на Общия съд на конференцията на тема „Наказателното правосъдие в Европа: предизвикателства, принципи и перспективи“, организирана в Люксембург от Международния университетски институт — Люксембург
28 и 29 октомври	представяване на Общия съд на тържественото заседание в Париж за встъпването в длъжност на г-н R. Grass като член на френския Касационен съд в присъствието на председателя на Касационния съд
3—6 ноември	представяване на Общия съд на 24-тия конгрес на Международната федерация по европейско право в Мадрид
25 ноември	представяване на Общия съд на извънредната академична среща в Люксембург по повод 40-ата годишнина от учредяването на Фондацията за европейски заслуги
6 декември	представяване на Общия съд на тържествения прием на президента на Република Финландия и съпругата му по повод Деня на независимостта на Република Финландия

Съд на публичната служба

23 март	участие на секретаря г-жа W. Hakenberg в симпозиум, организиран във Вашингтон по повод 30-ата годишнина от създаването на Административния съд на Световната банка
15 декември	среща на съдия Н. Tagaras и съдия Н. Kreppel със съдии от Административния съд на ООН в Женева
16 декември	посещение на съдия Н. Kreppel в Административния съд на ООН в Женева

Кратка органиграма

Съд на Европейския съюз

Годишен доклад за 2010 г. — Преглед на дейността на Съда, Общия съд и Съда на публичната служба на Европейския съюз

Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз

2011 г. — 262 стр. — 21 x 29,7 см

Каталожен №: QD-AG-11-001-BG-C

ISBN 978-92-829-1043-6

doi:10.2862/5020

ISSN 1831-838X

■ Служба за публикации

ISBN 978-928291043-6

9 789282 910436

КАК ДА СЕ СДОБИЕМ С ПУБЛИКАЦИИТЕ НА ЕС

Безплатни публикации:

- чрез EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- от представителствата или делегациите на Европейската комисия.
Можете да получите координатите им, като посетите следния адрес:
<http://ec.europa.eu> или като изпратите факс на следния номер: +352 2929-42758.

Платени публикации:

- чрез EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Платени абонаменти (например годишните издания на сериите на *Официален вестник на Европейския съюз*, *Сборника съдебна практика на Съда на Европейския съюз*):

- чрез някой от търговските представители на Службата за публикации на Европейския съюз (http://publications.europa.eu/others/agents/index_bg.htm).

